

Dayanıqlı İnkişaf Hesabatı

2024

MÜNDƏRİCAT

1.	UNİVERSAL MALİYYƏ TƏRƏFDAŞI	4
1.1	İdarə Heyəti sədrindən	6
1.2	ABB Maliyyə Qrupu haqqında	10
1.3	İdarəetmə strukturu	13
1.3.1	Səhmdarların Ümumi Yığıncağı	13
1.3.2	Müşahidə Şurası	14
1.3.3	İdarə Heyəti	16
1.4	Missiyamız və strateji baxışımız	19
1.5	Məqsədimiz və dəyərlərimiz	20
1.6	Nizamnamə kapitalının strukturu	22
1.7	ABB-nin törəmə şirkətləri	24
1.8	Mükafatlar	26
1.9	ABB-nin reytingləri	32
1.10	Azərbaycanın bank sektorunun analizi	33
1.11	ABB-nin strateji baxışı	38
2.	DAYANIQLILIQDA ÖNCÜL	40
2.1	Hesabat haqqında	42
2.2	ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı	46
2.2.1	Ekoloji	49
2.2.2	Sosial	60
2.2.3	İdarəetmə	83
3.	İNNOVASİYA VƏ RƏQƏMSALLAŞMA	110
3.1	ABB İnnovasiya və ABB Tech	112
3.2	Texnoloji yeniliklər	115
3.3	Süni İntellekt və Generativ Süni İntellekt texnologiyalarının tətbiqi	119
3.4	Məhsul və xidmətlər üzrə yeniliklərimiz	122
3.5	Üçüncü tərəflərlə inteqrasiya	130
3.5.1	GovTech	130
3.5.2	Mobil POS	130
3.5.3	Vergi bəyannaməsi	131
3.6	Əməliyyatlar üzrə yeniliklərimiz	132
3.7	Çevik fəaliyyət	133
4.	KOMMERSİYA FƏALİYYƏTİ	136
4.1	Xidmət şəbəkəsinin genişləndirilməsi	138
4.1.1	Filialların inkişafı və transformasiyası	138
4.2	Müştəri məmnuniyyəti	141
4.3	Filiallarla iş və satışa dəstək üzrə ABB-nin 2024-cü il üzrə fəaliyyəti və strateji inkişafı: rəqəmsallaşma və müştəriyönlü bankçılıq	142
4.4	Pərakəndə və korporativ biznes fəaliyyəti	143
4.5	Yekun qeydlər və məsuliyyət həddi	156
4.6	GRI standartlarına uyğunluq cədvəli	158

1

UNİVERSAL
MALİYYƏ
TƏRƏFDAŞI

İDARƏ HEYƏTİ SƏDRİNDƏN

Abbas
İbrahimov

İdarə Heyətinin sədri

Hörmətli səhmdarlar, müştərilər və bütün tərəfdaşlar!

Ənənəmizə sadıq qalaraq ABB Maliyyə Qrupunun 2024-cü il üzrə Dayanıqlı İnkişaf Hesabatını da Sizinlə bölüşməkdən böyük qürur və məmnuniyyət duyuram.

2024-cü ildə ABB-nin həyatında çox mühüm, tarixi bir hadisə baş verdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasının dövlət müəssisələrinə özəl investisiyaların cəlb edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” 31 avqust 2023-cü il tarixli Sərəncamının icrası çərçivəsində ABB səhmlərinin kütləvi emissiyası həyata keçirildi. ABB dövlət mülkiyyətində olan kommersiya təşkilatı kimi səhm emissiyasına başlayan və bunu uğurla reallaşdıran ilk dövlət müəssisəsi oldu. 11 iyun 2024-cü ildə Mərkəzi filialımızın Bakının mərkəzində yerləşən tarixi binasında “Mərkəzdən hər kəsə!” sloganı ilə start verdiğimiz emissiya prosesində Bankımızın 322 000 000 səhmi vətəndaşlara təqdim edildi. Vətəndaşlarımıza yeni investisiya və qazanc fürsətlərinin yaradılması, ölkəmizdə kapital bazarlarının inkişafı məqsədi daşıyan bu proses boyu əhalinin məlumatlandırılması və maarifləndirilməsi məqsədilə bütün ölkə ərazisində geniş kampaniya həyata keçirildi. Səhmlərin sifariş üçün müxtəlif innovasiyalar tətbiq edildi. İlk dəfə olaraq investorlara səhmlərimizi rəqəmsal kanallar vasitəsilə – ABB mobile tətbiqimiz vasitəsilə əldə etmək imkanı yaratdıq və səhmlərimizi mobil tətbiq vasitəsilə təkrar bazarda satmaq imkanını da təqdim etdik. Kütləvi emissiya prosesində digər yerli banklar da bizə dəstək oldular, ölkəmizin bank-maliyyə sektorunda ümumi maraqlara xidmət edən daha bir sinerji nümunəsi yarandı. Beləliklə, 33 mindən çox investor 49 min ədədə yaxın sifariş yerləşdirdi, bütün sifarişlər icra olundu və nəticədə ABB səhmdarlarının sayı 1794 nəfərdən 35 105 nəfərə qədər artdı. 322 000 000 səhmin kütləvi təklifi Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazarı tarixində ən böyük emissiyanın prosesidir. ABB səhmlərinin kütləvi emissiyası ümumən ölkəmizdə investorların sayını bir neçə dəfə artırdı.

Cəmi 5 il əvvəl sağlamlaşdırmaya ehtiyacı olan dövlət bankının səhmlərinin emissiyasına başlaması və bu səhmləri almaq üçün 33 mindən artıq investorun 49 min

ədədə yaxın sifariş verməsi ABB-nin uğur hekayəsində hər zaman xatırlanacaq.

Vətəndaşlarımızın ABB səhmlərinə böyük marağını şərtləndirən ən mühüm amil onlara gəlirlə çalışan, səhmdarlarına yüksək dividend qazandıran biznesdə pay sahibi olmaq imkanının təqdim olunmasında idi. ABB 6 ildir səhmdarlarına ardıcıl olaraq yüksək dividend ödəyən sağlam, dayanıqlı və mənfəətlə çalışan bankdır. 2025-ci ildə ilk dəfə kütləvi emissiyadan sonra sayları 30 mindən çox olan səhmdarlarımızla, vətəndaşlarımızla gəlirlərimizi bölüşəcəyik. Çünki ABB 2024-cü ili də strateji inkişaf tarixinin ən uğurlu illərindən biri kimi 360 milyon manat məbləğində xalis mənfəətlə tamamlayıb. Bankımızın əməliyyat gəlirləri əvvəlki ilə müqayisədə 2024-cü ildə 13,6% artıb. 2024-cü ilin maliyyə nəticələrinə əsasən, Bank dövlət büdcəsinə 131 milyon manat vergi və digər ödənişlər edib. Kredit portfelimizdə iri həcmdə, 1,3 milyard AZN, yeni 25,8%-lik artım baş verib. Biznes kreditləri portfelimizi 614 milyon manat artımla 3,176,140 min manata yüksəltmişik. İlin nəticələrinə əsasən, biznes və ipoteka kreditləri üzrə bazar lideri olmuşuq.

Məhsul və xidmətlərimizdən istifadə edən müştərilərimizin sayı da artıb. Belə ki, ABB-nin artıq 4 milyondan çox müştərisi var. Aktiv müştərilərimizin sayı son 1 il ərzində rekord həcmdə, 32% artıb. Yenilikçi, faydalı məhsul və xidmətlərimiz, rəqəmsal həllərimiz, süni intellekt modellərindən istifadə təcrübəmiz, müştərilərə fərdi təkliflərimiz loyal ABB müştərilərinin sayını gün-gündən artırır. Qürur mənbəyimiz olan daha bir faktı da diqqətə çatdırım ki, Bankımıza 2024-cü ildə gələn yeni müştərilərin 65%-i məhz rəqəmsal kanallardan, yeni Bank filialına daxil olmadan cəlb edilib. Bu, hazırda dünyadakı müasir bankların hədəflədiyi göstəricidir.

2024-cü ildə biz Xankəndidə ilk filialımızı açdıq. Beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin bərpasından sonra ABB Xankəndidə filial açan ilk bank oldu. Müştərilərimizə daha da əlçatan olmaqdan ötrü daha 3 yeni filial yaratdıq, 7 filialımızı brend kimliyimizə uyğun qurduq.

2024-cü ildə Azərbaycan Hava Yolları Şirkəti ilə birgə ABB-AZAL Miles kartını müştərilərin istifadəsinə verdik. Yeni rəqəmsal əmanət məhsulumuz – DigiDepozitin də gücü ilə əmanət portfelimizi 600 milyon manata yaxın artırdıq. Nağdsız ödənişlərin stimullaşdırılması məqsədilə yeni loyallıq proqramımız olan “Fayda Max”-ı təqdim etdik. “Fayda Max” və Mil proqramlarımız vasitəsilə müştərilərimizə 40 milyon manatdan artıq fayda ötürdük. Müştərilərimizə daha yaxşı və etibarlı xidmət üçün yeni texnoloji həllərə və IT infrastrukturaya investisiyalarımızı davam etdirdik. Müştəri sayımızı, gəlirlərimizi artırmaqla yanaşı, səmərəli fəaliyyət, xərclərimizin optimallaşdırılması da daim gündəliyimizdə oldu.

ABB komandası olaraq, həm ölkəmizdə, həm regionda nümunəvi bank olmağı, dünyanın ən qabaqcıl banklarının, şirkətlərinin təcrübələrini tətbiq etməyi hədəfləyir, ən müasir texnologiya və həllərdən faydalanırıq. Müştərilərimizlə kommunikasiyaları daha da genişləndirmək üçün 2024-cü ildə ABB Süni İntellekt xidmətini təqdim etdik. 2024-cü ildə ümumən satış, müştəri əlaqələri və risk sahəsində 36 generativ və prediktiv süni intellekt modelinin uğurla tətbiqinə nail olmuşuq. Son bir il ərzində əməliyyatlar, klirinq və kompayns kimi arxa ofis işlərində 100-dən artıq prosesi RPA alətlərinin tətbiqi ilə robotlaşdırmışdıq. Bütün bu müasir texnologiyalar, sürətlə artan müştərilərimizə layiqli xidmət göstərməyimizə və səmərəli fəaliyyətimizə dəstək olur. Süni İntellekt və RPA alətlərinin son 2 ildə ABB-yə birbaşa müsbət maliyyə təsiri 25 milyon manat ətrafındadır. Bununla yüzlərlə əməkdaşımızın vaxtına qənaət edərək, resurslarımızı səmərəli şəkildə yönəldə bilirik. Hazırda ABB-də xərclərin gəlirlərə nisbəti əmsalı dünyanın qabaqcıl kommersiya banklarında olduğu kimi 41%-in altındadır. Data əsaslı rəqəmsal təcrübə ilə həm aktiv müştəri sayımızı, həm də xidmət keyfiyyətini artırmağa nail olmuşuq. Son sorğunun nəticələrinə görə, NPS göstəricimiz 76.85-ə yüksəltmişdir.

ABB olaraq bu gün 4 milyon fərdi, 20 minə yaxın korporativ müştəriyə xidmət edirik. Ölkəmizdəki bir çox dövlət və özəl qurumların, kiçik və orta sahibkarların etibarlı maliyyə tərəfdaşlığı. Bankımızda 4 mindən çox əməkdaş çalışır. ABB bu qədər şəxsi, onların doğmalarını yaratdığı dəyərlər ətrafında bir araya gətirir, ayrı-ayrı fərdlər və qurumlar arasında bağlantı qurur, imkanlar yaradır, inkişaf proseslərini dəstəkləyir. Bütün bunlar ABB-nin bütünləşdirici rolunu getdikcə daha da gücləndirir.

Bu gün ABB sadəcə bank olmaqdan daha üstün mövqeyə yüksələrək insanlarımızın gündəlik həyatında vacib bir dəyərə çevrilib. Bu dəyəri müştərilərimizlə, tərəfdaşlarımızla, səhmdarlarımızla, əməkdaşlarımızla, bir sözlə, ABB adında bütünləşən hər kəslə birgə yaratmışıq. Biz bu insanlarla, onlar isə ABB ilə bir bütünük, birlikdə ABB-yik. Ona görə də strateji inkişaf yolumuza hazırda “ABB Bizik” sloganı ilə davam etməkdəyik.

ABB-nin əsas hədəfləri seqmentlər üzrə bazar liderliyi, data əsaslı rəqəmsal təcrübə, üstün müştəriyönümlülük və maliyyə sektorunun ən yaxşı işgötürəni olmaqdır. Mövcud strategiyamızda bütün bu hədəflərə çatmaq üçün 58 təşəbbüs və yüzlərlə layihə müəyyənləşdirmişik və onların çoxu uğurla icra olunub. Hazırda 2026-2028-ci illəri əhatə edəcək yeni strategiyamız hazırlanmaqdadır və 2025-i ilin sonuna doğru biz onu ictimaiyyətlə bölüşəcəyik. Müasir çağırışlara uyğun olaraq yeni strategiyamızda da gələcəyin bankçılığı ilə bağlı aydın hədəflər, yeni təşəbbüslər öz əksini tapacaq.

ABB-nin daha da böyüməsi və inkişafı üçün gördüyümüz yeni fürsətləri dəyərləndirib onlara doğru addımlar atırıq. Bu istiqamətlərdən biri kiçik və orta sahibkarlara müasir trendlərə uyğun xidmətlərin təşkili ilə bağlıdır və biz 2024-cü ildə bazara təqdim etdiyimiz ABB Biz tətbiqimizlə artıq bunu reallaşdırmaqdayıq. “Beyond banking”ə doğru mühüm addımlarımızdan biri kimi ABB Biz tətbiqi gündəlik maliyyə alətləri ilə yanaşı, kiçik bizneslərin gündəlik ehtiyac duyduqları E-Mühasibim xidmətini və digər müvafiq qeyri-bank həllərini təqdim edir.

2024-cü ildə “Beyond banking”ə doğru daha bir addım kimi ABB home layihəmizi də təqdim etmişik. Bu layihə müştərilərimizə daşınmaz əmlakla bağlı lazım olan bütün həlləri təqdim edir. Texnologiyalar bazarında iştirak, tərəfdaşlara bu istiqamətdə xidmətlə bağlı da müəyyən layihələrimiz var. Belə ki, ABB səhmdarlarının 13 dekabr 2024-cü il tarixində keçirilmiş ümumi yığıncağında Bankın yeni innovasiya şirkətinin yaradılmasına qərar verilib. Həmçinin coğrafi genişlənmə planlarımıza uyğun olaraq hazırda Özbəkistan bazarına daxil olmaq üçün müəyyən təhlillər aparırıq.

Bankların rəqəmsal inkişaf səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi sahəsində dünyanın ən böyük araşdırması olan “Deloitte Digital Banking Maturity 2024” (DBM-2024) hesabatının nəticələrinə görə ötən il biz müxtəlif meyarlar əsasında ölkə üzrə lider mövqedə qərarlaşdıq.

2024-cü ildə təhlükəsizlik istiqamətində də əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirdik, o cümlədən ABB mobile tətbiqimizin təhlükəsizliyini maksimum səviyyəyə yüksəltmək üçün addımlar atdıq. ABB mobile ötən il Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatının (International Organization for Standardization - ISO) ISO:IEC 27001:2022 sertifikatını aldı. “İnformasiya Təhlükəsizliyi İdarəetmə Sistemi Sertifikatı” adlanan bu sənəd tətbiqin bir çox meyarlar üzrə ətraflı təhlillərindən sonra təqdim olundu.

2024-cü ildə ABB dayanıqlılıq sahəsində təşəbbüslərinin davamı olaraq BMT-nin Qlobal Sazişinə qoşuldu. Bu Saziş biznesin sosial məsuliyyətinin təşviq edilməsi və onun dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə uyğunluğunu stimullaşdırır. BMT-nin Qlobal Sazişinə üzv olması Bankın Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (SDG), eləcə də ekoloji, sosial və korporativ idarəetmə sahələrinin (ESG) təşviqini əhatə edir. Beləliklə, ABB Qlobal Sazişin 10 prinsipinə əməl edəcəyini bəyan etmiş olur.

ABB ötən il ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un əsas bank tərəfdaşı oldu. Tədbir çərçivəsində Bankın COP29-un “Yaşıl zonası”ndakı pavilyonunda iqlim dəyişikliklərinə qarşı mübarizə məsələlərinə, eləcə də

BMT-nin dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə həsr edilmiş 37 tədbir keçirildi. COP29 çərçivəsində ABB ilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı arasında 50 milyon dollarlıq saziş də imzalandı. Belə bir razılaşma sənədi uzunmüddətli fasilədən sonra AYİB-nin Azərbaycanın maliyyə bazarlarına kifayət qədər iri məbləğdə investisiya ilə yenidən qayıdıdır. Bu da, sektora etimadın artmasından, Azərbaycanın bank sektorunda korporativ idarəetmənin inkişafından, eləcə də ABB ilə tərəfdaşlıq perspektivlərinə yüksək inamdan irəli gəlir. Bu maliyyə resurslarından daha çox yaşıl iqtisadiyyat yönümlü layihələrin dəstəklənməsində istifadə etməkdəyik. Saziş çərçivəsində, ilk növbədə, karbon izlərini azaldan və yaşıl ticarət təcrübələrinə sərmayə qoyan layihələr dəstəklənir.

COP29 zamanı ABB və İsveçrənin Crossinvest Şirkətlər Qrupu arasında imzalanmış müqavilə çərçivəsində müştərilərimizə yaşıl sertifikatlara investisiya fürsəti yaratdıq.

Həmçinin Visa ilə tərəfdaşlıq əsasında ABB mobile tətbiqinə əlavə olunmuş Karbon Emissiyası Kalkulyatoru ilə hər bir kart əməliyyatının ətraf mühitə təsirlərini izləmək imkanını istifadəçilərə təqdim etdik. Bu kalkulyator pərakəndə bankçılıq sahəsində iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə töhfə vermək məqsədilə yaradılmış “Ecolytiq” platformasının təqdim etdiyi texnologiya əsasında formalaşdırılıb.

2024-cü ildə biz Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi (AYNA) və beynəlxalq tərəfdaşımız olan Mastercard şirkəti ilə birgə dayanıqlı gələcəyə töhfə verən mühüm bir layihənin də reallaşmasına dəstək verdik. Bu layihə sayəsində Bakıda ilk dəfə APAR velosiped kirayəsi xidməti təqdim edildi.

Qeyd edim ki, ölkəmizdə ilk dəfə olaraq ABB səhmdarları üçün Səhmdarların Ümumi Yığıncağının gündəliyindəki məsələlər üzrə elektron qaydada səsvermədə iştirak imkanı da yaradıldı. Bu yeni xidmət yığıncaqların məsafədən təşkilinə, bildirişlərin, gündəlikdəki məsələlərlə bağlı məlumatların səhmdarlara operativ və vaxtında çatdırılmasına, kağız daşıyıcılarından istifadənin minimuma endirilməsinə imkan verir.

ABB-nin malik olduğu zəngin biznes dataları, eləcə də tərəfdaşlarımızdan əldə etdiyimiz datalar əsasında 2024-cü ildə iqlim dəyişikliyinə təsirləri və nəticələri, Azərbaycanın avtomobil bazarı, Bakı şəhəri üzrə daşınmaz əmlak bazarı, Azərbaycan üzrə pərakəndə ticarət sektoru, ölkəmizdə turizm sektoru ilə bağlı geniş təhlili araşdırma-hesabatlar (ümumən 6 hesabat) hazırlayaraq ictimaiyyətlə bölüşdük. Maraqlı tərəflər üçün bu cür faydalı araşdırmaların hazırlanması xarici bankların tətbiq etdiyi qabaqcıl təcrübədir və bu təcrübəni ölkəmizə ilk dəfə məhz ABB gətirmiş oldu.

2024-cü ildə ABB yerli və xarici ekspertlərin iştirakı ilə Azərbaycanın ilk “Data və süni intellekt sammiti”ni təşkil etdi. Cəmiyyətimizin inkişafına töhfə verən korporativ sosial məsuliyyət layihələrimizi 2024-cü ildə də uğurla davam etdirdik. Əməkdaşlarımızın fərdi və karyera imkanları ilə bağlı maraqlı layihələrimiz oldu.

ABB Tech Akademiyasının fəaliyyətə başlamasından 2024-cü ildə 5 il ötdü. Akademiyanın ayrı-ayrı proqramlarından məzun olanların sayı 769-a çatdı. Məzunların 30%-i hazırda ABB-nin müxtəlif layihələrində, 70%-i isə ayrı-ayrı yerli və xarici şirkətlərdə çalışır. ABB Tech Akademiyasını bitirənlərin işəqəbul əmsalı 82%-dir.

ABB 2024-cü ildə “Top Employers Institute” (Ən Yaxşı İşəgötürənlər İnstitutu) beynəlxalq təşkilatının sertifikatını əldə etdi. Eyni zamanda, “The Brandon Hall Group” beynəlxalq təşkilatının istedadların idarə olunması və öyrənmə, inkişafı ilə bağlı 2 Mükəmməllik Mükafatına layiq görüldü. 2024-cü ildə aparılmış sorğunun

nəticələrinə əsasən ABB-də işçi məmnunluğu səviyyəsi 84 %-ə yüksəldi. 2024-cü ildə biz “Euromoney” və “The Banker” jurnallarının seçilməsinə əsasən ölkə üzrə ilin bankı olduq.

Bizim 2024-cü il üzrə inkişaf hekayəmizi təqdim edən bu Dayanıqlı İnkişaf Hesabatımızı zaman ayırıb oxuduğunuza, nəticələrimizi araşdırdığınıza, fəaliyyətimizi dəyərləndirdiyinizə, faydalı rəylərinizi bizimlə bölüşdüyünüze görə hər birinizə əvvəlcədən təşəkkürümüzü bildirirəm. Gələcəyin bankçılığına doğru yolumuzda ABB-nin fəaliyyətinə baxışınız, fəaliyyətimiz haqqında rəyləriniz bizim üçün çox önəmli və dəyərlidir. İl ərzindəki bütün nailiyyətlərimizi də bu inkişaf yolunda bizə etibar edən, köməyini əsirgəməyən səhmdarlarımızın, müştərilərimizin, bütün tərəfdaşlarımızın inamı və dəstəyi sayəsində qazanmışıq. Önümüzdəki illərdə də bu münasibətinizə layiq olmağa, ölkəmiz və cəmiyyətimiz üçün yeni dəyərlər yaratmağa çalışacağıq.

1.2

ABB MALİYYƏ QRUPU HAQQINDA

ABB hazırda aktivlərinin həcminə, müştəri bazasına və beynəlxalq əməliyyat portfelinə görə Cənubi Qafqaz regionunun **ən aparıcı banklarından**dır.

Tam adı:
"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı"
Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Yaranma tarixi:
10 yanvar 1992-ci il

Bankın lisenziyası:
30 dekabr 1992-ci il, Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankının 06/06-224 nömrəli lisenziyası

Vebsayt:
www.abb-bank.az

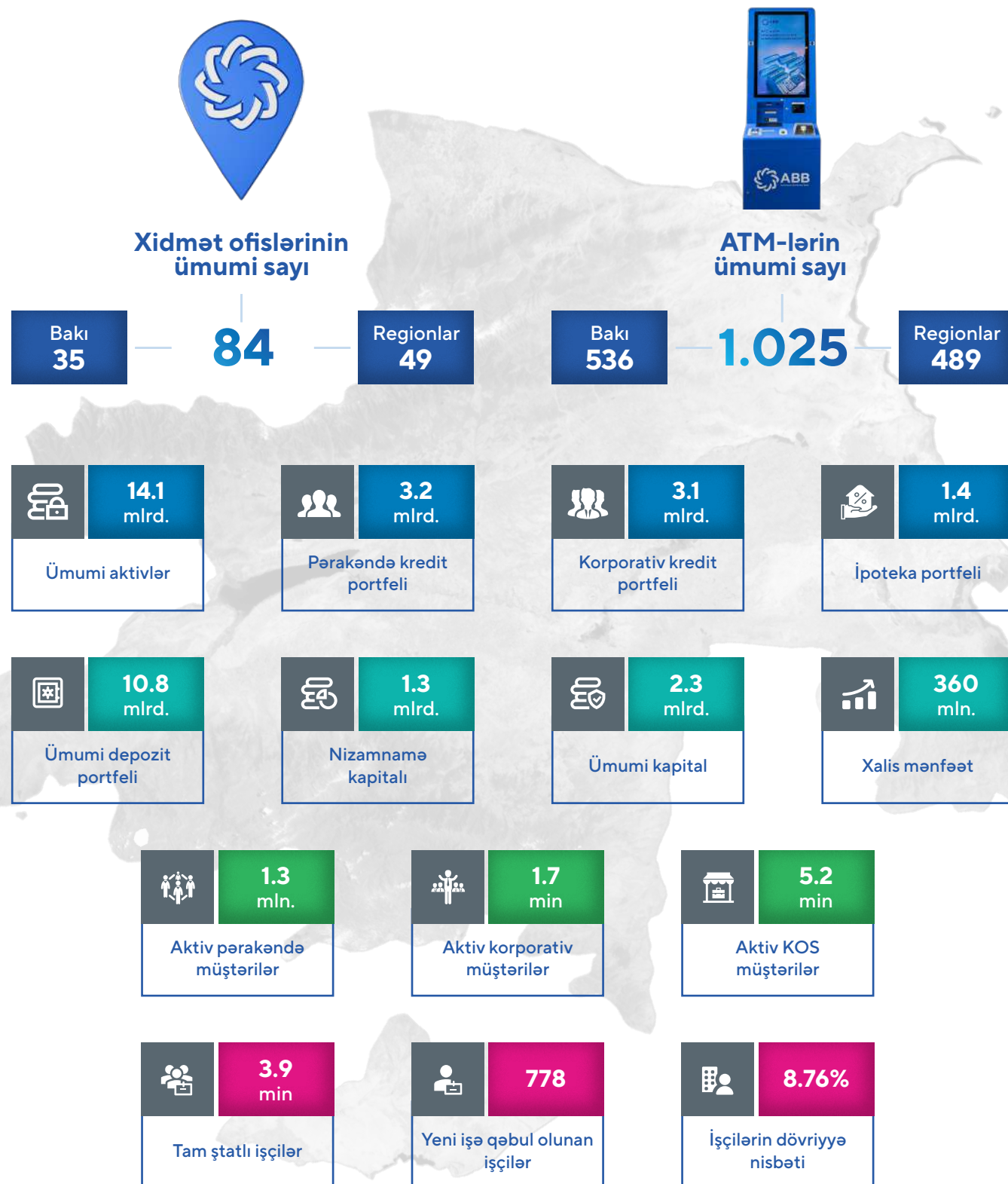
Qeydiyyat ünvanı:
Nizami küçəsi 67, AZ1005,
Bakı, Azərbaycan

Üzvlüklər:

- Azərbaycan Banklar Assosiasiyası
- Bakı Fond Birjası
- Mastercard International
- VISA International
- American Express®
- Union Pay
- SWIFT
- JCB (Japan Credit Bureau) ödəniş sistemi
- Reuters informasiya sistemi
- Bloomberg informasiya sistemi
- Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Konfederasiyası
- Azərbaycan-Amerika Ticarət Palatası
- İsrail-Azərbaycan Ticarət Palatası
- Caspian European Club
- UNGC (United Nations Global Compact) – BMT-nin Qlobal Sazişi

Bankın 31.12.2024-cü il sonuna göstəriciləri

Məbləğlər AZN ilə göstərilmişdir.

1.3 İDARƏETMƏ STRUKTURU

1.3.1 Səhmdarların Ümumi Yığıncağı

Səhmdarların Ümumi Yığıncağı əhəmiyyətli strateji məsələlərin həllində səhmdarlara səsvermə hüququ ilə iştirak imkanı verən ali idarəetmə orqanıdır. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa, digər hüquqi aktlara və ABB-nin Nizamnaməsinə (bundan sonra Nizamnamə) uyğun təşkil edilir.

1.3.2 Müşahidə Şurası

Müşahidə Şurası (bundan sonra "Müşahidə Şurası" və ya "Şura") güclü idarəetmənin və Bankın iqtisadi sabitliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır. O, qərar qəbul etmə prosesində Bankın uzunmüddətli strateji dayanıqlılığını diqqət yetirir. İdarə Heyətinə nəzarət etmək vəzifəsi daşıyan Şura Səhmdarların Ümumi Yığıncağına birbaşa hesabatlar təqdim edir. Bundan əlavə, Müşahidə Şurası Komitə üzvlərinin təyin edilməsinə cavabdehdir. O, həmçinin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının təhlilini aparır, bununla da Bankın ümumi uğuruna əhəmiyyətli töhfələr verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 sentyabr 2022-ci il tarixli, 1448 sayılı Fərmanına əsasən, ABB Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin idarəetməsinə verilmişdir (bundan sonra AİH). Bankın nizamnamə kapitalında dövlətə məxsus səhmlərin imkan verdiyi dərəcədə ümumi yığıncağın səlahiyyətlərinə aid edilmiş məsələlərin həll edilməsində dövlətin adından iştirak etmə hüququ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla, Azərbaycan İnvestisiya Holdinginə həvalə edilmişdir.

Hazırda ABB-nin Müşahidə Şurası 7 üzvdən ibarətdir. Şura üzvləri Səhmdarların Ümumi Yığıncağı tərəfindən 3 ildən çox olmayan müddətə seçilir, lakin üzvlər növbəti dövrlər üçün də yenidən seçilə bilərlər. Müşahidə Şurasının üzvləri "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda və "Banklarda korporativ idarəetmə Standartları"nda tələb olunan bütün meyarlara cavab verən, maliyyə, iqtisadiyyat və siyasət sahələrində ixtisaslaşmış şəxslərdən ibarətdir.

ABB-nin Müşahidə Şurasının əsas vəzifələrinə Bankın

strateji istiqamətinin müəyyən edilməsi, effektiv risk idarəçiliyi sisteminin yaradılması, müntəzəm hesabatlar vasitəsilə şəffaflığın artırılması, icra funksiyalarına nəzarət, qanunvericilik tələblərinə və Bankın ümumi strategiyasına riayət olunmasının təmin edilməsi daxildir.

Müşahidə Şurasının iclasları

ABB-nin Müşahidə Şurası strateji inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi, risklərin idarə edilməsi sisteminin qurulması, Bank fəaliyyətinin şəffaflığının müntəzəm hesabatlar vasitəsilə artırılması, icra orqanlarına nəzarət və idarəetmə prosedurlarının Bankın qanuni tələbləri və strategiyası ilə uyğunlaşdırılmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Müşahidə Şurası müstəqil fəaliyyət göstərərək İdarə Heyətinə tövsiyələr və tapşırıqlar verir. Funksiyalarını həyata keçirərkən Müşahidə Şurasının üzvləri Bankın maraqlarını rəhbər tutur, Bankın maraqlı tərəflərinin qanuni mənafeələrini nəzərə alırlar.

ABB-nin Müşahidə Şurası haqqında Əsasnaməyə görə, Müşahidə Şurasının iclasları azı 3 (üç) ayda bir dəfə keçirilməlidir. 2024-ci ildə Müşahidə Şurasının 28 iclası keçirilmişdir. Əksər hallarda, bütün üzvlər icaslarda iştirak etmişlər. Bu isə onun göstəricisidir ki, Şura ABB-nin strateji baxışının müəyyənləşdirilməsi və daxili transformasiya prosesində fəal iştirak edir.

Şuranın iclaslarında əsas diqqət maraqlı tərəflərin, o cümlədən səhmdarların maraqlarının uyğun qaydada təmin edilməsinə yönəlmişdir.

2024-cü ildə Müşahidə Şurası Bankın fəaliyyətinin mühüm aspektləri, o cümlədən strateji inkişafı, risklərinin idarə edilməsi, daxili nəzarət və uyğunluq sistemi, eləcə də iqtisadi və maliyyə göstəriciləri və digər məsələlərlə bağlı geniş müzakirələr aparmışdır. Müşahidə Şurası həmçinin 2024-cü ilə yeni Təşkilatı Strukturu təsdiqləmişdir.

Bundan əlavə, Müşahidə Şurası müxtəlif daxili və xarici maraqlı tərəflərlə fəal şəkildə əməkdaşlıq etməkdədir. Bu qarşılıqlı fəaliyyətlər əsasında Şura öz nəzarətedici rolunu səmərəli şəkildə həyata keçirmiş, müəyyən edilmiş məsələlərin Bank daxilində məsul şəxslərə operativ şəkildə yönəldilməsini və müvafiq cavabların alınmasını təmin etmişdir.

Müşahidə Şurasının tərkibi

ŞAHMAR ARİF OĞLU MÖVSÜMOV

Müşahidə Şurasının sədri

Təhsili

- Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu, Beynəlxalq iqtisadi əlaqələr ixtisası üzrə bakalavr
- Harvard Universitetinin Con Kennedi adına Hökumət məktəbi, Dövlət idarəçiliyi üzrə magistr

Hazırkı vəzifəsi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri

XALİD NURƏDDİN OĞLU ƏHƏDOV

Müşahidə Şurasının üzvü

Təhsili

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə bakalavr
- IE biznes məktəbi, Biznesin idarə edilməsi üzrə magistr
- London İqtisadiyyat Məktəbi, Dövlət inzibətçiliyi üzrə magistr

Hazırkı vəzifəsi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sosial-iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi

EMİN ZAMİN OĞLU HÜSEYNOV

Müşahidə Şurasının üzvü

Təhsili

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər ixtisası üzrə bakalavr
- Florida Dövlət Universiteti, İqtisadiyyat ixtisası üzrə magistr
- Harvard Universitetinin Con Kennedi adına Hökumət məktəbi, Dövlət idarəçiliyi üzrə magistr
- İqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru

Hazırkı vəzifəsi

Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin köməkçisi

MƏTİN BALASƏN OĞLU EYNULLAYEV

Müşahidə Şurasının üzvü

Təhsili

- Bakı Dövlət Universiteti, Hüquqşünaslıq ixtisası üzrə bakalavr

Hazırkı vəzifəsi

Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin İdarə Heyətinin sədri, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi

FƏXRİ YAŞAR OĞLU İSMAYILOV

Müşahidə Şurasının üzvü

Təhsili

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə bakalavr və magistr
- Corc Vaşinqton Universiteti, ABŞ Maliyyə Departamentində Fulbrayt proqramı (maliyyə ixtisası üzrə fəlsəfə doktoru)
- İqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru

Hazırkı vəzifəsi

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin köməkçisi, Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin Müşahidə Şurasının katibi

MƏCİD HƏSƏN OĞLU MƏMMƏDOV

Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü

Təhsili

- Bakı Dövlət Universiteti, Beynəlxalq münasibətlər ixtisası üzrə bakalavr
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə ixtisası üzrə magistr
- Varvik Biznes Məktəbi, magistr

Hazırkı vəzifəsi

“ABB İnvest” şirkətinin Müşahidə Şurasının üzvü

RÜFƏT RƏHİM OĞLU ƏLİMƏRDANOV

Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü

Təhsili

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, İqtisadçı ixtisası üzrə bakalavr
- Texas Universiteti, Maliyyə ixtisası üzrə bakalavr
- Texas Xristian Universiteti, Biznes idarəçiliyi üzrə magistr

Hazırkı vəzifəsi

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının Monqolustan Xalq Respublikasında rezident təmsilçisi

1.3.3 İdarə Heyəti

İdarə Heyəti Bankın korporativ strukturunda onun gündəlik fəaliyyətinə nəzarət etmək üçün məsul olan idarəetmə orqanıdır. İdarə Heyətinin sədri yenidən təyin olunmaq imkanı ilə Səhmdarların Ümumi Yığıncağı tərəfindən üç ilədək müddətə təyin edilir.

Bankın İdarə Heyətinin sədri, Bankın ayrı-ayrı bölmələri tərəfindən həyata keçirilən gündəlik fəaliyyətlərin ABB-nin strategiyası ilə uyğunlaşdırılmasını təmin edir, maliyyə fəaliyyətini planlaşdırır və nəzərdən keçirir, Bankın daxili siyasəti, Müşahidə Şurasının və Səhmdarların Ümumi Yığıncağının qərarlarını icra edir və İdarə Heyəti üzvlərinin vəzifələrini müəyyənləşdirir.

İdarə Heyətinin sədri və İdarə Heyəti işçilər, müştərilər və digər maraqlı tərəflərlə davamlı ünsiyyət və şəffaflığı qoruyaraq vasitəçi rolunu oynayır, ortaya çıxan problemləri təsnifləşdirir və onlara həllər tapır. İdarə Heyətinin sədri müvafiq departamentlər və sahə rəhbərləri tərəfindən təqdim edilmiş, müxtəlif biznes bölmələrinin nəticələrinə dair dövrü hesabatları nəzərdən keçirərək qiymətləndirir.

ABBAS İBRAHİMOV

İdarə Heyətinin sədri

1981-ci ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Ankara Universiteti, İş iqtisadiyyatı ixtisası üzrə bakalavr
- İstanbul Texniki Universiteti, Maliyyə ixtisası üzrə magistr

İLHAM HƏBİBULLAYEV

İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini

1977-ci ildə anadan olub.

2020-ci ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Bakı Dövlət Universiteti, Tarix ixtisası üzrə bakalavr
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə bakalavr
- İstanbul Universiteti Sosial Elmlər İnstitutu, Sosial elmlər ixtisası üzrə magistr

AQŞİN ƏMİROV

İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş risk inzibatçısı

1978-ci ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, İqtisadiyyatın tənzimlənməsi fakültəsi
- London Biznes Məktəbi, magistr

ELMİR HƏBİBULLAYEV

İdarə Heyəti sədrinin müavini

1978-ci ildə anadan olub.

2016-cı ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə bakalavr
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə magistr

NƏBİ ƏLİYEV

İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş maliyyə inzibatçısı

1984-cü ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər ixtisası üzrə bakalavr
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər ixtisası üzrə magistr
- Oksford Universiteti, magistr
- İqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru

TALEH TAHİRLİ

İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş transformasiya inzibatçısı

1981-ci ildə anadan olub.

2019-cu ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Bakı Mühəndislik Universiteti, Biznesin təşkili və idarə edilməsi ixtisası üzrə bakalavr
- Göteborq Universiteti, Biznes və İqtisadiyyat Məktəbində Menecment ixtisası üzrə magistr
- HEC Paris, İnnovasiyaların idarə edilməsi və sahibkarlıq ixtisası üzrə magistr

VASİF ƏHMƏDOV

İdarə Heyəti sədrinin müavini

1961-ci ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- SSRİ DTK-nın ali məktəbi, Beynəlxalq münasibətlər ixtisası
- Rusiya Federasiyası XİN-in Diplomatıya Akademiyası, Beynəlxalq münasibətlər ixtisası üzrə magistr

AYNUR SÜLEYMANLI

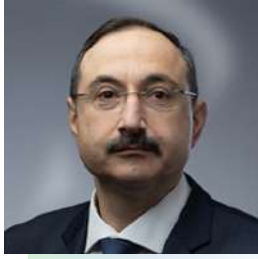
Baş direktor

1979-cu ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin Baş direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası ixtisası üzrə bakalavr
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Heyətin idarə edilməsi ixtisası üzrə magistr

FUAD İSLAMOV

Baş direktor

1969-cu ildə anadan olub.

2011-ci ildə ABB-nin Baş direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Neft və qaz hasilatının fiziki prosesləri ixtisası
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Beynəlxalq İqtisadi münasibətlər ixtisası üzrə magistr

NƏRGİZXANIM BİLƏNDƏRLİ

Baş direktor

1972-ci ildə anadan olub.

2018-ci ildə ABB-nin Baş direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Rus dili və Ədəbiyyatı İnstitutu, Rus dili və ədəbiyyatı müəllimi ixtisası
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Maliyyə və kredit ixtisası üzrə magistr

NİHAT ŞENYUVA

Baş direktor - Baş informasiya inzibatçısı

1977-ci ildə anadan olub.

2020-ci ildə ABB-nin Baş direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

Təhsil

- Ege Universiteti, Kompüter mühəndisliyi ixtisası üzrə bakalavr
- Yeditepe Universiteti, magistr

ABB yüksək təcrübə səviyyəsini təmin etməyə, bütün səviyyələrdə maraqlı tərəflərin gözləntilərini doğrultmağa çalışır. Bunun üçün Müşahidə Şurası hər il İdarə Heyəti üzvlərinin qiymətləndirilməsini

həyata keçirir. ABB hesab edir ki, işçilərin karyera irəliləyişləri Bankı gender, yaş, təcrübə və şəxsi baxımdan daha balanslı iş mühitinə aparacaq.

1.4

MISSİYAMIZ VƏ STRATEJİ BAXIŞIMIZ

Missiyamız

Müasir universal maliyyə qrupu kimi müştərilərimizin maliyyə ehtiyaclarını təmin etməkdir.

Strateji baxışımız

Cənubi Qafqazda aparıcı universal maliyyə qrupu olmaqdır.

Maliyyə xidmətlərini hər kəs üçün əlçatan və əlverişli edərək;

Ən qabaqcıl təcrübə və yenilikləri gətirərək;

Biznes və insan kapitalını dəstəkləməklə ictimaiyyətimizi gücləndirərək;

Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına və dünyaya integrasiyasına töhfə verərək;

Müştərilərimizə üstün keyfiyyətli xidmət göstərməklə;

İstedadlı və peşəkar liderlər üçün ən arzuolunan işəgötürən olmaqla;

Səhmdarlarımıza ən yüksək mənfəət qazandırmaqla;

Ən yüksək korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq etməklə;

Rəqəmsal gələcək üçün ən güclü tərəfdaşlıq yaratmaqla;

MƏQSƏDİMİZ VƏ DƏYƏRLƏRİMİZ

Məqsədımız

Müasir maliyyə dünyasında etibarlı tərəfdaşınız olmaqdır.

Dəyərlərimiz

Müştəriyəməli yanaşma

- Müştəriləri duyaraq onlara özəl xidmət təqdim edirik.
- Müştərilərimizə dəyər ötürərək onların inkişafına dəstək oluruq.
- Müştərilərimizlə qurduğumuz dərin münasibətlərlə onları daha yaxşı anlayırıq.
- Daha yüksək xidmət üçün müştəri ehtiyaclarından öndəyik.

Qətiyyətli dürüstlük

- Tərəfdaşlarımız qarşısında cavabdehlik əsas məsuliyyətimizdir.
- Gördüyümüz bütün işlərdə şəffaflığa riayət edirik.
- Öhdəliklərimizi ləyaqətlə yerinə yetiririk.
- Fəaliyyətimizdə nüfuzumuzu və etik davranış normalarını öndə tuturuq.

İşimizdə mükəmməllik

- Bank olaraq vədlərimizi mükəmməl yerinə yetiririk.
- Yüksək standartlar üçün əzmkarlıqla inkişaf edirik.
- Düşülmüş qərarlar verərək vaxtında addım atırıq.
- Hər işdə bütün təfərrüatları nəzərə alırıq.

Liderlik məkani

- Potensialımızı üzə çıxarmaq üçün komanda işinə üstünlük veririk.
- Fərdi nəticələri dəyərləndirir, nailiyyətləri alqışlayırıq.
- Ruhlandırıcı və çevik iş mühiti yaradaraq istedadları cəlb edir və inkişaf etdiririk.
- Missiyamızın daha yaxşı icrası üçün iddialı liderlər yetişdiririk.

Ölçülmüş səmərəlilik

- Mövcud resurslardan səmərəli istifadə edərək müştərilər üçün daha çox dəyər yaradıırıq.
- Ölçülmüş risklər götürərək yeni imkanlardan yararlanırıq.
- Hər işimizdə effektivliyi və məhsuldarlığı təşviq edirik.
- Məhdudiyyətlərdən ilhamlanaraq onları imkanlara çeviririk.

Sahibkarlıq ruhu

- İnnovasiyaları tətbiq etməklə yeni imkanlar yaradıırıq.
- Ən yaxşı məhsullar yaratmaq üçün işimizə kreativ yanaşırıq.
- Tərəfdaşlarla əlaqələr quraraq daha yaxşı nəticələr əldə edirik.
- Status-kvonu dəyişərək, bütün səviyyələrdə sahibkarlıq ruhunu dəstəkləyirik.

Vətəndaşlıq məsuliyyəti

- İctimai maraqlar naminə fəaliyyətimizdə məsuliyyətli davranırıq.
- Cəmiyyətimizin inkişafına dəstək oluruq.
- Ölkəmiz üçün yüksək ixtisaslı kadrlar yetişdiririk.
- Qısamüddətli çağırışlara rəğmən uzunmüddətli nəticələri düşünərək davranırıq.

NİZAMNAMƏ KAPİTALININ STRUKTURU

2016-cı ildə Səhmdarların Ümumi Yığıncağında devalvasiya ilə bağlı risklər nəzərə alınaraq Bankın nizamnamə kapitalının artırılması barədə qərar qəbul edilib. 2017-ci ildə ABB-nin 600 milyon AZN dəyərində 2.222 milyard səhmi buraxılıb. 2016-2017-ci illər arasında Bankın nizamnamə kapitalı iki dəfə artaraq 641.287 milyon AZN-dən 1,241.287 milyon AZN-ə yüksəlib. Nəticədə, 31

dekabr 2023-cü il tarixinin sonuna nizamnamə kapitalı 1,225.648 milyon AZN olub. 13 dekabr 2024-cü il tarixində isə qiyabi şəkildə ABB Səhmdarlarının növbədənəkar Ümumi Yığıncağı keçirilib. Yığıncaqda ABB-nin nizamnamə kapitalı bankın səhmlərinin kütləvi emissiyası nəticəsində əldə edilmiş vəsaitlər hesabına artırılaraq 1,281,271,392 manata çatdırılıb.

Cədvəl 1: ABB-nin əsas səhmdarlarının siyahısı

Təsisçinin, iştirakçının (səhmdarın) adı	Məbləğ, min AZN ilə	Faktiki nizamnamə fonduna nisbətən %-lə
Dövlət müəssisələri	1,181,120.88	92.18
Aqrarkredit QSC	2,815.03	0.22
Hüquqi şəxslər	5,436.59	0.43
Fiziki şəxslər	91,898.89	7.17
Ümumi	1,281,271.392	100.00

31.12.2024-cü ilə səhm kapitalının strukturu

Səhmlərin növü
Adi

Emissiya edilmiş səhmlərin dövlət qeydiyyat nömrəsi
AZ1004004581

Nominal dəyəri, AZN
0,27

Buraxılmış səhmlərin sayı
322 000 000

ABB səhmlərinin emissiyası uğurla həyata keçirildi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 31 avqust 2023-cü il tarixli müvafiq Sərəncamı əsasında dövlət müəssisələrinə özəl investisiyaların cəlb olunması məqsədilə belə bir kütləvi emissiya tədbirinin ilk dəfə məhz ABB-də həyata keçirildiyini diqqətə çatdıran İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov qeyd edib ki, 3 aylıq proses ölkəmizin kapital bazarları üçün tarixi nəticə ilə tamamlandı.

11 iyun 2024-cü ildə ABB-nin səhmlərinə abunə yazılışının başlanması ilə bağlı tədbir keçirilib. "ABB səhmdarı ol! - Mərkəzdən hər kəsə!" devizi ilə keçirilən tədbir üçün simvolik məkan seçilib. Tədbir ötən əsrin əvvəllərində məhz bank binası kimi tikilmiş, fasadında "Банк" sözü olan, 90-cı illərin əvvəllərində ABB-nin baş ofisinin, hazırda isə Mərkəzi filialının fəaliyyət göstərdiyi tarixi məkanda təşkil olunub.

Tədbirdə ABB rəhbərliyi ilə birgə, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının (bundan sonra "Mərkəzi Bank"), Bakı Fond Birjasının, Milli Depozit Mərkəzinin, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının rəhbər şəxsləri də iştirak edib.

Abunə yazılışı 3 ay davam edib. Bankın 322 000 000 ədəd səhmi satışa çıxarılıb. Bir səhmin minimal qiyməti 27 qəpik təşkil edib. Abunə yazılışı dövründə vətəndaşlar sifarişlərini 27 qəpik, yaxud daha yuxarı qiymətlə təqdim edə biliblər. Bankın səhmlərinə abunə yazılışı ABB mobile tətbiqindəki "İnvestisiya" bölməsindən, ABB-nin bütün filiallarından, həmçinin, səhmlərin emissiyasının anderrayteri olan "ABB Invest" və ölkəmizdəki digər investisiya şirkətləri vasitəsilə həyata keçirilib.

10 sentyabr 2024-cü ildə ABB-nin səhmlərinə abunə yazılışı başa çatıb. Bütün kanallar (ABB mobile tətbiqi, bank filialları, investisiya şirkətləri) üzrə verilmiş sifarişlər tam toplandıqdan sonra yerləşdirmə həyata keçirilib. Sifarişlərin icrası prosesi 17 sentyabr 2024-cü il tarixindən başlayaraq 6 iş günü müddətində davam edib və 24 sentyabr 2024-cü il tarixində başa çatıb. ABB səhmlərinə sifarişlərin 84%-i məhz rəqəmsal kanallar üzərindən verilib. Say etibarilə ümumi sifarişlərin 24%-ni yaşı 30-dək olan gənc investorlar yerləşdirib. Bu, bir tərəfdən gənclərin ABB səhmlərinə böyük marağını, digər tərəfdən isə Azərbaycanın kapital bazarları üçün yeni investor kütləsinin formalaşdığını göstərir. ABB-nin yeni səhmdarlarının 29%-i qadınlardır, səhmdarların 22%-i regionları təmsil edir.

24 sentyabr 2024-cü ildə ABB-də Bankın səhmlərinin yerləşdirilməsi prosesinin nəticələri ilə bağlı brifinq keçirilib.

Belə ki, ABB səhmlərinə 33 mindən çox investor 50 min ədədə yaxın sifariş yerləşdirib və bütün sifarişlər icra olunub. Beləliklə, ABB-nin səhmdarlarının sayı 1794 nəfərdən 35 105 nəfərə qədər artıb. Səhmlərin yerləşdirilməsindən sonra Bankda özəl səhmdar payı 7,8%-ə qədər artıb.

Bu prosesdə əsas hədəf Sərəncamın məqsədinə uyğun olaraq mümkün qədər çox sayda vətəndaşımızın ABB səhmlərinə abunə yazılması idi. Səhmdar sayının artması ölkəmizin kapital bazarlarında böyük canlanma yaradacaq, yeni investisiya fərsətləri bu bazarı inkişaf etdirəcək. ABB səhmlərinə olan kütləvi maraq cəmiyyətimizin belə təcrübələrə hazır olduğunu göstərdi. Bu prosesdə Mərkəzi Bank, Azərbaycan İnvestisiya Holdingi, Bakı Fond Birjası, Milli Depozit Mərkəzi, səhmlərə abunə yazılışında iştirak etmiş banklar, investisiya şirkətləri də ABB-yə dəstək verib. Tərəfdaşların ABB-yə dəstəyi bu təcrübənin geniş yayılmasında, yeni investisiya fərsətinin hər kəs üçün əlçatan olmasında böyük rol oynayır.

ABB-NİN TÖRƏMƏ ŞİRKƏTLƏRİ

“Azərikard” MMC (bundan sonra “Azərikard”): Azərikard Azərbaycanın ən təhlükəsiz və əlçatan lisenziyalı prosessinq mərkəzidir. 16 bank və fintek şirkəti ilə əməkdaşlıq edərək, təxminən 40,000 terminala, 8 milyon kart sahibinə xidmət edir. Bu infrastruktur üç məlumat mərkəzi tərəfindən dəstəklənir.

Mərkəzin fəaliyyətinə elektron ödəniş sistemlərinin dəstəklənməsi, kart sahiblərinə xidmət, mobil və internet bankçılıq xidmətləri, kartların emissiyası, ATM-lərin monitorinqi və digər məsələlər daxildir. Mərkəz hər il ardıcıl olaraq kibertəhlükəsizlik standartları üzrə PCI DS sertifikatına layiq görülür. Bir çox yerli bank və fintek şirkətləri təhlükəsiz tranzaksiya idarəçiliyi, yüksək səviyyəli şifrələmə və PCI hosting xidmətləri üçün Azərikarda etibar edir.

Şirkət Visa, Mastercard, American Express, Diners Club, UnionPay və JCB kimi beynəlxalq ödəniş sistemləri ilə əməkdaşlıq edir. Bundan əlavə, Azərikard Azərbaycanda VISA və Mastercard ilə tərəfdaşlıq çərçivəsində Apple Pay və Google Pay xidmətlərini dəstəkləyən NFC (Near Field Communication) ödəniş həllərini təqdim edən ilk mərkəzdir.

Azərikard ölkədə nağdsız ödəniş sisteminin inkişafında aparıcı rol oynayır. Əsas gəlir mənbələri kartların emissiyası, davamlı texniki xidmət və elektron əməliyyatlardan əldə edilən gəlirlərdir.

2022-ci ildən etibarən innovativ fintek təşəbbüslərinə əsaslanan 3 illik strategiya həyata keçirir. Bu strategiya çərçivəsində Azərikard aşağıdakı layihələri təqdim edib:

- **TezOde (TezPay) platforması** – İstifadəçilərə rahat ödəniş həlləri təqdim edən bu sistem xidmət identifikatorlarını (məsələn, avtomobil nömrə nişanı ilə parklanma ödənişləri) avtomatik tanıyır və rəqəmsal kartların ani emissiyasını təmin edir.
- **VIP Concierge** – VIP müştərilər üçün xüsusi xidmət. Bu xidmət çərçivəsində kartların bloklanması/açılması,

balans sorğuları və digər kart əməliyyatları üçün dərhal dəstək göstərilir.

- **MSSP** – Yüksək davamlılığa malik təhlükəsizlik əməliyyat mərkəzi 24/7 rejimində fəaliyyət göstərir. Bu xidmət şirkətlərin geniş təhlükəsizlik heyəti işə götürmək, onlara təlim keçmək və saxlamaq ehtiyacını aradan qaldırır.
- **Business 360** – Banklar və onların ticarət tərəfdaşları üçün hərtərəfli portal. Burada ödənişlərin, terminalların idarə olunması, ödəniş linklərinin yaradılması və digər xidmətlər bir platformada təqdim edilir.

2024-cü ilin əsas nailiyyətləri:

- Azərikard “Elektron Pul Təşkilatı” lisenziyası əldə etdi.
- AccessBank-ın OJS sistemi Azərikard prosessinq mərkəzinə uğurla köçürüldü.
- SMS OTP ilə yanaşı, puş bildirişlər vasitəsilə də onlayn ödənişlərə icazə verildi.
- İnternet ödənişləri üçün Apple Pay və Google Pay ekvayrinq xidmətləri tətbiq edildi.
- Müştəri itkisini proqnozlaşdırmaq üçün “Churn prediction” modelləri tərəfdaş banklarda uğurla istifadəyə verildi.
- Azərikard ISO 27001 sertifikatını əldə edərək beynəlxalq standartlara uyğun təhlükəsiz ödəniş sistemini təsdiqlədi.

Bu uğurlar sayəsində Azərikard Azərbaycanın ödəmə sistemlərinin gələcəyinin formalaşdırılmasında mühüm rol oynamaqda davam edir.

“ABB-Moskva” MMC 2002-ci ildə Rusiyada 100% Azərbaycan kapitalına malik ilk bank kimi yaradılıb. Bankın əsas fəaliyyət istiqamətlərinə banklararası bazarda əməliyyatların həyata keçirilməsi, korporativ və pərakəndə müştərilərə bank xidmətlərinin göstərilməsi daxildir. “ABB-Moskva” Bankı Rusiyada 20 ildən çoxdur ki, fəaliyyət göstərir və son illərdə ölkənin maliyyə bazarındakı mövqeyini daha da gücləndirib.

2024-cü ildə “ABB-Moskva”nın həyata keçirdiyi ən mühüm layihələr bunlardır:

- Hesabların açılması üçün avtomatlaşdırılmış prosedurun tətbiqi;
- FactorPlat onlayn faktoring platformasına qoşulma;
- Uzaqdan bank xidmətləri sisteminin modernizasiyası;

ABB-Moskva Bankı, fərdi müştərilər üçün nəzərdə tutulmuş “Granat” pulköçürmə xidmətinin inkişafına xüsusi önəm verir. Bank “Granat” pulköçürmə xidmətinə

“ABB-İnvest İnvestisiya Şirkəti” QSC: “ABB – İnvest” İnvestisiya Şirkəti Azərbaycanın kapital bazarında ən böyük investisiya şirkətlərindən biridir. ABB-nin 100%-li törəmə şirkəti olan “ABB İnvest” 2020-ci ildə 300 000 AZN-lik səhmdar kapitalı ilə yaradılıb. Hazırda nizamnamə kapitalı 3 000 000 AZN-ə çatdırılıb. Şirkət pərakəndə və korporativ müştərilərə investisiya xidmətlərinin tam spektrini təqdim edir. Müştərilərə ən yaxşı investisiya həllərini təqdim etmək “ABB-İnvest”-in əsas missiyasıdır. Şirkət Bakı Fond Birjasına, Milli Depozit Mərkəzinə və Azərbaycan Fond Bazarı İştirakçıları Assosiasiyasına üzvdür.

2024-cü ildə “ABB-İnvest”-in fond birjasında həyata keçirdiyi əməliyyatların həcmi 59 milyard manatı ötərək şirkəti 56%-lik bazar payı ilə Azərbaycanın ən böyük

“Beynəlxalq Lizing Şirkəti” MMC: ABB Beynəlxalq Lizing şirkəti 27 iyun 2002-ci il tarixində Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatda alınmış “Azərilizing” Şirkətinin hüquqi varisidir. 14 iyun 2007-ci il tarixində şirkət “Azərilizing” “Joint Lizing Kompani” kimi dövlət qeydiyyatına alınaraq öz hüquqi formasını dəyişib. 13 iyul 2016-cı il tarixindən isə “Beynəlxalq Lizing” QSC kimi fəaliyyətini davam etdirməyə başlayıb. “Beynəlxalq Lizing” QSC öz fəaliyyətini cəmiyyətin nizamnaməsi, əsasnaməsi, AR Mülki Məcəlləsi və digər

MDB regionunda yeni tərəfdaşları – Unibank, TuranBank, Bank Respublika banklarını, Salam Pay və Tillabuy platformalarını integrasiya edib.

2024-cü ildə Bank Rusiyanın aparıcı telekommunikasiya şirkəti Beeline (“VypelCom” ASC və VEON) ilə strateji tərəfdaşlığa başlayıb. Bu çərçivədə:

1. PulPal elektron pul kisəsi vasitəsilə Azərbaycandan Rusiyaya pul köçürmələri üçün yeni xidmət istifadəyə verilib.
2. Rusiyadan Türkiyəyə pul köçürmələri üçün Türkiyənin UPT AS ödəniş sistemi ilə əməkdaşlıq qurulub.

Bundan əlavə, ABB-Moskva Bankı müxbir banklardan ibarət tərəfdaş şəbəkəsini genişləndirməkdə davam edir. 2024-cü ildə Bankın tərəfdaş şəbəkəsinə 28 yeni kredit təşkilatı qoşulub. Bu da Bankın fəaliyyət coğrafiyasının Serbiya və Tacikistan da daxil olmaqla daha geniş regionlara yayılmasına imkan verib.

investisiya şirkətinə çevirib. Qiymətli kağızların mərkəzi depozitarıyası və kliring evi xidmətlərini təmin edən əsas qurumlardan biridir. Şirkət investisiya bankçılığı, broker xidməti, marja ticarəti, kastodiya (saxlama) xidməti, eləcə də digər əsas və tamamlayıcı investisiya xidmətlərini 50-dən çox institusional və 60 mindən çox fərdi müştəriyə təqdim edir. “ABB-İnvest” innovasiyalara mühüm önəm verir. O, Azərbaycanın yerli və beynəlxalq kapital bazarlarına elektron çıxış imkanı təqdim edən azsaylı investisiya şirkətlərindən biridir. 2024-cü ildə “ABB-İnvest” Azərbaycanda ilk dəfə ilkin ictimai təkliflərin yerləşdirilməsini (initial public offering) uğurla həyata keçirib, 30 mindən çox fərdi investordan vəsait cəlb edərək ölkə tarixində ən geniş investor bazasını formalaşdırıb.

normativ hüquqi-aktlar əsasında həyata keçirməklə lizing xidməti göstərir. “Beynəlxalq Lizing” QSC-nin məqsədi lizing sahəsində Azərbaycan Respublikasında ən qabaqcıl təcrübə və yenilikləri tətbiq edərək maliyyə xidmətlərini hər kəs üçün əlçatan və əlverişli etmək, müştərilərə üstün keyfiyyətli xidmətlər göstərmək, xidmətlərdə mükəmməllik, dürüstlük və müştəriyəmənlü yanaşma tətbiq etməklə ölçülmüş səmərəlilik çərçivəsində sahibkarlıq ruhunu stimullaşdıraraq cəmiyyətin gələcəyinə töhfə verməkdir.

MÜKAFATLAR

İllər	Əsas nominasiyalarımız (2020-2024)	Təltif etmişdir
2020	“Ölkənin ən yaxşı bankı”	“Global Finance” jurnalı
2021	“Korporativ sosial məsuliyyət”, “Ən fəal maliyyə savadlılığı dəstəkçisi”, “Ən fəal təhsil dəstəkçisi”, “Kiçik və Orta Biznesin maliyyə əlçatanlığının artırılması ilə əlaqədar tədbirlər keçirmiş ABA üzvü”, “Nağdsız ödənişlərin təşviqi sahəsində tədbirlərlə fərqlənən ABA üzvü”, “Elektron bankçılıq üzrə innovativ layihələr”nominasiyaları	Azərbaycan Banklar Assosiasiyası
	ABB MDB və Qafqaz ölkələri arasında kiçik və orta biznesə innovativ imkanlar yaradan 20 ən yaxşı bankın reytingində öz yerini tutub.	SME Banking Club
	Ölkədə ilk dəfə dəmiryolu nəqliyyatında nağdsız ödənişlər texnologiyasının tətbiqi üzrə əməkdaşlığa görə	VISA
	ABB-nin yaratdığı ABB İnnovasiya Mərkəzi “Best Financial Innovation Labs” nominasiyasının qalibləri sırasında olub.	“Global Finance” jurnalı
2022	“İlin bankı”. Pandemiya dövründə sürətlə dəyişən biznes mühitinə çevik uyğunlaşa bildiyinə və sağlam maliyyə vəziyyətinə görə ABB-ni “İlin bankı” mükafatına layiq görüb.	“The Banker” jurnalı
	“İlin bankı”. Gənc mütəxəssislər üçün rəqəmsal bankçılıq və IT təlimləri istiqamətində aparılan işlərə, rebrendinq layihəsini uğurla həyata keçirdiyinə və kapital mövqeyinin güclənməsinə görə ABB-ni “İlin bankı” mükafatına layiq görüb.	“The Banker” jurnalı
	Asiya və Sakit Okean regionunun il üzrə ən yaxşı banklarından biri	“Global Finance” jurnalı
2023	“İlin bankı”. “The Banker” jurnalı strateji inkişaf istiqamətindəki nailiyyətlərinə, fəaliyyətində yeni texnologiyaları uğurla tətbiq etməsinə, innovativ məhsul və xidmətlərinə, müsbət maliyyə göstəricilərinə görə ABB-ni “İlin bankı” mükafatına layiq görüb.	“The Banker” jurnalı
	Milli KSM Mükafatı. ABB-nin TamEcolayihəsi, “İqlim Dəyişikliyi ilə Mübarizə” kateqoriyasında Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Milli Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM) mükafatına layiq görülüb.	Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Konfederasiyası, PROAKTIV PR şirkəti, Eurasian Beynəlxalq Əlaqələr və Tədqiqat İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı

İllər	Əsas nominasiyalarımız (2020-2024)	Təltif etmişdir
2023	Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının 10 mükafatı: • ABB 2023-cü ildə müvafiq istiqamətlərdə həyata keçirdiyi uğurlu layihələrə görə “Korporativ sosial məsuliyyət”; • “Maliyyə savadlılığı dəstəkçisi”; • “Təhsil dəstəkçisi”; • “Bank-maliyyə sahəsində araşdırmalar və yazılarla çıxış edən bank nümayəndəsi”; • “Nağdsız ödənişlərin təşviqi sahəsində tədbirlərlə fərqlənən ABA üzvü”; • “Kiçik və orta biznesin maliyyə əlçatanlığının artırılması ilə əlaqədar tədbirlər keçirmiş ABA üzvü”; • “Rəqəmsal ödənişlər sahəsində innovativ layihələrin tətbiqi”; • “Rəqəmsal ödənişlərdə təhlükəsizliyə dair maarifləndirmə layihələri”; • “Dayanıqlı bankçılıq üzrə layihələr (ESİ)”; • “Özünüməşğulluq proqramında iştirak” nominasiyaları üzrə Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının 10 mükafatını qazanıb. ABB sektorda bütün nominasiyalar üzrə mükafatlar qazanan yeganə bank olub.	Azərbaycan Banklar Assosiasiyası
	“Ən yaxşı işçi bağlılığı strategiyası” “Ən yaxşı daxili kommunikasiya strategiyası”	Azərbaycan HR İnstitutu

2024	“İlin ən yaxşı bankı”. Maliyyə dünyasının nüfuzlu nəşrlərindən olan “Euromoney” jurnalı ABB-ni ölkə üzrə “İlin ən yaxşı bankı” seçib. Jurnalın araşdırma heyətinin qərarı Londonda keçirilən ənənəvi “Award of Excellence” mükafatının təntənəli təqdimatı tədbirində açıqlanıb və mükafat Banka təqdim olunub. ABB bu mükafata aktivlərinin keyfiyyətinə, dayanıqlılığına, gəlirliliyinə, böyük müştəri bazasına, qlobal tərəfdaşlıq əlaqələrinə, rəqəmsallaşma layihələrinə görə layiq görülüb. Son illərdə “Euromoney” jurnalı bu mükafatı Azərbaycanda heç bir bankla təqdim etmədiyindən ABB-nin 2024-cü ildə jurnalın “İlin ən yaxşı bankı” mükafatını qazanması xüsusilə əhəmiyyətlidir.	“Euromoney” jurnalı
------	---	---------------------

İllər	Əsas nominasiyalarımız (2020-2024)	Təltif etmişdir
2024	“İlin Bankı”. Maliyyə dünyasının nüfuzlu nəşrlərindən olan “The Banker” jurnalı 2024-cü ilin nəticələrinə görə ABB-ni ölkə üzrə “İlin bankı” elan edib. ABB bu mükafatı strateji inkişaf nailiyyətlərinə, o cümlədən tətbiq etdiyi yeni texnologiyalara, innovativ məhsul və xidmətlərinə, güclü maliyyə göstəricilərinə görə qazanıb.	“The Banker” jurnalı
	“Ən yaxşı işəgötürən”. Ölkəmizin bank sektorunda ən yaxşı işəgötürən olmağı qarşısına hədəf qoymuş və buna doğru ardıcıl irəliləyən ABB “Top Employers Institute” (Ən Yaxşı İşəgötürənlər İnstitutu) beynəlxalq təşkilatının sertifikatını əldə edib. Təşkilatın auditorları 3 ay çəkənifikasiya prosesində dünya təcrübəsindən irəli gələn 255 norma üzrə dəyərləndirmə aparıblar. Bu təcrübələrin ABB-də mövcudluğu yoxlanıb. Təhlillər iş mühiti, istedadların cəlbi, öyrənmə, müxtəliflik, bərabərlik və inklüzivlik, rifah, inkişaf və s. kimi istiqamətləri əhatə edib. ABB-nin müvafiq meyarları 88% yerinə yetirdiyi müəyyənəlib və Bank “Ən yaxşı işəgötürən” sertifikatına layiq görülüb. Qeyd edək ki, bu beynəlxalq sertifikatın əldə olunması üçün minimal normativ tələb 60%-dir. Dünya təcrübəsinə əsasən, sözügedən sertifikatı alan şirkətlərin ortalama nəticəsi 85%-dir. Göründüyü kimi, ABB bu sahədə də mövcud dünya təcrübəsindən daha üstün nəticə göstərüb. Beləliklə, fəaliyyətində ən yaxşı beynəlxalq insan resursları təcrübələrini tətbiq etdiyini, əməkdaşları üçün layiqli iş şəraiti yaratdığını bir daha nümayiş etdirib.	Top Employers Institute (Ən Yaxşı İşəgötürənlər İnstitutu)

2024	“İlin ən yaxşı insan resursları komandası”, İnsan resursları üzrə “İlin ən dayanıqlı sağlamlıq və rifah strategiyası”, “İlin ən yaşıl öyrənmə və inkişaf strategiyası”. ABB Azərbaycan HR İnstitutunun təşkilatçılığı ilə keçirilən “World HR Summit 2024”də xarici ekspertlərin dəyərləndirməsi nəticəsində bu mükafatlara layiq görülüb.	Azərbaycan HR İnstitutu
------	--	-------------------------

İllər	Əsas nominasiyalarımız (2020-2024)	Təltif etmişdir
2024	Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının 6 mükafatı: “Rəqəmsal ödənişlər sahəsində innovativ layihələrin tətbiqi”, “Dayanıqlı bankçılıq üzrə layihələr (ESG)”, “Kiçik və orta biznesin maliyyə əlçatanlığının artırılması ilə əlaqədar tədbirlər keçirmiş ABA üzvü”, “Korporativ sosial məsuliyyət”, “Maliyyə savadlılığı dəstəkçisi”, “Təhsil dəstəkçisi”.	Azərbaycan Banklar Assosiasiyası
	“Metal kart” və “Elektron ticarətin inkişafı sahəsində həyata keçirdiyi layihələr”. Visa beynəlxalq ödəniş sistemi ABB-yə 2 mükafat təqdim edib. Mükafatlardan biri Banka 2024-cü ilin əvvəlində bazara təqdim etdiyi metal kart məhsuluna görə verilib. Digər mükafat isə ABB-nin elektron ticarətin inkişafı sahəsində həyata keçirdiyi layihələrə aiddir. ABB-nin metal kartı Bankın imtiyazlı müştəriləri üçün nəzərdə tutulub. Kart bir çox üstünlükləri özündə birləşdirir. ABB son illərdə ölkəmizdə elektron ticarətin inkişafına da mühüm töhfələr verir. Bu sahədə müasir infrastrukturun qurulması, proseslərin rəqəmsallaşdırılması, tərəfdaş şəbəkəsinin genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atır.	VISA
	“Tam DigiCard debet kartı uğurlu məhsul buraxılışı üzrə” və “Mastercard-la uğurlu əməkdaşlıq nominasiyası üzrə” Beynəlxalq ödəniş sistemi Mastercard ABB-ni 2 nominasiya üzrə mükafatlandırıb. Bankın Tam DigiCard debet kartı uğurlu məhsul buraxılışı nominasiyası üzrə mükafata layiq görülüb. ABB Mastercard-la uğurlu əməkdaşlıq nominasiyası üzrə də təltif olunub. Tam DigiCard debet kartı ilə bir çox bank əməliyyatlarını rahat, sürətli və illik limitsiz həyata keçirmək mümkündür. Kartı saniyələr içində ABB mobile tətbiqindən əldə edib, Apple Pay və Google Pay vasitəsilə dərhal istifadə etmək olar. Mastercard ödəniş sistemi ilə sıx əməkdaşlıq əsasında mütəmadi layihə və kampaniyalar həyata keçirən ABB müştərilərinə dünyanın hər yerində sərhədsiz üstünlüklər təqdim edir. Ümumilikdə, ABB ən çox sayda beynəlxalq ödəniş sistemi ilə tərəfdaşlıq edən Azərbaycan bankıdır.	Mastercard

ABB rəqəmsal bankçılıqda liderdir Deloitte DBM 2024

İllər	Əsas nominasiyalarımız (2020-2024)	Təltif etmişdir
	“Bankda istedadların idarə olunması” və “Öyrənmə və inkişaf nominasiyaları” ABB 2024-cü ildə 2 Mükəmməllik Mükafatına da layiq görülüb. ABB hər iki mükafatla əməkdaşlar üçün təşkil etdiyi “Gələcəyin Liderləri” proqramına görə təltif olunub.	The Brandon Hall Group
2024	“Rəqəmsal bankçılıqda Lider”. Bankların rəqəmsal inkişaf səviyyəsinin müəyyənəşdirilməsi sahəsində dünyanın ən böyük araşdırması olan “Deloitte Digital Banking Maturity 2024” (DBM-2024) hesabatının nəticələrinə görə ABB müxtəlif meyarlar əsasında ölkə üzrə lider mövqedə qərarlaşıb. DBM hesabatlarının hazırlanmasında məqsəd bankların rəqəmsal kanallar üzrə inkişaf səviyyəsini ölçmək, onları global və regional səviyyədə müqayisə etmək, ən yaxşı təcrübələri ortaya çıxarmaqdır. Araşdırmalarda bankların müştəriyönümlü rəqəmsal strategiyaları, innovativ həll yolları və rəqəmsal xidmətlərdə üstünlük verdikləri əsas trendlər təhlil olunur. Beləliklə, bankların hansı strategiyalarla uğur qazandıqları göstərilir. Eyni zamanda, innovativ texnologiyaların bank sektoruna təsirlərinə diqqət yönəlir. Kibertəhlükəsizlik sahəsində əsas inkişaf istiqamətləri, ən yaxşı global təcrübələr müəyyənəşir. Araşdırmalar ölkələr və regionlar üzrə böyük, orta, kiçik bankların rəqəmsal təcrübələri əsasında aparılır. Təhlil üçün, əsasən, rəqəmsal transformasiya və innovasiyalar sahəsində xüsusilə fəallıq göstərən banklar seçilir. Məlumatlar isə müxtəlif mənbələrdən toplanır. O cümlədən, bankların rəqəmsal kanalları (mobil bankçılıq, internet Bankçılıq) dəyərləndirilir, funksionallıqların analizi aparılır, müştəri təcrübələri qiymətləndirilir. DBM-2024 araşdırması dünyanın 44 ölkəsindən 349 bankı əhatə edib. Bu zaman 6 əsas istiqamət üzrə suallar cavablandırılıb. Bura “Məlumatlılıq, “Hesab açmaq”, “Müştəriyə tanıtım”, “Gündəlik bankçılıq”, “Bankdankənar xidmətlər”, “Hesabın bağlanması” istiqamətləri daxildir. Bu istiqamətlərin hər biri üzrə toplanmış ümumi ballara əsasən, rəqəmsallaşma sahəsində lider bankların global reytingi hazırlanıb. Bura araşdırmalara cəlb edilmiş bütün bankların 10%-i daxildir. ABB də müvafiq meyarlar üzrə ən yüksək balları toplayaraq lider banklar qrupunda qərarlaşıb.	Deloitte & Touche

ABB-NİN REYTINGLƏRİ

Moody's

ABB-nin Ba2 uzunmüddətli depozit reytingləri Bankın ba3 səviyyəsindəki kredit ödəmə qabiliyyətinə əsaslanır və ehtiyac yarandığı təqdirdə, Azərbaycan hökumətinin (Ba1 müsbət) yüksək dəstək ehtimalını nəzərə alır. Bu ehtimal ABB səhmlərinin əsas hissəsinin dövlətə məxsus olmasına, hökumətin bankın əmanət sahiblərinə maliyyə dəstəyi təcrübəsinə, habelə Azərbaycanın ən böyük bankı kimi üstün mövqeyinə əsaslanır. ABB-nin ba3 səviyyəsində kredit ödəmə qabiliyyəti reytingi Bankın güclü kapital adekvatlığı göstəriciləri və məhdud aktiv riski ilə yüksək likvidli balans strukturu ilə dəstəklənir. Son bir neçə il ərzində ABB davamlı olaraq güclü kapital göstəriciləri nümayiş etdirməkdədir.

Fitch

ABB-nin uzunmüddətli (LT) xarici valyuta (FC) emitentinin defolt reytingi (IDR) 'BB' reytingləri, bankın müstəqil profilinə əsaslanır, bu isə onun dayanıqlılıq reytingi (VR; bb) ilə ölçülür. ABB-nin dayanıqlılıq reytingi Bankın etibarlı balans strukturunu, sağlam maliyyə göstəricilərini və yerli bazardakı güclü mövqeyini əks etdirir. 2024-cü ilin ilk yarımilliyi üzrə illik xalis faiz gəliri kredit artımının dəstəyi ilə ortalama gəlir gətirən aktivlərin (nağd pul və nağd pul ekvivalentləri daxil olmaqla) nisbətində 6.1%-ə (2023: 5.3%) qədər artmışdır. ABB-nin balans tərkibi, davamlı aktiv keyfiyyəti və gəlirlilik, möhkəm kapital və likvidlik təmin etdiyi üçün reytingi artıran əsas amildir.

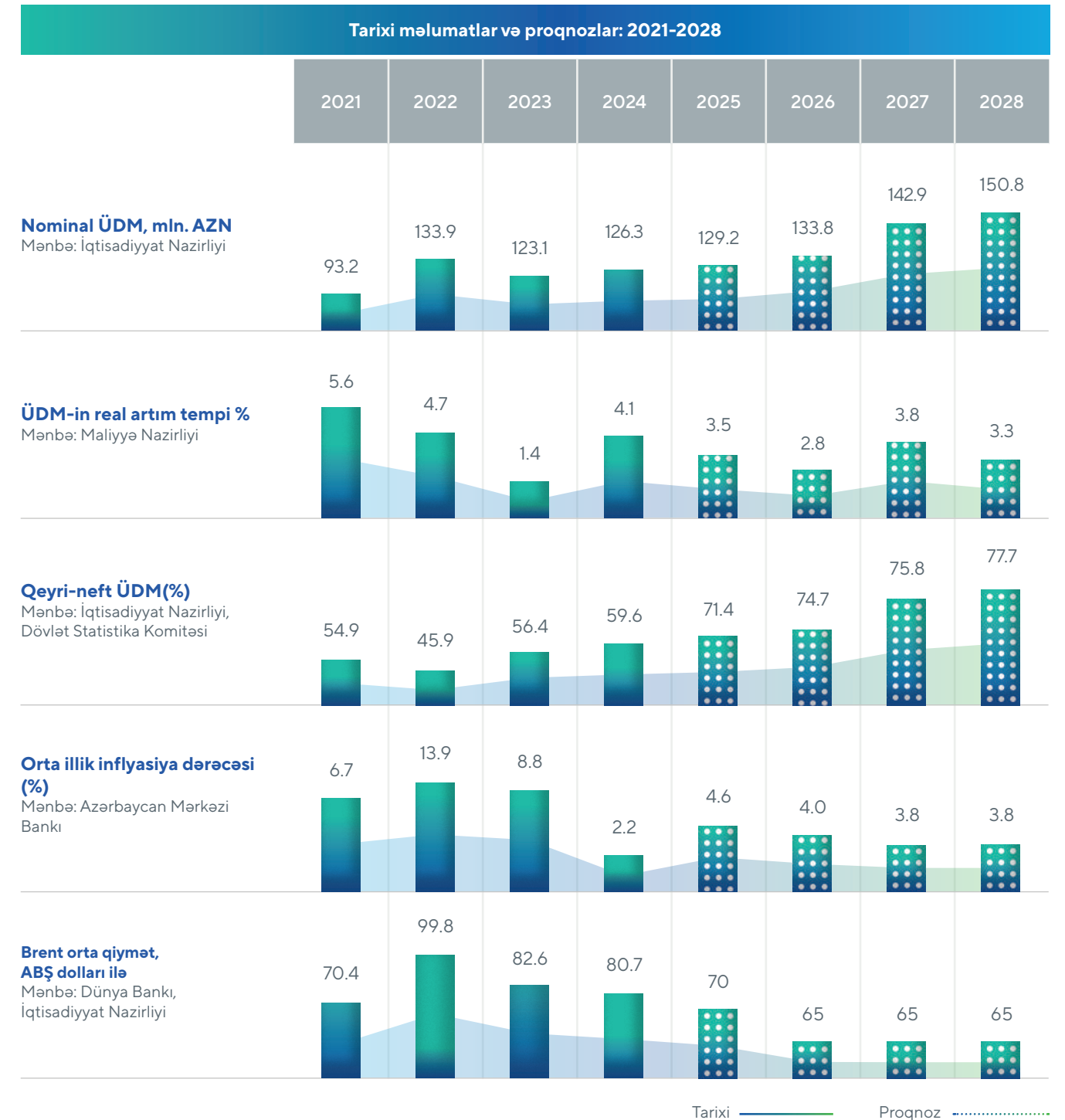
Cədvəl 2: Reyting agentliklərinin verdiyi reytinglərin inkişaf dinamikası

Moody's	09.09.2022	11.12.2023	09.07.2024
Uzunmüddətli depozit	Ba3	Ba3	Ba2
Qısamüddətli depozit	NP	NP	NP
Kredit ödəmə qabiliyyəti	b1	b1	ba3
Tənzimlənmiş kredit ödəmə qabiliyyəti	b1	b1	ba3
Uzunmüddətli qarşı tərəfin risk reytingi	Ba2	Ba2	Ba1
Qısamüddətli qarşı tərəfin risk reytingi	NP	NP	NP
Proqnoz	Stabil	Pozitiv	Pozitiv

Fitch	26.10.2022	16.10.2023	02.10.2024
Uzunmüddətli emitentin defolt reytingi	BB-	BB-	BB
Qısamüddətli emitentin defolt reytingi	B	B	B
Dayanıqlılıq reytingi	bb-	bb-	bb
Dəstək reytingi	WD	-	-
SRF reytingi	WD	-	-
Proqnoz	Stabil	Pozitiv	Pozitiv

AZƏRBAYCANIN BANK SEKTORUNUN ANALİZİ

Şəkil 1. Əsas makroiqtisadi göstəricilər

Davam etməkdə olan qlobal geosiyasi və geoiqtisadi kövrəkliklərə baxmayaraq 2024-cü ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında müsbət artım dinamikası müşahidə olunub. Bu dövrdə artan məcmu tələb fonunda profisitli xarici ticarət balansı və qeyri-neft-qaz sektoru iqtisadi artıma mühüm töhfə verib. Hesabat ili ərzində ÜDM real ifadədə 4.1% artıb və həcmi nominal ifadədə 126 mlrd. manata çatıb. Bu artım bir neçə əsas amillə izah edilə bilər: artan daxili tələb, xüsusilə istehlak xərclərinin və investisiyaların genişlənməsi iqtisadiyyatı dəstəkləyib. Həmçinin, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə infrastruktur layihələri və dövlətin iqtisadiyyata yönəltdiyi investisiyalar tikinti və xidmət sektorlarında əhəmiyyətli böyümə yaradıb. Qeyri-neft ixracatının artması və yeni bazarlara çıxışın genişlənməsi də iqtisadi artıma müsbət təsir göstərib.

Qeyri-neft-qaz sektoru iqtisadi artımın əsas qüvvəsi olmaqda davam edib. Belə ki, dövr ərzində qeyri-neft sektorunun ÜDM-də payı 60% olub. Bu, ölkə iqtisadiyyatını şaxələndirmək səylərinin müsbət nəticələr verdiyini göstərir və iqtisadiyyatı xarici təzyiqlərə, qlobal neft bazarlarındakı dalğalanmalara qarşı daha az həssas edir. Qeyri-neft sektorunun kənd təsərrüfatı, istehsal və xidmətlər kimi digər sənayelərdə artan

investisiyalar və inkişaf sayəsində daha da böyüyəcəyi proqnozlaşdırılır. Bu da iqtisadiyyatın artım dərəcəsini qorumağa kömək göstərir.

2023-cü illə müqayisədə 2024-cü ildə Azərbaycanda inflyasiya dərəcəsi 8.8%-dən 2.2%-ə düşüb. Bunun əsas səbəbləri arasında qlobal əmtəə qiymətlərindəki sabitlik, xüsusilə enerji və qida qiymətlərindəki dalğalanmaların azalması, manatın sabit məzənnəsi və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının effektiv pul siyasəti yer alır. Mərkəzi Bankın faiz dərəcələrini tənzimləməsi və pul kütləsini məhdudlaşdırması daxili tələbi nəzarətdə saxlayıb və qiymət artımlarını məhdudlaşdırıb. Bununla yanaşı, qeyri-neft sektorunda istehsalın artması daxili təklifi artıraraq qiymətlərin sabitliyinə müsbət təsir göstərib. Lakin inflyasiyanın aşağı səviyyədə qalması yalnız daxili amillərlə izah edilə bilməz; qlobal enerji və ərzaq qiymətlərində dəyişikliklər və valyuta məzənnəsində potensial dalğalanmalar gələcəkdə inflyasiya risklərini artıracaq amillər olaraq qalır. Buna görə də inflyasiyanın davamlı şəkildə aşağı səviyyədə saxlanılması üçün iqtisadi diversifikasiya, qeyri-neft sektorunun gücləndirilməsi və xarici amillərə həssaslığın azaldılması vacibdir.

Bank sektorunun analizi

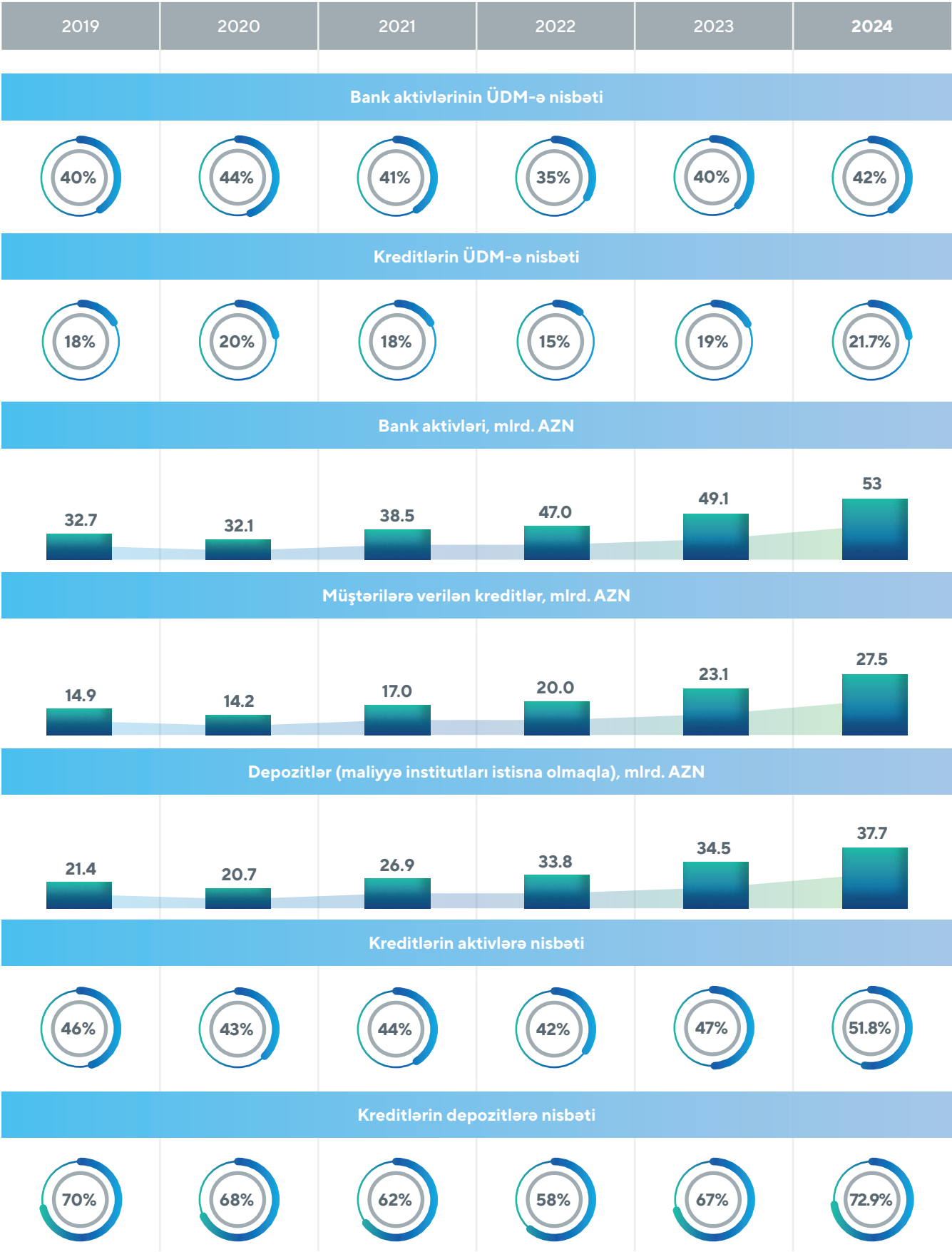
2024-cü ildə Azərbaycanın bank sektorunda 22 bank fəaliyyət göstərib. Bunların 20-si özəl, 2-si dövlət bankıdır. Bu da ölkənin maliyyə mühitinin güclü və müxtəlif olduğunu göstərir. Əhalinin bank sisteminə olan inamı fonunda fiziki şəxslərin depozitlərinin artımı bank sektorunun aktivlərinin genişlənməsini şərtləndirən əsas amil olub. 2023-ci illə müqayisədə 2024-cü ildə ümumi aktivlərdə 7.77% və ümumi öhdəliklərdə isə 7.58% artım baş verib. 2024-cü ildə bank sisteminin resurs bazası əhəmiyyətli böyümə göstərib. Bankların xalis mənfəəti ümumilikdə 1.044 milyard AZN təşkil edib. Bu, Azərbaycan banklarının maliyyə performansında əhəmiyyətli nailiyyətdir. Müştəri kreditləri ümumi aktivlərin 51.8%-ni təşkil edib. Bu da bank sektorunun inkişafını göstərir. Depozitlər bankların əsas maliyyə mənbəyi olaraq ümumi öhdəliklərin 81,3%-ni təşkil edib. Bank depozitlərinin 62.1%-i hüquqi şəxslərə, 37.9%-i fiziki şəxslərə aid olub. Depozit portfeli əvvəlki illə müqayisədə 9.1% artıb.

2024-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı Yaşıl Taksonomiyanı təqdim edib. Taksonomiya iqlim, yaşıl, sosial və ya dayanıqlılıq məqsədləri üzrə fəaliyyətləri müəyyən edən təsnifat sistemidir.

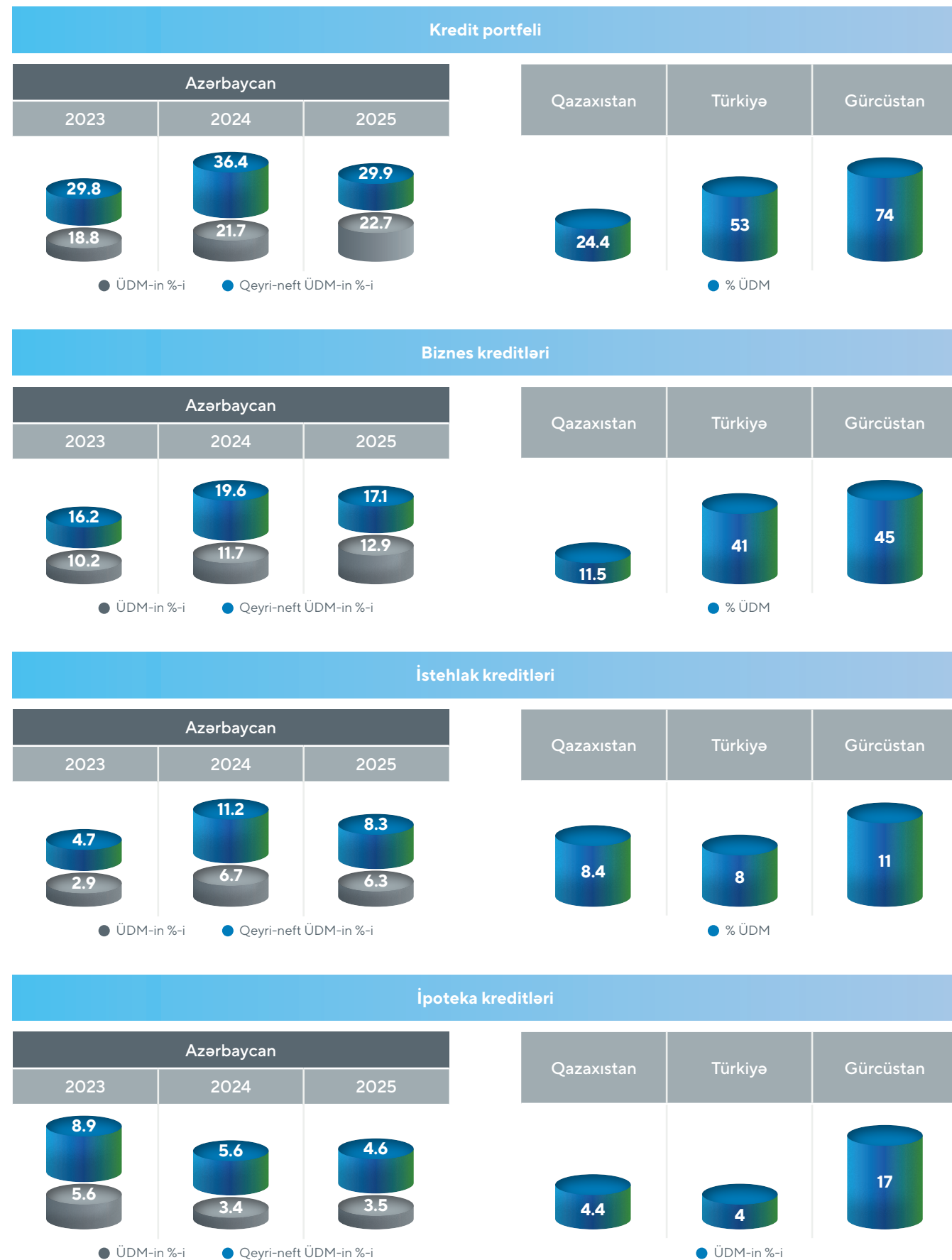
Taksonomiya ətraf mühit məqsədlərinə nail olmağa və yaşıl iqtisadiyyatın inkişafına töhfə verməyə yönəlmiş fəaliyyətlərin siyahısını müəyyənləşdirir.

2024-cü ildə Azərbaycanın maliyyə sektoru xüsusi sabitlik və davamlılıq nümayiş etdirib. Bütün bunlar tənzimləyici orqanlar və digər hökumət qurumları tərəfindən həyata keçirilmiş strateji təşəbbüslərin effektivliyini göstərir. İl ərzində biznes kreditlərində nəzərəcarpacaq dərəcədə - 17.2% artım müşahidə olunub. Bu da əvvəlki illə müqayisədə əlavə 2.17 mlrd. AZN deməkdir. İstehlak kreditlərində 21.7% artım baş verib. İstehlak kreditləri portfeli əlavə 1.5 mlrd. AZN, ipoteka kreditləri 17% genişlənib. Beləliklə, müvafiq istiqamətdə 616.4 mln. AZN artım baş verib. Bu kumulativ artım, ümumi kredit portfelinin 18.5% təsirli artımına səbəb olub və bu da 4.29 mlrd. AZN artımla 27.478 milyon AZN təşkil edib.

Şəkil 2. Bank sektorunun icmalı

Şəkil 3. Kredit portfelinin ÜDM-ə nisbəti (Maliyyə Dərinliyi)

2024-cü ildə Azərbaycanın kredit portfelii ÜDM-in 21.7%-ni, qeyri-neft ÜDM-in isə 36.5%-ni təşkil edib. Bu da iqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsində bank kreditlərinin əsas mənbə olduğunu göstərir. Biznes kreditlərinin ÜDM-də payının 11.7%, qeyri-neft ÜDM-də 19.6% olması qeyri-neft sektorunun inkişafını dəstəkləmək üçün investisiya mühitinin genişləndiyini, sahibkarların kapitala çıxış imkanlarının artdığını nümayiş etdirir. Bu tendensiya, xüsusilə istehsal, kənd təsərrüfatı və xidmətlər sektorunda daha çox borclanmanın iqtisadiyyatı şaxələndirməyə və ixrac potensialını artırmağa yönəldiyini göstərir.

İstehlak kreditlərinin ÜDM-də payının 6.7%, qeyri-neft ÜDM-də 11.2% olması daxili tələbin genişlənməsinin və vətəndaşların istehlak gücünün artdığını göstərir. Bu, eyni zamanda pərakəndə ticarət və xidmət sektorlarına müsbət təsir edərək iqtisadi aktivliyi artırır. İstehlak kreditlərinin artımı iqtisadiyyatın daxili tələb hesabına böyüməsini dəstəkləyir və pərakəndə sektorun genişlənməsinə səbəb olur.

İpoteka kreditlərinin ÜDM-də payının 3.4%, qeyri-neft ÜDM-də 5.6% olması isə daşınmaz əmlak bazarının inkişafı və tikinti sektorunun canlanması ilə əlaqələndirilə bilər. Xüsusilə gənc ailələr və şəhər əhalisi üçün mənzil tələbinin artması ipoteka kreditlərinin genişlənməsinə təkan verib. Daşınmaz əmlak sektorunda artan tələbat tikinti sektorunu gücləndirərək iqtisadiyyatın dayanıqlı böyüməsinə töhfə olub.

Ümumilikdə, kredit portfelinin qeyri-neft ÜDM-də daha yüksək paya malik olması iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, sahibkarlığın inkişafı və daxili bazarın genişlənməsi istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atıldığını göstərir. Bu artımın davamlılığını təmin etmək üçün kredit risklərinin effektiv idarə olunması, borcalma qabiliyyətinin qorunması və kredit siyasətinin ehtiyatlı tənzimlənməsi vacibdir. Bu yanaşmalar maliyyə sabitliyini qorumaqla yanaşı, iqtisadi artımın davamlılığını təmin edəcəkdir.

ABB-NİN STRATEJİ BAXIŞI

2023-2025-ci illər üzrə İnkişaf Strategiyası

ABB postrestrukturizasiya mərhələsini təşkil edən 2019-2022-ci illər üzrə inkişaf strategiyasını uğurla başa çatdırmış, bu dövrdə Bankın gəlirliliyinin artımı, sağlam maliyyə vəziyyətinin, yüksək əməliyyat səmərəliliyinin təmin edilməsi istiqamətində mühüm nailiyyətlər əldə olunmuş, Bankda ən yaxşı təcrübəyə uyğun korporativ idarəetmə sistemi qurulmuşdur. 2023-2025-ci illəri əhatə edən yeni strategiyada əsas niyyət bu nailiyyətləri

qoruyaraq çevik şəkildə inkişaf etdirmək, müvafiq seqmentlər üzrə Bankın əsas bazar mövqelərini daha da möhkəmləndirmək, müasir çağırışlara uyğun innovativ həllərlə yeni müştəri təcrübələri formalaşdırmaq və yüksək məmnuniyyət yaratmaq, sektorda yeni standartlar formalaşdırmaq, ölkəmizin milli inkişaf prioritetlərinə müxtəlif istiqamətlər üzrə töhfələr verməkdir.

Strateji hədəflər

1 Seqmentlər üzrə bazar liderliyi:

- Biznes kreditləri üzrə bazarda lider mövqeyə malik olmaq və bu mövqeyi qorumaq;
- Pərakəndə müştərilər üçün istehlak məhsullarını inkişaf etdirməklə, həmçinin ipoteka kreditləri üzrə bazar payını möhkəmləndirməklə Bankın lider mövqeyini təmin etmək;
- İnnovativ texnologiyalar və yeni məhsullar tətbiq etməklə nağdsız ödənişlər biznesində ABB-nin bazar payını əhəmiyyətli dərəcədə artırmaq.

2 Data əsaslı rəqəmsal təcrübə:

- ABB mobile tətbiqinin funksionallığını genişləndirməklə istifadəçi sayını artırmaq;
- Korporativ, həmçinin kiçik və orta sahibkarlıq bizneslərində əməliyyatların rəqəmsal kanallarla icrasını təşviq etmək;
- Bankda mövcud dataya əsaslanmaqla qərarvermə alətlərini inkişaf etdirmək və bununla da müştəriyönümlülük səviyyəsini əhəmiyyətli şəkildə yüksəltmək.

3 Üstün müştəriyönümlülük:

- Biznes istiqamətində yeni texnologiyaların tətbiqi hesabına korporativ müştərilərə mühüm məhsullar üzrə xidmət müddətini azaldaraq onlara təqdim olunan xidmətlərin keyfiyyətini artırmaq;
- Müştərilərin ehtiyaclarının təmin olunmasını sürətləndirmək, onların istəklərini daha çevik şəkildə icra etmək və bununla müştəri məmnuniyyətini, loyallığını yüksəltmək.

4 Maliyyə sektorunda ən yaxşı işəgötürən:

- Bankda korporativ mədəniyyəti gücləndirmək, əməkdaşların inkişafına yüksək diqqət yetirmək, daxili rotasiyaya üstünlük verməklə işçi məmnuniyyəti səviyyəsini artırmaq, nəticədə ABB-ni ölkənin bank sektorunda ən yaxşı işəgötürən kimi tanıtmmaq.

Retrospektiv

2019-2022-ci illər üzrə inkişaf strategiyasının icrası çərçivəsində:

- Müştəri təcrübəsinin inkişafı və səmərəliliyin artırılması üçün xidmət şəbəkəsi yeni yanaşmaya uyğun transformasiya edilib.
- Yeni biznes modellərinin tətbiqinə start verilib.
- Əsas bank sistemləri və texnologiyaları modernləşdirilib.
- Rəqəmsallaşma prosesləri genişləndirilib, ABB rəqəmsal laboratoriyası fəaliyyətə başlayıb.

2024-cü il üzrə ABB-nin ümumi kredit portfeli üzrə bazar payı 23.1% olub. 2025-ci il üzrə ABB-nin ümumi kredit portfelinin bazar payının 0.3% artaraq 23.5% olması proqnoz edilir. Həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində Bankın biznes kreditləri üzrə bazar payı 21%, istehlak kreditləri üzrə bazar payı 21.3%, mənzil ipoteka kreditləri üzrə bazar payı isə 34% təşkil edib. ABB mobile tətbiqində qeydiyyatdan keçmiş müştərilərin sayı 1,4 milyon nəfəri, tətbiqin aktiv istifadəçilərinin sayı 1 milyon nəfəri otub.

Yeni hədəflərə doğru istiqamətlər

Sabitləşmə (2016-2018), dayanıqlı inkişaf üçün zəruri əsasların formalaşdırılması (2019-2022) proseslərinin ardınca həyata keçirilən yeni inkişaf strategiyası ilə (2023-2025) ABB inkişaf yolunun mahiyyətə üçüncü mərhələsinə daxil olub. Bu mərhələ ABB-nin dayanıqlı inkişafının sürətləndirilməsi mərhələsidir.

Bu mərhələdə Bank rəqəmsallaşma proseslərini daha da genişləndirir, müştəri ehtiyaclarının daha sürətlə qarşılınması üçün xidmət sistemlərini davamlı mükəmməlləşdirir.

İnsan kapitalını və korporativ mədəniyyəti ardıcıl şəkildə inkişaf etdirir. "Agile" transformasiyanı həyata keçirir və komandada Agile düşüncə tərzinin tam formalaşmasına nail olur.

Data analitika alətlərini və infrastrukturunu inkişaf etdirməklə müştəriyönümlü satışın təkmilləşdirilməsini və müştəri məmnuniyyətinin artırılmasını təmin edir.

Təcrübədə özünü doğrultmuş modellərin və yanaşmaların tətbiqini davam etdirərək yeni və çarpaz bizneslər qurur. Qlobal bazarlarda uğur qazanmış innovativ texnologiyaları və maliyyə sahəsindəki yenilikləri tətbiq edərək müasir bazar seqmentlərinə daxil olur.

Yeni strateji hədəflərə çatmaq üçün 58-dən çox təşəbbüs və bu təşəbbüslərin icrası səviyyəsini qiymətləndirmək üçün 60-dan çox meyar müəyyənləşdirilib. Strateji təşəbbüslər Bankın fəaliyyətinin bütün sahələrini əhatə edən 350-dən çox layihə əsasında reallaşdırılmaqdadır.

2025-ci ildə ABB bir sıra strateji təşəbbüslərlə dayanıqlılıq öhdəliklərini yüksəltməyi planlayır. Bank dayanıqlı kredit məhsullarının təşviqinə üstünlük verəcək. Müxtəlif sektorlar üzrə ekoloji və sosial əhəmiyyətli layihələrin icrasını asanlaşdıracaq. Bundan əlavə, ABB dayanıqlılığın öz biznes əməliyyatlarına daha da inteqrasiyası üçün potensial yaşıl öhdəliklərin müəyyən edilərək rəsmiləşdirilməsinə fokuslanacaq. Dayanıqlı inkişaf məsələləri ilə məşğul olan aparıcı qurumlarla sıx əməkdaşlıq, müvafiq təşkilatlarla üzvlük imkanlarının araşdırılması, kollektiv təcrübədən istifadə də əhəmiyyətli ekoloji tərəqqiyə nail olmaq məqsədi daşıyan əsas fəaliyyət istiqamətlərindən olacaq.

2

DAYANIQLILIQDA
ÖNCÜL

HESABAT HAQQINDA

2.1.1 Hesabat profili

ABB dayanıqlılıqla uzunmüddətli dəyərin yaradılması arasında əlaqənin olduğunu qəbul edir. Buna uyğun olaraq biz 2024-cü ildə də mümkün imkanları araşdırdıq, dayanıqlılıq öhdəliklərimizlə ətraf mühitin qorunmasını da nəzərə alan iş təcrübələrimizi hesabatımıza daxil edərək, zənginləşdirdik. Bu hesabat təkcə dayanıqlılığımızı vurğulamır, eyni zamanda, 1 yanvar 2024-cü il tarixindən 31 dekabr 2024-cü il tarixinədək olan qeyri-maliyyə nailiyyətlərimizi göstərir.

Hesabatın əhatə dairəsi baxımından maliyyə, o cümlədən depozit, kredit portfelini ilə bağlı göstəricilər, ümumən ABB Maliyyə Qrupunun (törəmə müəssisələr də daxil olmaqla) fəaliyyətini əhatə edir. Qeyri-maliyyə göstəriciləri isə, yalnız Bankın həyata keçirdiyi tədbirlərlə bağlıdır. ABB Gürcüstan-ın fəaliyyəti mövcud olmadığına görə hesabatda qeyd edilməyib.

Bu Hesabatda açıqlanan maliyyə göstəriciləri

2.1.2 Əhəmiyyətlik təhlili

Əhəmiyyətlik təhlili təşkilatın ən əhəmiyyətli iqtisadi, ekoloji və sosial təsirlərini müəyyənləşdirərək prioritetləşdirmək üçün nəzərdə tutulmuş prosesdir. Təhlilə mühasibat uçotu, dayanıqlılıq hesabatı və risklərin idarə edilməsi də daxil olmaqla müxtəlif sahələr daxildir. Dayanıqlılıq hesabatı üçün təlimatları təmin edən GRI 2021 standartları əhəmiyyətlik təhlilinin vacibliyini vurğulayır.

ABB olaraq anlayırıq ki, daxili və xarici maraqlı tərəflərimiz üçün əhəmiyyətli mövzuların müəyyənləşdirilməsi və təhlili əməliyyatlarımızın effektivliyini təmin etməkdən ötrü zəruridir. Biz müntəzəm şəkildə maraqlı tərəfləri cəlb edərək onların rəylərinin qərarlarımızda, strategiya və hesabatlarımızda əks olunmasını təmin edirik. Bank əhəmiyyətlik prosesi vasitəsilə maraqlı tərəflər üçün ən vacib məsələləri müəyyənləşdirir. Bu Hesabat da bir neçə mənbəyə əsaslanan və təhlil vasitəsilə müəyyən edilmiş əhəmiyyətli məsələlər əsasında strukturlaşdırılıb.

Xarici maraqlı tərəflər üçün mövzunun əhəmiyyətini

Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğundur. Bəzi əlavə iqtisadi açıqlamalar Bankın daxili sənədlərindən götürülüb. Səhmdarlarımıza və investorlarımıza faydalı məlumatlar vermək, onlarda fəaliyyət nəticələrimiz haqqında daha geniş təsəvvür yaratmaq üçün bu göstəriciləri daxil etmişik.

Hesabatda bütün mühüm mövzular əhatə olunur, maraqlı tərəflərin gözləntiləri nəzərə alınır, müvafiq standartlara, təlimatlara və çərçivə sənədlərin normalarına riayət olunur:

- GRI 2021 standartları;
- BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM).

Növbəti hesabatlarımızda açıqlamaların əhatə dairəsini daha da genişləndirəcək və dayanıqlılıq sahəsində inkişaf etməkdə olan tələbləri nəzərə alacağıq.

qiymətləndirməkdən ötrü bu mənbələri araşdırmışdıq:

- Media icmalı və ən yaxşı təcrübələrin təhlili;
- Sənaye trendləri və rəqib hesabatlarının təhlili;
- GRI, SASB, UNEP FI prinsipləri, IFC tövsiyələri və s. kimi universal və sektora xas çərçivələrin təhlili.

Daxili maraqlı tərəflər üçün müvafiq mövzuların əhəmiyyətliliyini qiymətləndirməkdən ötrü daxili mənbələrə də istinad etdik:

- Tətbiq olunan siyasətlər və ABB-nin 2023- 2025-ci illər üzrə inkişaf strategiyası;
- Daxili proseslərin və nəzarət vasitələrinin, məhsul və xidmətlərin nəzərdən keçirilməsi;
- Müvafiq struktur bölmələrdə əsas heyət və icraçı rəhbərliklə müsahibələr.

Əhəmiyyətlik təhlilinin nəticələrinə əsasən biz Cədvəl 3-də təqdim olunduğu kimi 13 əhəmiyyətli mövzu müəyyən etdik.

2.1.3 Əhəmiyyətli mövzuların DİM ilə əlaqələndirilməsi

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM) dayanıqlı inkişaf üzrə 2030 gündəliyinin bir hissəsi kimi 2015-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatına (BMT) üzv dövlətlər tərəfindən qəbul edilmiş 17 global məqsədin toplusudur. Biz DİM-lərin əhəmiyyətinə önəm verir, korporativ strategiya və təşəbbüslərimizi bu global hədəflərlə uyğunlaşdıraraq cəmiyyət və ətraf mühitin inkişafına töhfə

verməyə çalışırıq. Bankımızın həyata keçirdiyi DİM-lə bağlı kampaniya və təşəbbüslərin struktur təsviri aşağıda göstərilmişdir. Əvvəlki hesabat dövrü ilə müqayisədə əhəmiyyətli mövzular siyahısında əsaslı dəyişikliklər baş verməmişdir.

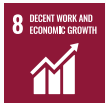
2.1.4 ABB-nin DİM-lərə töhfəsi

Banklar öz fəaliyyətlərini və əməliyyatlarını hədəflərə uyğunlaşdırmaqla və onlara nail olmaq üçün çalışmaqla

DİM-lərə töhfə verməkdə mühüm rol oynayırlar. ABB DİM-lərə bu vasitələrlə töhfə verir:

Cədvəl 3. Əhəmiyyətli mövzuların siyahısı

Əhəmiyyətli mövzular	Müvafiq məqsədlər	Töhfələr
Rəqəmsallaşma və innovasiya	 	- Xidmətlərin əlçatanlıq sürətinin saxlanılması, rəqəmsallaşma; - Pərakəndə və korporativ müştərilər üçün ABB mobile tətbiqinin funksionallığının genişləndirilməsi; - Hüquqi şəxslərin və sahibkarların Bankın korporativ xidmətlərinə daha sürətli və asan çıxışı üçün İnternet Bankçılıq xidmətinin təkmilləşdirilməsi; - Gözləmə və xidmət müddətini azaltmaqdan ötrü xidmətlərin davamlı avtomatlaşdırılması və optimallaşdırılması; Əlavə məlumat üçün hesabatın 3 və 4-cü bölmələrinə baxın.
Maliyyə inklüzivliyi	 	- ABB mobile vasitəsilə maliyyə xidmətlərinə əlçatanlığın artırılması; - Ölkənin bütün regionlarında geniş ATM və terminallar şəbəkəsinin təmin edilməsi; - Sahibkarların təlimi, bacarıqlarının, maliyyə savadlılıqlarının artırılması üçün dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq; - Həm daxili, həm dövlət vəsaitləri hesabına sərfəli ipoteka kreditləri; Hesabatda ətraflı məlumat verilir.
Maliyyə və iqtisadi fəaliyyət	 	- İnkişaf etməkdə olan bizneslər üçün şaxələndirilmiş maliyyə məhsulları hazırlamaq və təklif etməklə iqtisadi fəaliyyətə və sahibkarlığa təkan vermək; - Müxtəlif müştəri qruplarına fərdi yanaşma təklif etmək üçün müştəri seqmentasiyasını genişləndirmək; - Müştəri məmnniyyətini və loyallığını artırmaq; - Səhmdarlara dividendlərin sabit və təhlükəsiz ödənilməsinə təmin etmək; Əlavə məlumat üçün Hesabatın 1 və 4-cü bölməsinə baxın.

Əhəmiyyətli mövzular	Müvafiq məqsədlər	Töhfələr
Risklərin idarə edilməsi	 	- Risklərin idarə edilməsi strategiyası və risklərin qiymətləndirilməsi siyasəti ilə idarə olunan effektiv risk idarəetmə sisteminin həyata keçirilməsi; - Pərakəndə satış segmenti üçün qiymətləndirmə və avtomatlaşdırılmış qərar modellərinin hazırlanması, tətbiqi; - İllik risk xəritəsinin mütəmadi nəzərdən keçirilməsi, xəritənin yenilənməsi; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Öyrənmə və inkişaf	 	- Əməkdaşların texniki və şəxsi bacarıqlarının inkişafı üçün müasir təlim proqramlarının keçirilməsi; - Potensialın artırılması məqsədilə yeni Təlim Mərkəzinin istifadəyə verilməsi, istedadların inkişafı; - Müxtəlif proqramlar vasitəsilə maraqlı tərəflərin təlim, təhsil, kouçinq məqsədilə cəlbə; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Məşğulluq, müxtəliflik	 	- İşəqəbul siyasətimizlə proseslərin ədalətliyi və müxtəlifliyin təşviqi; - Hərtərəfli daxili siyasət və qaydalar vasitəsilə müxtəlifliyin, bərabər imkanların təmin edilməsi; - Ortaya çıxan məsələləri dərhal müəyyən etmək və azaltmaq üçün işçilərlə daimi ünsiyyət; - İstedadların cəlb edilməsi və yetişdirilməsini təmin etmək üçün təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Maraqlı tərəflərlə qarşılıqlı əlaqə	 	- Daxili və xarici maraqlı tərəflərlə müntəzəm kommunikasiya kanallarının qurulması; - Ardıcıl və şəffaf hesabatlar vasitəsilə illik nəaliyyətlər və maliyyə göstəricilərimizin əsas maraqlı tərəflərə və tənzimləyicilərə açıqlanması; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Sosial sahələrə və cəmiyyətə yönəlmis investisiyalar	 	- Gənc istedadların cəlbə və gənclərin məşğulluq imkanlarının təmin edilməsi üçün sosial layihələrin həyata keçirilməsi; - Yerli icmaların həyat səviyyəsini və sosial rifahını yaxşılaşdırmaq üçün dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq; - KSM təşəbbüslərimizin əhatə dairəsinin daim genişləndirilməsi; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>

Əhəmiyyətli mövzular	Müvafiq məqsədlər	Töhfələr
Korupsiya, fırıldaqçılıq və çirkli pulların yuyulmasına qarşı mübarizə	 	- Etik Kodeks və Korruptsiyaya Qarşı Mübarizə Siyasətimizə uyğun olaraq müntəzəm antikorrupsiya təlimlərinin keçirilməsi; - Korruptsiyaya qarşı mübarizə proseslərinə Bankın Daxili audit departamenti tərəfindən nəzarət; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
İdarəetmə və ESl meyarlarına inteqrasiya	 	- Strateji qərarların qəbulunda ESl meyarlarına inteqrasiyanın inkişafı; - Daxili və xarici resursların məsuliyyətlə istehlak olunmasının təşviqi; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Korporativ idarəetmə və hesabatlılıq	 	- Güclü korporativ dəyərlərin və strateji məqsədlərin baza xəttinin yaradılması; - Əməliyyatların şəffaflığını, hesabatlılığını, onlar üzərində nəzarəti və effektivliyi təmin etmək üçün korporativ idarəetmə sistemimizin təkmilləşdirilməsi; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
İşçilərin rifahı	 	İş yerində təhlükəsizliyin, rifahın təmin edilməsi, sağlam həyat tərzinin təbliği; <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>
Müştəri təcrübəsi və məmnuniyyət	 	- Xidmətlər ekosistemimizin müştərilər üçün əlçatanlığını artırmaq məqsədilə istifadəçi dostu həllərin, proqramların hazırlanması; - Ümumi müştəri təcrübəsini artırmaqdan ötrü xidmətlərin davamlı avtomatlaşdırılması və optimallaşdırılması (müştərinin vaxtına əhəmiyyətli dərəcədə qənaət edən, həm də ekoloji cəhətdən müsbət bir seçim olan e-imza buna nümunədir); <i>Əlavə məlumat üçün Hesabatın 2-ci bölməsinə baxın.</i>

ABB-NİN DAYANIQLILIQ SADIQLIYI

Dayanıqlı maliyyəyə yanaşmamız

Qlobal miqyasda dayanıqlı inkişafa və iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə artan diqqət fonunda, maliyyə institutlarının bu prosesdə rolu getdikcə daha vacib hala gəlir. ABB olaraq, Ətraf Mühit, Sosial və Korporativ İdarəetmə (bundan sonra ESI) prinsiplərini fəaliyyətimizə inteqrasiya etməklə, dayanıqlı inkişafı dəstəkləməyə və bu istiqamətdə konkret addımlar atmağa davam edirik.

ESI prinsiplərinin bank fəaliyyətinə inteqrasiyası

ABB dayanıqlı maliyyə və ESI prinsiplərinin biznes modelinə uğurla tətbiq edilməsi üçün müxtəlif təşəbbüslər həyata keçirmişdir. Bankın bu istiqamətdə atdığı mühüm addımlardan biri “Yaşıl İqlim Fondu” (Green Climate Fund) akkreditasiyası üçün boşluq təhlilinin (gap assessment) tamamlanmasıdır. “Yaşıl İqlim Fondu” (GCF) ilə sazişin bağlanması, ölkəmizin iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə söylərini gücləndirmək, yaşıl enerji və dayanıqlı inkişaf layihələrinə beynəlxalq maliyyə dəstəyi cəlb etmək üçün strateji əhəmiyyət daşıyır. “Yaşıl İqlim Fondu” (GCF) ilə kredit xəttinin açılması ilə əlaqədar sazişin bağlanmasının əsas məqsədi, iqlim dəyişikliyinə mənfi təsirlərini azaltmaq və dayanıqlı inkişafı dəstəkləmək üçün ölkəmizin maliyyə və texniki imkanlarını genişləndirməkdir. Bu saziş imzalandıqdan sonra yaşıl enerji layihələrinin həyata keçirilməsinə, karbon emissiyalarının azaldılmasına və

ətraf mühitin mühafizəsinə töhfə verəcək. Bu, ABB-nin dayanıqlı maliyyə təşəbbüslərini beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırmaq söylərini əks etdirir.

Dayanıqlı maliyyə prinsiplərinin müştərilərə daha geniş şəkildə çatdırılması məqsədilə ABB mobile tətbiqinə Karbon izi kalkulyatorunu inteqrasiya etdik. Bu yenilik müştərilərə fərdi karbon izlərini hesablamağa və ekoloji baxımdan daha şüurlu maliyyə qərarları verməyə imkan yaradır. Eyni zamanda, ABB “Dayanıqlı Fayda” paketini hazırlayaraq, yaşıl tərəfdaşları üçün xüsusi maliyyə həlləri də təqdim etmişdir.

Bundan əlavə, ABB tərəfindən ESI risklərinin risk hesabatına inteqrasiya edilməsi və Bankın risk idarəetmə strategiyasının beynəlxalq dayanıqlılıq tələblərinə uyğunlaşdırılması istiqamətində addımlar atılır. ESI prinsiplərinin biznes əməliyyatlarına tətbiqi ilə yanaşı, ABB müxtəlifliyi və inklüzivliyi dəstəkləmək üçün podratçılarla bağlı tədbirlər həyata keçirmiş, həmçinin məsuliyyətli resurs idarəçiliyi proseslərini gücləndirmişdir.

ABB yalnız ekoloji layihələrə deyil, eyni zamanda sosial dayanıqlılığa və inklüziv inkişaf strategiyalarına da önəm verir. Bank gender balansını təşviq etmək üçün yol xəritəsi hazırlamış və idarəetmə səviyyəsində qadınların sayını artırmaq üçün tədbirlər görmüşdür. Bundan əlavə, kağızsız bank filialı konsepsiyası tətbiq edilərək, daxili proseslərdə resurs istifadəsinin optimallaşdırılması hədəflənmişdir. ABB HR sistemlərini rəqəmsallaşdıraraq, işçi idarəetməsində dayanıqlı həlləri genişləndirmişdir.

Bank, ABB İnnovasiya Mərkəzi vasitəsilə iqlim texnologiyaları sahəsində startapları dəstəkləyib, ekoloji innovasiyaların inkişafına töhfə verməkdə davam edir. Bu təşəbbüslər təkcə bank sektorunda deyil, ümumi iqtisadi ekosistemdə də dayanıqlı texnologiyaların inkişafını sürətləndirir.

Məsuliyyətli təchizat zənciri

ABB olaraq, potensial təchizatçılarla əməkdaşlıq qurarkən ümumi uyğunluq, etik yanaşma və dürüstlük kimi əsas dəyərlərə sadiqliyimizi qoruyuruq. Təchizatçılarımızın seçilməsi obyektiv və qərəzsiz qiymətləndirmələrə əsaslanır, bu da şəffaf və ədalətli prosesin təmin olunmasına xidmət edir. Bankın əsas təchizatçıları ödəniş avadanlıqları və sistemləri, kartlar, IT xidmətləri və avadanlıqları, marketinq və digər strateji sahələrdə fəaliyyət göstərən şirkətləri əhatə edir.

ABB-də satınalmalar üzrə daxili müraciətlər elektron formada avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi vasitəsilə yaradılır. Daxili müraciətlər üzrə satınalma sorğuları elektron platforma üzərindən həyata keçirilir, təchizatçılar tərəfindən təkliflər elektron formada təqdim olunur. Beləliklə, satınalma prosesləri üzrə kağız istifadəsi minimallaşdırılır, ESI prinsiplərinə uyğunluq təmin olunur.

Bankın fəaliyyətinin effektiv icrası üçün məhsul və xidmətlərin satın alınması Satınalma Siyasəti, Satınalma qaydaları və Təchizatçı Sorğusu (PQQ) vasitəsilə tənzimlənir. PQQ, potensial təchizatçıların ixtisas uyğunluğunu, ESI prinsiplərinə müvafiqliyini və təchizat prosesi boyunca keyfiyyət standartlarına riayət etməsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilən birdəfəlik sorğu olub, elektron platforma üzərindən həyata keçirilir. 2024-cü ildə 392 yeni potensial podratçı və ya təchizatçının ətraf mühitə və sosial təsirləri araşdırılmışdır. Müşahidələr nəticəsində tədarük zəncirində hər hansı mənfi sosial təsir müəyyən edilməmişdir.

Bundan əlavə, bankdaxili və xarici auditlərdən keçən keyfiyyət, sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitin idarə edilməsi sistemlərinin açıqlanması tələb edilir (məsələn, ISO standartları). Müraciət edən təchizatçıların tamamlanmış PQQ-ləri müvafiq struktur bölmələr tərəfindən nəzərdən keçirilir.

Təchizatçılarla ünsiyyət zamanı bankın tələbləri və gözləntiləri əvvəlcədən Təklif Sorğusu (RFP) vasitəsilə ətraflı formada ifadə olunur. Bu da təkliflərin toplanması prosesini daha sistemli və şəffaf edir. Müqavilə şablonlarımızda təchizatçılar və podratçılar üçün xitam prinsipləri və hüquqi mübahisələrin həlli ilə bağlı xüsusi müddəalar nəzərdə tutulmuşdur.

2024-cü ildə birləşmə azadlığı və kollektiv sövdələşmə hüququnun risk altında olduğu hər hansı fəaliyyət və ya təchizatçı qeydə alınmamışdır.

ESI standartları çərçivəsində təchizatçılar arasında müxtəlifliyin təşviq edilməsi məqsədilə elektron platformada yeni yanaşmalar tətbiq olunmuşdur. Bu istiqamətdə ESI standartlarına dair suallar PQQ anketinə inteqrasiya edilmiş və bütün təchizatçıların qeydiyyatının müvafiq platforma üzərindən həyata keçirilməsinə başlanmışdır. Bu yanaşma təchizat zəncirində şəffaflığı və dayanıqlılığı artırmaqla yanaşı, ESI prinsiplərinə uyğun fəaliyyət göstərən şirkətlərin müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradır. Təchizatçıların qiymətləndirilməsi prosesinin rəqəmsallaşdırılması onların ESI meyarlarına uyğunluğunun daha effektiv şəkildə təhlil olunmasını təmin edir və korporativ sosial məsuliyyət çərçivəsində daha inklüziv biznes mühitinin formalaşmasına töhfə verir.

Beynəlxalq və milli dayanıqlılıq tələblərinə uyğunluq

ABB-nin həyata keçirdiyi dayanıqlılıq təşəbbüsləri Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasına (UNFCCC) təqdim etdiyi Yenilənmiş Milli Töhfə (NDC) məqsədləri ilə üst-üstə düşür. Azərbaycan 2050-ci ilə qədər istixana qazı emissiyalarını 40% azaltmağı öhdəsinə götürüb. ABB-nin yaşıl kredit portfelinə artırmağa yönəlmiş addımları ölkənin bu hədəfə çatmasına töhfə verəcək mühüm addımlardan biridir.

ABB, Azərbaycanın “2030-cu il sosial-iqtisadi inkişaf üzrə Milli Prioritetləri” və “2022-2026-cı illər üçün sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası” çərçivəsində yaşıl iqtisadiyyata keçidi dəstəkləyən təşəbbüslərə də töhfə verir. ABB tərəfindən hazırlanan Dayanıqlı Maliyyə Çərçivəsi (Sustainable Finance Framework) yaşıl layihələrə maliyyə resurslarının ayrılmasını dəstəkləyən mühüm sənədlərdəndir. Bank BMT Qlobal Sazişinin (UN Global Compact) üzvü kimi fəaliyyət göstərərək, beynəlxalq səviyyədə tanınmış etik və dayanıqlılıq prinsiplərinə sadiqliyini nümayiş etdirir.

ABB-nin bu söyləri təkcə beynəlxalq dayanıqlılıq çağırışlarına cavab verməklə kifayətlənmir, eyni zamanda bank sektorunun daha yaşıl və inklüziv gələcəyə töhfə verən əsas oyunçularından birinə çevrilməsinə imkan yaradır.

Bu təşəbbüslərlə ABB, maliyyə institutlarının dayanıqlı gələcəyin formalaşdırılmasında mühüm rol oynadığına inanaraq, öz fəaliyyətində dayanıqlılığı əsas prinsip kimi qoruyub saxlayır.

Cənubi Qafqaz regionunun ən böyük maliyyə qruplarından biri kimi regionun ekoloji və sosial dinamikasına təsirimizin fərqişdəyik. Öhdəliklərimiz gəlirlilikdən kənara çıxaraq, iqtisadi fəaliyyəti təşviq edir, ətraf mühit və cəmiyyət üçün müsbət təsirlər yaradır. ESI ilə bağlı yanaşmalarımız biznes fəaliyyətimizə, qərarvermə proseslərimizə inteqrasiya olunur. Məhsullarımızın davamlı şəkildə inkişafı və müştərilərimizin bu inkişafa uyğunlaşması, onların davamlı biznes təcrübələri ESI məlumatlılığının artırılmasına xidmət göstərir. Bu yanaşma dayanıqlılığı təmin edir.

ESI nailiyyətlərimiz

Əvvəlki illərdə olduğu kimi ABB 2024-cü ildə də ESI nailiyyətlərinin artırılmasına səy göstərdi. Bu sahədə əsas nailiyyətlərimiz bunlardır:

- **“Yaşıl dünya”** təşəbbüslərinə dəstək olaraq BMT –in Qlobal Sazişinə (United Nations Global Compact – UNGC) üzvlük;
- Ölkədə bank sektorunun **“ESI və dayanıqlı bankçılıq”** sahəsində maarifləndirilməsinin artırılması məqsədi ilə seminarlar və təlimlərin keçirilməsi;
- Bankda gender balansının təmin olunması istiqamətində fəaliyyət;
- Bankımızın qadın əməkdaşlarının inkişafının dəstəklənməsi və onların liderlik bacarıqlarının gücləndirilməsi;

- Regionlarda qadın əməkdaşlar üçün IT bootcampları;
- Kağızsız bankçılıq;
- Rəqəmsal bankçılıq həlləri;
- ABA tərəfindən yeni yaradılmış **“ESI və Dayanıqlı bankçılıq”** ekspert qrupuna sədrlik;
- Hibrid avtomobillərə keçid;
- ABB mobile tətbiqində **“Karbon emissiyası kalkulyatoru”** funksiyası;
- Müştərilərimiz üçün **“Yaşıl fayda paketi”**;
- **“Yaşıl” kreditlərin və “İqlimyəönümlü” layihələrin** maliyyələşdirilməsinin kredit portfelində payının artırılması;
- Yaşıl filial konseptinə keçid (Günəş panellərinin tətbiqi);
- Əlil və aztəminatlı şəxslər üçün (tələbələr də daxil olmaqla) IT bootcampları;
- Əlil və aztəminatlı qadınlar üçün (tələbələr də daxil olmaqla) ABB təqaüdünün verilməsi;
- **“Yaşıl dünya”** konsepti üzrə 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq müdafiəsi gününə həsr olunmuş **“Kapitan Eko” layihəsi**

2.2.1 Ekoloji

2.2.1.1 İllik ekoloji izimiz

ABB olaraq ətraf mühitə birbaşa təsirlərimizin qiymətləndirilməsi üçün sistemli monitorinqlər aparmağa başladıq. 2024-cü ildə ətraf mühitdəki izlərimizi azaltmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata

keçirdik. Dayanıqlılıq hədəflərimizə və korporativ mədəniyyətimizə sadiqlik göstərərək biznes strategiyamızı və fəaliyyətimizi ətraf mühitlə bağlı öhdəliklərimizə uyğunlaşdırdıq.

Məsuliyyətli istehlak

ABB ESI risklərinin məsuliyyətlə idarə olunmasının artan əhəmiyyətini dərk edərək aparıcı qlobal maliyyə qurumları ilə bu sahədə əməkdaşlıq əlaqələrini genişləndirir. Biz bankın maliyyələşdirdiyi müxtəlif sektorların, bizneslərin ətraf mühitə birbaşa və ya dolaylı təsirlərinin də fərqişdəyik. Bu baxımdan hesab edirik ki, bank sektorunun, o cümlədən ABB-nin neft, qaz, nəqliyyat və s. bu kimi enerji tutumlu sənaye sahələri ilə müqayisədə, ətraf mühitə təsirləri nisbətən az ola bilər.

Bununla belə, əməliyyat fəaliyyətlərimizin, tullantıların, su və yanacaq sərfiyyatının, əməkdaşların gediş-gəlişi və işgüzar səyahətlərinin birbaşa ətraf mühitə təsirlərini nəzərə alırıq, onların maksimum azaldılması üçün fəal şəkildə yollar axtarıq.

Resurslardan səmərəli istifadə, enerji səmərəliliyinin artırılması, binalarımızın, serverlərimizin, IT infrastrukturumuzun ətraf mühitlə bağlı müvafiq tələblərə cavab verməsi də dayanıqlı inkişaf məqsədlərimizə daxildir. Bütün bunlar bir tərəfdən resurs istehlakının azalmasına, digər tərəfdən isə tullantıların minimallaşmasına töhfə verir.

Enerji istifadəsi və istixana qazları emissiyaları: ABB benzin, dizel, təbii qaz kimi yanacaqlardan istifadəyə görə sərf olunan məbləği ətraflı təhlil edir və müvafiq tədbirlər görür. Məsələn, bu tədbirlərdən biri sərfiyyatı mümkün qədər azaltmaq məqsədilə hibrid avtomobillərdən istifadədir. Bu barədə daha ətraflı məlumat üçün Cədvəl 4-ə baxın.

Cədvəl 4. Yanacaq növləri üzrə ümumi sərfiyyat

Göstəricilər	2022	2023	2024
Dizel (ton)	213	208	208
Bir işçiye düşən dizel (ton)	0.07	0.06	0.05
Benzin (ton)	270	246	258
Bir işçiye düşən benzin (ton)	0.09	0.07	0.06
Təbii qaz (min. m³)	432	441	517
Bir işçiye düşən təbii qaz (min. m³)	0.14	0.13	0.13

Daha dəqiq rəqəmlərin əldə olunması məqsədilə elektrik sərfiyyatının hesablanmasında tətbiq olunan tariflər, eləcə də Əhatə dairəsi-2 emissiyalarının hesablanması üçün istifadə edilən emissiya faktorları yenilənib.

Cədvəl 5-ə Əhatə dairəsi-1 (Scope 1) və Əhatə dairəsi-2 (Scope 2) emissiyaları daxil olmaqla Bankın karbon izi daxildir:

- Əhatə dairəsi-1-ə həm mülkiyyətdə olan, həm də icarəyə götürülmüş nəqliyyat vasitələrinin emissiyaları daxildir.
- Əhatə dairəsi-1-ə mülkiyyətdə olan və ya nəzarət edilən sahədə istifadə olunan elektrik enerjisindən emissiyalar daxildir.

Cədvəl 5: Ümumi istixana qazları emissiyaları və elektrik enerjisi istifadəsi

Göstəricilər	2022	2023	2024
Əhatə dairəsi-1 Yanacaq la işləyən avtomobillərdən yaranan istixana qazları emissiyaları (tCO2 eq)	2,388	2,322	2,526
Əhatə dairəsi-2 Elektrik enerjisi istifadəsindən yaranan istixana qazları emissiyaları (tCO2 eq)	4,440	4,479	5,051
Ümumi emissiyalar (tCO2 eq)	6,828	6,801	7,577
Elektrik enerjisi sərfiyyatı, kWh	9,261,497	9,341,979	10,535,093
Bir işçiyə düşən elektrik enerjisi sərfiyyatı, kWh	2,991	2,674	2,700

2023-cü illə müqayisədə ümumi istixana qazları (GHG) emissiyalarımız 11.4% artmış, işçi başına düşən ümumi GHG emissiyaları isə 0.26% azalmışdır. Bu artımın əsas səbəbi, ABB-nin biznes fəaliyyətlərinin genişlənməsi və əməliyyat gəlirlərinin artması ilə əlaqədardır. Biznesin böyüməsi nəticəsində əməliyyat xərclər də artmış, bu da enerji istifadəsinin və dolayısı ilə emissiyaların çoxalmasına gətirib çıxarmışdır.

İşçibəşinə düşən dizel və benzin sərfiyyatı 2024-cü ildə 2023-cü illə müqayisədə müvafiq olaraq, təxminən, 11% və 5.71% azalıb. Ən böyük emissiyaların, xüsusilə maliyyələşdirilən fəaliyyətlərlə əlaqəli olanlarının bizim portfelimizdən qaynaqlandığının fərqləndəyik. Buna görə də rəqəmsallaşdırmaya çox önəm veririk. Çünki bu, səmərəliliyi artırmaqla yanaşı, karbon emissiyalarını da azaldır.

Son illərdə bankda həyata keçirilən yenidənqurma və genişlənmə layihələri enerji istifadəsinə və texniki infrastrukturun inkişafına mühüm təsir göstərmişdir.

İlk olaraq, yeni MXS-lərin istifadəyə verilməsi və mövcud MXS-lərdə aparılan təmir-tikinti işlərindən sonra quraşdırılan isitmə-soyutma və havalandırma sistemlərinin gücünün artması enerji tələbatını artırmışdır. Bu dəyişikliklər, iş mühitinin daha komfortlu və effektiv idarə olunmasına imkan yaratmışdır.

Bundan əlavə, Baş ofisin ilk binasında dizel yanacağı ilə işləyən qızdırıcı avadanlıqlar demontaj edilmiş, yeni Baş ofisin binasında təbii qazla işləyən qazanxanada əlavə qurğuların quraşdırılması həyata keçirilmişdir. Bu addım həm enerji effektivliyini artırmış, həm də daha ekoloji təmiz həllərə keçidi təmin etmişdir.

Eyni zamanda, 2023-2024-cü illərdə Back ofis əməkdaşları üçün “Agile ofis” binasında 8 mərtəbə

mərhələli şəkildə istifadəyə verilmişdir. Bank üzrə ümumi işçi sayının artması texniki avadanlıqların, xüsusilə kompüter və printer kimi cihazların sayının artmasına səbəb olmuşdur. Bu isə texnoloji infrastrukturun gücləndirilməsinə və iş proseslərinin daha səmərəli idarə olunmasına töhfə vermişdir.

Qeyd olunan faktorların hər biri 2024-cü ildə təbii qaz və elektrik enerjisi istehlakının 2023-cü illə müqayisədə artmasına birbaşa təsir etmişdir. Yeni və gücləndirilmiş isitmə-soyutma sistemləri, qazla işləyən qazanxana qurğuları, əlavə inzibati sahələrin istifadəyə verilməsi və işçi sayının artması ilə texniki avadanlıqların çoxalması ümumi enerji istehlakının yüksəlməsinə səbəb olmuşdur.

Su istehlakı

Azərbaycan Dünya Ehtiyatları İnstitutu tərəfindən orta və ciddi su böhranı yaşama ehtimalı olan ölkə kimi müəyyənləşib. Bu, suyun ölkə üçün necə vacib bir ehtiyat olduğunu vurğulayır. Banklar iqtisadiyyatda əsas su istifadəçiləri olmasalar da, su təchizatına dolayı təsirləri təbii hidroloji sistemlərə, kənd və şəhərlər üçün suyun mövcudluğuna və əhalinin sağlamlığına əhəmiyyətli təsir göstərə bilər. Hazırda, şəhər su təchizat xətləri və üçüncü tərəf su təminatçıları tərəfindən banka təmiz su verilir. Gələcəkdə istifadə edilmiş su qazanları və ya birləşdirilmiş istilik və enerji qurğuları kimi su təkrar istifadə və dövriyyə sistemlərinin tətbiqi planlaşdırılır. ABB-nin istifadə olunan su həcmi və bir işçiyə düşən istifadə olunan su həcmi 2024-cü ildə 2023-cü illə müqayisədə müvafiq olaraq 6.12% və 16% azalmışdır.

ABB-nin su istehlakı ilə bağlı əlavə məlumat üçün Cədvəl 6-a baxın.

Cədvəl 6. Su sərfiyyatı

Göstəricilər	2022	2023	2024
İstifadə olunan həcm, m³	37,451	41,979	39,411
Bir işçiyə düşən istifadə olunan həcm, m³	12	12	10

Tullantıların idarə edilməsi

ABB tullantıları azaltmağı və təkrar emal səylərini artırmağı öhdəsinə götürür. Rəqəmsallaşma, mobil bankçılıq və onlayn xidmətlərə olan investisiyalar, işçilər və müştərilər tərəfindən kağız istehlakını azaltmağa kömək edib. Lazımi sənədlərin alınması üçün istifadə olunan elektron sistemlər çap xərclərini və ofis tullantılarını azaltmaqla nəticələnib. ABB-nin ofislərində kağız və plastik üçün ayrı tullantı qutuları quraşdırılıb və tullantılar təkrar emala göndərilir. Ümumi tullantı növlərinə kağız,

ofis avadanlıqları, kartriclər, batareyalar və floresan lampalar daxildir. ABB-nin tullantıları (tonla), bir işçiyə düşən tullantı (tonla) və ümumi ofis kağızı və karton sərfiyyatı üzrə göstəriciləri 2024-cü ildə 2023-cü illə müqayisədə müvafiq olaraq 10%, 19% və 44% azalmışdır.

ABB-nin tullantıları ilə bağlı əlavə məlumat üçün Cədvəl 7-ə baxın.

Cədvəl 7. Tullantılar

Göstəricilər	2022	2023	2024
Tullantı, ton	825	998	903
Bir işçiyə düşən tullantı, tonla	0.26	0.29	0.23
Ümumi ofis kağızı və karton göstəriciləri, AZN	1,039,064	898,225	501,775

ABB dayanıqlılıq strategiyasına uyğun olaraq resursların daha səmərəli idarə olunmasını prioritet hesab edir. Bu çərçivədə **2024-cü ildə ofis kağızı və karton istifadəsinə çəkilən xərclər 44.1% azalmışdır**. Bu mühüm azalma bankın rəqəmsallaşma və məsuliyyətli resurs idarəetməsi sahəsində atdığı ardıcıl addımlarla bağlıdır. Belə ki, 2024-cü ildə bir müştəri üzrə kağız istehlakında 31.3% azalma qeydə alınmışdır. Bu azalma rəqəmsal kanallar vasitəsilə edilən satışlarda müşahidə olunan artımla əlaqəlidir.

Bank daxilində kağız istifadəsinin azalmasına təsir edən əsas amillərdən biri **bank daxilində sənəd dövriyyəsinin elektron sistemlərə keçidinin sürətləndirilməsidir**. Daxili proseslərin rəqəmsallaşdırılması nəticəsində fiziki sənədlərin sayı əhəmiyyətli dərəcədə azalmış və əməliyyatların effektivliyi artırılmışdır.

Bundan əlavə, **digər təşkilatlarla sənəd mübadiləsində qismən elektron sistemlərin tətbiqi**,

kağız istifadəsinə olan tələbatı daha da aşağı salmışdır. ABB sənədləşmə proseslərinin elektron formatda icrasına üstünlük verərək, ənənəvi kağız əsaslı əməliyyatların minimuma endirilməsini təşviq etmişdir.

Bankın filiallarında da **resurslardan səmərəli istifadə strategiyasının gücləndirilməsi mühüm rol oynamışdır. MXS-lərdən daxil olan kağız sorğularına müəyyən limitlər tətbiq edilərək**, daha effektiv idarəetmə və optimallaşdırılmış sənəd dövriyyəsi təmin edilmişdir. Bu yanaşma sayəsində lazımsız kağız istifadəsi azaldılmış və sənəd axını üzərində daha çox nəzarət təmin olunmuşdur.

Bu tədbirlər ABB-nin şəffaflıq, məsuliyyətli idarəetmə və ekoloji dayanıqlılıq prinsiplərinə sadıqlığını bir daha nümayiş etdirir. Rəqəmsallaşmaya yönəlmiş strategiyalar yalnız kağız istifadəsinə azaltmaqla kifayətlənmir, eyni zamanda bankın əməliyyat səmərəliliyini artırır, ekoloji

təsirini minimuma endirir və daha yaşıl gələcəyə töhfə verir. ABB gələcəkdə də kağızsız əməliyyat modelini genişləndirməyə və innovativ rəqəmsal həllərlə dayanıqlı bankçılıq prinsiplərini gücləndirməyə davam edəcəkdir.

ABB-nin məsuliyyətli bankçılıq prinsiplərinə dair öhdəlikləri

- **Uyğunlaşma:** Şəxsin və cəmiyyətin ehtiyaclarına töhfə vermək üçün biznes strategiyasını DİM-lərə, müvafiq beynəlxalq və milli çərçivələrə uyğunlaşdırmaq
- **Təsir və hədəf təyini:** Mənfi təsirləri azaldarkən, insanlar və ətraf mühit üçün riskləri idarə edərək müsbət təsirləri davamlı olaraq artırmaq

2.2.1.2 ABB-nin ətraf mühitlə bağlı fəaliyyətləri

1. BMT-in Qlobal Sazişinə (United Nations Global Compact – UNGC) üzvlük

ABB dayanıqlılıq sahəsində təşəbbüslərinin davamı olaraq BMT-nin Qlobal Sazişinə qoşulub. Bu Saziş biznesin sosial məsuliyyətinin təşviq edilməsi və onun dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə uyğunluğunu stimullaşdırır. BMT-nin Qlobal Sazişinə üzv olması Bankın Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM), eləcə də ekoloji, sosial və korporativ idarəetmə sahələrinin (ESI) təşviqini əhatə edir. Beləliklə, ABB Qlobal Sazişin 10 prinsipinə əməl edəcəyini bəyan etmiş olur.

Məqsədləri onlardan ən mühümlərinə çatacağımız şəkildə müəyyənləşdirmək və ictimaiyyətə elan etmək

- **Müştərilər:** Dayanıqlılıq təcrübələrini təşviq etmək, cari və gələcək nəsillər üçün ortaq rifah yaradan iqtisadi fəaliyyətləri təmin etmək üçün müştərilərlə məsuliyyətlə işləmək
- **Maraqlı tərəflər:** Sosial məqsədlərə nail olmaq üçün müvafiq maraqlı tərəflərlə fəal və məsuliyyətli şəkildə məsləhətləşmələr aparmaq, tərəfdaşlıq etmək
- **İdarəetmə və mədəniyyət:** Effektiv idarəetmə və məsuliyyətli bankçılıq mədəniyyətini təşviq etmək
- **Şəffaflıq və hesabatlılıq:** Şəffaflıq və hesabatlılıq prinsiplərinin müsbət sosial-iqtisadi təsirlərin artırılması üzrə təşəbbüslərə fəal şəkildə inteqrasiyası.

2. “APAR” dayanıqlılıq layihəsinə dəstək

Bakıda ilk dəfə təqdim olunan velosiped kirayəsi layihəsi ABB-nin, AYNA-nın və Bankın beynəlxalq tərəfdaşı Mastercard şirkətinin dəstəyi ilə həyata keçirilib. Velosipedləri Bakıdakı 50-dən artıq parklanma yerindən kirayə götürmək mümkündür. Sərnişinlərin rahat istifadəsi üçün parklanma yerləri metro stansiyalarına, avtobus dayanacaqlarına, təhsil müəssisələrinə və iri ticarət mərkəzlərinə yaxın ərazilərdə yaradılıb. Bu məkanlarda velosipedlərin kirayə qaydası ilə bağlı məlumat lövhələri də yerləşdirilib.

Xüsusi QR kodlar vasitəsilə “APAR” tətbiqinə daxil olub velosipedlərdən istifadə imkanlarını aktivləşdirmək, yaxud deaktiv etmək, xidmət haqqının ödənişini təmamsız yerinə yetirmək olar.

“APAR” şirkətinin reallaşdırdığı bu layihə paytaxt sakinlərinə, turistlərə Bakıda təhlükəsiz səyahət imkanı yaradır. Velosiped kirayəsi xidməti şəhərdə tıxac və parkinq problemlərinin minimallaşdırılmasına da mühüm töhfədir. ABB və Mastercard xidmət istifadəçilərinə ödənişlər zamanı müxtəlif endirim fürsətləri də yaradacaq.

3. “Təmiz şəhər” layihəsi

Ətraf mühitin qorunması və tullantıların idarə edilməsi istiqamətində həyata keçirilən “Təmiz şəhər” layihəsi çərçivəsində ekoloji dayanıqlılığı artırmaq məqsədilə mühüm addımlar atılmışdır. Layihə çərçivəsində pul bağlamalarında istifadə edilən polietilen torbaların atılmasının qarşısının alınması və onların təkrar emala yönləndirilməsi məqsədilə EL-PLASTİK şirkəti ilə əməkdaşlıq qurulmuşdur.

Bu əməkdaşlıq nəticəsində polietilen torbaların yığılması, çeşidlənməsi və EL-PLASTİK şirkətinə satışı həyata keçirilmişdir. Bununla da həm tullantıların idarə olunması optimallaşdırılmış, həm də plastik materialların təkrar emalı üçün səmərəli sistem yaradılmışdır. Bu təşəbbüs, ekoloji izlərin azaldılması, resursların effektiv istifadəsi və DİM-ə uyğun ekoloji yanaşmanın genişləndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

ABB ekoloji məsuliyyət prinsiplərinə sadıq qalaraq, bu cür layihələrin həyata keçirilməsinə töhfə verməyə davam edir və gələcəkdə də dayanıqlı inkişaf strategiyalarına uyğun ekoloji təşəbbüslərin dəstəklənməsini hədəfləyir.

4. Kağızsız filial

Filiallarımızda kağızsız filial təşəbbüsünün bir hissəsi kimi, kağız istifadəsi ehtiyacı aradan qaldırılmaqla kredit prosesinin tamamilə rəqəmsallaşdırılması mümkün olmuşdur. Bu keçid, əməliyyatları sürətləndirməklə yanaşı, ABB-nin ətraf mühitə olan öhdəliyinə də uyğun gəlir, bizim karbon izimizi ciddi dərəcədə azaldır. Müştərilərə təqdim olunan xidmətlərin keyfiyyətini artıraraq onların fiziki kanallara olan ehtiyacını aşağı salır. ABB rəqəmsal kredit və əmanət məhsullarının təklif olunması ilə fiziki sənəd dövriyyəsinin azaldılmasına zəmin yaradıb. Belə ki, 2024-cü ildə filiallarda ümumi əməliyyatların 58.5%-ni fiziki sənədsiz proseslər təşkil etmişdir. Fiziki sənədsiz proseslərə kreditlərin verilməsi, kartların sifarişi, əmanətlərin yerləşdirilməsi və hesabların açılması zamanı istifadə olunan kağızların həcmi daxildir. 2024-cü ildə 2023-cü ilə müqayisədə kağızdan istifadə kredit verilməsi zamanı 72.9%, kartların sifarişi zamanı 60.3%, əmanətlərin yerləşdirilməsi zamanı isə 41% azalmışdır.

5. Kağızsız ödəniş sistemi

ABB əməliyyat səmərəliliyini artırmağa yönəlmiş müxtəlif texnologiyaları inteqrasiya etməyi öhdəliyinə götürür və eyni zamanda ekoloji dayanıqlılığı prioritet kimi

qəbul edir. Bu səyin mühüm bir hissəsi kağız istifadəsini minimuma endirməkdir. Nəticədə, kağızsız ödəniş sistemlərini mühəssisat komandamızın cari əməliyyatlarına inteqrasiya edərək kağız daşıyıcıları üzrə ödənişlərin sayını 2024-cü ildə 2023-cü ilə müqayisədə 10%-dən 1%-ə çatdırdıq.

6. Ərizələrin elektronlaşdırılması

ESİ çərçivəsində “Yaşıl ABB” strategiyamıza əsasən iş proseslərini rəqəmsallaşdırmağa davam edirik. Əməkdaşlarımız artıq bütün ərizə formalarını (əmək məzuniyyəti, əvəzgün, təhsil məzuniyyəti və s.) daxili platforma üzərindən yarada bilərlər. Bununla yanaşı, əməkdaşların işdən ayrılma prosesində təhvil-təslim proseduru tam rəqəmsallaşdırılaraq kağız sənədləşmədən istifadə təcrübəsinə son qoyulmuşdur. Yeni sistem sayəsində bütün mərhələlər elektron platforma üzərindən izlənilir, təsdiqlənir və sənədləşdirilir, bu da prosesi daha sürətli, şəffaf və effektiv edir. Rəqəmsallaşdırma əməliyyat xərclərinin azaldılması, mexaniki səhvlərin minimuma endirilməsi və ekoloji baxımdan kağız israfının qarşısının alınması kimi bir sıra üstünlüklər təmin edir.

Bu addım kağız istehlakını azaltmaqla yanaşı, iş proseslərinin sürətlənməsinə və optimallaşdırılmasına böyük töhfə verəcək. Ölçülmüş səmərəlilik dəyərini rəhbər tutaraq kağıza qənaət etmək və eyni zamanda əməkdaşlarımızın iş prosesini daha səmərəli etmək əsas məqsədlərimizdir.

7. Kapitan Eko

“Yaşıl dünya naminə həmrəylik” ilində uşaqların ekoloji mövzularda maarifləndirilməsi üçün ABB “Kapitan Eko” silsiləsindən kitab buraxmış, kitab 1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü körpələrə hədiyyə edilmişdir. Layihənin məqsədi uşaqlarda təbiətə sevgi oyatmaq, onlara ətraf mühitlə düzgün davranış verdişləri aşılamaqdır. Kitabın mətni və şəkillər süni intellektin

köməyi ilə hazırlanmış, nüsxələr təkrar emal olunan kağızda çap edilmişdir.

8. Karbon izi kalkulyatoru

Ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi COP29-un əsas bank tərəfdaşı olan ABB iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə töhfə verəcək maraqlı bir imkanı müştərilərə təqdim edib. Bu, ABB mobile tətbiqinə əlavə olunmuş Karbon izi kalkulyatorudur. Bu kalkulyator vasitəsilə istifadəçilər hər bir kart əməliyyatlarının ətraf mühitə təsirlərini izləyə bilərlər. ABB bu imkanı pərakəndə bankçılıq sahəsində iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə töhfə vermək məqsədilə yaradılmış “Ecolytiq” platformasının təqdim etdiyi texnologiya əsasında yaradıb. “Ecolytiq” dünyanın aparıcı maliyyə qurumlarının, o cümlədən Visa-nın etibarlı tərəfdaşıdır. ABB də mobil bank tətbiqində Karbon izi kalkulyatorunu Visanın dəstəyi ilə təqdim edir. Hər bir bank əməliyyatı ətraf mühit üçün müəyyən təsirlər yaradır. Bank müştəriləri gündəlik maliyyə əməliyyatlarında bunu nəzərə alaraq karbon izlərini nəzarətdə saxlaya və daha uyğun seçimlərlə karbon izlərini mümkün qədər azalda bilərlər.

2024-cü ildə ABB-nin Karbon izi kalkulyatoru müştərilərin ekoloji məlumatlılığını artırmaq və dayanıqlı

istehlakı təşviq etmək istiqamətində əhəmiyyətli nəticələr göstərmişdir. Karbon izləməni aktiv edən müştəri sayı 16 min nəfərə çatmışdır ki, bu da getdikcə daha çox müştərinin ekoloji izini izləməyə maraq göstərdiyini nümayiş etdirir. Ümumilikdə, 1.3 milyona yaxın tranzaksiya üzrə karbon izi hesablanmışdır. Bu, müştərilərin maliyyə əməliyyatları zamanı ekoloji təsirlərini nəzərə alaraq daha məlumatlı qərarlar qəbul etdiyini göstərir. ABB, Karbon izi kalkulyatoru vasitəsilə müştərilərini ekoloji məsuliyyətli davranışlara təşviq etməyə və dayanıqlı inkişafı dəstəkləməyə davam edir.

9. ABB-nin günəş panelli yeni Xankəndi filialı

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasından sonra ABB Xankəndidə filial açan ilk bank olub. ABB-nin yeni yaradılmış Xankəndi filialı müştərilərinə xidmət göstərməyə başlayıb. Bankın yeni inkişaf konseptinə uyğun qurularaq müasir bankçılıq texnologiyaları ilə təchiz edilmiş filial binası Xankəndi şəhərinin mərkəzində

yerləşir. Qarabağda fəaliyyət göstərən bizneslərin, fərdi müştərilərin universal maliyyə xidmətləri ilə bağlı bütün ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün burada hər cür şərait var. Müştərilər ABB-nin başqa xidmət ofislərində olduğu kimi, Xankəndi filialında da müxtəlif növ kredit, kassa-hesablaşma əməliyyatları, əmanətlər, pul köçürmələri, ödəniş kartlarının sifariş, nağd valyuta ilə əməliyyatlar və s. bu kimi çeşidli xidmətlərdən faydalana bilərlər.

İşğaldan azad edildikdən sonra hazırda genişmiqyaslı bərpa-quruculuq tədbirləri həyata keçirilən Qarabağın dirçəlişində, regionda böyük iqtisadi layihələrin reallaşdırılmasında, o cümlədən kiçik və orta biznesin inkişafında ABB-nin Xankəndi filialı mühüm rol oynayacaq.

Bank Xankəndi filialını qurarkən maraqlı bir məqamı da diqqətdə saxlayıb. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun yaşıl artım zonası elan edilməsi nəzərə alınaraq Xankəndi filialının binası buna uyğun qurulub. Bina damında Günəş panelləri yerləşdirilib. Xankəndi filialının fasadı və reklam lövhələri bərpa olunan enerji ilə işıqlandırılır.

2.2.1.3 COP29

ABB COP29-un əsas bank tərəfdaşı oldu

ABB 2024-cü ilin 11-22 noyabr tarixlərində ölkəmizdə keçirilən COP29 tədbirinin əsas bank tərəfdaşı oldu. COP29-un "Yaşıl zonası"ndakı ABB pavilyonunda bir sıra tədbirlər həyata keçirildi. Bankımız üçün də, pavilyonumuzun ziyarətçiləri üçün də unudulmaz günlər yaşandı. Bankımızın dayanıqlılıq dəyərlərini və gələcəyə olan baxışını əks etdirən bu pavilyon, həm ABB-nin komandası, həm də ziyarətçilər üçün xüsusi bir platformaya çevrildi. Pavilyon boyunca davam edən tədbirlər və müzakirələr təkcə maarifləndirici deyil, həm də cəlbedici xarakter daşıyırdı. Mövzulara uyğun təşkil olunan təqdimatlar, interaktiv sessiyalar və panel müzakirələri iştirakçıların diqqətini cəmlərək, onları dayanıqlılıq haqqında daha dərinlən düşünməyə sövq etdi. ABB pavilyonunda qonaqlarımız müxtəlif sahələrdə çalışan mütəxəssislərdən və liderlərdən dəyərli fikirlər və tövsiyələr almaq imkanı qazandılar. Ziyarətçilərə ABB-nin dayanıqlı inkişaf hədəfləri, ölkəmizin yaşıl artımının sürətləndirilməsində maliyyə qurumlarının rolu, yaşıl investisiya, ticarətin dayanıqlı şəkildə maliyyələşdirilməsi, bərpa olunan enerjinin artırılmasına bankların dəstəyi haqqında ətraflı məlumat verildi.

COP (Conference of the Parties) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransıdır. Tədbir hər il müxtəlif ölkələrdə keçirilir. COP-a sədrlik BMT-nin beş regionu arasında mütəmadi dəyişir.

COP iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə ən əhəmiyyətli qlobal tədbirlərdəndir. Bu tədbirlərin təşkilində əsas

məqsəd qlobal istiləşməni məhdudlaşdırmaq, karbon emissiyalarını azaltmaq və iqlim dəyişikliyinə təsirlərini yumşaltmaq üçün müzakirələr aparıb beynəlxalq razılaşmalar əldə etməkdir. COP tədbirləri ölkələrə iqlimlə bağlı öhdəliklər və fəaliyyət planlarını yeniləmək üçün platforma təqdim edir.

COP29-un "Yaşıl zonası"ndakı ABB pavilyonunda keçirilmiş tədbirlər

COP29-un "Maliyyə, İnvestisiya, Ticarət Günü"ndə Bankın təşəbbüsü ilə "Azərbaycanda yaşıl transformasiyanın sürətləndirilməsində maliyyə institutlarının rolu" mövzusunda konfrans, ABB İnvest şirkəti ilə birgə "Yaşıl investisiya və yaşıl istiqrazlar" mövzusunda müzakirələr, "Dayanıqlı ticarət maliyyələşdirilməsi", Azərikard şirkəti ilə birgə "Ödəniş sistemlərinin təkmilləşdirilməsi" mövzusunda təqdimatlar, EY Azərbaycan şirkəti ilə birgə "Azərbaycanda və regionda dayanıqlı maliyyə" mövzusunda panel müzakirələri, startap layihəsinin təqdimatı keçirildi.

Bundan başqa, "Enerji, Sülh, Relyef və Bərpa Günü" çərçivəsində "Banklar və müştərilər arasında ESİ əməkdaşlığı, dayanıqlı maliyyənin birlikdə idarə olunması", "İqlim dəyişikliyinə Azərbaycan və dünya iqtisadiyyatına təsiri", "Bərpa olunan enerjinin artırılmasında bankların rolu" mövzusunda müzakirələr oldu, startap layihəsi təqdim edildi.

"Elm, Texnologiya və İnnovasiya/Rəqəmsallaşma Günü" çərçivəsində isə "Dayanıqlı gələcək üçün bankçılığın rəqəmsallaşdırılması və yaşıl texnologiyalara dəstək" mövzusunda konfrans keçirildi, "Karbon izi kalkulyatoru"nun, korporativ müştərilər üçün dayanıqlı maliyyə aləti kimi İnternet Bankçılığın təqdimatı oldu, "ABB Biz" mobil tətbiqinin kiçik sahibkarlar üçün yaratdığı imkanlar, EY Azərbaycan şirkəti ilə birgə "İqlim texnologiyaları ilə bağlı maliyyə ehtiyaclarının aradan qaldırılmasında yaşıl finteklərin rolu" mövzusunda panel müzakirələri keçirildi, startaplar arasında "Yaşıl innovasiyaların dəstəklənməsi" mövzusunda müsabiqə təşkil olundu.

"İnsan kapitalı / Uşaq və gənclər / Sağlamlıq / Təhsil günü" çərçivəsində isə uşaqların da iştirakı ilə "Dayanıqlı inkişaf üçün gələcəyə yönümlü insan resursları", "Gələcək üçün bacarıqlar: iqlim dəyişikliklərinə qarşı mübarizə dövründə öyrənmə və inkişaf, yaşıl innovasiyaların idarə olunması üçün istedadların işə cəlbə", "Dayanıqlı inkişaf - uşaqların gözü ilə" mövzularında təqdimatlar, "Gələcək üçün sağlamlıq və rifah", "Gələcək nəsillərin gücləndirilməsi" mövzularında sessiyalar keçirildi.

"Qida, Kənd təsərrüfatı və Su Günü"ndə isə startap layihəsinin təqdimatı oldu, həmçinin dayanıqlılıq mövzusunda keçirilmiş hakatonun qalibləri elan olundu.

COP29-un "Urbanizasiya, Nəqliyyat, Turizm Günü"ndə də müvafiq tədbirlər təşkil edildi, APAR layihəsi haqqında təqdimat və müzakirələr keçirildi, ABB-nin "Eko" faydalı keşbek paketi, startap layihəsi təqdim edildi.

"Təbiət və Biomüxtəliflik / Yerli insanlar / Gender bərabərliyi / Okeanlar və sahil zonaları" tematik günündə isə "ABB-də qadın liderliyi", "ABB-də qadınların liderlik səyahətləri", "Yaşıl ABB: gələcəyin dayanıqlı şəkildə gücləndirilməsi" mövzusunda təqdimatlar oldu, Bankın keçirdiyi tədbirlərə "Dayanıqlı inkişaf və innovasiyalar" mövzusunda xülasə ilə yekun vuruldu.

Dayanıqlı gələcək üçün bankçılığın rəqəmsallaşdırılması və yaşıl texnologiyaların tətbiqi, Azərbaycanda və regionda dayanıqlı maliyyə, iqlim dəyişikliklərinə qarşı mübarizədə yaşıl fintek və iqlim texnologiyalarının rolu, "Karbon izi kalkulyatoru", uşaqlar və dayanıqlı inkişaf, gənc nəslin innovasiyalar ruhunda yetişdirilməsi, qadın liderliyi və digər mövzularda da maraqlı təqdimatlar, müzakirələr oldu.

Tədbir çərçivəsində startap sessiyaları da təşkil edilərək, ABB İnnovasiya Mərkəzində inkubasiya mərhələsini uğurla keçmiş bir neçə startap investorlara təqdim olundu. COP29 zamanı ABB-nin bir neçə beynəlxalq tərəfdaşı ilə yeni razılaşma sənədlərinin imzalanması da baş tutdu.

ABB müştərilərə yaşıl sertifikatlara investisiya imkanı yaradır

ABB və İsveçrənin Crossinvest Şirkətlər Qrupu arasında COP29 çərçivəsində müqavilə imzalandı. Müqavilə İsveçrə birjasında (SIX Swiss Exchange) Yaşıl Aktiv İdarəolunan Sertifikatın (Green AMC) yerləşdirilməsi üzrə əməkdaşlığı nəzərdə tutur.

Crossinvest Şirkətlər Qrupu İsveçrənin aktivlərin idarə edilməsi sahəsində tanınmış investisiya qurumlarındandır. Şirkətin investisiya məsləhətçiliyi və təşkilatçılığı ilə ABB üçün İsveçrə Birjasında (SIX Swiss Exchange) 10 milyon ABŞ dolları məbləğində, ortalama AA- investisiya reytinginə malik yaşıl sertifikatlardan ibarət Aktiv İdarəolunan Sertifikat (Green AMC) yerləşdirildi.

Bu investisiya imkanı müştərilərə ABB İnvest şirkəti vasitəsilə təklif edilir. Azərbaycan maliyyə bazarında bir

ilk olacaq bu layihə ABB-nin dayanıqlı inkişafa və yaşıl investisiya prinsiplərinə sadiqliyini göstərir.

ABB ilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı arasında 50 milyon dollarlıq saziş imzaladı

14 noyabr 2024-cü il tarixində - COP29-un "Maliyyə, İnvestisiya və Ticarət Günü"ndə ABB ilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB) arasında saziş imzalandı. ABB-nin COP29-dakı pavilyonunda keçirilən imzalanma tədbirində sənədə ABB-nin İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov və COP29-da iştirak üçün ölkəmizdə səfərdə olan AYİB prezidenti, xanım Odile Renaud-Basso imza atdı.

50 milyon dollarlıq saziş ticarətin maliyyələşdirilməsi sahəsində imkanların genişləndirilməsi məqsədi daşıyır. Belə bir razılaşma sənədi uzunmüddətli fasilədən sonra AYİB-in Azərbaycanın maliyyə bazarlarına kifayət qədər iri məbləğdə investisiya ilə yenidən qayıdışıdır. Bu da, sektora etimadın artmasından, Azərbaycanın bank sektorunda korporativ idarəetmənin inkişafından, eləcə də ABB ilə tərəfdaşlıq perspektivlərinə yüksək inamdan irəli gəlir.

AYİB-lə ticarətin maliyyələşdirilməsi üzrə belə bir tərəfdaşlıq ABB-nin real sektoru maliyyələşdirmək imkanlarını artırır. Bankın beynəlxalq əməliyyatlarını dəstəkləyir. İdxal-ixracı məşğul olan iş adamları üçün

maliyyə alətlərini daha əlçatan edir. Xüsusilə, kiçik və orta sahibkarların qlobal bazarlarda ticarət imkanlarını genişləndirir.

ABB-nin İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov bu sazişin ölkəmizdə biznesin dayanıqlı inkişafına, sahibkarlarımızın beynəlxalq ticarətdə davamlı şəkildə iştirakına, dolayısı ilə insanlarımızın rifahına əhəmiyyətli töhfə olduğunu bildirib: "ABB olaraq ətraf mühit və gələcəklə bağlı məsuliyyətimizi öndə tutmaqla bu maliyyə resurslarından daha çox yaşıl iqtisadiyyat yönümlü layihələrin dəstəklənməsində istifadə etməyə çalışacağıq. Saziş çərçivəsində, ilk növbədə, karbon izlərini azaldan və yaşıl ticarət təcrübələrinə sərmayə qoyan layihələr dəstəklənəcək".

AYİB-in prezidenti xanım Odile Renaud-Basso bildirib: "Biz əminik ki, bu ticarətin maliyyələşdirilməsi xətti Azərbaycanın xarici ticarətini dəstəkləməklə yanaşı, ölkənin maliyyə sektoruna, onun müştərilərinə əhəmiyyətli dəyər qatacaq. Eyni zamanda, AYİB ABB-yə yaşıl əməliyyatlarla bağlı məsləhət xidmətləri verəcək".

COP29 AİD ABB Mastercard-la birgə dayanıqlılıq mövzusunda hakatona start verdi

ABB COP29 çərçivəsində uzun müddətli tərəfdaşı olan Mastercard şirkəti ilə birgə Sustainability Sandbox Hakatonunu keçirib. Hakatonun məqsədi Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi COP29 dövründə iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə töhfə verən fintek ideyalarının təqdim edilməsi olub.

Hakaton onlayn keçirilib və noyabrın 14-dən 18-dək davam edib. Qalib komandaya 10 000 ABŞ dolları

məbləğində mükafat verilib. Komanda öz ideyalarını reallaşdırmaq üçün Mastercard-ın Sandbox xidmət platformasından faydalanmaq imkanı da qazanıb. Belə ki, qalib startapçılara öz ideyalarını təcrübədən keçirmək üçün Mastercard-ın xüsusi məlumat bazasına çıxış imkanı yaradılıb.

COP29 çərçivəsində "SABAH.HUB" və ABB-nin birgə təşkilatçılığı ilə "Emerging Green Innovation Challenge" mövzusunda beynəlxalq startap müsabiqəsi keçirildi

Tədbir iqlim texnologiyaları və yaşıl innovasiyalar sahəsində qlobal problemlərə innovativ həllər təqdim etmək və bu sahədə ən yaxşı təşəbbüsləri dəstəkləmək məqsədilə təşkil olunub.

Müsabiqəyə dünyanın 300-dən çox startap layihəsi müraciət edib, seçilən ən yaxşı komandalar isə COP29 çərçivəsində keçirilən tədbirdə iştirak hüququ qazanıb. Final mərhələsində 15-dən çox ölkəni təmsil edən 26 startap layihəsi təqdim edilib. Təqdimatlar iştirakçılar arasında böyük maraq doğurub və mövzu ətrafında geniş müzakirələr aparılıb. Tədbirin sonunda beynəlxalq investorlar və iştirakçılar tərəfindən aparılan qiymətləndirmə nəticəsində üç qalib startap müəyyən olunaraq investisiya əldə etmək şansı qazanıb.

Bu tədbir "SABAH.HUB" və ABB-nin dayanıqlı inkişaf və iqlim texnologiyalarına verdiyi dəstəyi bir daha nümayiş etdirib. Beynəlxalq əməkdaşlıq və innovativ yanaşmalar vasitəsilə qlobal problemlərə həll yolları təqdim etmək məqsədilə bu cür təşəbbüslər davamlı olaraq həyata keçiriləcək.

2.2.2 Sosial

2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə

Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM)

2020-ci ildə KSM siyasətimizin qurulması sosial integrasiya məqsədimizə doğru atılmış böyük bir addım idi. ABB-nin Korporativ Sosial Məsuliyyət siyasəti (KSM) Bankın iş prinsiplərinə, korporativ dəyərlərinə uyğundur. Bu siyasət uzunmüddətli inkişaf strategiyamızın əhəmiyyətli tərkib hissəsi olaraq cəmiyyətimizin gələcəyinə töhfə vermək niyyətimizi nümayiş etdirir.

1. Biz yaradıcılığın, nəzarətin və qiymətləndirmənin sosial təsir baxımından mühüm əhəmiyyətini anlayırıq.

ABB olaraq biz qəbul edirik ki, KSM məlumatlılığının Bankın korporativ mədəniyyətinə problemsiz integrasiyasında yüksək rəhbərliyin dəstəyi və iştirakı vacibdir.

2. Maraqlı tərəflərin cəlbə üçün ən yaxşı təcrübələr tətbiq edirik.

ABB-nin KSM siyasəti cəmiyyətə, ətraf mühitə hər hansı mənfi təsirlərin qarşısının alınması və ya bu təsirlərin azaldılması, cəmiyyət üçün sosial dəyərlərin yaradılması, bu dəyərlərin təşviqi məqsədinə xidmət edir. Bankın KSM siyasətinin əsasını ISO 26000 standartının tələbləri, şəffaflıq, hesabatlılıq, korporativ etika, qanunun aliliyi, insan hüquqlarına hörmət kimi prinsiplər təşkil edir. Bankın KSM siyasətində məsuliyyətli maliyyələşmə, tərəfdaş şirkətlərin fəaliyyətinin mümkün ekoloji təsirləri kimi amillər də nəzərə alınır.

ABB Qarabağ Universiteti ilə əməkdaşlığa başladı

Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən universitetlərlə tərəfdaşlığı genişləndirərək universitet-biznes münasibətlərinə töhfə verən ABB 2024-cü ildə bu istiqamətdə daha bir addım atıb. Bank Qarabağ Universiteti ilə əməkdaşlığa başlayıb. ABB və Qarabağ Universiteti arasında əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb. Qarabağ Universitetində keçirilən tədbirdə sənədi ABB-nin İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov və Qarabağ Universitetinin rektoru Şahin Bayramov imzalayıb.

Razılaşma sənədi müxtəlif istiqamətlər üzrə əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Belə ki, ABB Universitetin

ən yüksək təhsil nailiyyətləri olan 30 xanım tələbəsinə təqaüd verəcək. Qarabağda təhsilin və mədəniyyətin inkişafına böyük töhfələri olmuş görkəmli şairə Xurşidbanu Natəvanın şərəfinə təqaüd "Natəvan" təqaüdü adlandırılıb.

Yay tətili dövründə Qarabağ Universitetinin tələbələri üçün ABB-nin Xankəndi filialında və digər filiallarında, eyni zamanda, Bankın Baş ofisində təcrübə proqramları təşkil olunacaq. Bank əməkdaşları tərəfindən Universitetdə xüsusi təlimlərin təşkili, həmçinin ABB-nin Xankəndi filialının əməkdaşları üçün Universitetdə müvafiq təlim proqramlarının keçirilməsi də əməkdaşlıq planlarına daxildir.

Bundan başqa, ABB-nin dəstəyi ilə Qarabağ Universitetində karyera günlərinin keçirilməsi, burada ABB-nin tədris auditoriyasının yaradılması, birlikdə elmi konfransların və digər tədbirlərin təşkili, müştərek elmi-tədqiqat layihələrinin reallaşdırılması, qarşılıqlı ekspert-məsləhət dəstəyi də nəzərdə tutulur. ABB-nin İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov bildirib: "ABB olaraq ölkəmizdəki bir çox universitetlərlə sıx əlaqələrimiz var. Məmnunuq ki, artıq Qarabağ Universitetinin də ilk tərəfdaşırıq. Son illərdə təhsilə dəstək, biznes-universitet əməkdaşlığı sahəsində kifayət qədər təcrübə toplamışıq. Bu təcrübə gələcək layihələrimiz üçün faydalı olacaq. ABB-nin təsis etdiyi "Natəvan" təqaüdü də, ümid edirik ki, Qarabağ Universitetinin xanım tələbələri üçün böyük mənəvi dəyər və motivasiya yaradacaq, onlarda liderlik bacarıqlarının inkişafını dəstəkləyəcək. Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru elm-təhsil, innovasiyalar məkanına çevirmək hamımızın birgə missiyamızdır".

Qarabağ Universitetinin rektoru Şahin Bayramov Universitetə qəbul olunan tələbələrin, həmçinin burada çalışan akademik və inzibati heyətin göstəricilərinin yüksək olduğunu qeyd edib. Universitetdə təhsil səviyyəsinin yüksək olmasına xüsusi diqqət göstərdiyini

vurğulayıb: "Dövlət rəhbərimiz Qarabağ Universiteti qarşında böyük strateji vəzifələr müəyyənləşdirib. Bu vəzifələri uğurla yerinə yetirmək üçün belə tərəfdaşlıqlar bizim üçün zəruridir. ABB ilə imzaladığımız bu memorandum faydalı bir təcrübə formalaşdıracaq, həm tələbə və müəllimlərimiz, həm ABB əməkdaşları üçün yeni imkanlar yaradacaq".

ABB-nin təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə ilk Data və Süni İntellekt Sammiti keçirildi

9 dekabr 2024-cü ildə ABB-nin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda ilk dəfə Data və Süni İntellekt Sammiti baş tutub. Sammitə Azərbaycandan və xaricdən 250-dən çox iştirakçı qatılıb.

Sammitin spikerləri və panel müzakirələrinin iştirakçıları sırasında ABB ilə yanaşı, Rəqəmsal İnkişaf və İnnovasiyalar Agentliyinin, Böyük Britaniyanın Centrica şirkətinin, "Harvard Business Review" (Türkiyə) jurnalının, EY Türkiyə şirkətinin, Azercell şirkətinin, Türkiyə İş Bankının, McKinsey şirkətinin, Mastercard beynəlxalq ödəniş şirkətinin və başqa qurumların rəhbər təmsilçiləri də olub.

Belə bir tədbirin təşkilində məqsəd data icmasının təmsilçilərini bir araya toplayaraq təcrübə mübadiləsi aparmaq, yeni trendləri öyrənmək, qarşılıqlı əməkdaşlıqlar qurmaqdır.

Sammitdə data analitikanın və süni intellektin gələcəyi, rəqəmsal texnologiyalarla müştərilər üçün yeni təcrübələrin yaradılması və s. mövzularda təqdimatlar dinlənib.

Süni intellekt dövründə data əsaslı qərarvermə mədəniyyətinin formalaşdırılması mövzusunda panel müzakirələri aparılıb. Ayı-ayrı biznes sektorlarında, o cümlədən bankçılıqda datalardan effektiv istifadə ilə bağlı maraqlı keys həlləri təqdim edilib.

Sammitdə ABB-nin data texnologiyalarından istifadə sahəsində əldə etdiyi təcrübə barədə də ətraflı məlumat verilib, "ABB AI Factory" haqqında söhbət açılıb.

ABB istiqrazları tam həcmdə uğurla yerləşdirildi

24 dekabr 2024-cü ildə Bakı Fond Birjasında "ABB" ASC-nin sənədsiz, adlı, faizli, təmin edilməmiş istiqrazlarının yerləşdirilməsi üzrə hərrac keçirilib. Daha öncə Bakı Fond Birjasının "Premium" bazar segmentində listingə daxil edilmiş bu qiymətli kağızların ümumi həcmi 100 milyon manat təşkil edib.

İstiqrazların emissiyası rəqabətli hərrac üsulu ilə həyata keçirilib. Təklif olunan istiqrazların hər birinin nominal dəyəri 100 manat, tədavül müddəti 2 il təşkil edir. İstiqrazlar investorlara illik 11% gəlirlilik təmin edəcək. Bu istiqrazlar üzrə faiz ödənişləri hər 3 (üç) təqvim ayından bir həyata keçiriləcək. Ödəniş tarixi qeyri-iş gününə təsadüf etdikdə, faiz ödənişi növbəti ilk iş günü tamamlanacaq.

Bu istiqrazların buraxılışı mütəşəkkil kapital bazarından sərbəst vəsaitlərin cəlb edilməsi ilə bankın aktivlərinin və pul vəsaitlərinin resurs bazasının diversifikasiyasının artırılması, ortamüddətli maliyyələşmənin təmin olunması, eləcə də ölkəmizin qiymətli kağızlar bazarının inkişafına töhfə vermək məqsədilə həyata keçirilib.

Emissiyadan əldə olunan vəsait ABB-nin kredit portfelinin artırılmasına, kredit bazarında mövqeyinin gücləndirilməsinə, ABB-nin strateji layihələrinin icrasının maliyyələşməsinə yönəldiləcək. Əlavə olaraq, istiqraz buraxılışından cəlb olunmuş vəsaitlər ölkə daxilində sərfəli və keyfiyyətli bankçılıq xidmətləri təklif etməklə regionlarda real iqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsinə, bölgələrdə iqtisadi rifahın və məşğulluğun artırılmasına müsbət təsir göstərəcək.

Buraxılışın anderrayteri qismində "ABB-Invest İnvestisiya Şirkəti" QSC çıxış edib.

"Dayanıqlı maliyyə təlimi" keçirilib

Mərkəzi Bankın (AMB) təşkilatçılığı, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının (ABA) və ABB-nin dəstəyi ilə EŞİ risk idarəetməsinə dair "Dayanıqlı maliyyə təlimi" keçirilib.

Təlim AMB tərəfindən qəbul edilən və icrası davam etməkdə olan "Dayanıqlı Maliyyə üzrə Yol Xəritəsi: 2023-2026"-nın realizasiyası çərçivəsində dayanıqlı maliyyə və EŞİ prinsipləri barədə məlumatlığın artırılması, potensialın gücləndirilməsi məqsədilə təşkil edilib. Təlimlərə EY

ekspertləri də cəlb olunub.

"Dayanıqlı maliyyə təlimi"ndə Yol xəritəsinin birinci strateji prioriteti üzrə maliyyə institutlarının iqlim dəyişmələri və ESG riskləri sahəsində məlumatlığı, bilik və bacarıqlarının artırılması istiqaməti iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb. Tədbirdə ölkədə fəaliyyət göstərən bütün bankların nümayəndələri iştirak edib.

"ESİ və Dayanıqlı Bankçılıq" seminarı

Dayanıqlılıq mövzusunda keçirdiyi silsilə tədbirlərin davamı olaraq ABB bank sektorunda maarifləndirmənin artırılması məqsədilə 31 may 2024-cü il tarixində "ESİ və Dayanıqlı Bankçılıq" seminarı təşkil edib. Tədbirə Azərbaycan Banklar Assosiasiyası da dəstək verib.

Seminar zamanı Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının ABB-nin sədrlik etdiyi "ESİ və Dayanıqlı Bankçılıq" ekspert qrupu tərəfindən görülməli və planlaşdırılan işlər barədə məlumat verilib. ABB dayanıqlılıq mövzusunda qabaqcıl təcrübəsini, gələcək planlarını tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb.

Tədbirdə Mərkəzi Bankın "Dayanıqlı maliyyə" mövzusunda dərc etdiyi sənədlər, banklardan dayanıqlı

inkişaf mövzusunda gözləntilər və digər əlaqəli məsələlər üzrə də məlumatlar təqdim olunub.

Yekunda bankların dayanıqlılıq mövzusunda müxtəlif istiqamətlər üzrə rəy və təkliflərini müəyyənləşdirmək üçün sorğular keçirilib. Tədbirdə ölkəmizdəki digər bankların nümayəndələri də iştirak edib.

ABB-nin dəstəyi ilə daha bir uşaq futbol komandası formalaşdırıldı

Dünyanın müxtəlif ölkələrində futbol düşərgələri təşkil edən "Real Madrid Foundation" ABB-nin baş sponsorluğu, Footland-ın təşkilatçılığı ilə bu il Azərbaycanda ikinci dəfə "Real Madrid Foundation Azerbaijan Clinic" proqramını həyata keçirib. "Sabis Sun International School"un ərazisində təşkil olunan futbol düşərgəsinin keçirilməsinə Visa, Epont şirkətləri də dəstək verib.

Belə bir düşərgənin təşkilində məqsəd 6-17 yaş aralığında 250 uşağa futbol bacarıqlarını və idman dəyərlərini öyrətmək, bütün iştirakçıların unikal təcrübəyə yiyələnməsinə kömək göstərməkdir. Bu layihə beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanıb. "Real Madrid Foundation" yüksək səviyyəli futbol məşqçilərinin rəhbərliyi altında xüsusi təlimlər keçməklə onlara futbol bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanı yaradır.

Düşərgədə aparılan seçimlər əsasında yeni bir uşaq futbol komandası formalaşdırılıb. Komanda ölkəmizi İspaniyanın Madrid şəhərində keçirilən "Real Madrid Foundation World Challenge" turnirində təmsil edəcək.

Xatırladaq ki, 2023-cü ildə formalaşdırılmış ilk komanda da 2024-cü ilin martında həmin turnirə qatılıb və 16 ölkənin komandaları arasında ən güclülərdən olub.

ABB-nin tərəfdaşlığı ilə "Startup World Cup" yarışması keçirildi

20 sentyabr 2024-cü ildə ADA Universitetində "Startup World Cup" yarışması təşkil olunub.

Ölkəmizdə innovasiyalar ekosisteminin inkişafına dəstək verən ABB tədbirin əsas tərəfdaşlarından olub. Dünyanın ən prestijli qlobal startup yarışmalarından sayılan "Startup World Cup"-ın təşkilatçıları "Technovate Investments" və "Pegasus Tech Ventures" şirkətləridir.

Yarışmada iştirak üçün qeydiyyatdan keçmiş 100-ə yaxın startup arasından seçilən 5 startup öz ideyalarını geniş auditoriya qarşısında təqdim edib. Münsiflər heyətinin qərarı ilə qalib elan olunmuş startup 4 oktyabr 2024-cü ildə ABŞ-da keçirilən final yarışmasında Azərbaycanı təmsil edib.

"Startup World Cup" 60-dan çox ölkədə keçirilir və dünyanın ən yaxşı startuplarını bir araya gətirir. Onların qlobal miqyasda tanınmasına imkan yaradır. Bu baxımdan, sözügedən yarışma gənc sahibkarları və onların innovativ ideyalarını dəstəkləyən unikal platformadır.

Ölkəmizdə belə qlobal əhəmiyyətli tədbirlərin keçirilməsi Azərbaycanın startup ekosisteminin inkişafına, bu sahədə faydalı təcrübələrin formalaşmasına, gənc sahibkarlarımızın beynəlxalq arenada tanınmasına xidmət edir.

"Startup World Cup" tədbirinə tərəfdaşlıq dəstəyi ilə ABB yeni imkanların axtarışında olan gənc sahibkarların yanında olduğunu, onların inkişafına hərtərəfli dəstəyini bir daha nümayiş etdirir.

ABB-nin on minlərlə müştərisi YAŞAT Fonduna ianə etdi

ABB-nin "Faydalı keşbek" loyallıq proqramı üzrə 2024-cü ilin 1-15 noyabr tarixləri arasında elan etdiyi kampaniya böyük maraqla qarşılanıb. Bankın kampaniya çərçivəsində təklif etdiyi "Zəfər paketi"ni 54 770 müştəri seçib.

Bank onların qazandıqları keşbek məbləği qədər vəsaiti YAŞAT Fonduna ianə edib. Yəni, həm qazandıqları keşbek məbləği müştərilərin kart hesablarında qalıb, həm də ABB öz hesabına bu qədər məbləği YAŞAT Fonduna ianə olaraq köçürüb.

İanələr 1 – 15 noyabr tarixləri arasında yığılmış keşbeklər üzrə həyata keçirilib. Bir nəfər üçün maksimum ianə məbləği 10 manat olub.

Qeyd edək ki, YAŞAT Fondu 2020-ci ilin dekabrında yaradılıb. Fondun məqsədi Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstəkdir. YAŞAT Fondu yeni yaradılarkən ABB Fonda ilk ianə göstərən kommersiya qurumlarından olub. Bank YAŞAT Fonduna 1 milyon manat məbləğində ianə edib.

ABB YAŞAT Fonduna dəstək məqsədi daşıyan telemarafona qoşuldu

YAŞAT Fonduna ianə toplanması məqsədilə İctimai televiziya da keçirilən telemarafona ABB də qoşulub. Bank Fonda 30 000 manat məbləğində ianə edib.

ABB şəhid və qazi övladlarının təhsilində dəstək verib.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimov adına Biləsuvar Məktəb-Bağça kompleksinin fəaliyyətinə ABB də dəstək verib. Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının

təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində ABB məktəbin fəaliyyətinə 2023-cü ildən başlayaraq növbəti dəfə maliyyə yardımı göstərilib. Azərbaycan banklarının ayırdıqları vəsait məktəbdə təhsil alan şəhid və qazi övladlarının təhsilinin maliyyələşdirilməsinə sərf olunur.

Füzuli rayonunda yaradılan “Şəhidlər Parkı”na dəstək

ABB işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa-quruculuq tədbirlərində iştirakını 2024-cü ildə də davam etdirib. Bank Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndində yaradılan “Şəhidlər Parkı” layihəsinə dəstək verib. Bu layihədə ABB ilə yanaşı, ABA-nın təşəbbüsü əsasında digər Azərbaycan bankları da iştirak edib.

ABB Naxçıvanda 9 ailənin kiçik biznes qurmasına kömək göstərilib

ABB özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasında 9 ailənin kiçik biznes qurmasına dəstək verib. Beləliklə, ABB-nin özünüməşğulluq proqramı üzrə dəstək verdiyi ailələrin sayı 146-a çatıb.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin icra etdiyi özünüməşğulluq proqramı əsasında aztəminatlı ailələr öz biznes planlarına uyğun olaraq istehsal və ya xidmət avadanlıqları ilə təmin edilir. ABB həm Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin müvafiq proqramı, həm də Nazirliklə Mərkəzi Bank və Azərbaycan Banklar Assosiasiyası arasında imzalanmış Memorandum çərçivəsində həssas əhali qruplarının özünüməşğulluğuna dəstək verir. Həmin ailələri Dövlət Məşğulluq Xidməti müəyyən edib.

Məqsəd ailələrə kiçik biznes qurmaq, yaxud mövcud bizneslərini inkişaf etdirmək üçün şərait yaratmaqdır. Proqramın unikallığı vətəndaşlara nağd vəsaitin ayrılmasından, göstərilən köməyin sırf biznes yönümlü olması və daimi məşğulluğa yönəlməsidir. ABB də kiçik və orta biznesə dəstək niyyətindən, dayanıqlı inkişaf məqsədlərindən irəli gələrək bu proqramda fəal iştirak edir.

ABB-nin baş sponsorluğu ilə İlin İş Adamı seçildi

ABB 2024-cü ildə də Azərbaycanda keçirilən “EY İlin İş Adamı” müsabiqəsinin baş sponsoru olub. 2024-cü ildə müsabiqənin əsas qalibi “Baku Holiday Travel” şirkətinin rəhbəri Ramil Rzayev olub. O, Azərbaycanı “Dünya Üzrə İlin İş Adamı” müsabiqəsinin beynəlxalq mərhələsində təmsil edib. Qalib biznes icmasının, beynəlxalq maliyyə qurumlarının nümayəndələri və tanınmış şirkət rəhbərlərindən ibarət müstəqil münisiflər heyəti tərəfindən 20 iştirakçı arasından seçilib.

ABB-nin İdarə Heyətinin sədri Abbas İbrahimov müsabiqənin qala gecəsindəki çıxışında ABB-nin ardıcıl olaraq beşinci ildir ki, bu müsabiqəyə dəstək verdiyini diqqətə çatdırıb: “EY İlin İş Adamı” müsabiqəsi bizim üçün məxsusudur. Çünki bu müsabiqə sahibkarlarımızı dəstəkləyir. Yeni dəyərlər yaradan iş adamlarımızı cəmiyyətə tanıdır. Onları yeni nailiyyətlərə ruhlandırır. Sahibkarların inkişafı, yeni təcrübələri bizi də öz xidmətlərimizi daim yeniləməyə sövq edir. Çalışırıq ki, özümüzü davamlı şəkildə müasirləşdirək, iş adamlarımızın ehtiyaclarına uyğun həllər yaradaq. Qürur duyuruq ki, indiyə qədər hər zaman sahibkarların yanında olmuşuq və bundan sonra da iş adamlarımızın yanında olacağıq”.

EY şirkəti tərəfindən təsis edilmiş “EY İlin İş Adamı” müsabiqəsi 1986-cı ildən keçirilir. Hazırda 60-dan çox ölkədə təşkil olunur və dünyanın ən nüfuzlu işgüzar mükafatlarından sayılır. “EY İlin İş Adamı” proqramının məqsədi yüksək potensiala malik iş adamlarının uğurlarını nümayiş etdirməkdir. ABB ilə yanaşı, bp şirkəti və “Vəysəloğlu” Şirkətlər Qrupu da müsabiqəyə sponsorluq dəstəyi göstərir. Proqramın partnyorları sırasında Ekvita konsalting şirkəti, Azpromo (Azərbaycanın İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi) da var.

ABB-nin baş sponsorluğu ilə ADA-da “Karyera həftəsi” keçirilib

ABB-nin tərəfdaşlığı ilə ADA Universitetində növbəti dəfə “Karyera Həftəsi” keçirilib. “Karyera Həftəsi”nə ümumilikdə 137-dən çox qurum qatılıb. Tədbir ərzində

müxtəlif biznes qurumlarının, o cümlədən ABB-nin təmsilçiləri tələbə və məzunlar üçün təqdimatlar edərək ölkəmizin əmək bazarındakı mövcud imkanlar haqqında ətraflı məlumat veriblər.

“Karyera Həftəsi” zamanı müvafiq prosedurlar əsasında 10 tələbə seçilib. Onlar xüsusi seçimlə ABB-nin Təcrübə proqramına qatılmaq imkanı qazanıblar.

Belə layihələrin məqsədi tələbə və məzunları ölkəmizin əmək bazarı, mövcud karyera imkanları ilə tanış etməkdir. Sektorun ən yaxşı işəgötürəni olmağı qarşısına hədəf qoymuş ABB bu cür faydalı layihələri fəal şəkildə dəstəkləyir.

Qoşa saat layihəsi

Yerli işçi qüvvəsinin inkişafı və məşğulluq imkanlarının stimullaşdırılması məqsədilə ABB-nin “Qoşa saat” layihəsi 2024-cü ildə də davam etdirilib. Layihə çərçivəsində bankın müxtəlif strukturlarının əməkdaşları ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrində, həmçinin Tələbələrin İqtisadiyyat və Menecmentlik üzrə Assosiasiyasının

(AIESEC) təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən maarifləndirici sessiyalarda iştirak edərək tələbələrin inkişafına dəstək olublar.

ABB Azərbaycan Tələbə Gənclər İttifaqı Təşkilatının 6 iyul 2024-cü ildə keçirdiyi “Məzun günü” tədbirinə dəstək verib

Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının (ATGTİ) təşkilatçılığı ilə “A+” adlı məzun günü tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Gənclər Fondunun nümayəndələri, ölkənin aparıcı gənclər təşkilatlarının sədrələri və 7000-dən çox tələbə gənc iştirak edib.

Tədbir 2024-cü ildə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrindən məzun olmuş tələbələri bir araya gətirib. İmtahanlardan sonra onların asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsini təmin etmək, tələbələr üçün stressdən kənar mühit formalaşdırmaq və şəbəkələşmə imkanı yaratmaq məqsədi daşıyıb. “Məzun günü” tədbirinə ABB də dəstək verib. Tədbirdə Bankın stendi qoyulub, məzunlara ABB-də karyera imkanları, işəqəbul prosedurları barədə ətraflı məlumat verilib, müvafiq məlumatlandırıcı materiallar paylanıb.

ABB-nin dəstəyi ilə “Baku ID” innovasiya festivalı baş tutdu

ABB-nin baş sponsorluğu, “SABAH.HUB” İnnovasiya Mərkəzinin dəstəyi ilə Baku Crystal Hall-da “Baku ID” innovasiya festivalı keçirilib. Bu, Azərbaycanın və ümumən regionun əsas startap innovasiya tədbiridir. “Baku ID”-nin

baş sponsorları arasında ABB-dən başqa, Elm və Təhsil Nazirliyi, SOCAR, 4SİM, Paşa Holding, Mappable və İİDA da olub.

2024-cü il 27-28 iyun tarixlərində keçirilən festival ölkəmizdə sayca üçüncü belə tədbir idi. “Baku ID” tədbirinə 200-dən artıq yerli və xarici investor, 100-dən çox xarici və yerli startap, 5000 iştirakçı və 50-dən artıq tərəfdaş qatılmışdı. Tədbir çərçivəsində “Startup Wise Guys”, “White Hill Capital”, “Caucasus Ventures”, “MOSTVentures”, “Startup boot camp”, “Aloqa Ventures” və “SABAH.fund” vençur fondlarının dəstəyi ilə startap fondu yaradılıb.

ABB-nin dəstəyi ilə startaplar tədbir zamanı “Startup Battle” konsepsiyası çərçivəsində yarışıb, 15,000 AZN qrant mükafatının da sahibi ola biliblər. Tədbir boyunca startaplar investorlarla əlaqə qurmaq, öz ideyalarını təqdim etmək və potensial şəkildə investisiya əldə etmək üçün geniş imkanlar əldə ediblər.

“BAKU ID” innovasiya festivalı fəaliyyət dövrü ərzində onlarla startapın inkişafına dəstək verib. Ümumilikdə isə startapların 1.7 milyon AZN-dən çox investisiya almasına nail olub.

Ölkəmizdə innovasiyalar ekosisteminin inkişafına dəstək verən ABB belə faydalı layihələrə sosial məsuliyyət proqramlarında xüsusi yer ayırır.

“Green Fintech Startup Challenge” müsabiqəsi

ABB-nin dəstəyi ilə dayanıqlı gələcəyə xüsusi töhfə verəcək “Green Fintech Startup Challenge” müsabiqəsi

də keçirilib. Layihəyə qatılan iştirakçılar ideya təklif olunandan Minimal İşlək Məhsul (MVP) mərhələsinə qədər intensiv şəkildə ödənişsiz təlimlər, mentor və ofis dəstəyi əldə ediblər. O cümlədən, xüsusi münisflər tərəfindən seçilən layihənin qaliblərinə 1-ci yer üzrə 5000 AZN, 2-ci yer üzrə 3000 AZN, 3-cü yer üzrə 2000 AZN olmaqla mükafat təqdim olunub. Onlar, COP29 tədbirində investorların qarşısında çıxış etmək şansı da qazanıblar.

İpoteka sərgisi

ABB ölkəmizdə ilk dəfə ipoteka sərgisi keçirib. Müştərilərə Bankın təklif etdiyi bütün ipoteka növləri, bankın partnyorları olan tikinti şirkətləri, onların mənzilləri və şərtləri ilə yaxından tanış olmaq imkanı yaradılıb. 1 iyun tarixində Bakı Muğam Mərkəzində keçirilən tədbirdə 10-dan çox partnyor iştirak edərək öz layihələrini təqdim edib. Sərgidə 30-dan çox müştəri ipoteka krediti sifariş verib və ABB-nin təqdim etdiyi daxili, torpaq və tikinti ipoteka məhsulları barədə məlumat əldə edib. ABB bu tədbir vasitəsilə vətəndaşların ipoteka kreditlərinə çıxışını asanlaşdırmağı və daha çox insanın öz mənzilinə sahib olmasına dəstək verməyi hədəfləyib.

ABB yalnız maliyyə həlləri təqdim etməklə kifayətlənmir, həm də əhalinin sosial rifahının

yüksəldilməsinə yönəlmiş təşəbbüsləri dəstəkləyir. 1 iyuldan 31 avqusta kimi davam edən kampaniya çərçivəsində ABB-də ipoteka kreditinə müraciət edən müştərilər bəzi partnyor mağazalardan müxtəlif hədiyyələr və xüsusi endirimlər əldə etmək imkanı qazanıblar.

ABB dayanıqlı maliyyə həlləri və sosial məsuliyyət təşəbbüsləri vasitəsilə ölkədə uzunmüddətli rifahın və yaşayış keyfiyyətinin artırılmasına töhfə verməyə davam edir.

Bakı Caz Festivalı 2024

ABB ənənəvi Bakı Caz Festivalına 2024-cü ildə də dəstək verib. 17 oktyabr 2024-cü ildən başlayaraq 27 oktyabr 2024-cü ilədək davam edən “Baku Jazz 2024” festivalı üzrə konsert proqramları və mədəni tədbirlər Beynəlxalq Muğam Mərkəzində, Azərbaycan Milli Konservatoriyasında, “Jolly Joker” konsert meydançasında və ADA Universitetində keçirilib.

Tam vaxtı proqramı

ABB il ərzində Avto FM radiosunda efirə gedən “Tam vaxtı” proqramı ilə vətəndaşların bank-maliyyə xidmətləri mövzusunda maarifləndirilməsi fəaliyyətini davam etdirib. Eyni zamanda, sosial şəbəkələr vasitəsilə mütəmadi olaraq Bankın innovativ məhsul və xidmətlərindən istifadə qaydaları ilə bağlı maarifləndirici videolar yayılıb.

ABB-nin araşdırma hesabatları

ABB 2024-cü il ərzində 6 araşdırma-hesabatı ictimaiyyətə təqdim edib. “İqlim dəyişikliyinə təsirləri və nəticələri” adlı hesabatda iqlim dəyişikliyinə əsas səbəbi, onun qlobal və yerli səviyyədəki təsirləri üzərində təhlil aparılıb. İqlim riskləri, iqlim nümunələrindəki dəyişikliklər, atmosferin çirklənməsi, iqlim dəyişikliyinə iqtisadiyyata və maliyyə sistemində təsirləri kimi aspektlər araşdırılıb.

“Bakı şəhəri üzrə daşınmaz əmlak bazarının təhlili” adlı hesabatda bazardakı qiymət dəyişikliklərinə diqqət yönəlib. Bazar göstəriciləri və əməliyyatları izlənilib. Araşdırma daşınmaz əmlak bazarında baş verən dəyişikliklərin əsas səbəblərinin müəyyənləşdirilməsinə, gələcəkdə baş verə biləcək dəyişikliklərin proqnozlaşdırılmasına xidmət edir.

“Azərbaycan üzrə pərakəndə ticarət sektorunun təhlili: tendrlər və nəticələr” adlı hesabatda isə 2023-cü il üzrə pərakəndə ticarət dövryyəsi araşdırılıb. Pərakəndə ticarətin sektorlar, bazar payları, məhsul qrupları, coğrafi təsnifat və s. bölgülər üzrə ətraflı təhlili aparılıb.

“Rəqəmlərlə turizm: Azərbaycan turizm sektorunun statistik mənzərəsi” adlı hesabat xarici ölkələrə səfər etmiş Azərbaycan vətəndaşlarının, eləcə də ölkəmizə səfər edən əcnəbi turistlərin müxtəlif kateqoriyalar üzrə bölgüsünə, əsas xərclərinin təhlilinə həsr edilib. Vətəndaşlarımızın ən çox səfər etdikləri ölkələr, həmçinin Azərbaycanı ən çox səfər edən ölkələrin vətəndaşları ilə bağlı əsas tendensiyalar izlənilib.

Hesabatda daxili turizm, Azərbaycana səfər edən xarici turistlərin ən çox getdikləri regionlarımız, ölkəmizdəki otel və bu tipli obyektlərin fəaliyyəti haqqında da maraqlı məlumatlar təqdim olunub. Araşdırma turizm sektorunda baş verən əsas dəyişikliklərin, onların səbəblərinin izlənməsinə, gələcəkdə baş verə biləcək dəyişikliklərin proqnozlaşdırılmasına kömək göstərir.

“Avtomobil bazarına baxış: global trendlər və Azərbaycan” hesabatında son 5 il üzrə dünyanın və Azərbaycanın avtomobil sektorunda özünü göstərən əsas meyllərin təhlili aparılıb. 2023-cü ildə ölkəmizdə hər 1000 nəfərə 171 avtomobil düşüb. Son beş ildə “Lada”, “Mercedes-Benz”, “Hyundai” və “Toyota” markaları Azərbaycanda qeydiyyatda olan avtomobillər siyahısında ilk dördlükdə yer alıb. 2023-cü ildə Azərbaycana gətirilən avtomobillərin idxal miqdarı 28%, idxal dəyəri 79% artıb. 2023-cü ildə ölkəyə daxil olan hibrid avtomobillərin sayında 2022-ci illə müqayisədə 24.4%, elektrik avtomobillərinin sayında isə 5 dəfə artım baş

verib. Ötən il elektrik avtomobillərinin idxal dəyərində də 6 dəfə artım müşahidə edilib.

Hesabatda ölkəmizdə ikinci əl avtomobil bazarı ilə bağlı da ətraflı araşdırmalar var. Ölkədə istifadə edilən avtomobillərin 58%-i istehsal tarixi 15 ildən az olan avtomobillərdir. İkinci əl avtomobil bazarının əsas markaları VAZ-2107, “Opel Astra”, VAZ 2106, “Kia Sorento”, “Hyundai Elantra”, “Hyundai Santa Fe”, “Hyundai Sonata”, “Chevrolet Cruze”, “Ford Transit”, “Mercedes E 220d” markalıdır.

Bu layihənin davamı kimi Bank araşdırmaları yaxın gələcəkdə daha da genişləndirərək təkmilləşdirəcək.

2.2.2.2 Müştəriyönümlü yanaşma

ABB, müştərilərinin ehtiyaclarını və gözləntilərini hər zaman nəzərə alaraq, müştəriyönümlü strategiyasını öndə tutur. Bank, rəqəmsal transformasiya, innovativ məhsullar və yüksək xidmət keyfiyyəti vasitəsilə müştərilərinə daha rahat və əlçatan maliyyə həlləri təqdim edir. Müştəri məmnuniyyətini və loyallığını artırmaq məqsədilə fərdiləşdirilmiş xidmətlər, çevik kommunikasiya kanalları və istifadəçi dostu rəqəmsal platformalar yaradır. ABB, müştəriləri ilə güclü və etibarlı münasibətlər quraraq, onların maliyyə məqsədlərinə çatmalarında ən yaxın tərəfdaşı olmağa davam edir.

Müştəri məlumatlarının təhlükəsizliyi

İnformasiya texnologiyalarının inkişafı, informasiyaların getdikcə genişlənən inteqrasiyası, şəxsi və korporativ kommunikasiyalar zamanı, o cümlədən bank əməliyyatlarının həyata keçirilməsində məlumat mübadiləsinin sürətləndirərək asanlaşdırır. Bununla belə bu inkişaf müəyyən kiber risklər də yaradır. Fərdi məlumatlarının təhlükəsizliyi ilə bağlı müştərilərin narahatlığına səbəb olan təhdidlər artır. Bu riskləri azaltmaq üçün ABB davamlı olaraq müasir çağırışlara uyğunlaşır, IT sistemlərini yeniləyərək təkmilləşdirir,

beynəlxalq kibertəhlükəsizlik standartlarını tətbiq edir. Bank bununla bağlı bütün əməkdaşlarının riayət etməli olduğu qayda və təlimatlar toplusu da hazırlayıb.

Daxili audit və daxili nəzarət strukturları bununla bağlı mütəmadi yoxlamalar, nəzarət tədbirləri həyata keçirir.

ABB mobile tətbiqi yüksək təhlükəsizlik sertifikatı aldı

ABB-nin mobil bank tətbiqi olan ABB mobile Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatının (International Organization for Standardization - ISO) ISO:IEC 27001:2022 sertifikatını alıb. “İnformasiya Təhlükəsizliyi İdarəetmə Sistemi Sertifikatı” adlanan bu sənəd tətbiqin bir çox meyarlar üzrə ətraflı təhlillərindən sonra təqdim olunub.

Sözügedən sertifikat təşkilatlara özlərinin və müştərilərinin məxfi məlumatlarını ən etibarlı şəkildə qoruyaraq idarə etməyə kömək göstərən beynəlxalq çərçivədir. ISO:IEC 27001:2022 ilə şirkətlər risklərini müəyyənləşdirir, onların azaldılması üçün ardıcıl tədbirlər görürlər. Beləliklə, bu sertifikat onu əldə etmiş qurumun işgüzar nüfuzunu, müştərilərin maraqlarını qoruyur.

ABB mobile tətbiqinin ISO:IEC 27001:2022 sertifikatına layiq görülməsi tətbiq istifadəçilərinin məlumatlarının ən yüksək səviyyədə mühafizə olunduğunu göstərir.

ABB Codevo sistemini tətbiq edir

ABB mobile istifadəçilərinin vəsaitlərinin maksimum təhlükəsizliyi üçün tətbiqdə qoruma sistemi daha da təkmilləşdirilib. Telefona viruslar, zərərli proqramlar daxil olduqda yenilənmiş sistem onların ABB mobile-a keçidinin qarşısını alır, bank məlumatlarının dələduzların əlinə keçməsinə imkan vermir.

Sistem zərərli cəhdləri də bloklaşdırır, müştərinin cihazını avtorizə edilməmiş kənar zərərli müdaxilələrdən qoruyur.

Yeni təhlükəsizlik sistemi tətbiqdə əməliyyatların sürətini də artırır. Belə ki, tətbiqə girişlər, xidmətlərdən istifadə, o cümlədən ödənişlər, köçürmələr və digər əməliyyatlar yeni təhlükəsizlik modulunun inteqrasiyası ilə daha sürətli keçir.

Hər bir ABB mobile istifadəçisi 6 rəqəmli yeni PİN kodunu təyin etməklə bu üstünlüklərdən faydalana bilər.

Müştəri şikayətlərinin idarə edilməsi

Hər bir şirkətin müştəri məmnuniyyəti qazanmaq qabiliyyəti bazardakı güclü rəqəbat mühitində uğur qazanmaq üçün çox vacibdir. ABB də bu amili daim diqqətdə saxlayır, müştəri şikayətlərini effektiv şəkildə idarə etməyə çalışır. Müxtəlif kanallar vasitəsilə müştərilərdən gələn şikayət, rəy və təkliflərə baxılması üçün müvafiq sistem qurulub, sistem daim təkmilləşdirilir. Bankda müştəri şikayətləri ilə işin bütün detallarını nəzərə alan “Metodik göstərişlər” də hazırlanıb. Bu sənəddə lazımi prosedurlar öz əksini tapıb. Müştərilər ABB-yə şikayət, rəy və təkliflərini şifahi, yaxud yazılı şəkildə, filiallar, onlayn bankçılıq kimi müxtəlif kanallar, sosial media və rəsmi internet saytı vasitəsilə təqdim edirlər.

2024-cü ildə ABB-yə daxil olan şikayətlərin ümumi sayı 13,812 olub. 2023-ci ildə bu rəqəm 10,071 idi. Artımın əsas səbəblərdən biri, daxil olan sorğu və şikayətlərin mərkəzləşdirilməsi, vahid mərkəzdən idarə olunmasıdır. Müştərilərin müraciət kanalları optimizasiya edilərək artırılıb və daha əlçatanlığı təmin olunub. 2024-cü ildə ABB-yə daxil olmuş şikayətlərin hər biri uğurla icra edilib.

Müştəri məmnuniyyətinin təmin edilməsi

Müştəri məmnuniyyətinin təmin edilməsi ABB üçün əsas prinsiplərdəndir. Bu, müştəri loyallığına xidmət edir, Bankın ümumi uğurlarına, böyüməsinə töhfə verir.

Müştərilərinə müxtəlif məhsul və xidmətlər təqdim edən universal bank kimi ABB müştərilərinə qayğı göstərir, onların məmnunluğuna böyük əhəmiyyət verir. Bütün kanallarımızda müstəsna təcrübə təmin etmək üçün müştərilərimizin ehtiyaclarını, seçimlərini öyrənməyə böyük vaxt və enerji sərf edirik. Həmçinin məhsul və xidmətlərimizi davamlı şəkildə yeniləyirik.

Müştərilərimizin ehtiyaclarını daha yaxşı başa düşmək və dəyər təklifimizi tənzimləmək üçün tez-tez sorğu keçirir, müştərilərin məmnunluq səviyyəsini davamlı izləyirik. Cədvəl 15-ə nəzər salın.

Cədvəl 15. Müştəri məmnunluğu səviyyəsi

Göstəricilər	2022	2023	2024
Müştəri məmnunluğu səviyyəsi, %	92	97.6	98.4

ABB və VISA tərəfdaşlığı: Sea Breeze Kartları ilə eksklüziv təcrübə

ABB müştərilərinə premium xidmətlər təqdim etmək məqsədilə beynəlxalq ödəniş texnologiyaları lideri VISA ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Sea Breeze Platinum və Sea Breeze Signature kartları Sea Breeze rezidentlər üçün dizayn olunmuşdur. Bu unikal kobrend layihəsi, ABB və VISA-nın müştərilərinə üstün imkanlar və eksklüziv üstünlüklər qazandırmaq üçün hazırlanıb. 2023-cü ilin sonunda istifadəyə verildikdən sonra layihə üzrə nağdsız alış-veriş kart dövriyyəsi 2024-cü il ərzində 14 dəfə artmışdır.

Sea Breeze kart sahibləri üçün xüsusi olaraq nəzərdə tutulmuş imtiyazlar arasında premium xidmətlər, eksklüziv təkliflər və müxtəlif tədbirlərə çıxış imkanları yer alır. Bu kart sahibləri Sea Breeze istirahət kompleksində xüsusi endirimlər, VIP xidmətlər və rahatlığı artıran əlavə üstünlüklərdən faydalana bilərlər. O cümlədən, Emin Ağalarov restoranlar şəbəkəsində (Shore House, Fish Box, Park Café Zafferano, Rose Bar, Rose Bar Beach, Beach Club), həmçinin Sea Breeze ərazisindəki restoranlarda: Fusion Club, Grand Bar, Bosfor Restoranı, The Choyxona 20%-ə qədər endirimdən yararlanmaq mümkündür.

ABB və VISA-nın bu innovativ əməkdaşlığı,

müştərilərin həyat keyfiyyətini yüksəltməklə yanaşı, onlara həm yerli, həm də beynəlxalq səviyyədə xidmətlərdən yararlanmaq imkanı təqdim edir. Premium həyat tərzinə dəyər qatan Sea Breeze kartları, həm rahatlıq, həm də prestij axtaran müştərilər üçün mükəmməl seçimdir.

ABB-nin əlavə dəyər yaradan xidmətləri: xaricdə təhsil və daşınmaz əmlak investisiyaları

2024-cü ildə ABB imtiyazlı müştəriləri üçün təqdim etdiyi əlavə dəyər yaradan xidmətlərini genişləndirmiş və onları xaricdə təhsil almaq və daşınmaz əmlaka investisiya etmək imkanları ilə təmin etmişdir. Bankın bu təşəbbüsləri, müştərilərinə beynəlxalq bazarlara çıxış imkanı yaradaraq onların şəxsi və maliyyə hədəflərinə çatmasına kömək etmişdir.

Təhsil – gələcəyə ən yaxşı yatırım! ABB xaricdə təhsil almaq istəyən müştəriləri üçün Böyük Britaniya və ABŞ-da tanınmış təhsil məsləhətçiləri ilə əməkdaşlıq edərək, geniş məsləhət xidmətləri təqdim etmişdir. Bu xidmətlərə yay kursları, orta məktəb təhsili, universitetlərə qəbul prosesi və akademik inkişaf planlaması daxil olmuşdur.

Müstəqil təhsil məsləhətçiləri, tələbələrin fərdi ehtiyaclarını nəzərə alaraq onlara ən uyğun proqramları tövsiyə etmiş, sənədlərin hazırlanması, qəbul müsahibələrinə hazırlıq və təhsil vizası ilə bağlı dəstək göstərmişdir. ABB-nin bu təşəbbüsü, müştərilərinə xaricdə təhsillə bağlı bütün mərhələlərdə peşəkar bələdçilik edərək, onların beynəlxalq səviyyədə uğur qazanmasına töhfə vermişdir. Bundan əlavə, ABB-nin imtiyazlı müştəriləri üçün eksklüziv olaraq 1 saatlıq pulsuz məsləhət sessiyası təqdim olunmuşdur. Bu, müştərilərə gələcək təhsil planlarını daha dəqiq qurmaq, uyğun təhsil müəssisələrini seçmək və təhsil investisiyalarını səmərəli şəkildə yönləndirmək imkanı yaratmışdır.

ABB beynəlxalq daşınmaz əmlak bazarına çıxışı asanlaşdırmaq üçün də nüfuzlu şirkətlərlə əməkdaşlığa başlamışdır. Bu tərəfdaşlıqlar çərçivəsində müştərilərə 70 ölkədə daşınmaz əmlak alış, investisiya strategiyası, hüquqi və vergi məsələləri üzrə məsləhətlər təqdim olunmuşdur.

ABB-nin əlavə dəyər yaradan bu xidmətləri müştərilərin fərdi və maliyyə məqsədlərinə uyğun qlobal imkanlardan faydalanmasına şərait yaratmışdır. Xaricdə təhsil və daşınmaz əmlak sahələrində təqdim olunan xidmətlər, müştərilərin uzunmüddətli perspektivdə inkişafına və maliyyə sabitliyinə töhfə vermişdir. ABB dayanıqlı və müştəriyönlü yanaşması ilə müştərilərinin maliyyə rifahını artırmaq üçün yeni imkanlar təqdim etməyə davam edir.

ABB Agile təcrübəsini sahibkarlarla paylaşib

ABB-nin bir qrup sahibkar müştərisi üçün Bankın Agile ofisinə infotur təşkil edilib. Onlara Agile iş metodu barədə ətraflı məlumat verilib. ABB-də tətbiq edilən Agile təcrübə haqqında söhbət açılıb. Müştərilər Bankın ayrı-ayrı Agile struktur bölmələri ilə tanış olublar.

Agile təcrübənin ən mühüm cəhətlərindən biri müştərilərlə müntəzəm kommunikasiyalardır. Müştərilərin layihələrə cəlb edilməsi, onların faydalı rəylərinin alınması məhsul və xidmətlərin daha da mükəmməlliyinə xidmət edir. Bu cür infoturların məqsədi də müştərilərin Agile iş prinsipləri barədə məlumatlılıq səviyyəsinin artırılması, məhsul və xidmətlərin yaradılması prosesində onların fəal iştirakının təmin olunmasıdır.

Sahibkar müştərilərə ABB-nin bizneslər üçün yaratdığı yeni imkanlar haqqında da ətraflı məlumatlar təqdim edilib. O cümlədən, məsafədən hesabın açılması, biznes kartları, SIMA elektron imzasından istifadə, xidmət paketləri, POS terminal və e-ticarət həlləri, investisiya imkanları və s. haqqında geniş təqdimatlar olub. Sahibkarları maraqlandıran suallar cavablandırılıb. Infoturda 20-dən çox şirkətin nümayəndəsi iştirak edib.

ABB-nin baş sponsorluğu ilə alış-veriş festivalı

ABB-nin baş sponsorluğu ilə təşkil olunmuş alış-veriş festivalı 2024-cü ilin mayında müştərilərə maraqlı fərsətlər yaradıb. ABB-nin kart sahibləri ölkəmizin seçilmiş ticarət mərkəzlərində və şəhər mağazalarında bu fərsətdən faydalanıblar.

Festivalda 50-dən çox dünya brendi iştirak edib. Müştərilərə 10%-dən 50%-ə qədər endirimlər təklif olunub. Onlar bankla tərəfdaş məkanlarda ABB-nin kartları ilə alış-veriş edib, səfəli endirimlərlə yanaşı, 5% əlavə keşbek imkanlarından da faydalanıblar.

2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük

İnsan resurslarının idarə olunmasına olan yanaşmamız

Biz inanırıq ki, sadıq və həvəsli işçi heyəti böyük üstünlüklər gətirir. Sektorun ən yaxşı işəgötürəni kimi, biz dəyərli işçi heyətimizin hər bir üzvünə bərabər imkanlar yaradılmasına zəmanət verməklə yanaşı, qarşılıqlı hörmət və etimad dəyərlərinə əsaslanan dəstəkləyici iş mühitini diqqətlə inkişaf etdiririk.

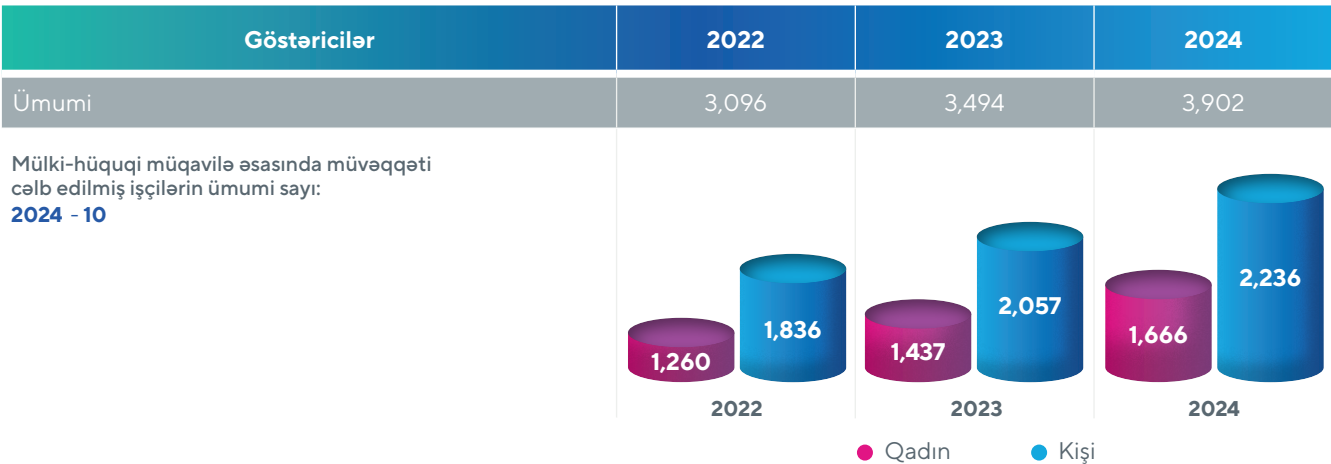
ABB davamlı istedad inkişafı və karyera yüksəlişi prinsiplərinə sadıqdır. Əsas dəyərlərimiz Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilmiş, strategiyamıza və Etik Kodeksimizə əsaslanan siyasətlərdə, eləcə də İnsan resurslarının idarə edilməsi departamenti tərəfindən hazırlanmış digər daxili idarəetmə sənədlərində öz əksini tapmışdır.

Daxili idarəetmə sənədləri aşağıdakılardır:

- İşə qəbul proseslərinin tənzimlənməsinə dair Metodiki Göstərişlər;
- Əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinə dair Metodiki Göstərişlər;
- Təlim işinin təşkili və aparılmasına dair Metodiki Göstərişlər.

Son 5 il ərzində işçi qüvvəmiz davamlı olaraq artıb. Bu da ABB-nin fəaliyyətini etibarlı işəgötürən kimi davam etdirməsinin sübutudur. Uzunmüddətli mükəmməllik ABB-nin strateji inkişaf planında yüksək qiymətləndirilir. Biz ədalətli əmək haqqı ödənişi, təlim, inkişaf imkanları və performans təhlili kimi xüsusiyyətləri özündə birləşdirən insan resurslarının idarə edilməsi sistemimizi təkmilləşdirmək üçün daim çalışırıq. Belə ki, qadın əməkdaşların sayında 2024-cü ildə əvvəlki ilə müqayisədə 16% artım müşahidə olunub. Əmək Məcəlləsinə əsasən, ABB-də işçi müqavilələrində əməkdaşların işdən azad olunması üçün verilən müddət 1 ay olaraq qeyd olunub.

Cədvəl 8. Tam ştatda çalışan daimi işçilərin sayı

Cədvəl 9. Bir işçiyə düşən ümumi təlim saatları

Göstəricilər	2022	2023	2024
İşçilərin ümumi sayına nisbətə	15.1	15.3	22.4
Gender	● kişi ● qadın		
	16.2 13.4	14.9 16.5	24.4 19.6

İşəqəbul

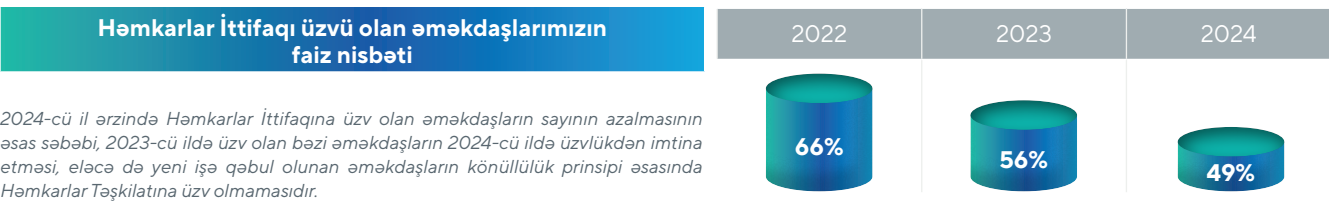
ABB İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş İşəqəbul Siyasətində qeyd olunan addımlarla yanaşı, işə qəbullu bağlı sistemətik yanaşma tətbiq edir. Bank 2022-ci ilin əvvəlində İnsan Resursları platformasını təqdim etmiş və onun bir hissəsi kimi işə müraciət portalı hazırlamışdır.

2024-cü ildə İnsan Resursları platforması işəqəbul prosesini əhəmiyyətli dərəcədə təkmilləşdirərək çox sayda namizədin ABB-nin işəqəbul portalından istifadəsini təmin etmişdir.

Cədvəl 10. İşçilərin ümumi sayı (yaş üzrə)

Yaşa qədər	2022	2023	2024
30 yaşa qədər	1,145	1,382	1,602
30-50 yaş	1,673	1,811	1,974
50 yaşdan yuxarı	278	301	326

İşçilərin ümumi sayı (regionlar üzrə)	2022	2023	2024
Bakı və Abşeron	2,457	2,837	3,213
Regional ofislər və filiallar	639	657	689

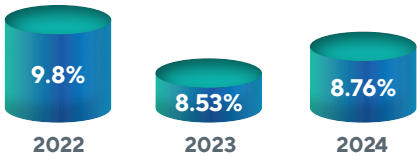
Cədvəl 11. Gendərə görə aparılmış təsnifləşdirmə əsasında işə qəbul edilmiş işçilərin ümumi sayı

Gender	2022		2023		2024	
	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın
İşə qəbul edilmiş işçilərin ümumi sayı	361	275	423	288	427	351

Cədvəl 12. Yaş klassifikasiyasına görə işə qəbul edilmiş işçilərin ümumi sayı

Yaş	2022			2023			2024		
	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı
İşə qəbul edilmiş işçilərin sayı	454	173	9	512	193	6	607	162	9

Cədvəl 13. Kadr dövriyyəsi

Əməkdaşların inkişafı

İstedadların idarə edilməsi və inkişafı biznes modelimizin əsasını təşkil edir. Əməkdaşlarımızı özünüinkişaf yolunda bir sıra kompleks proqramlar, təlimlərlə, davamlı dəstəyimizlə təmin edirik. Bank daxilində etimad və sədaqət dəyərlərini inkişaf etdirmək üçün biz kənardan işə götürməklə bərabər, mövcud daxili namizəd fondumuzdan yüksək səviyyəli kadrları müvafiq vəzifələrə təyin etməyə səy göstəririk.

2021-ci ildən etibarən Bankın İnsan Resursları komandası illik təlim planları hazırlayır. Təlimin İdarəedilməsi Sisteminin (LMS) tətbiqi işçilərə mövcud təlimlərin kataloqunu araşdırmaq və ABB HR Portalı vasitəsilə qeydiyyatdan keçmək imkanı verir. Təkmilləşdirilmiş daxili

təlim sistemi və LMS tətbiqi nəticəsində 2024-cü il ərzində əməkdaşlarımıza daha çox təlim və inkişaf proqramları təklif edilmişdir. Belə ki, hesabat ili üzrə təlim saatları 2023-cü ilə müqayisədə 60.6% artmışdır. Təlimlərin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artmasının bir neçə əsas səbəbi var. İlk növbədə, işçi sayının artması təlimlərə olan tələbatı yüksəldib. Eyni zamanda, təlimlər üçün ayrılan büdcənin artırılması daha geniş öyrənmə imkanları yaradıb. Bundan əlavə, öyrənmə platformasının inkişafı təlim prosesini daha əlçatan və səmərəli edib. Son olaraq, təlimlərə artan maraq və tələb bu tendensiyanı daha da gücləndirib. Biz bu müsbət tendensiyanı növbəti illərdə də davam etdirmək niyyətindəyik.

“Data Bootcamp 2” layihəsi

Əməkdaşlarımızın fərdi və karyera inkişafı üçün nəzərdə tutulmuş “Data Bootcamp” layihəsi, onlara data üzrə professional bilik və texniki bacarıqlara yiyələnib dəyərli məlumatları birbaşa bu sahənin peşəkarlarından dinləmə imkanı yaradır. O cümlədən, layihənin əsas hədəfi Data sahəsi üzrə peşəkar mütəxəssislər yetişdirməkdir. Əməkdaşlarımız layihə çərçivəsində SQL, QlikSense və Python üzrə biliklərə yiyələnmə fürsəti də əldə ediblər. Belə ki, “Data Bootcamp” layihəsinin ilk buraxılışında 16

nəfər həmkarımız iştirak edib, onlardan 8 nəfəri müvəffəqiyyət, digər 8 nəfəri isə iştirak sertifikatı qazanıb. Həmkarlarımızın bir neçəsinin Data texnologiyaları sahəsinə keçid prosesi baş tutub.

Əməkdaşlarımıza karyeralarında yeni üfqlər açmaq şansı yaradan “Data Bootcamp 2” layihəsi çərçivəsində həmkarlarımız, data üzrə professional bilik və texniki bacarıqlara yiyələnib, dəyərli məlumatları birbaşa bu sahənin peşəkarlarından dinləmə imkanı qazanıblar.

Ümumilikdə, layihədə müxtəlif struktur bölmələrdən 18 nəfər həmkarımız iştirak edib, onlardan 6 nəfəri “Müvəffəqiyyət”, 7 nəfəri “Uğurla bitirən”, digər 5 nəfəri isə “İştirak sertifikatı” əldə edib. Layihədə iştirak edən əməkdaşlardan 2-si Pərakəndə seqment sahəsinə keçid edib, 1 əməkdaş isə Data sahəsinə rotasiya olunub. Bu, Bankımızda karyera inkişafını dəstəkləmək məqsədilə atılan mühüm addımlardandır.

“Horizon 2” layihəsi

Ötən il ABB əməkdaşlarının fərdi inkişafı məqsədilə “Sən də qoşul, üfqüünü genişləndir!” devizi ilə həyata keçirdiyimiz “Horizon” proqramı uğurla başa çatıb. Proqramın ilk buraxılışında iştirak edən 11 filial əməkdaşından 6-sı artıq Baş ofisin müxtəlif struktur bölmələrində fəaliyyət göstərir. Digər həmkarlar isə filiallardakı karyeralarında inkişaf əldə ediblər.

Uğurla başa çatan “Horizon” layihəsinin növbəti

proqramı “Horizon 2” inkişaf layihəsi çərçivəsində region MXS-lərində çalışan əməkdaşlarımıza Baş ofisdə təcrübə keçərək müxtəlif struktur bölmələrdə əlavə peşəkar bacarıqlar əldə etmək imkanı yaradılıb. Struktur bölmələrin mentor və təlimçiləri öz sahələri üzrə bilik və bacarıqlarını iştirakçılarla bölüşüblər.

Proqramda iştirak region MXS əməkdaşlarına bir sıra üstünlüklər qazandırır:

- Baş ofisin 20-dən çox struktur bölməsinin gündəlik fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmaq;
- Bankın rəhbər şəxsləri ilə birbaşa ünsiyyət qurmaq;
- Şəxsi və peşəkar inkişaf yönümlü təlimlərdə iştirak etmək;
- Peşəkarlığı artırmaq.

“Horizon” ABB-nin xidmət ofisləri əməkdaşlarının fərdi inkişafına töhfə verən xüsusi proqramdır. İştirakçılar müvafiq mərhələlərdə seçilərək 1 ay müddətində Bankın Baş ofisinin strukturlarında iş prosesləri ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə edirlər.

“Data Ideathon” layihəsi

2024-cü ildə ABB-də “Data Ideathon” layihəsi də uğurla yekunlaşıb. “Data Ideathon” layihəsinin keçirilməsində əsas məqsəd data analitikası, süni intellekt və generativ süni intellektdən istifadəyə əsaslanaraq işlərin optimallaşdırılması, həmçinin Bankın inkişafı istiqamətində yeniliklərin ən qısa zamanda tətbiqidir. Layihəyə ilkin mərhələdə 20-ə yaxın əməkdaş müraciət edib, İdarə Heyətinin bir sıra üzvlərinin də iştirakı ilə final mərhələsi keçirilərək 3 qalib seçilib.

“RPA Bootcamp” layihəsi

ABB 2024-cü ildə əməkdaşlara “RPA Bootcamp” layihəsini də təqdim edib. Layihənin əsas hədəfi RPA sahəsi (Robotic Process Automation) üzrə peşəkar mütəxəssislər yetişdirməkdir. Layihə çərçivəsində təşkil olunmuş təlimlər beynəlxalq şirkət tərəfindən keçirilib. “RPA Bootcamp” layihəsi Bankın iş proseslərinin effektivliyinə və optimallaşdırılmasına böyük töhfə verib.

Əməkdaşlar layihə çərçivəsində, 8 gün ərzində Türkiyədən dəvət olunmuş “Native Digital Services” şirkətinin senior automation developer-i tərəfindən keçirilən təlimlərdə iştirak edərək RPA üzrə professional dərin bilik və praktik bacarıqlar əldə ediblər. Ümumilikdə layihə üzrə müraciət etmiş 143 əməkdaşdan 19-u proqramda iştirak haqqı qazanıb. Onlardan 2-si rotasiya edərək bu sahə üzrə çalışma imkanı, digərləri isə hazırda çalışdıqları struktur bölmələrdə RPA-ni tətbiq etmə şansı əldə ediblər.

“Daxili İnnovasiya” proqramı

Bankımızda innovativ ideyaların formalaşdırılması prosesini dəstəkləmək və bu prosesə bankın müxtəlif strukturlarından əməkdaşların aktiv cəlb olunması məqsədilə “Daxili İnnovasiya” proqramına start verilib. Çərçivədən kənar (out-of-box), yaradıcı və innovativ düşünmə bacarığına güvənən hər bir bank əməkdaşına bu proqramda iştirak imkanı yaradılıb.

Proqram bank daxilində fərqli istiqamətlərdə çalışan, müxtəlif təcrübə və bacarıqlara malik şəxsləri bir araya gətirərək onlara innovativ düşüncə və ideyalarını paylaşmaq imkanı yaradıb. Layihə iştirakçıları komanda şəklində müxtəlif mövzularda innovativ ideya və təkliflər hazırlayaraq, bu istiqamətdə fərqli müzakirə və araşdırmalarda iştirak ediblər. 100-dən çox iştirakçı arasından 25 nəfər müəyyənənmiş, onlar 5 komandada yarışblar.

Daxili İnnovasiya Komissiyasının dəyərləndirmə prosesində 46 ideyadan 4-ü ən yüksək qiymətlə seçilib və 30 avqust 2024-cü il tarixində keçirilən tədbir zamanı 3 komanda qalib elan edilib. Seçilən ideyalar müvafiq strukturların iş planlarına əlavə olunub.

“Gələcəyin liderləri” proqramı

ABB-nin yüksək potensiallı işçiləri üçün xüsusi olaraq hazırlanmış “Gələcəyin liderləri” proqramı, 2023-cü ilin 4-cü rübündən başlayaraq 2024-cü ildə də uğurla davam etdirilib. Beynəlxalq səviyyədə tanınmış BTS konsaltinq şirkəti ilə birgə həyata keçirilən bu proqramda 100 potensial lider çoxşaxəli qiymətləndirmə prosesindən keçib, aralarından 30 namizəd seçilib. 2024-cü ildə proqram çərçivəsində BTS təlimçiləri tərəfindən 4 vorkşop təşkil edilib. Nəticədə iştirakçılar üçün Fərdi İnkişaf Planları (IDP) hazırlanıb. Hər rübdə müvafiq biznes tərəfdaşları ilə IDP-lərin icrası üzrə görüşlər keçirilərək iştirakçıların liderlik bacarıqları inkişaf etdirilib. Bu proqram çərçivəsində iştirakçıların bir hissəsi rəhbər vəzifələrə təyin edilib. Beləliklə, ABB-nin gələcək liderlik potensialının gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atılıb.

Karyera arxitekturası və əməkhaqqı layihəsi

ABB-də karyera inkişafını və əməkhaqqı siyasətini təkmilləşdirmək məqsədilə həyata keçirilən Karyera arxitekturası və əməkhaqqı layihəsi çərçivəsində bütün ənənəvi departamentlər üçün texniki bacarıqlar toplusu və qiymətləndirmə aləti hazırlanıb. Bu yeni yanaşma, əməkdaşların performansının yalnız yumşaq sərişələrə əsaslanmadan, həm də texniki bacarıqlarına görə qiymətləndirilməsinə imkan yaradır. Texniki bacarıqlar toplusunun tərcümə edilərək Öyrənmə İdarəetmə Sistemində (ÖİS) əlavə olunması planlaşdırılır. Yeni dərəcələndirmə cədvəli də formalaşdırılmışdır və 2025-ci ilin yanvar ayından etibarən bütün əməkhaqqı artımları bu yeni sistem əsasında həyata keçirilməkdədir. Bu layihə, horizontal karyera inkişafı üçün şəffaflığı artıraraq əməkdaşların ədalətli və obyektiv qiymətləndirilməsini

təmin edir, ABB-də karyera arxitekturasını daha şəffaf və strukturlaşdırılmış hala gətirir.

“Women in Leadership” layihəsi

2024-cü ildə ABB qadın əməkdaşların liderlik potensialını artırmaq və peşəkar inkişafına dəstək məqsədilə “Women in Leadership” layihəsi uğurla həyata keçirilmişdir. Layihəyə ümumilikdə 87 nəfər müraciət etmiş, motivasiya məktubu, rəhbərin rəyi, yetkinlik testi və komissiya ilə müsahibə mərhələlərindən keçən 30 nəfər xanım iştirakçı qalib olmuşdur. Layihə çərçivəsində 17 mövzu ətrafında 25 təlim təşkil edilmişdir. Təlimlər zamanı iştirakçılar bankın strategiyası və hədəfləri, ünsiyyət bacarıqları, şəxsi effektivliyin artırılması və vaxtın effektiv idarə olunması kimi mövzularda bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmişlər.

Layihənin nəticələri qadın liderliyinin təşviqi və karyera inkişafı baxımından əhəmiyyətli olmuşdur. 4 xanım əməkdaşın vəzifəsi artırılmış, bu da layihənin peşəkar inkişaf və liderlik bacarıqlarının gücləndirilməsi istiqamətində effektivliyini nümayiş etdirmişdir. “Women in Leadership” layihəsi, ABB-də gender bərabərliyi və qadınların lider mövqelərə hazırlanması istiqamətində əhəmiyyətli addım olaraq, qadın əməkdaşlara öz potensiallarını reallaşdırmaqda və peşəkar hədəflərinə çatmaqda dəstək verir.

Layihə çərçivəsində qadın rəhbərlərimiz üçün “Emosional zəka” mövzusunda tədbir də keçirilib. Tədbirdə 60-dan çox rəhbər, “Azərbaycan HR İnstitutu”ndan və “Wellbeing Academy Türkiyə”dən bir çox qonaqlar da iştirak ediblər.

“Women in Leadership” Bootcamp

Bankımızın xanım əməkdaşlarının inkişafına, onların liderlik bacarıqlarının gücləndirilməsinə mühüm töhfə verən “Women in Leadership” layihəsinin “Women in Leadership Bootcamp”ı da keçirilib. Seçim mərhələlərindən uğurla keçən 30 xanım əməkdaşımız bu

xüsusi proqramda iştirak hüququ qazanıblar. Beş aydan artıq davam edən bu Bootcamp ərzində xanımlar ünsiyyət bacarıqları, komanda idarəetməsi və digər əhəmiyyətli liderlik keyfiyyətləri üzrə dəyərli biliklər əldə ediblər.

Görüşdə ABB-nin rəhbər xanımları öz təcrübələrini bölüşərək, həmkarlarla motivasiyaedici söhbətlər aparıblar. Onlar layihənin əhəmiyyəti, əməkdaşların həyatına qatacağı dəyər və inkişaf perspektivləri barədə danışaraq, xanımlara dəyərli məsləhətlər veriblər. Layihə müddətində rəhbər xanımlar mütəmadi sessiyalar keçirərək liderlik yolunda iştirakçılara dəstək göstərirlər.

“İnnovativSən” layihəsi

“Women in Leadership” çərçivəsində “İnnovativSən” layihəsinə start verilib. Layihənin məqsədi xanım əməkdaşların IT və biznes analitika sahəsində inkişafını dəstəkləməkdən ibarət olub. Bu proqram daxilində Bakı MXS-lərindən seçilən 20 xanım əməkdaşımız 4 ay ərzində ABB Tech Academy tərəfindən təşkil edilən təlimlərdə iştirak edib.

“Digital Safari” liderlik proqramı

ABB komandasının üzvləri, ABŞ-da təşkil edilən “Digital Safari” adlı nüfuzlu Liderlik proqramına qatılaraq rəqəmsal transformasiya və innovativ düşüncə yollarını öyrənmək imkanı qazanıblar. Üç gün davam edən bu global texnologiya turu, rəqəmsal tətbiqlərin ən son nümunələri və “disruptive thinking” (yeni mövcud qaydaları dəyişdirən düşüncə tərz) üsulları ilə iştirakçılara global ödəniş və texnologiya mənzərəsinə dair geniş baxış təqdim edib.

“Digital Safari” proqramı çərçivəsində komanda üzvləri ən son texnologiyalar, istehlakçı trendləri, bank tətbiqlərində rəqəmsal müştəri təcrübələri, çatbotlar, biometrika, bank məhsullarında Big Data və süni intellektin tətbiqi, ödəniş ekosistemi və yeni texnologiyaların tətbiqi mövzularında məlumat əldə ediblər. Qlobal innovasiya mərkəzlərində aparıcı mütəxəssislərdən dərslər alan iştirakçılar, rəqəmsal transformasiya strategiyaları və texnoloji seçimlər haqqında praktik bilik və təcrübə qazanıblar. Proqram eyni zamanda iştirakçılara digər şirkətlərin rəhbərləri ilə təcrübə mübadiləsi etmək, onların hekayələrini dinləmək və lider texnologiya nümunələri ilə tanış olmaq imkanı verib.

Bu proqram ABB komandasına rəqəmsal transformasiya planlarını yenidən nəzərdən keçirmək, innovativ həllər tətbiq etmək və liderlik bacarıqlarını gücləndirmək üçün dəyərli biliklər qazandırır. ABB-nin rəqəmsal bankçılıq sahəsində lider mövqeyini daha da möhkəmləndirib.

Bakı və region MXS-ləri üzrə fərqli xanımlarla görüş

Bankın Bakı və region MXS-lərində çalışan, ABB-nin “Fərqlilər” layihəsi çərçivəsində fərqli fəaliyyətlərinə görə seçilən xanım əməkdaşları ilə görüşlər keçirilib.

Görüşlərdə 31 xanım əməkdaş iştirak edib. Onlarla karyera inkişafı, liderlik və iş dünyasında uğur hekayələri barədə səmimi müzakirələr aparılıb.

ABB “SIBOS-2024” beynəlxalq sərgi-konfransı”nda

2024-cü il oktyabrın 21-dən Çin Xalq Respublikasının paytaxtı Pekin şəhərində ənənəvi SIBOS sərgi-konfransı baş tutub. Tədbirin təşkilatçısı Ümumdünya Banklararası Maliyyə Telekomunikasiya Cəmiyyəti (SWIFT) olub.

Oktyabrın 24-dək davam edən “SIBOS-2024” sərgi-konfransına ABB də qatılıb. SIBOS sərgi-konfransı hər il dünyanın iri bank və maliyyə qurumlarının nümayəndələrini bir araya gətirən, maliyyə sektorundakı innovativ trendlərin izlənməsi, yeni bankçılıq təcrübə və texnologiyaları ilə tanışlıq imkanları yaradan, işgüzar əlaqələrin qurulmasına kömək göstərən mühüm platformadır.

“SIBOS-2024” çərçivəsində ABB nümayəndələri xarici maliyyə qurumlarının təmsilçiləri, o cümlədən Bankın uzunmüddətli tərəfdaşları olan Citibank, JP Morgan, BNY Mellon, LBBW, Commerzbank, Deutsche Bank, ABN AMRO, ODDO BHF, Zürcher Kantonalbank, Raiffeisen, ICBC, Vakıfbank, İşbank, Akbank, Mashreq, First Abu Dhabi və s. bu kimi maliyyə institutlarının nümayəndələri ilə görüşlər keçiriblər.

Daha 20 ABB meneceri “Executive Mini-MBA” proqramını uğurla başa vurub

ABB menecerlərinin fərdi inkişafı məqsədilə Türkiyənin ən nüfuzlu ali təhsil mərkəzlərindən olan Koç Universiteti ilə növbəti dəfə “Executive Mini-MBA” təşkil edilib.

Proqram xüsusi hazırlanmış tədris planı əsasında həyata keçirilib. Müvafiq seçim meyarları əsasında 20 ABB meneceri proqramda iştirak imkanı qazanıb. İştirakçılar strateji marketing, strateji düşünmə və planlaşdırma, rəhbərlər üçün maliyyə, rəqəmsal transformasiya və texnoloji trendlər, data əsaslı qərarvermə, effektiv danışıq aparmaq, təşkilati davranış və korporativ mədəniyyət, təsirli ünsiyyət və faydalı rəy mövzuları üzrə praktik bilik və bacarıqlar əldə ediblər. Proqram çərçivəsində dərslər Koç Universitetinin professorları tərəfindən həm Bakıda, həm də İstanbulda tədris edilib.

ABB menecerləri “Executive Mini-MBA” təhsilini nailiyyət sertifikatı ilə başa vurublar. Bu münasibətlə Koç Universitetinin əsas kampusunda təntənəli məzun günü tədbiri keçirilib.

“PO School” və “CJE School” təlim proqramları

ABB əməkdaşların peşəkar inkişafına dəstək məqsədilə növbəti dəfə “PO School” və “CJE School” təlim proqramları təşkil edib. Proqramın məqsədi bankdaxili mövcud məhsul sahibləri və müştəri təcrübəsi mütəxəssislərinin funksional bacarıqlarının inkişafında onlara dəstək olmaq və praktiki biliklərini gücləndirməkdir.

“PO School” çərçivəsində 37 məhsul sahibi, Agile yanaşma, OKR və data əsaslı qərarvermə kimi mövzularda təlimlərdə iştirak edib. Nəticədə, 5 komanda layihələrini təqdim edib, “Dama-dama” layihəsi qalib seçilib. “CJE School” proqramında isə 27 müştəri təcrübəsi üzrə

mütəxəssis, müştəri davranışları təhlili, bazar araşdırması və bu kimi sahələr üzrə biliklərini inkişaf etdiriblər.

İşçilər arasında kommunikasiya

Əməkdaşlarımızla möhkəm, davamlı əlaqələri inkişaf etdirmək, komanda daxilində dürüstlük, qarşılıqlı hörmət və etimad kimi dəyərləri təşviq etmək bizim üçün çox önəmlidir. Biz inkişafa dəstək olan bütün fikirləri qiymətləndirir, açıq dialoq mədəniyyətini, sıx əməkdaşlığı təşviq edirik. Faydalı rəy mədəniyyətinin inkişafı bizə inkişaf məqsədlərinə çatmağımızda kömək göstərir. İşçilərin fərdi və karyera inkişafına kömək göstərən layihələrimizlə yanaşı, onların asudə vaxtının səmərəli təşkili üçün də tədbirlər həyata keçiririk.

2024-cü ildə əməkdaşlarımız arasında Kartinq yarış, Quest oyunları, Mini-futbol turniri, Bouling turniri, Şahmat turniri kimi tədbirlər təşkil etdik. Bu tədbirlərə 2000-dən çox əməkdaşımız qoşuldu. Belə tədbirlər komanda ruhunu gücləndirir, sağlam rəqabəti artırır. ABB-də müxtəlif ünsiyyət klubları, o cümlədən “Dəyişiklik səfirləri” qrupu, “Könüllülər qrupu” da fəaliyyətdədir. Belə platformalar işçilərin əməkdaşlıq etməsinə, eyni dəyərləri paylaşmasına şərait yaradır, faydalı təşəbbüslər formalaşdırır və ümumi işə töhfə verir. İntranet portalımız, yeniliklərimizi mütəmadi şəkildə bölüşdüyümüz “Aylıq icmal” bülletenimiz, sosial mediadakı “ABB Family” kimi platformalarımız da komanda daxilində kommunikasiyaların inkişafına, məlumatlılığa xidmət edir.

“360° performans qiymətləndirilməsi”

Bankda liderlərin performansının dəyərləndirilməsi üçün 360° qiymətləndirmə sistemi tətbiq edilir. Hazırda ABB idarəedici heyətin (departament direktorları, direktor müavinləri, şöbə müdürləri) performansının qiymətləndirilməsi üçün bu sistemdən istifadə edir. Belə ki, rəhbər şəxsin

birbaşa rəhbəri (manager), həmkarları (peer), özü (self) və təbəçiliyində olan (direct report) əməkdaşlar tərəfindən dəyərləndirə qiyətləndirmə formasıdır. Ümumilikdə hər bir fərdi 12-15 nəfər qiyətləndirir. Bank bununla, “Faydalı rəy” mədəniyyətini də öz növbəsində genişləndirir.

“180° performans qiyətləndirilməsi”

180° qiyətləndirmə əməkdaşın birbaşa rəhbəri (1-ci qiyətləndirici) və bir pillə yuxarı səviyyədə rəhbəri (2-ci qiyətləndirici) tərəfindən qiyətləndirildiyi qiyətləndirmə formasıdır. Sistem işçilərin müxtəlif peşəkar keyfiyyətlər və meyarlar üzrə qiyətləndirilməsini əhatə edir. Daha sonra rəy özünüinkışaf məqsədilə nəzərə alınmaqdan ötrü işçiyə təqdim olunur.

Qiyətləndirmə nəticələri əməkdaşların vəzifə artımı, əmək haqqı artımı, və illik bonus hesablanması zamanı xüsusilə nəzərə alınır. Bu sistem əməkdaşın performansının, güclü və zəif tərəflərinin müəyyən edilməsinə, onun təlim ehtiyaclarının üzə çıxarılmasına da kömək göstərir.

İşçilərin loyallığını və motivasiyasını artırmaq üçün ardıcıl olaraq müxtəlif proqramlar həyata keçiririk. Bu təşəbbüslərimizdən biri 2020-ci ildən reallaşdırdığımız “Fərqlilər” layihəsidir. 2024-cü ilin hər rübündə biz 50-yə yaxın işçimizi “Fərqlilər” proqramına seçmiş, onların fərqli nailiyyətlərini dəyərləndirmişik. İntranet platformamız da əməkdaşlarımızın peşəkar inkişafında bizim üçün mühüm platformadır. İşçilər burada müvafiq normativ sənədlərdəki yeniliklərlə tanış olur, Bankın fəaliyyətindəki yeniliklərdən xəbər tutur, məlumatlılıq səviyyələrini artırır.

ABB insan resurslarının idarə olunması təcrübələrini inkişaf etdirir

Bank insan resurslarının idarə olunması analitikasından faydalanır. Bu sahədə qabaqcıl vasitələr tətbiq edir. Avtomatik olaraq işçi məlumatlarının təhlilini aparır. Səhih

məlumatlar əsasında qərarlar verir. Bu yanaşma ABB-nin HR strategiyasını gücləndirir. Strategiyanın dinamikliyini, inkişaf tələbələrinə cavab verməsini, işçilərin ehtiyaclarına uyğun davamlı şəkildə təkmilləşdirilərək uğur qazanmasını təmin edir. Təhlükəsiz və dəstəkləyici iş mühitini inkişaf etdirmək öhdəliyimizə uyğun olaraq Bankda əməkdaşlarımız üçün tibbi sığorta proqramı mövcuddur. Bu, bir tərəfdən işçilərimizin rifahı ilə bağlı niyyətlərimizi vurğulayır, digər tərəfdən isə dayanıqlılıq səylərimizə xidmət edir. Sığorta təminatı üçün seçimlər təqdim etməklə biz işçilərimizə özlərini və ailələrini gözənlilməz hallardan qorumaq imkanı yaradır, onların maliyyə sabitliyini, firavanlığını təmin edirik.

Bankda altı aylıq iş müddətini başa vurduqdan sonra hər bir işçi bir sıra tibbi xidmətləri özündə cəmləşdirən tibbi sığorta proqramına daxil olur. Əməkdaşlarımızın təxminən 90%-i 2024-cü ildə tibbi sığorta ilə təmin edilib.

Cəmimizdən daha böyüyük: yeni əmək haqqı kartlarımız

ABB Visa şirkəti ilə birgə əməkdaşları üçün özel Visa Platinum əmək haqqı kartı hazırlayıb. Bu kart əməkdaşlarımızın yalnız maliyyə əməliyyatlarını deyil, həm də gündəlik həyatlarını daha komfortlu və üstünlüklərlə zəngin edir.

Visa Platinum əmək haqqı kartı əməkdaşlarımıza aşağıdakı üstünlükləri yaradır:

- Konsyerj və çatbot xidmətləri;
- Bakı və İstanbul hava limanlarına ödənişsiz transfer, Fast Line və beynəlxalq Fast Track, Lounge Key və gecikmiş uçuş/baqaj dəstəyi;
- 50-dən çox restoranda xüsusi endirimlər;
- İl ərzində 3 dəfə ödənişsiz Costa Coffee qəhvəsi əldə etmək imkanı;
- İl ərzində 1 dəfə “Ali & Nino”dan kitab qazanmaq şansı;
- İl ərzində 3 dəfə Azercell-in 2 GB internet Rouminq xidmətindən faydalanmaq imkanı;
- Yerli və global imtiyazlar.

Həmkarımız “Half Ironman Turkey” yarışında milli rekordu yenilədi

ABB-nin Müştəri Xidməti Departamentinin direktor müavini Teymur Fərəcov “Half Ironman Turkey” yarışında böyük uğur əldə edərək Azərbaycan üzrə rekordu yeniləyib.

Azərbaycan üzrə tam məsafədəki rekord da Teymur Fərəcova məxsusdur. O, 2024-cü ilin oktyabr ayında İspaniyanın Barselona şəhərində tam məsafə üzrə rekord nəticə göstərib.

ABB-nin komandası şahmat yarışının qalibi oldu

Ümumilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümü münasibətilə Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının Azərbaycan Şahmat Federasiyası ilə birgə keçirdiyi banklararası şahmat yarışında ABB-nin komandası qalib olub.

ABB-nin intellektual komandası dövlət qurumları və şirkətlər arasında birinci oldu

Azərbaycan Dövlət İdarələri və İctimai Xidmət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin təşkilatçılığı ilə 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Gününe həsr olunmuş “Nə? Harada? Nə zaman?” intellektual oyunu keçirilib.

Yarışda istedadlar bankı olan ABB-nin komandası da iştirak edib. Həmkarlarımız ayrı-ayrı dövlət qurumlarından və şirkətlərdən 34 komandanın iştirak etdiyi yarışda birinci yere çıxıblar.

Mükafatlandırma tədbirində Azərbaycan Respublikası Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri komanda üzvlərimizə çempion kubokunu, “Fəxri Fərman”, diplomlar və digər mükafatlar təqdim edib.

“ABB Süni İntellekt Platforması” (ABB AI Factory) layihəsi “İntellekt” nominasiyası üzrə ilk üçlükdə qərarlaşıb

Bazar araşdırmaları və konsalting xidmətləri sahəsində global qurumlardan olan IDC (Beynəlxalq Data Korporasiyası) ilk dəfə illik “IDC Future Enterprise EMEA” (Avropa, Orta Şərq, Afrika regionunda gələcək sahibkarlıq) mükafatının qaliblərini açıqlayıb. İlk ilində dünyanın ayrı-ayrı regionlarından 15-dən çox sektordan 600-dən artıq təşkilat proqrama layihələr təqdim edib. Mükafatlandırma “Rəqəmsal infrastruktur”, “İş”, “Dayanıqlılıq”, “Müştəri təcrübəsi”, “İnam”, “İntellekt”, “Əməliyyatlar” nominasiyaları üzrə aparılıb. ABB-nin “ABB Süni İntellekt Platforması” (ABB AI Factory) layihəsi də “İntellekt” nominasiyası üzrə ilk üçlükdə qərarlaşıb.

“ABB AI Factory” 15-dən çox Open Source texnologiyasını özündə cəmləşdirən Big Data, Data Science və Süni İntellekt platformasıdır. Bu platforma Bankın əməkdaşlarına birlikdə işləyib effektiv və sürətli şəkildə Süni İntellekt həlləri yaratmaq, onları idarə etmək imkanı verir. Hazır “ABB AI Factory” platformasında 100-dən çox maşın öyrənməsi modeli işləyir. Bu platformanı başlanğıcdan ABB əməkdaşları yaradıb.

Layihələrin dəyərləndirilməsi zamanı əsas meyarlardan biri şirkətlərin proqram təminatı, innovasiyalar, rəqəmsal transformasiya, ən təkmil texnologiyalar əsasında mükəmməl infrastruktur yaratması olub.

IDC-nin bu proqramı rəqəmsal biznes erasında təşkilatlara müasir çağırışlara necə uyğunlaşdıqlarını, yeni texnologiyalara hansı şəkildə sərmayə qoyduqlarını nümayiş etdirmək fürsəti verir. “IDC Future Enterprise EMEA” mükafatı rəqəmsal mədəniyyəti inkişaf etdirmək, bu sahədə sağlam rəqəbat mühiti yaratmaq üçün düşünülmüş platformadır. Bu mükafat şirkətləri etibarlı sənaye ekosistemlərindən faydalanmaqla mükəmməl infrastruktur qurmağa, müştəri təcrübələrini inkişaf etdirməyə və bu təcrübələrdən qazanmağa motivasiya edir.

Bərabər imkanlar və müxtəliflik

ABB, bərabər imkanların yaradılması, ayrı-seçkiliklə mübarizə və həssas qrupların işə cəlb olunması istiqamətində müterəqqi addımlar ataraq, ədalətli və inklüziv iş mühiti formalaşdırmağa davam edir. İşəqəbul proseslərinin tənzimlənməsinə dair metodiki göstərişlərdə bütün namizədlərin cins, yaş, irq, din, milliyyət və fiziki məhdudiyyətlərdən asılı olmayaraq yalnız peşəkar təcrübə və səriştələrinə əsaslanaraq qiymətləndirilməsi prinsipi tətbiq edilir. Ayrı-seçkiliklə mübarizə məqsədilə etik kodeksə əlavə bəndlərin daxil edilməsi də müzakirə mərhələsindədir.

2024-cü ildə ABB əməkdaşlarının rifahını və psixoloji sağlamlığını gücləndirmək üçün müxtəlif təşəbbüslər həyata keçirilib. Fərdi görüşlər vasitəsilə işçilərin problemləri dinlənilib, onların motivasiyasının artırılması üçün dəstək göstərilib. Peşəkar psixoloji dəstəyin təmin edilməsi məqsədilə iki təcrübəli psixoloqla əməkdaşlıq qurulub. Onlara fərdi məsləhət və stressin idarə olunması xidmətləri təqdim olunub. Eyni zamanda, Emosional Zəka və Wellbeing Təlimləri təşkil edilərək işçilərin emosional dayanıqlılığı, stressin idarə olunması və iş-həyat balansı mövzularında bilik və bacarıqları artırılıb. ABB bu təşəbbüslərlə əməkdaşlarının

rifahını və iş mühitində məmnunluğunu artıraraq, motivasiyaedici və dəstəkləyici iş mühiti yaratmaqda davam edir.

Təşkilatdaxili dinamikaya nail olmaq və bu dinamikaya nəzarət etmək üçün biz komanda üzvləri arasında sinerji yaradır, müasir metodologiyalardan istifadə edirik. İxtisaslaşdırılmış proqramlar və təlim sessiyaları keçiririk. Peşəkar inkişafı təşviq edən layihələr reallaşdırır, hamılıqla riayət etməli olduğumuz öhdəlikləri, qaydaları, ədalətli rəftar normalarını, bərabər imkanlar və müxtəliflik mühitinə sadiqliyimizi diqqətə çatdırırıq.

Analıq məzuniyyətindən qayıdan qadın əməkdaşlarımıza dəstək verərək onları komandamızda saxlamağa çalışırıq. Qadın işçilərimizin 74%-i 2024-cü ildə analıq məzuniyyətindən sonra işə qayıdıb. İnsan resurslarının idarə edilməsi departamentimiz ardıcıl olaraq əməkdaşlarımızda dəyər hissi aşılamağa çalışır, təşkilatımızın tanınmağa layiq olduğuna inanır və biz davamlı olaraq yeni bacarıqlar əldə etməyə səy göstəririk.

2024-cü ildə ABB, əməkdaşlarının şikayət və təkliflərinin toplanması, operativ araşdırılması və anonimliyinin qorunması istiqamətində də bir sıra yenilikçi tədbirlər həyata keçirib. Bu məqsədlə, Rəqəmsal Təklif və Şikayət Platforması yaradılıb. Bankın intranet səhifəsində xüsusi “Təklif və şikayətlər” bölməsi istifadəyə verilib. Burada əməkdaşlar öz rəy və təkliflərini rahat və anonim şəkildə qeyd edə bilirlər. Bu müraciətlər dərhal müvafiq strukturlara yönləndirilir, şəxsi məlumatların konfidensiallığı tam qorunur.

Bundan əlavə, əməkdaşların məmnuniyyətini və ehtiyaclarını daha yaxşı anlamaq məqsədilə Engagement Survey (İşçi İştirakı Sorğusu) və EVP Survey (Dəyər Təklifi Sorğusu) təşkil edilib. Bu sorğular vasitəsilə işçilərin fikirləri geniş şəkildə öyrənilib, nəticələr analiz edilərək konkret fəaliyyət planı hazırlanıb, rəhbərliklə müzakirə edilib. Təsdiqlənmiş təkliflərin icrasına başlanıb, iş mühitinin daha da yaxşılaşdırılması üçün ilk addımlar atılıb. ABB açıq kommunikasiya və şəffaflıq prinsiplərinə sadiq qalaraq əməkdaşlarının səsini dinləməyə və müvafiq tədbirlər görməyə davam edir.

Cədvəl 14. ABB əməkdaşlarının gender bölgüsü

Gender	2022		2023		2024	
	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın
Top menecment	9	2	9	2	9	2
Orta menecment	367	81	442	108	525	137
Digər kateqoriyalar	1,460	1,177	1,606	1,327	1,702	1,527

2.2.3 İdarəetmə

2.2.3.1 Korporativ idarəetmə sistemi

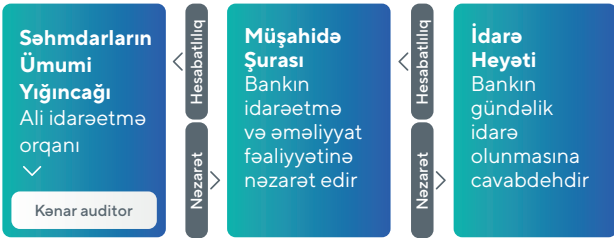
ABB-də korporativ idarəetməni biz Bankın strateji istiqamətlərinə, hesabatlılıq, şəffaflıq və dürüstlük prinsiplərinə riayət olunmasına nəzarət edən, bir-biri ilə əlaqəli fəaliyyət göstərən təsisatlar sistemi kimi nəzərdən keçiririk. Restrukturizasiya və transformasiyadan sonra biz ən yüksək korporativ idarəetmə standartlarına uyğunlaşmaq üçün idarəetmə sistemimizi davamlı olaraq təkmilləşdiririk. Məqsədimiz möhkəm idarəetməni, maliyyə dayanıqlılığını, əməliyyat səmərəliliyini təmin etmək, səhmdarlarımız üçün maksimum dəyəri artırmaqdır.

Biz korporativ idarəetmə sistemimizin həm yerli qaydalara, həm də ən yaxşı beynəlxalq təcrübələrə uyğunlaşdırılmasına xüsusi diqqət yetiririk. Yerli bank qanunvericiliyinin korporativ idarəetmə tələblərində baş verən dəyişiklikləri, yenilənmələri operativ şəkildə müəyyənləşdirərək sistemimizə daxil etmək üçün strukturlaşdırılmış proses qurmuşuq. Bizim korporativ idarəetmə sistemimiz bu mənbələrə əsaslanır:

- “Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu;
- Mərkəzi Bank tərəfindən təsdiq edilmiş “Banklarda korporativ idarəetmə Standartları”;
- Bazel Komitəsi tərəfindən hazırlanmış bank nəzarəti üzrə tövsiyələr;
- Ölkə qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş digər normativ-hüquqi xarakterli aktlar.

ABB-də idarəetmə strukturu

2024-cü ildə İdarə Heyəti Müşahidə Şurasının 2024-cü ildə təsdiq etdiyi bir sıra strukturların yaradılması prosesini sürətlə həyata keçirmişdir. ABB-nin idarəetmə orqanları maraqlı tərəflərimizin ABB-yə olan inamını, etibarını qorumağa tam sadiqdir. Buna nail olmaq üçün biz onlarla ünsiyyətimizdə şəffaflığı daha da artırmağı, əlaqələri gücləndirməyi hədəfləyirik.

Son illərdə ABB daxili effektivliyin artırılması məqsədilə idarəetmə sistemində müəyyən struktur dəyişiklikləri aparıb. Müşahidə Şurasının 19 noyabr 2022-ci il tarixli qərarından sonra biz idarəetmə təcrübəmizin daha da inkişafı üçün Agile idarəetmə modelinə keçmişik. Bundan əlavə, funksional strukturmuzu bir daha nəzərdən keçirmiş, oxşar biznes prosesləri daxilində iş axınlarını sadələşdirmək, daha çox səmərəliliyə nail olmaq və daxili nəzarəti gücləndirmək üçün onu yenidən dizayn etmişik.

2 departament və 3 yeni sahəmiş fəaliyyətə başladı:

Risk həlləri sahəsi

Komanda kreditlərin verilməsi prosesinin avtomatlaşdırılması sahəsi üzrə fəaliyyət göstərir. İstehlak kreditləri, biznes kreditləri və ipoteka kreditlərinin verilməsi istiqamətində kredit risklərinin azaldılması əsas hədəflərimizdəndir. Digər risklərin idarə edilməsi üçün zəruri modellərin qurulması Risk həlləri sahəsinin funksionallığının növbəti fazasında gözlənilir. Kreditlərin yığım prosesinin effektivliyinin artırılması məqsədilə yığım modellərinin qurulması və tətbiqi də iş prosesimizə daxildir.

Rəqəmsal kiçik biznes sahəsi

Bankın strateji layihələrindən olan Rəqəmsal kiçik biznes sahəsinin fəaliyyəti çərçivəsində yaradılan çevik və rəqəmsal həllər kiçik biznesin inkişafına töhfə verir. Müştərilərimizin gündəlik bank əməliyyatlarını rahat idarə etmələrinə imkan yaradan ən intuitiv, etibarlı və təhlükəsiz həlləri təklif edirik. Rəqəmsal kanallar vasitəsilə sürətli və sərfəli E2E kredit məhsulunu təklif etməklə satışın artırılması, çevik ödəniş həlləri və Kiçik biznes müştərilərinin inkişafına dəstək, bankdaxili proseslərin avtomatlaşdırılması vasitəsilə xidmət keyfiyyətinin və müştəri məmnuniyyətinin artırılması əsas hədəflərimizdəndir.

Korporativ və KOS seqment sahəsi

ABB-də yeni yaradılmış bu sahə, Korporativ biznes və KOS müştəriləri daxil olmaqla bütün hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar üçün seqmentləşdirmə strategiyasının formalaşdırılması, bu seqmentlərə xüsusi kampaniya və təkliflərin hazırlanması, eləcə də müştəri loyallığının artırılması istiqamətində fəaliyyət göstərir. Sahənin əsas məqsədlərindən

biri hədəf müştəri kütləsinə yönəlik satış, çarpaz satış və əlavə satış yanaşmalarını inkişaf etdirmək, müştəri cəlbətmə və aktivləşdirmə

proseslərini gücləndirməkdir. Eyni zamanda, mövcud müştərilərin bank məhsullarından davamlı istifadəsini təşviq edəcək strategiyaların hazırlanması və tətbiqi bu sahənin əsas funksiyalarından biridir.

Müştəri müraciətlərinin idarə olunması departamenti

Müştəri müraciətlərinin idarə olunması departamenti, ABB-nin müştəri xidmətlərinin keyfiyyətini artırmaq və müraciətlərin effektiv idarə olunmasını təmin etmək məqsədilə yaradılmışdır. Departament fiziki və hüquqi şəxslərə 7/24 rejimində telefon, çat və sosial şəbəkələr vasitəsilə ilkin dəstək xidməti göstərir, alternativ kanallar üzərindən pərakəndə kreditləşmə və digər bank məhsullarının satışını təşkil və idarə edir. Eyni zamanda, müştərilərdən birbaşa daxil olan təklif, ərizə və şikayətlərin operativ emalı və cavablandırılması departamentin əsas funksiyalarından biridir. Bundan əlavə, məsafədən xidmət almaq üçün müraciət edən müştərilərin tanınması və eyniləşdirilməsi prosesi də burada həyata keçirilir. Departament, həmçinin bankın müştəri məmnuniyyəti üzrə strateji hədəflərinə çatmasına dəstək verən tədbirləri həyata keçirməklə, müştəri təcrübəsinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılmasına töhfə verir.

Biznes kreditlərinin təhlili departamenti

2024-cü ildə Korporativ biznes departamentində struktur dəyişikliyi baş vermişdir. Korporativ kreditlərin təhlili və Layihə kreditlərinin təhlili şöbələri yeni yaradılan Biznes kreditlərinin təhlili departamentinin tərkibinə verilmişdir. Biznes kreditlərinin təhlili departamenti, kiçik, orta və mikro sahibkarlıq segmentləri üzrə müştərilərin, eləcə də korporativ biznes və layihə maliyyələşdirilməsi çərçivəsində müraciət edən müştərilərin kredit sifarişlərinin ilkin təhlili və qiymətləndirilməsini həyata keçirən bankın birinci müdafiə xətti rolunu oynayır. Departamentin əsas funksiyası kredit risklərini vaxtında müəyyən etmək, maliyyələşdirmə prosesinin effektivliyini artırmaq və biznes müştərilərinə daha çevik və dəqiq qiymətləndirmə əsasında xidmət göstərməkdir. Bundan əlavə, dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində təqdim edilən kredit sifarişlərinin təhlili və dəyərləndirilməsi də departamentin fəaliyyət istiqamətlərindən biridir. Bu yanaşma, bankın daha sağlam və dayanıqlı kredit portfeli formalaşdırmasına və risk idarəetmə strategiyasının gücləndirilməsinə töhfə verir.

ABB-nin Korporativ idarəetmə strukturunda yenilik

Korporativ idarəetmə strukturuna yeni vəzifə olaraq “Ofis rəhbəri” və “Qrup audit direktoru” vəzifəsi əlavə edilib. Ofis rəhbərləri kuratorları ilə birgə müvafiq strukturların idarə olunmasında iştirak edirlər. Bu vəzifə idarəetmə proseslərimizin effektivliyinin artırılmasında, strateji layihələrimizin icrasında, Bankımızın gələcək inkişafında mühüm rol oynayır, eyni zamanda ABB-nin liderlər məkanına çevrilməsinə töhfə verir.

ABB səhmdarları ilk dəfə elektron qaydada səs verdilər

13 dekabr 2024-cü il tarixində qiyabi şəkildə ABB Səhmdarlarının növbədənəkar Ümumi Yığıncağı keçirilib.

Yığıncaqda ABB-nin nizamnamə kapitalı bankın səhmlərinin kütləvi emissiyası nəticəsində əldə edilmiş vəsaitlər hesabına artırılaraq 1,281,271,392.54 manata çatdırılıb. Bankın nizamnaməsi yeni redaksiyada təsdiqlənib. Bununla yanaşı, Bankın törəmə innovasiya şirkətinin yaradılması məsələsinə baxılaraq müsbət qərar qəbul edilib.

13 dekabr 2024-cü ildə baş tutmuş yığıncaq ABB səhmlərinin kütləvi emissiyasından sonra Bankın səhmdarlarının ilk ümumi yığıncağı olub.

Ölkəmizdə ilk dəfə olaraq ABB səhmdarları üçün gündəlikdəki məsələlər üzrə elektron qaydada səsvermədə iştirak imkanı yaradılıb. Bu yeni xidmət yığıncaqların məsafədən təşkilinə, bildirişlərin, gündəlikdəki məsələlərlə bağlı məlumatların səhmdarlara operativ və vaxtında çatdırılmasına, kağız daşıyıcılarından istifadənin minimuma endirilməsinə imkan verir.

Cədvəl 15. İdarəetmə orqanlarında yaş müxtəlifliliyi

Müvafiq qrupda çəki %	2022			2023			2024		
	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı	30 yaşa qədər	30-50 yaş	50 yaşdan yuxarı
İdarə Heyəti üzvlərinin yaş nisbəti	0%	73%	27%	0%	73%	27%	0%	73%	27%
Orta menecmentdə olan şəxslərin yaş nisbəti	0%	85%	15%	0%	82%	18%	4%	85%	11%
Rəhbər vəzifələrdə olan digər şəxslərin yaş nisbəti	7%	83%	10%	6%	84%	10%	5%	84%	11%

Komitələr

ABB-nin komitələri Müşahidə Şurasını Bankın əsas funksional sahələri ilə əlaqələndirən və Müşahidə Şurasının səlahiyyətindəki məsələlərə birinci səviyyəli nəzarəti, təhlili həyata keçirən orqanlardır. Müşahidə Şurası yeddi komitənin üzvlərini təyin edir, onların fəaliyyətini tənzimləyir

- Audit Komitəsi;
- Strategiya Komitəsi;
- Risqləri İdarəetmə Komitəsi;
- Korporativ İdarəetmə Komitəsi;
- Kredit Komitəsi;
- Aktiv və Passivlərin İdarə Edilməsi Komitəsi;
- İT Komitəsi.

2024-cü ildə Strategiya və Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi ləğv edilərək, bazasında Riskləri İdarəetmə Komitəsi və Strategiya Komitəsi yaradıldı. Bununla yanaşı, həmin dövrdə Mükafatlandırma Komitəsi də ləğv edildi, bazasında Korporativ İdarəetmə Komitəsi yaradıldı.

Audit Komitəsi

Audit Komitəsi Bankda audit işinin təşkili və aparılmasına, həmçinin Daxili audit departamentinin fəaliyyətinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyan əsas orqandır.

Komitənin tərkibi

- Məcid Məmmədov
Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü, Komitənin sədri
- Azad Məmmədov
Komitənin üzvü
- Zamiq Məmmədov
Komitə üzvü

Komitənin əsas vəzifələri

- Daxili audit departamentinin fəaliyyətinin təşkil edilməsi, eləcə də onun fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi;
- Daxili audit departamentinin əsasnaməsi və onun fəaliyyəti ilə bağlı xərclər haqqında Müşahidə Şurasına təkliflərin verilməsi;
- Daxili audit departamentinin direktoru və əməkdaşlarının vəzifə təlimatlarının təsdiq edilməsi;
- Daxili audit yoxlama və monitorinqləri həyata keçirəcək auditorlara (yoxlama qrupuna) yoxlama vəsiqələrinin verilməsinin təmin edilməsi;
- Daxili audit departamentinin direktoru və əməkdaşlarının işə qəbul olunması və əmək haqqı məbləğləri, vəzifədə irəliləyişi, işdən kənarlaşdırılması və ya azad olunması, habelə mükafatlandırılması və intizam tənbehinə cəlb edilməsi ilə bağlı Müşahidə Şurasına təkliflərin verilməsi;
- Səhmdarların Ümumi Yığıncağına və Müşahidə Şurasına daxili audit yoxlamalarının nəticələri və yoxlamalar nəticəsində aşkarlanan nöqsanların aradan qaldırılmasına, eyni zamanda daxili nəzarət sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair təklif və tövsiyələrin verilməsi;
- Kənar və daxili auditlər, habelə digər tənzimləyici və nəzarət orqanları tərəfindən Bankın daxili nəzarət və risklərin idarə edilməsi sistemlərinin səmərəliliyinə dair verdikləri tövsiyələrin nəzərdən keçirilməsi, tövsiyələrin yerinə yetirilməsi üzrə hazırlanmış tədbirlər planı üzrə rəy bildirilməsi, onun icrasına nəzarət etmək məqsədilə zəruri məlumatların İdarə Heyətindən əldə edilməsi;
- Kənar auditordan audit zamanı aşkar olunan mühüm nöqsanlar, faktlar və hadisələr haqqında məlumat(lar)ın Komitəyə dərhal verilməsinin tələb edilməsi;

- Kənar auditlə əlaqədar Bankın və onun törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərinin fəaliyyətinə dair bütün əhəmiyyətli məlumatların, Bank sənədlərinin kənar auditora vaxtında və tam təqdim edilməsinin təmin edilməsi;
- Bankın uçot siyasətinin təkmilləşdirilməsinə nəzarət;
- Bankın maliyyə hesabatlarının şəffaflığına, tamlığına, Bankın fəaliyyətinin qanunvericiliyə və Korporativ idarəetmə standartlarının tələblərinə uyğunluğunun təmin edilməsinə nəzarət;
- Daxili audit planlarının təsdiq edildikdən sonra 10 (on) iş günü ərzində Mərkəzi Bankına təqdim edilməsi;
- İl ərzində bankda aparılmış daxili audit yoxlamaları barədə hesabatın hər təqvim ili başa çatdıqdan sonra növbəti rübün sonunadək Mərkəzi Banka təqdim edilməsi, habelə Mərkəzi Bankın sorğusu ilə fərdi daxili audit yoxlaması barədə məlumatların təqdim edilməsinin təmin olunması.

2024-cü il üzrə fəaliyyət

Audit Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi:

- Özüniqiymətləndirmələrin aparılması;
- Kənar audit cəlb edilməklə daxili audit funksiyasının kənar qiymətləndirilməsi;
- Daxili tənzimləyici qaydaların və daxili modellərin nəzərdən keçirilməsi.

Audit departamentinin işinin təşkili:

- İllik audit və təlim planlarının təsdiqi;
- Audit hesabatlarının qiymətləndirilməsinin aparılması;
- Audit reytingi və risk modellərinin hazırlanması;
- İşçilərin işəqəbulu və motivasiyası tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- Departamentin büdcəsinin müəyyən edilməsi.

İdarə Heyəti ilə əlaqələr:

- İdarə Heyəti ilə görüşlərin keçirilməsi, audit müşahidələri ilə bağlı məlumatların təqdim olunması;
- Tədbirlər Planının hazırlanması və tövsiyələrin verilməsi;
- Törəmə müəssisələrin idarəetməsində iştirak;
- Strateji məqsədlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı qiymətləndirmə prosesində iştirak;
- Bankın daxili komitələrində iştirak;
- Struktur bölmələr üçün büdcə təkliflərinin hazırlanmasında iştirak.

Kənar audit:

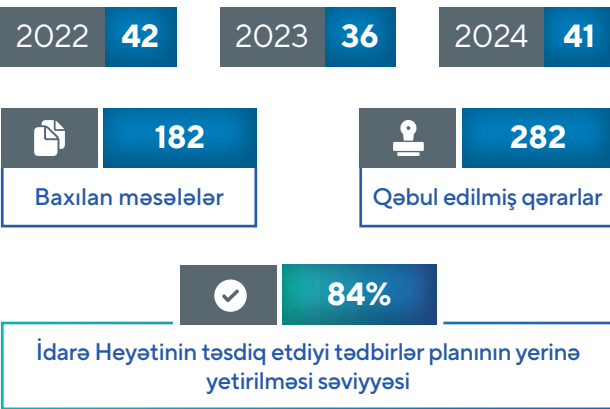
- Kənar audit şirkətinin təyin olunmasını və onun Bankın daxili audit funksiyası ilə əməkdaşlığını təşkil edib;
- Kənar audit şirkəti ilə vaxtaşırı görüşlər keçirib;
- Yoxlama hesabatlarını nəzərdən keçirib və tənzimləyici orqanlara çatdırıb.

Müşahidə Şurasına hesabat:

- Kənar audit şirkətinin təyin olunmasını və onun Bankın daxili audit funksiyası ilə əməkdaşlığını təşkil edib;
- Kənar audit şirkəti ilə vaxtaşırı görüşlər keçirib;
- Yoxlama hesabatlarını nəzərdən keçirib və tənzimləyici orqanlara çatdırıb;
- Daxili nəzarət və risklərin idarə edilməsi sistemindəki çatışmazlıqlar və onların aradan qaldırılması üçün təkliflər təqdim edib;
- Tədbirlər planlarının icra vəziyyətini təqdim edib;
- Kənar auditin nəticələrinə dair rüblük hesabatlar təqdim edib;
- Müşahidə Şurası rəhbərliyi ilə audit yoxlamalarının nəticələrinə dair dövrü müzakirələr aparıb.

Mühüm məsələlərin kommunikasiyası:

Müşahidə Şurasına təqdim edilən hesaba daxil edilmiş yüksək riskli müşahidələrin sayı:

Strategiya Komitəsi

Komitənin əsas məqsədi Bankın uzunmüddətli biznes və idarəetmə strategiyasını müəyyən etməkdir.

Komitənin tərkibi

- Xəlid Əhədov
Müşahidə Şurasının üzvü, Komitənin sədri

- Məcid Məmmədov
Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü, Audit komitəsinin sədri, Komitənin üzvü
- Abbas İbrahimov
İdarə Heyətinin sədri, Komitənin üzvü
- Nəbi Əliyev
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş maliyyə inzibatçısı, Komitənin üzvü
- Taleh Tahirli
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş transformasiya inzibatçısı, Komitənin üzvü

Komitənin əsas vəzifələri

- İdarə Heyəti tərəfindən hazırlanmış Bankın strateji baxışının və missiya bəyanatının layihələrini qiymətləndirmək;
- Bankın inkişaf strategiyasının prioritet istiqamətlərini nəzərdən keçirərək Müşahidə Şurasının təsdiqinə təqdim etmək;
- Götürülən risklərin Bankın strategiyasına uyğunluğunun monitorinqini aparmaq;
- Strategiyanın təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Müşahidə Şurasına təkliflər hazırlamaq;
- Komitə iclaslarının nəticələri barədə Müşahidə Şurasına qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hesabat vermək;
- Ən azı ildə bir dəfə (tələb olunan hallarda isə dərhal) Bankın ümumi strategiyasını qiymətləndirmək;
- Bankın fəaliyyətinin nəticələrinin qəbul olunmuş strategiyaya uyğunluğuna nəzarət etmək;
- Qanunvericilik və bankdaxili hüquqi aktlardan irəli gələn digər vəzifələri icra etmək.

2024-cü il üzrə fəaliyyət

İclas zamanı aşağıda qeyd olunan məsələlərə baxılıb:

- Törəmə innovasiya şirkətinin yaradılması;
- Rəqəmsal kiçik biznes layihəsi haqqında;
- Səhm buraxılışı;
- Özbəkistan Respublikasının bank bazarına daxilolma imkanları;
- Əməliyyat planının təsdiqi;
- Strateji təşəbbüslərin icrası haqqında.

Risqləri İdarəetmə Komitəsi

Komitənin əsas məqsədi risklərin idarə olunmasının effektivliyini artırmaq və Bankın fəaliyyətində mövcud olan risklərə nəzarəti gücləndirməkdir.

Komitənin tərkibi

- Xəlid Əhədov
Müşahidə Şurasının üzvü, Komitənin sədri
- Rüşət Əlimərdanov
Müşahidə Şurasının üzvü, Komitənin üzvü
- Məcid Məmmədov
Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü, Audit komitəsinin sədri, Komitənin üzvü

Komitənin əsas vəzifələri

- Məcmu və ayrı-ayrı risk növləri üzrə bankın cari və gələcəkdəki risk iştahasına dair Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Bankın fəaliyyətinin risklərin idarə edilməsi siyasətinə uyğunluğunu təmin edən prosedurların mövcudluğuna nəzarət etmək;
- Kapital və likvidliyin idarə edilməsi üzrə bankın hədəflərinin, habelə Banka xas bütün risklərin, o cümlədən kredit, bazar, əməliyyat, reputasiya və digər risklərin bankın risk iştahasına uyğunluğuna nəzarət etmək;
- Risklərin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi üzrə müvafiq metod və alətləri seçmək və onların həyata keçirilməsi tezliyini müəyyən etmək;
- Qəbul edilmiş metod və modellərin tətbiqindən əldə edilmiş nəticələri təhlil edərək risklərin effektiv idarə edilməsi üçün risklərin qəbul edilməsi, minimallaşdırılması, ötürülməsi, habelə riskdən qaçma kimi tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı Bankın risklərin idarə edilməsinə məsul struktur bölməsinə müvafiq göstərişlər vermək;
- Bankın məruz qaldığı risklərin vəziyyəti və risklərin idarə edilməsi sisteminin effektivliyi barədə hesabat hazırlamaq və Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Risklərin idarə edilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Müşahidə Şurasına təkliflər hazırlamaq;
- İdarə Heyəti ilə birgə fəvqəladə hallar planına baxmaq və Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Risk mədəniyyətinin cari vəziyyətini qiymətləndirmək və onun gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər görmək, habelə risk mədəniyyətinin cari vəziyyətinə dair ildə 1 (bir) dəfə Müşahidə Şurasına hesabat vermək;
- Risk limitlərinə və onlara dəyişikliklərə baxmaq və təsdiq olunmaq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Müştərilərə təklif olunan bütün maliyyə xidmətləri və məhsulları ilə bankın biznes modeli və risk strategiyası arasındakı uyğunluğa nəzarət etmək, təklif olunan məhsul və xidmətlərin qiymətləri və gəlirliliyini nəzərə almaqla, onlarla

- əlaqədar riskləri qiymətləndirmək;
- Bankın baş risk inzibatçısı ilə əməkdaşlıq etmək, habelə fəaliyyətini illik əsaslarla nəzərdən keçirmək və qiymətləndirmək;
- Yeni məhsul, xidmət və layihələrin bankın strategiyasına uyğunluğunun qiymətləndirilməsinə dair aidiyyəti struktur bölmələr tərəfindən təqdim edilmiş məlumatları nəzərdən keçirmək;
- Bankın risklərin idarə edilməsinə məsul struktur bölmənin rəhbəri, eləcə də komplayens funksiyasın həyata keçirən struktur bölmənin rəhbəri vəzifəsinə təyinatla bağlı Müşahidə Şurasına təqdimat vermək;
- Komitə iclaslarının nəticələri barədə Müşahidə Şurasına qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hesabat vermək;
- Risk iştahası bəyannaməsinin İdarə Heyəti tərəfindən Bankda tətbiq edilməsinə nəzarət etmək;
- Bankın cari risk profili, risk mədəniyyətinin cari vəziyyəti, risk iştahası və risk limitlərinin istifadəsi, risk limitlərinin pozulması halları və risklərin azaldılması tədbirlərinə dair, baş risk inzibatçısı və aidiyyəti struktur bölmələr tərəfindən təqdim olunmuş hesabatları, həmçinin İdarə Heyəti tərəfindən təqdim olunmuş hesabatları nəzərdən keçirmək;
- Ən azı ildə bir dəfə (tələb olunan hallarda isə dərhal) Korporativ İdarəetmə Komitəsi ilə birgə mükafatlandırma sisteminin səmərəliliyini qiymətləndirmək;
- Risklərin idarə edilməsi üzrə siyasətə, qaydalara, fəvqəladə hallar planına və risk iştahası bəyannaməsinə illik əsasda baxaraq dəyişiklik zərurəti olduğu halda sənədlərin layihələrini Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Risk göstəriciləri üzrə müəyyən edilmiş limitlərin pozulması halında riskin azaldılması və ya risk limitlərinin bazar şəraitinə uyğunlaşdırılması barədə Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Bankın risklərin idarə edilməsi bölməsi tərəfindən həyata keçirilən stress-testlərin nəticələrini ən azı 6 (altı) ayda bir dəfədən az olmayaraq nəzərdən keçirərək Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Baş risk inzibatçısı tərəfindən risklərin idarə edilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə təklifləri nəzərdən keçirmək və bununla bağlı müvafiq göstərişlər vermək;
- Bankın fəaliyyətinin qanunvericiliyin, maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının qərarlarına və bankdaxili qaydaların tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək;
- Qanunvericilik və bankdaxili hüquqi aktlardan irəli gələn digər vəzifələri icra etmək.

2024-cü il üzrə fəaliyyət

İclas zamanı aşağıda qeyd olunan məsələlərə baxılıb:

- Stress-testin nəticələri, likvidliyin idarə olunmasına dair tədbirlər planı;
- İstehlak kreditləşməsi üzrə daxili skoring və biznes kreditləri üzrə daxili reyting modellərin əks-yoxlama nəticələri;
- “Risk İştahası Bəyannaməsi” və limitlər sistemində baxılması, düzəliş və əlavələrin edilməsi;
- ABB mobile çərçivəsində informasiya təhlükəsizliyi riskləri və onların azaldılması üçün təklif olunan tədbirlər;
- Risk mədəniyyətinin ölçülməsinə dair sorğu;
- Məcmu risk hesabatlarına baxış;
- Maliyyə monitorinqi və komplayns istiqamətində görülmüş tədbirlər haqqında illik hesabat;
- Yeni məhsul və ya xidmətlərin Bankın strategiyasına uyğunluğu və risk profilinə təsiri haqqında hesabatlar;
- Risklərin idarə edilməsi departamentinin fəaliyyətinə dair məmnuniyyət sorğusu haqqında.

Kredit Komitəsi

Kredit Komitəsi kreditlərin təsdiqi, kredit şərtlərinin müəyyən edilməsi, Bankın kredit siyasətinin nəzərdən keçirilməsi, risklərin azaldılması, kredit portfelinin diversifikasiyasına nəzarət sahəsində əsas qərarverici orqan rolunu oynayır.

Komitənin tərkibi

“ABB” ASC-nin Böyük Kredit Komitəsi:

- Abbas İbrahimov
İdarə Heyətinin sədri, Komitənin sədri
- İlham Həbibullayev
İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini, Komitənin üzvü
- Aqşin Əmirov
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş risk inzibatçısı, Komitənin üzvü
- Elmir Həbibullayev
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Komitənin üzvü
- Nəbi Əliyev
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş maliyyə inzibatçısı, Komitənin üzvü

- Nərgizxanım Biləndərli
Baş direktor, Komitənin üzvü
- Fariz Rəhimov
Ofis rəhbəri, Komitənin üzvü

“ABB” ASC-nin Orta Kredit Komitəsi:

- Nəbi Əliyev
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Baş maliyyə inzibatçısı, Komitənin sədri
- Fuad İslamov
Baş direktor, Komitənin üzvü
- Nərgizxanım Biləndərli
Baş direktor, Komitənin üzvü
- Fariz Rəhimov
Ofis rəhbəri, Komitənin üzvü
- Ülvi Qasimov
Ofis rəhbəri, Komitənin üzvü

“ABB” ASC-nin Kiçik Kredit Komitəsi:

- Ülvi Qasimov
Ofis rəhbəri, Komitənin sədri
- Fariz Rəhimov
Ofis rəhbəri, Komitənin üzvü
- Rüşət Abbasov
İpoteka sahəsinin rəhbəri, Komitənin üzvü

Böyük Kredit Komitəsi

2 000 001 - 10 000 000 AZN aralığında
kredit müraciətlərinin təsdiqlənməsi

Orta Kredit Komitəsi

350 001 - 2 000 000 AZN aralığında
kredit müraciətlərinin təsdiqlənməsi

Kiçik Kredit Komitəsi

350 000 AZN-ə qədər
kredit müraciətlərinin təsdiqlənməsi

Komitənin əsas vəzifələri

- Bankın kredit siyasətini nəzərdən keçirmək və təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Kreditlərin verilməsi və kredit öhdəliklərinin götürülməsi, onların şərtlərinin dəyişdirilməsi və restrukturizasiyası, habelə müştərilərin kredit öhdəlikləri üzrə təminatların (ipoteka, girov, zəminlik və s.) ləğv edilməsini təsdiq etmək;
- Borcalanların Bank qarşısında olan öhdəlikləri və ümumi kredit portfelini üzrə

- keçirilmiş monitorinqlərin nəticələrini müzakirə edərək monitorinq aktlarını və aşkar olunmuş nöqsanlara dair tədbirlər planını təsdiq etmək;
- Kredit şərtlərinin maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının normativ xarakterli aktlarına zidd olmamasını təmin etmək;
- Müxtəlif fəaliyyət növlərinin və sahələrin kreditləşməsi üçün çərçivələrin müəyyən edilməsini və onların tətbiqini təmin etmək;
- Portfel üzrə konsentrasiya riskinin qarşısının alınması məqsədilə kredit portfelinin diversifikasiyasına riayət olunmasına nəzarət etmək;
- Kreditlərin və qarantıaların faiz dərəcələrini müəyyən etmək (müvafiq limitlər mövcud olduqda həmin limitlər çərçivəsində);
- Girovların müntəzəm olaraq yenidən qiymətləndirilməsinə nəzarət etmək;
- Kreditlər üzrə girov qoyulan əmlakın yenidən qiymətləndirilməsi zamanı zərurətdən irəli gələrək əlavə təminat tələb etmək;
- Kreditlərin verilməsi üzrə səlahiyyətlərə və prosedurlara riayət edilməsini təmin etmək;
- Kreditlərin qaytarılması üçün görülməli bütün tədbirlərin icrasına nəzarət etmək;
- Kredit sifarişlərini nəzərdən keçirmək;
- Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı tərəfindən qəbul edilmiş normativ xarakterli aktlara uyğun qaydada bütün kreditlərin təsdiqi, təsnifatı, vaxtında və tam həcmdə ödənilməsi üçün struktur bölmələr tərəfindən hazırlanmış normativ sənədlərə baxmaq və təsdiq olunması üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Borcalanla bağlanmış kredit müqaviləsində göstərilən kovenantların icrasını nəzərdən keçirmək.

2024-cü il üzrə fəaliyyət

Kreditlərin verilməsi və kredit öhdəliklərinin qəbulu, habelə onların şərtlərinin dəyişdirilməsi və restrukturizasiyası təsdiq edilib.

- Kreditlərin vaxtında qaytarılmasına portfel səviyyəsində nəzarət edilib;
- Kredit şərtlərinin Mərkəzi Bankın qaydalarına uyğun olması təmin edilib;
- Konsentrasiya edilmiş portfel riskinin qarşısını almaq üçün kredit portfelinin diversifikasiyası tələblərinə riayət olunmasına nəzarət edilib;
- 2024-ci ildə kredit ödənişlərinin qəbulu ilə bağlı həyata keçirilən bütün tədbirlərin icrasına nəzarət edilib.

Aktiv və Passivləri İdarəetmə Komitəsi

Aktiv və Passivləri İdarəetmə Komitəsi bazar və valyuta limitləri ilə bağlı mühüm qərarlar qəbul edir, Bankın nağd və nağdsız likvidliyini mütəmadi nəzarətdə saxlayır, faiz dərəcələrinə həssas olan aktiv və öhdəliklərlə bağlı riskləri idarə edir.

Komitənin tərkibi

- **Nəbi Əliyev**
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Komitənin sədri
- **Elmir Həbibullayev**
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Komitənin üzvü
- **Aqşin Əmirov**
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Komitənin üzvü
- **Vasif Əhmədov**
İdarə Heyəti sədrinin müavini, Komitənin üzvü
- **Fuad İslamov**
Bankın Baş direktoru, Komitənin üzvü
- **Nərgizxanım Biləndərli**
Bankın Baş direktoru, Komitənin üzvü
- **Kamran Hüseynov**
Mərkəzi xəzinədarlıq departamentinin direktoru, Komitənin üzvü

Komitənin əsas vəzifələri

- Strategiya Komitəsi və Riskləri İdarəetmə Komitəsinin tövsiyələri əsasında Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilmiş limitlər çərçivəsində bazar və valyuta limitlərini müəyyən etmək;
- Komitənin səlahiyyətləri daxilində risklərin idarə edilməsinin müvafiq sahələri və tapşırıqları üzrə qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək;
- Bankın nağd və nağdsız likvidliyinin vəziyyətinə mütəmadi olaraq nəzarət etmək, bununla bağlı müvafiq limitləri təsdiqləmək;
- Faiz dərəcəsinə həssas aktiv və öhdəliklərlə bağlı risklərin idarə edilməsi üzrə qərarlar qəbul etmək;
- Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məlumatları Müşahidə Şurasına baxılmaq üçün təqdim etmək

2024-cü il üzrə fəaliyyət

İnvestisiya portfelinin məqsədli rentabelliği, alt portfəllərdə aktivlərin növləri və valyutalar üzrə bölgüsü, habelə cari və məqsədli portfəldə aktivlərin payının limitləri müəyyən edilmişdir.

- Valyuta, pul və qiymətli kağızlar bazarında əməliyyatlar üzrə limitlər daxilində qərarlar qəbul edilmişdir;
- Bankın cari likvidlik vəziyyəti yeni məcburi ehtiyat və “LCR” (Liquidity Coverage Ratio) qaydaları kontekstində müzakirə edilmişdir;
- Fövqəladə hallarda likvidliyin idarə edilməsi və nəticələrinin aradan qaldırılması tədbirləri müəyyən edilmiş, qərarların operativ şəkildə aidiyyəti struktur bölmələrə çatdırılması təmin edilmişdir;
- FTP (Funds Transfer Pricing) dərəcələri təsdiqlənmişdir;
- Xarici banklar üçün sindikatlaşdırılmış kredit limitləri müəyyən edilmişdir.

İnformasiya Texnologiyaları Komitəsi

İnformasiya Texnologiyaları Komitəsi Bankın daxili proseslərində rəqəmsallaşma və avtomatlaşdırmanın inkişafında mühüm rol oynayır. O, ümumi IT strategiyasının formalaşdırılması və onun effektiv həyata keçirilməsini təmin etmək üçün məsuliyyət daşıyır.

Komitənin tərkibi

- **Nihat Şenyuva**
Baş direktor – Baş informasiya inzibatçısı, Komitənin sədri
- **Mayya Dursunova**
Data sahəsinin rəhbəri, Komitənin üzvü
- **Samir Ağamaliyev**
Bank sistemləri sahəsinin rəhbəri, Komitənin üzvü
- **Fariz Rəhimov**
Ofis rəhbəri, Komitənin üzvü
- **Rüstəm Rüstəmli**
İnformasiya təhlükəsizliyi departamentinin direktoru

Komitənin əsas vəzifələri

- Bankın Strategiyasına əsasən, IT və IT təhlükəsizliyi sahəsində təşəbbüslərin hazırlanması, baxılması üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi və zəruri hallarda bu təşəbbüslərin nəzərdən keçirilməsi üçün Müşahidə Şurasına təkliflərin verilməsi;
- IT büdcəsi Bank tərəfindən təsdiq edildikdən sonra büdcənin icrasına nəzarət;
- Bankın bütün avtomatlaşdırılmış sistemlərinin fasiləsiz fəaliyyətinin və monitorinqinin təmin edilməsi;

- İnformasiya texnologiyaları sahəsində bütün müvafiq qaydaların, cari və fəvqəladə hallar prosedurlarının, əməliyyat planlarının hazırlanmasının təmin edilməsi;
- Mühəsibat uçotu qeydlərinin və idarəetmə məlumat sistemi məlumatlarının adekvat ehtiyat nüsxələrini (nümünə ehtiyat nüsxələrini) yaratmaq üçün “Fövqəladə Hallar Planı”nın hazırlanmasının təmin edilməsi;
- Bank işçilərinin yüksək rəqəmsal savadlı olmalarını təmin etmək üçün müvafiq təlimlərin həyata keçirilməsinə nəzarət;
- IT layihələri və prosedurlarla əlaqədar təhlükəsizlik və inzibati texnologiyaların monitorinqi

2024-cü il üzrə fəaliyyət

Müşahidə Şurasına təqdim etmək üçün Bankın Strategiyasına əsaslanan IT və IT təhlükəsizliyi sahəsində strateji təşəbbüslər hazırlamış, yenidən işləmişdir.

- Büdcə təsdiqləndikdən sonra IT büdcəsinin icrasına nəzarət etmişdir;
- Bankın bütün avtomatlaşdırılmış sistemlərinin qüsursuz və fasiləsiz işləməsinə təmin etmişdir;
- Bütün müvafiq informasiya texnologiyaları qaydalarının, cari və fəvqəladə hallar prosedurlarının, əməliyyat planlarının hazırlanmasını təmin etmişdir;
- Bank əməkdaşlarının yüksək rəqəmsal savadlı olmalarını təmin etmək üçün müvafiq təlimlərin keçirilməsinə nəzarət etmişdir;
- IT layihələri və prosedurları ilə bağlı təhlükəsizlik və inzibati texnologiya məsələlərinə nəzarət etmişdir.

Korporativ İdarəetmə Komitəsi

Komitənin əsas məqsədi Bankın strateji və biznes hədəflərinin realizasiyasını təmin edən ixtisaslı və peşəkar işçilərin saxlanılması, motivasiyası, onların karyera imkanı və fərdi inkişafının stimullaşdırılması işində mükafatlandırma mexanizminin formalaşdırılması və onun təkmilləşdirilməsi istiqamətində, habelə Bankın təşkilatı və idarəetmə strukturunun idarə edilməsi və təkmilləşdirilməsi istiqamətində Müşahidə Şurasına təkliflərin verilməsidir.

Komitənin tərkibi

- **Emin Hüseynov**
Müşahidə Şurasının üzvü, Komitənin sədri

- **Xalid Əhədov**
Müşahidə Şurasının üzvü, Komitənin üzvü
- **Rüfət Əlimərdanov**
Müşahidə Şurasının müstəqil üzvü, Komitənin üzvü

Komitənin əsas vəzifələri

- Bankın təşkilatı və idarəetmə strukturunun qanunvericiliyin tələblərinə uyğunluğuna nəzarət etmək, aşkar olunan uyğunsuzluqlar və onların səbəbləri barədə Müşahidə Şurasını məlumatlandırmaq, eləcə də onların aradan qaldırılması, korporativ idarəetmənin təkmilləşdirilməsi və qanunvericilikdə baş verən dəyişikliklərin tətbiqi barədə Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Bankın korporativ idarəetməsinə dair ictimaiyyətə açıqlanacaq məlumatların vaxtında açıqlanmasını və dürüstlüyünü təmin etmək;
- Bankın mükafatlandırma siyasətini hazırlayaraq təsdiqlənməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək, eləcə də onun mütəmadi təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görmək;
- Mükafatlandırma siyasətinin Bankda onun risklərin idarə olunması siyasətinə və risk iştahasına uyğun və uzunmüddətli fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması, strateji hədəflərə nail olunmasına yönəldilməsi, Bankın üzərinə uzunmüddətli risklər götürməsi hesabına qısamüddətli dövrdə gəlir əldə etməsinə xidmət etməməsi, maraqlar münafiqliyinə yol verilməməsi, eləcə də Bank əməkdaşları və idarəetmə orqanları üzvlərinin əməyinin ödənilməsinin mükafatlardan asılı olmaması prinsiplərinə uyğunluğunu təmin etmək;
- Xüsusi kateqoriyaya aid olan işçilər üzrə əsas fəaliyyət indikatorlarının icrasının qiymətləndirilməsini təmin etmək;
- Daxili və kənar hadisələrin Bankın mükafatlandırma siyasəti və prosesi üzərində təsirini nəzərdən keçirmək;
- Korporativ katibin mükafatlandırılmasını müəyyən etmək;
- Mükafatlandırma prosesinə ümumi nəzarəti həyata keçirmək;
- Ən azı ildə bir dəfə Riskləri İdarəetmə Komitəsi ilə birgə mükafatlandırma sisteminin səmərəliliyini qiymətləndirmək;
- Mükafatlandırmanın həcmi üzrə təklifləri Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Müşahidə Şurası, onun komitələrinin və

İdarə Heyətinin üzvlüyünə yeni və potensial namizədlərlə bağlı tövsiyə və rəy vermək;

- Müşahidə Şurası, onun Komitələri və İdarə Heyəti üçün kadr ehtiyatının formalaşdırılması prosesinə nəzarət etmək;
- Müşahidə Şurası komitələrinin müstəqil üzvlərinin təyinatı, vəzifələri və əməyinin ödənilməsinə dair meyarları müəyyənləşdirmək;
- Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada Bankın Müşahidə Şurasına hesabat təqdim etmək.

2024-cü il üzrə fəaliyyət

İclas zamanı aşağıda qeyd olunan məsələlərə baxılıb:

- “ABB” ASC-nin mövcud mükafatlandırma mexanizminin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi;
- “ABB” ASC-nin mükafatlandırma siyasəti”nə dəyişiklik edilməsi haqqında;
- “ABB” ASC-də mükafatlandırma Qaydaları”na dəyişiklik edilməsi haqqında;
- “ABB” ASC-də “Banklarda Korporativ İdarəetmə Standartları”nın tətbiqinə dair cari vəziyyət haqqında;
- Əhmədov Vasif Eldar oğlunun növbəti 3 il müddətinə yenidən “ABB” ASC-nin İdarə Heyətinin üzvü təyin edilməsi haqqında.

Cədvəl 17. Komitələrin 2024-cü ildə keçirilmiş iclasları

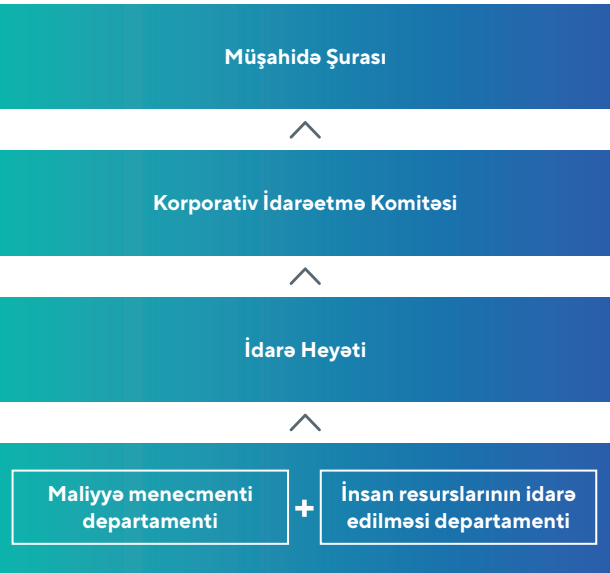
Komitələr	Keçirilməsi nəzərdə tutulan iclasların sayı	Keçirilmiş iclaslar
Strategiya və Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi (o cümlədən Strategiya Komitəsi və Riskləri İdarəetmə Komitəsi)	4	7
Korporativ İdarəetmə Komitəsi	1	1
Audit Komitəsi	4	29
Böyük Kredit Komitəsi	52	108
Orta Kredit Komitəsi	52	111
Kiçik Kredit Komitəsi	52	184
Aktiv və Passivlərin İdarə Edilməsi Komitəsi	52	224
İnformasiya Texnologiyaları Komitəsi	12	35

Mükafatlandırma sistemi

Mükafatlandırma sistemi ABB-nin Mükafatlandırma siyasəti ilə müəyyən edilir. Siyasət Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə əsasən hazırlanıb. Ən yaxşı beynəlxalq təcrübələri nəzərə alan Siyasət müasir korporativ mədəniyyəti və işçilər arasında sağlam rəqabəti təşviq edir. Mükafatlandırma siyasəti ildə bir dəfə Korporativ İdarəetmə Komitəsi, Strategiya Komitəsi və Riskləri İdarəetmə Komitəsi tərəfindən qiymətləndirilir. Qiymətləndirmə zamanı ödəniş və mükafatlandırma sisteminin Bankın strategiyası ilə uyğunluğu yoxlanılır. Mükafatlandırma sisteminin əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

- Bankın strateji və biznes məqsədlərinin işçilərin fərdi məqsədləri ilə uyğunlaşması;
- İxtisaslı və istedadlı işçilərin cəlb edilməsi, saxlanması və motivasiya edilməsi;
- İşçilərin şəxsi və peşəkar inkişafı üçün uyğun mühitin yaradılması.

Cədvəl 18. Mükafatlandırma siyasətinin əsas iştirakçıları

Müşahidə Şurası

- Bankda mükafatlandırma, eləcə də əməyin ödənişinin təkmilləşdirilməsinə dair daxili komitələr və struktur bölmələr tərəfindən daxil olan təkliflərə baxıb müvafiq qərarlar qəbul edir;
- Bankın Audit Komitəsinin sədri və üzvləri, eləcə də İdarə Heyətinin üzvləri, habelə baş direktor vəzifəsində çalışan şəxslərin fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi üçün ölçü parametrlərini müəyyənləşdirir;
- Bankda mükafatlandırma mexanizmini reqlamentləşdirən normativ sənədləri mütəmadi təhlil edir və onları təsdiqləyir;

Korporativ İdarəetmə Komitəsi

- Bankın mükafatlandırma siyasətini hazırlayaraq təsdiqlənməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir, eləcə də onun mütəmadi təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görür;
- Mükafatlandırma siyasətinin Bankda onun risklərin idarə olunması siyasətinə və risk iştahasına uyğun və uzunmüddətli fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması, strateji hədəflərə nail olunmasına yönəldilməsi, Bankın üzərinə uzunmüddətli risklər götürməsi hesabına qısamüddətli dövrdə gəlir əldə etməsinə xidmət etməməsi, maraqlar münaqişəsinə yol verilməməsi, eləcə də Bank əməkdaşları və idarəetmə orqanları üzvlərinin əməyinin ödənilməsinin mükafatlardan asılı olmaması prinsiplərinə uyğunluğunu təmin edir;
- Xüsusi kateqoriyaya aid olan işçilər üzrə əsas fəaliyyət indikatorlarının icrasının qiymətləndirilməsini təmin edir;
- Daxili və kənar hadisələrin Bankın mükafatlandırma siyasəti və prosesi üzərində təsirini nəzərdən keçirir;
- Korporativ katibin mükafatlandırılmasını müəyyənləşdirir;
- Mükafatlandırma prosesinə ümumi nəzarəti həyata keçirir;
- Ən azı ildə bir dəfə Riskləri İdarəetmə Komitəsi ilə birgə mükafatlandırma sisteminin səmərəliliyini qiymətləndirir;
- Mükafatlandırmanın həcmi üzrə təklifləri Müşahidə Şurasına təqdim edir;

İdarə Heyəti

- İşçi heyətin məcmu gəlirlərinin komponentləri üzrə ödənişlərin uçotunu aparır, onları həyata keçirir;
- Bank əməkdaşlarının məcmu gəlirinin dəyişən hissəsinin təkmilləşdirilməsi işində iştirak edir;
- Fəaliyyətin qiymətləndirilməsinə imkan verən əsas fəaliyyət göstəricilərinin (“KPI”) hesablanması işini həyata keçirir;

Maliyyə Menecmenti Departamenti

- Mükafatlandırmanın həyata keçirilməsi üçün Bankın aidiyyəti idarəetmə orqanlarını obyektiv və təfərrüatlı məlumatlarla təmin edir;
- Bank əməkdaşlarının fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına dair təkliflər hazırlayır;
- Vəzifələrin qiymətləndirilməsi sistemini hazırlayır və tətbiq edir;
- Əmək bazarında mövcud tendensiyaların mütəmadi monitorinqini aparmaqla işçi heyətin məcmu gəlirlərinin komponentlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində təkliflər hazırlayır;
- Bank əməkdaşlarının fəaliyyətinin illik qiymətləndirilməsi işini təşkil edir;
- Mükafatlandırılmış əməkdaşların korporativ davranış tərzində baş vermiş dəyişiklikləri təhlil edir;

İnsan Resurslarının İdarə edilməsi Departamenti

- Mükafatlandırma prosesinə nəzarəti həyata keçirir;
- Bankın mükafatlandırma siyasətinin hazırlanması və onun təkmilləşdirilməsini təşkil edir;
- Ən azı ildə bir dəfə riskləri idarəetmə komitəsi ilə birgə mükafatlandırma sisteminin Bankın strategiyasına, həyata keçirilən əməliyyatların miqyası və xarakterinə, fəaliyyətinin nəticələrinə və qəbul edilən risklərin səviyyəsinə uyğunluğunu qiymətləndirir;
- Qiymətləndirmə nəticələrinə dair məlumatları müvafiq qərar qəbul edilməsi məqsədilə Müşahidə Şurasına təqdim edir;
- Mükafatlandırmanın ümumi həcmi üzrə Müşahidə Şurasına təkliflər verir.

Mükafatlandırma alətləri və mexanizmi

Bankın mükafatlandırma strukturu istedadlı və ixtisaslı şəxsləri cəlb etmək üçün sabit mükafatlandırma, korporativ hədəflərə nail olmaq və işçiləri gələcək inkişafa motivasiya etmək üçün qeyri-sabit mükafatlandırmadan ibarətdir. Sabit gəlirə əmək haqqı və onunla bağlı əlavə ödənişlər daxildir. Qeyri-sabit mükafatlandırma isə fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi əsasında bonuslar və illik mükafatlandırma əsasında formalaşır.

İşçilərin funksiyaları və Əsas Fəaliyyət Göstəricilərindən (ƏFG) asılı olaraq biz aylıq, rüblük və illik qiymətləndirmələr aparırıq. 869 işçinin (487 kişi, 382 qadın) 2024-cü ildə müntəzəm olaraq performans və karyera inkişafı dəyərləndirməsi aparılıb. Bu göstərici ötən illə müqayisədə 265% artıb. Artım, bankın daha geniş əməkdaş çevrəsini əhatə etməsi və performans dəyərləndirmə proseslərinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlıdır. Hər bir işçini ədalətli qiymətləndirmək və mükafatlandırmaq məqsədilə Mükafatlandırma siyasəti həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət meyarlarını nəzərə alır. Mükafatlandırma siyasəti, Bankın icraçı rəhbərliyi də daxil olmaqla bütün işçilərə tətbiq edilir. Müşahidə Şurası, Audit Komitəsi, İdarə Heyətinin

üzvləri (o cümlədən sədrlər) üçün illik mükafatlandırma Səhmdarların Ümumi Yığıncağında müəyyən edilir. İdarə Heyəti üzvləri və baş direktorlar üçün uyğun və ədalətli mükafatlandırmanı təmin etmək üçün biz bütün işçilərə tətbiq olunan ümumi meyarlarla yanaşı, əlavə qiymətləndirmə parametrlərini də tətbiq edirik. Aşağıdakı prudensial göstəricilər, mükafatlandırma haqqında qərar verildiyi tarixdə müvafiq requlyativ tələblərə cavab verməlidir:

- Cəmi kapitalın minimal məbləği;
- Kapitalın adekvatlığı əmsalı;
- Aktivlər üçün yaradılmış xüsusi ehtiyatlar.

İcra kateqoriyaları üzrə mükafatlar müəyyən edilərkən biz Bankın əməliyyat nəticələrini və Tənzimləyicinin bank sektoru üçün müəyyən etdiyi qeyri-işlək aktivlərin ümumi aktivlərə nisbətini nəzərə alır. Bizim mükafatlandırma sistemimiz performans nəticələrinə əsaslanan cüzi dəyişikliklərlə bütün işçi kateqoriyaları üzrə rəqəbatli ödəniş təklif edir. ABB-nin mükafatlandırma mexanizmində bərabərsizlikləri minimuma endirmək, maksimum şəffaflığı və ədalətliliyi təmin etmək üçün müntəzəm olaraq təhlillər, təkmilləşdirmələr aparılır.

Cədvəl 19. Bankda minimum əmək haqqı səviyyəsinin ölkədəki minimum əmək haqqına nisbəti

İllər	2022		2023		2024	
Gender	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın
Nisbət	10.6	1.3	1.65	1.45	1.7	1.6

Komplayns və maliyyə monitorinqi sistemi

ABB olaraq biz prosedurlarımızın qanunvericilik və ən yaxşı təcrübələrə uyğun qurulmasını təmin etmək üçün komplayns və funksional maliyyə monitorinq sisteminə xüsusi önəm veririk. Uyğunluq faktiki olaraq fəaliyyət meyarımızdır və biz bu məsələni ciddi qəbul edirik. Eyni zamanda, tənzimləyici qaydalarla uyğunlaşa bilmək üçün potensialımızı artırırıq.

Biz bilirik ki, maraqlı tərəflərimiz bankçılığın etibarlı olmasını gözləyir, məhz buna görə biz maliyyə cinayətləri, korrupsiya və məlumatların məxfiliyi üçün təhdidlərlə mübarizəyə böyük önəm veririk.

2023-2025-ci illər üzrə İnkişaf Strategiyası çərçivəsində biz Maliyyə monitorinqi və komplayns departamentinin funksiyalarını, xüsusən də cinayət

yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına qarşı protokolların idarə edilməsi üzrə funksiyalarını gücləndirmişik. Bundan əlavə, biz bu vacib sahələrə sadıqlığımızı qorumaq üçün daxili siyasətimizi mütəmadi yeniləyirik.

ABB-nin maliyyə monitorinqi və komplayns sistemi, əsasən, aşağıdakı üç məsələyə diqqət yönəldir:

- Komplayns riskinin idarə edilməsi;
- Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə (ƏL/TMM);
- Xarici hesablar üzrə vergi tələblərinə əmələtmə aktı (FATCA) və Ümumi Hesabatlılıq Standartı (CRS).

Komplayns	ƏL/TMM	FATCA və CRS
Komplayns siyasəti	“Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu	Hüquqi və fiziki şəxslərin vergi rezidentliyinin müəyyən edilməsi üçün özünüqiymətləndirmə sorğu forması
İnsayder məlumatlarından istifadəyə dair qaydalar	ƏL/TMM sahəsində “Müştərini tanı” siyasəti	FATCA-CRS prosesləri üzrə təlimlər və daxili təlimatlar
Maraqlar toqquşmasının tənzimlənməsi siyasəti	Müştəri uyğunluğu tədbirləri çərçivəsində müştərilərin eyniləşdirilməsi və verifikasiyasına dair qaydalar	W-9 /W-8BEN/W8BEN-E formaları – ABŞ vergi ödəyicisinin statusunu təsdiq edən formalar
Korporativ Etika Məcəlləsi	ƏL/TMM sahəsində müştərilərin risk dərəcələrinin müəyyənəşdirilməsinə dair qaydalar	Xarici hüquqi və fiziki şəxslərin hesabları üzrə identifikasiya qaydaları
Korrupsiyaya qarşı mübarizə siyasəti	Məlumat və sənədlərin Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Monitorinqi Xidmətinə təqdim olunmasına dair qaydalar	Hesabın açılması, aparılması və bağlanması üzrə qaydalar
Banka aidıyyəti olan şəxslər üzrə məlumatların toplanılması, qeydiyyatı və əməliyyatların aparılmasına nəzarətlə bağlı metodik göstərişlər	Müştərilər tərəfindən aparılan avans ödənişləri ilə işlərin təşkili və aparılmasına dair metodiki göstərişlər	Xarici şəxslərə hesab açılmasında mərkəzləşdirilmiş avtorizasiya
Qanunvericiliyin və bankdaxili normativ sənədlərin tələblərinin pozulması barədə məlumatların təqdim edilməsi, qəbulu və araşdırılması (“whistleblowing”) siyasəti	ƏL/TMM sahəsində qeyri-adi əməliyyatların müəyyən edilməsi və təhlilinə dair metodik göstərişlər	-
Banka aidıyyəti olan şəxslər üzrə məlumatların toplanılması, qeydiyyatı və əməliyyatların aparılmasına nəzarətlə bağlı metodik göstərişlər	Ölkə xaricinə köçürmə və ölkə xaricindən daxilolma əməliyyatlarının yoxlanılması və razılaşdırılmasına dair metodik göstərişlər	-
Komplayns qiymətləndirməsinin aparılmasına dair metodik göstərişlər	-	-

Ümumiyyətlə, tətbiq olunan qanunvericilik və daxili siyasətlə uyğunluq Maliyyə monitorinqi və komplayns departamenti tərəfindən aşağıdakı fəaliyyətlər vasitəsilə təmin edilir:

- Komplayns məsələləri ilə əlaqədar yeni və ya dəyişdirilmiş bank məhsullarının nəzərdən keçirilməsi;
- Normativ sənədlərin işlənib hazırlanması;
- Komplayns məsələləri ilə əlaqədar potensial tərəfdaşlıqlar və müştəri münasibətlərinin təhlili;

- Daxili bazar qaydalarının maliyyə bazarı tənzimləyicisinin tələblərinə uyğunluğu baxımından müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilməsi;
- Qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin mütəmadi təhlili, eyni zamanda daxili qaydalar və standartların uyğunlaşdırılması;
- Müvafiq orqanların tələblərinə və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq proseslərin inkişafı, izlənməsi.

2024-cü ildə komplayns sahəsində baş vermiş yeniliklər

Biz müştəri məlumatlarının səmərəli və mərkəzləşdirilmiş emalı, monitorinqi, yenilənməsi və saxlanması mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsinə böyük diqqət yetirdik. 2024-cü ildə də səhvləri əhəmiyyətli dərəcədə azaldıq, ümumi əməliyyatları optimallaşdırdıq. Bu tədbirlər müştərilər üçün daha rahat və effektiv bank təcrübəsinə töhfə verdi. Bankın davamlı təkmilləşməyə sadıqlığı və hərtərəfli diqqəti daha böyük uğur üçün möhkəm zəmin yaradır.

2024-cü il ərzində Əməliyyatların Monitorinqi və Risklərin İdarə Edilməsi sahəsində bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilmişdir. ƏL/TMM, beynəlxalq sanksiyalar, komplayns risklərinin idarə olunması, FATCA/CRS, valyuta rejimi və nağdsız hesablaşmalar sahələrində bankdaxili qaydalara və qanunvericiliyə riayət edilməsi təmin olunmuşdur. Şübhəli əməliyyatların aşkar edilməsi və müvafiq hesabatların Azərbaycan Respublikası Maliyyə Monitorinqi Xidmətinə təqdim edilməsi prosesi gücləndirilmişdir. Qeyri-qanuni sahibkarlıq fəaliyyəti və yüksək riskli zonalar üzrə əməliyyatların monitorinqi daha intensiv həyata keçirilmişdir.

Məlumat mübadiləsi və hesabatlılıq sahəsində də ciddi addımlar atılmışdır. Müştəri uyğunluğu tədbirləri çərçivəsində hüquqi və fiziki şəxslərin anket məlumatları yenilənmişdir. FATCA-CRS prosedurlarına uyğun olaraq beynəlxalq tələblərə cavab verən hesabatlar hazırlanmışdır.

Sanksiya və risk təhlili sahəsində sanksiya tətbiq edilmiş ərazilərlə aparılan əməliyyatlar üzrə sanksiya siyahıları real vaxt rejimində yoxlanılmış və riskli əməliyyatların icrası dayandırılmışdır. Müxbir banklarla sanksiya risklərinin minimallaşdırılması məqsədilə danışıqlar aparılmış və yeni nəzarət mexanizmləri tətbiq olunmuşdur.

Müştəri risk dərəcələrinin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər görülmüşdür. Şübhəli əməliyyatların aşkarlanması və dayandırılması məqsədilə Siron AML sistemində yeni indikatorlar tətbiq edilmişdir.

Bankdaxili proseslərin optimizasiyası və rəqəmsallaşdırılması sahəsində də ciddi nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Müştəri uyğunluğu üzrə vahid platforma istifadəyə verilmiş, risk dərəcəsinə uyğun nəzarət tədbirləri artırılmışdır. Xaricə avans köçürmələrinin monitorinqi çərçivəsində idxal müqaviləsinə əsasən iki il ərzində mal və ya xidmətin idxalına nəzarət prosesi RPA (Robotic Process Automation) vasitəsilə tam avtomatlaşdırılmış qaydada təşkil edilmişdir. Mərkəzi Bankın tələbi ilə idxal-ixrac əməliyyatlarına nəzarət gücləndirilmişdir.

Təlimlər və təcrübə mübadiləsi çərçivəsində əməkdaşların bilik səviyyəsinin artırılması məqsədilə ƏL/TMM və komplayns sahəsində qeyri-adi əməliyyatların təhlili, müştəri uyğunluğu və verifikasiyası, benefisiar

mülkiyyətçilərin müəyyən edilməsi, müştəri risklərinin dərəcələndirilməsi, mürəkkəb və məqsədi bəlli olmayan əməliyyatların araşdırılması, komplayns və sanksiya risklərinin idarə edilməsi, habelə ƏL/TMM üzrə risklər və mitiqasiya tədbirləri mövzularında biliklər artırılmışdır. İdxal-ixrac və maliyyə əməliyyatlarına dair təlimlərdə avans köçürmələri, sənədləşmə prosesi, müxbir banklarla məlumat mübadiləsi, SWIFT ödənişləri və hərbi-müdafiə sektoruna aid köçürmələrə nəzarət mexanizmləri izah olunmuşdur. Beynəlxalq sanksiyalar üzrə təlimlərdə OFAC, EU və UK sanksiyalarının təsiri və icrası, xarici banklarla sanksiya risklərinin idarə edilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur. Texnoloji və avtomatlaşdırma həlləri üzrə RPA vasitəsilə maliyyə nəzarət sistemlərinin təkmilləşdirilməsi, Siron AML sistemində yeni indikatorların tətbiqi və müştəri məlumatlarının idarə edilməsi, FATCA-CRS tələbləri, korporativ idarəetmə və etik standartlar mövzularında təşkil edilən təlimlərdə korrupsiyaya qarşı mübarizə, daxili nəzarət tədbirləri, bank sirrinin qorunması və məxfilik tələbləri üzrə məlumatlandırma aparılmışdır.

Eyni zamanda, Mərkəzi Bankın və beynəlxalq təşkilatların təşkil etdiyi seminar və görüşlərdə iştirak təmin olunmuş, beynəlxalq sanksiyalar üzrə təlimlərdə iştirak edilmişdir. Türkiyənin qabaqcıl bankları ilə işgüzar səfərlər təşkil olunaraq komplayns və ƏL/TMM üzrə təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.

Requlyativ sənədlərin təkmilləşdirilməsi istiqamətində də işlər davam etdirilmişdir. Bankın daxili normativ sənədlərində və biznes proseslərində Mərkəzi Bankın yeni tələblərinə uyğun dəyişikliklər edilmişdir.

ƏL/TMM

Əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi riskləri (ƏL/ TMM) maliyyə institutlarının nüfuzuna və milli iqtisadiyyatın göstəricilərinə əhəmiyyətli təsir göstərir. ABB-də biz ümumən ölkəmizin bank sisteminin bütövlüyünü, reputasiyasını və sabitliyini təmin etmək üçün ƏL/TMM-yə daxili nəzarət sistemimizi təkmilləşdiririk. ƏL/TMM monitorinqi və idarəetmə sistemimiz müvafiq qanunlara, qaydalara və beynəlxalq standartlara əsaslanır:

- ƏL/TMM-yə dair Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi;
- “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu (2023);
- Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu (2023);
- FATF-in tövsiyələri;
- Bazel komitəsinin hazırladığı, effektiv bank nəzarəti üçün əsas prinsiplər;
- Wolfsberg qrupunun pul vəsaitlərinin leqallaşdırılması prinsipləri.

Müştərilərlə işgüzar münasibətlər qurmazdan əvvəl müəyyənləşdirmə və yoxlama tədbirlərini həyata keçiririk. Şübhəli əməliyyatları vaxtlı-vaxtında müəyyənləşdirmək və ABB-nin qanunsuz əməliyyatlara cəlb olunmasının qarşısını almaq üçün müştərilər və ya benefisiarlar tərəfindən təqdim olunan sənədlərin və məlumatların hərtərəfli araşdırılmasını aparırıq. Bundan əlavə, “Müştərinə tanı” (KYC) prinsipi əsasında bəzən əlavə məlumatlar tələb edirik. Uyğun ƏL/TMM prosedurlarına və ya fəaliyyət göstərdiyi yerlərdə ofisə malik olmayan maliyyə təşkilatları ilə iş münasibətləri qurmuruq. 2024-cü ildə ABB İdarə Heyətinin sədri tərəfindən təsdiq edilmiş səkkiz kursdan ibarət proqramla ƏL/TMM üzrə təlimlər keçirilmişdir.

FATCA-CRS

Azərbaycan Respublikası hökuməti beynəlxalq vergitutma ilə bağlı təşəbbüsləri, bank hesabları və maliyyə əməliyyatları üzrə qarşılıqlı məlumat mübadiləsi vasitəsilə hökumətlərarası razılaşmaları və beynəlxalq standartlar əsasında uyğunluq və vergi şəffaflığının təmin olunmasını fəal şəkildə dəstəkləyir. Müvafiq Beynəlxalq Sazişlərin tələblərinə uyğun olaraq, Dövlət Vergi Xidməti vasitəsilə aidiyyəti ölkələrin vergi orqanlarına FATCA üzrə 2014-cü ildən, CRS üzrə isə 2017-ci ildən başlayaraq illik əsasda hesabatlar təqdim olunur.

Hesabatların təmin edilməsi məqsədilə, “Müştərinə tanı” siyasəti əsasında rezidentlik statusu, vergi, ünvan, şəxsiyyət vəsiqəsi, işgüzar fəaliyyət və profilə aid digər mühüm məlumatlar Özünüqiymətləndirmə forması, eləcə də müştərilər tərəfindən doldurulmalı olan W-8BEN (ABŞ rezidentlik əlamətləri olan qeyri-ABŞ fiziki şəxslər), W-8BEN-E (bütün şirkətlər) və W9 (ABŞ şəxsləri) formaları vasitəsilə əldə olunub müştəri profilinə daxil edilir.

“Müştərinə tanı” siyasəti və daxili risk yanaşmasına əsasən, ƏL/TMM və sanksiya risklərinin mitiqasiyası məqsədilə, yüksək riskli müştərilərlə işgüzar münasibətlərin qurulması prosesi mərkəzləşdirilmişdir. Hazırda bütün maliyyə institutları, hüquqi şəxslər və qeyri-rezident fiziki şəxslərə hesabların açılması Komplayens strukturu tərəfindən təsdiqlənməkdədir.

ƏL/TMM təlimlərində iştirak etmiş əməkdaş sayı		
2022		1,374
2023		1,847
2024		3,471

2024-cü ildə keçirilən ƏL/TMM təlimlərinin sayında əhəmiyyətli artım müşahidə olunub. Bu artımın əsas səbəblərindən biri, fəaliyyət istiqamətindən asılı olmayaraq, bütün əməkdaşlar üçün təlimlərin məcburi şəkildə təyin edilməsi və bu prosesin sistemli şəkildə idarə olunmasıdır. Eyni zamanda, təlimlərdə iştirak etməyən əməkdaşlara iş kompüterlərinə girişin məhdudlaşdırılması barədə bildirişlərin göndərilməsi də bu prosesin effektivliyini artırır. Bu yanaşma nəticəsində əməkdaşların təlimlərə marağı və iştirak səviyyəsi yüksəlib, onların bilik və bacarıqlarının inkişafına töhfə verilib.

Təlimlər Bankın aşağıdakı təşkilati strukturları üzrə keçirilib:

- Bankın rəhbərliyi (İdarə Heyətinin sədri və üzvləri, Baş direktorlar, İdarə Heyəti sədrinin Aparat rəhbəri);
- Müştəri xidməti strukturları üzrə bütün əməkdaşlar (Bank fəaliyyətinə dəstək bölməsinin əməkdaşları istisna olmaqla);
- Baş ofis üzrə bütün əməkdaşlar (İİD-nin sürücü və xadimə vəzifəsində çalışan əməkdaşları istisna olmaqla).

Fəaliyyət istiqamətindən asılı olmayaraq, bütün vəzifələrdə çalışan əməkdaşlar üçün təlimlərin təyin edilməsi və bu təlimlərdə iştirak etməyən əməkdaşların iş kompüterinə girişinin məhdudlaşdırılması barədə bildirişlərin göndərilməsi müsbət nəticələr vermişdir.

Növbəti illərdə hər bir işçinin Bankın fəaliyyət standartlarını başa düşməsinə və gündəlik vəzifələrini yerinə yetirərkən tətbiq olunan bütün siyasətlərə əməl etməsinə təminat yaratmaq üçün təlim proqramlarının sayını genişləndirmək və daha çox işçini uyğunluq təlimlərimizə cəlb etmək məqsədimiz var.

Daxili və kənar audit

Daxili audit

Yenidən işlənmiş rəqəmsal strategiyamızın bir hissəsi kimi Daxili audit risklərin idarə edilməsi, nəzarət mexanizmləri və idarəetmə proseslərinin müstəqil və obyektiv qiymətləndirilməsini həyata keçirməklə əminlik xidmətləri, o cümlədən həmin sahələr üzrə proseslərin təkmilləşdirilməsi və effektivliyin artırılması məqsədilə məsləhət xidmətləri göstərir.

DAD-ın məqsədi, Bankın fəaliyyətinə dəyər qatmaq və inkişaf etdirmək üçün müstəqil, obyektiv audit xidmətləri göstərməkdir. Daxili auditin missiyası təşkilati dəyəri artırmaq və qorumaqdır. Bankın daxili audit fəaliyyətinin kənar müstəqil qiymətləndirilməsi

sonuncu dəfə “KPMG” şirkəti tərəfindən aparılmışdır. Qiymətləndirmə nəticələrinə görə standartlara “Tamamilə uyğun” reytingini almışdır. Daxili audit prosedurları DAD tərəfindən Komitənin təsdiq etdiyi illik daxili audit planına uyğun olaraq həyata keçirilir və risk əsaslı yanaşmaya əsaslanır. Bu yolla aktivlərin qorunmasına və Bank daxilində sağlam ekosistemin təmin edilməsinə dəstək olur.

2024-ci ildə daxili yoxlamalar müxtəlif funksional sahələrin fəaliyyətini əhatə etmişdir. Bunlara aşağıdakılar daxildir:

- Daxili nəzarət mexanizmlərinin adekvatlığı;
- İdarəetmə və risklərin idarə edilməsi sisteminin effektivliyi;
- Yeni proseslərin, əməliyyatların və sistemlərin keyfiyyət standartlarına uyğunluğu;
- Maliyyə məlumatlarının etibarlılığı və dəqiqliyi;
- Törəmə müəssisələrin fəaliyyəti.

2024-cü ildə keçirilmiş 110 daxili audit yoxlama nəticələrinə əsasən müəyyən edilmiş riskləri əks etdirən hesabatlar İdarə Heyətinə, Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına təqdim edilmişdir. Biz gələcəkdə yeni və innovativ həllər tətbiq etməklə audit funksiyasının təkmilləşdirilməsini davam etdirməyi planlaşdırırıq.

Kənar audit

Maraqlı tərəflərimiz üçün etibarlı tərəfdaş kimi xidmət etmək missiyamıza uyğun olaraq, şəffaflıq və etibarlılıq dəyərlərimizi fəaliyyətimizdə daim əks etdiririk. Bankın maliyyə hesabatlarının yerli və beynəlxalq standartlara uyğun yoxlanılması üçün müstəqil auditor cəlb edirik. Kənar auditor üç ildə bir dəfə açıq tender yolu ilə seçilir. EY ABB-nin 2022, 2023 və 2024 hesabat illəri üzrə müstəqil auditoru olmuşdur. Hazırda da Bankın kənar auditoru bu şirkətdir.

Kənar auditor müvafiq audit, etik, peşə və tənzimləmə tələblərinə cavab verməlidir. Kənar auditin effektivliyini və keyfiyyətini aşağıdakı tədbirləri həyata keçirməklə təmin edirik:

- Audit şirkətinin obyektivliyinin, müstəqilliyinin və peşəkar qərarının qiymətləndirilməsi;
- Kənar audit komandasının peşəkarlığının və keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi;
- Audit Komitəsi ilə kənar auditorlar arasında müntəzəm əlaqənin qurulması;
- Audit təqdimatlarını və əlaqələrini nəzərdən keçirərək kənar auditorların illik qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi;
- Audit planına uyğun olaraq yerinə yetirilməli olan məsələlərin nəzərdən keçirilməsi.

Son illər ərzində məcburi hesabatlılıq tələbləri ilə bağlı yerli qaydaların sərtləşdirildiyini müşahidə edirik. Üstəlik, tənzimləyici hesabatlılıq normaları yerli qanunvericiliyə və maraqlı tərəflərin gözləntilərinə uyğun fəaliyyət üçün son tarix tələblərini nəzərdə tutur. Bu da daxili hesabat mexanizmlərimizin və korporativ idarəetmə sistemimizin inkişafını təşviq edir.

İnvestor və səhmdar münasibətləri

İnvestorlar və səhmdarlar Bankın korporativ idarəçiliyinə, uzunmüddətli inkişafına, təşkilati dürüstlüyünə əhəmiyyətli təsir göstərirlər. Səhmdarlarla qarşılıqlı əlaqələrimiz dörd əsas prinsipi rəhbər tutur:

Qanunvericilik

Dividendlərin hesablanması, ödənilməsi (elan olunması) prosesinin qüvvədə olan qanunvericiliyə, eləcə də qanunvericiliyə müvafiq olaraq qəbul edilən digər normativ aktlara uyğun təşkili və icrası

Şəffaflıq

Dividendlərin hesablanması, ödənilməsi (elan olunması), habelə ümumilikdə Siyasətin həyata keçirilməsində şəffaf mexanizmin qurulması

Ədalətlik

Dividendlərin hesablanması, onların məbləği və ödənilməsi qaydaları haqqında məlumatların əldə edilməsi üçün bütün səhmdarların Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi çərçivəsində bərabər hüquqlarla təmin edilməsi, Bank və onun səhmdarlarının maraqlarının optimal uyğunluğuna nail olunması

Dayanıqlı inkişaf

Siyasətin mütəmadi yenilənməsi və Bankın strateji məqsədlərinin dəyişməsi halında ona yenidən baxılması, eləcə də Bankın investisiya cəlbəçiliyinin artırılması, kapitallaşdırılması və gəlirliliyinin yüksəldilməsi zərurəti.

İnvestor və səhmdarlarla kommunikasiya kanalları

Səhmdarların hüquqları

Bankın Nizamnamə kapitalının strukturunda dövlətin ABB üzərində səhmləri 92.2%-təşkil edir. ABB öz səhmdarlarının hüquqlarını qorumağa və potensial riskləri proaktiv şəkildə həll etməyə çalışır. Aşağıdakı şəkildə səhmdarlarımızın əsas hüquqları haqqında ətraflı məlumat veririk:

1. Bankın idarə edilməsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Bankın Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş qaydada iştirak etmək;
2. Bankın fəaliyyətinə dair məlumatlar almaq, ildə bir dəfə onun illik hesabatı və maliyyə hesabatları ilə tanış olmaq;
3. Səhmdarların Ümumi Yığıncağının çağırılmasını tələb etmək;
4. Səhmdarların Ümumi Yığıncağının gündəliyində dəyişikliklərin edilməsini və gündəliyə yeni müzakirə mövzularının əlavə olunmasını tələb etmək;
5. Səhmdarların Ümumi Yığıncağında səsvermə hüququ ilə iştirak etmək və onun protokolunun surətini tələb etmək;
6. Bankın fəaliyyətinin izlənilməsi məqsədilə müvafiq rəy və hesabatları tələb etmək;
7. Bankın xalis mənfəətindən dividendlər əldə etmək;
8. Bankın fəaliyyətinə xitam verildikdə Bankın yerdə qalan əmlakının müəyyən hissəsini almaq;

9. Bankın səhmlərinin satışı prosesində iştirak etmək;
10. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Bankın nizamnaməsində nəzərdə tutulmuş digər hüquqlara malik olmaq.

Dividendlərin ödənilməsi

ABB dividendlərin hesablanması və bölüşdürülməsində şəffaflığa, inklüzivliyin gücləndirilməsinə mühüm diqqət yetirir. Bank və onun səhmdarları arasında ədalətli balansın qorunması məqsədilə 2019-ci ildə “Dividend siyasəti” hazırlanıb və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilib. Bu Siyasət Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə, Vergi Məcəlləsinə, “Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının “Banklarda korporativ idarəetmə Standartları”-na və digər hüquqi aktlara uyğun şəkildə tərtib edilib. Siyasətə riayət olunması Bank və onun səhmdarları arasında möhkəm, ahəngdar münasibətləri gücləndirir. ABB tərəfindən bütün səhmdarların öz dividendlərini qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun almaları təmin edilir.

“Dividend siyasəti”nə əsasən, Bank maliyyə nəticələrindən asılı olaraq “aralıq (rüblük, yarımillik)” və ya illik əsasda dividendlərin ödənilməsi çevikliyini özündə saxlayır.

Bankın səhmdarlarına dividendlər aşağıdakı hüquqi baza əsasında ödənilir:

- Bankın qanunvericiliyə uyğun qaydada hazırlanmış maliyyə hesabatları ilə müəyyən edilən xalis gəlirinin mövcudluğu;
- Dividend ödənişi ilə bağlı qanunvericilikdə və “Dividend siyasəti”ndə nəzərdə tutulmuş məhdudiyyətlərin olmaması;
- Dividend ödənişinin həcmi barədə Müşahidə Şurası tərəfindən Səhmdarların Ümumi Yığıncağına verilən tövsiyələr;
- Səhmdarların tərkibinin dəyişməsi dividendlərin ödənilməsi barədə qərarın qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada icra olunmasına təsir etmir;
- Səhmdarların Ümumi Yığıncağı tərəfindən dividend ödənişləri ilə bağlı rəsmi qərarın qəbulu.

Lakin,

- Bankın xalis aktivlərinin dəyəri onun nizamnamə kapitalının miqdarından azdırsa və ya dividendlərin ödənilməsi nəticəsində az olarsa, Bank dividendləri elan edə və ödəyə bilməz.
- Dividendlərin ödənilməsinə məhdudiyyətlər aradan qaldırıldıqdan sonra Bank müəyyən müddət ərzində xalis mənfəətdən dividendlər ödəyə bilər.

27 may 2024-cü il tarixində Səhmdarların illik ümumi yığıncağının qərarından sonra Bank 185 mln. AZN məbləğində dividendin ödəniləcəyini elan etdi. Bir səhmə görə dividend 0,04 AZN məbləğində müəyyən edildi. Biz strategiyamızı səylə həyata keçirməyə, xərcləri azaltmağa, güclü kapital mövqeyimizi qorumağa, səhmdarlarımıza dividend ödənişlərini davamlı artırmaq niyyətimizə sadıq.

Risklərin idarə edilməsi

ABB riskləri proaktiv şəkildə idarə etmək və azaltmaq üçün risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə xüsusi önəm verir. Proses ABB-nin Risklərin İdarə Edilməsi Siyasətinə uyğunlaşdırılan və “Üç müdafiə xətti” modelinin rəhbər tutulduğu risklərin müəyyən edilməsini, qiymətləndirilməsini, cavablandırılmasını, monitorinqini və hesabatını əhatə edir.

Cədvəl 20. “ABB” ASC-nin mövcud təşkilati strukturu üzrə müdafiə xətlərinin iştirakçıları

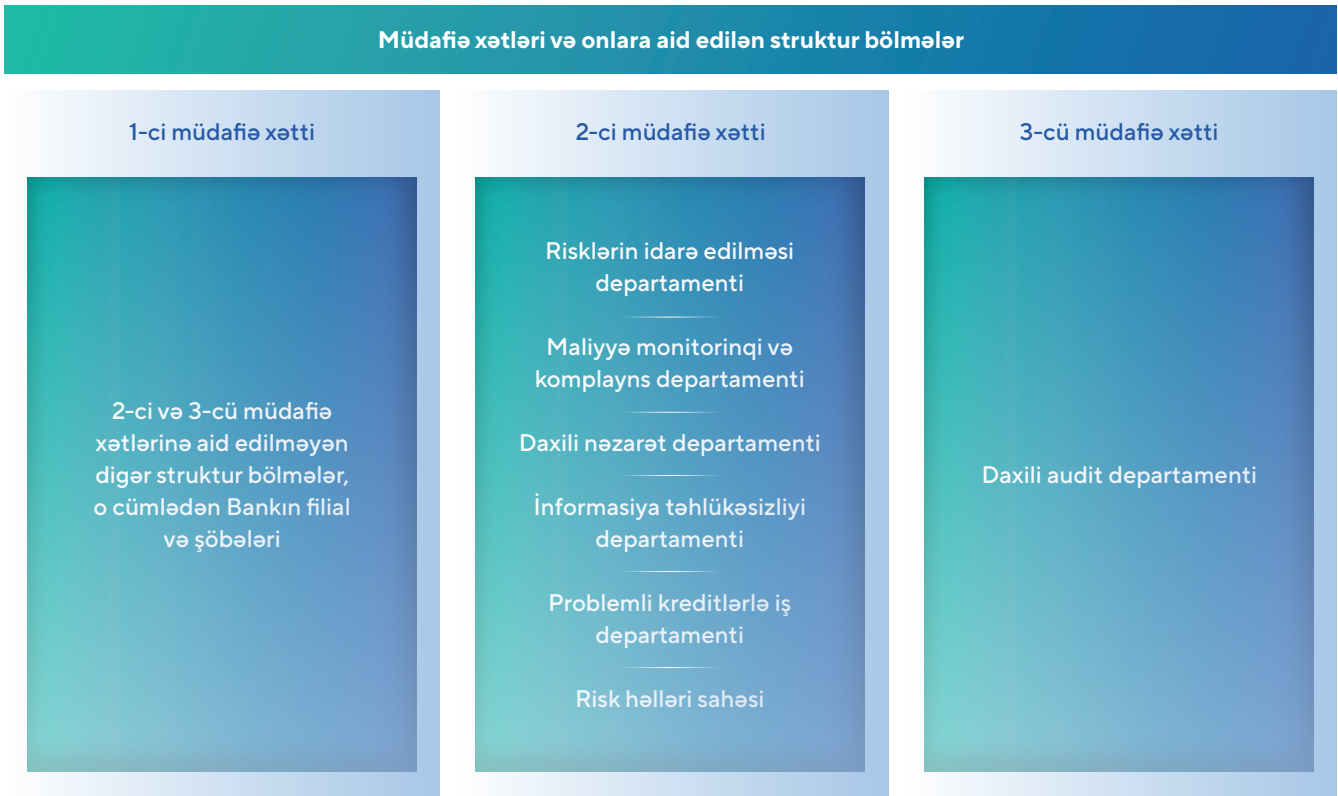

ABB-nin risk idarəetməsində əsas addımlar:

1. **Müəyyənləşdirmə:**
ABB-nin məqsədlərinə və əməliyyatlarına təsir edə biləcək potensial risklərin müəyyən edilməsi;

2. **Qiymətləndirmə:**
Müəyyən edilmiş risklərin ABB-nin əməliyyatları üçün əhəmiyyətinin və potensial təsirinin qiymətləndirilməsi;

3. **Tənzimləmə:**
Təhlil olunmuş risklərə effektiv reaksiya vermək və onları idarə etmək üçün tədbirlərin hazırlanması və həyata keçirilməsi;

4. **Monitorinq:**
Risklərə cavab tədbirlərinin effektivliyini müntəzəm olaraq izləmək və qiymətləndirmək;
5. **Hesabat:**
Risklə bağlı məlumatların icmallaşdırılaraq müvafiq maraqlı tərəflərə şəffaf və vaxtında çatdırılması.

ABB-nin Risk idarə etmə sisteminin prinsipləri

Risklərin İdarə Edilməsi Siyasətimizə əsasən, risklərin idarə edilməsi sistemimizi dəstəkləyən səkkiz əsas prinsip var. Bu prinsiplər təşkilatımız daxilində riskə yanaşmamız və onları idarə etməyimiz üçün təməl rolunu oynayır. (Cədvəl 21)

Cədvəl 21. ABB-nin Risklərin idarə edilməsi sisteminin 8 əsas prinsipi

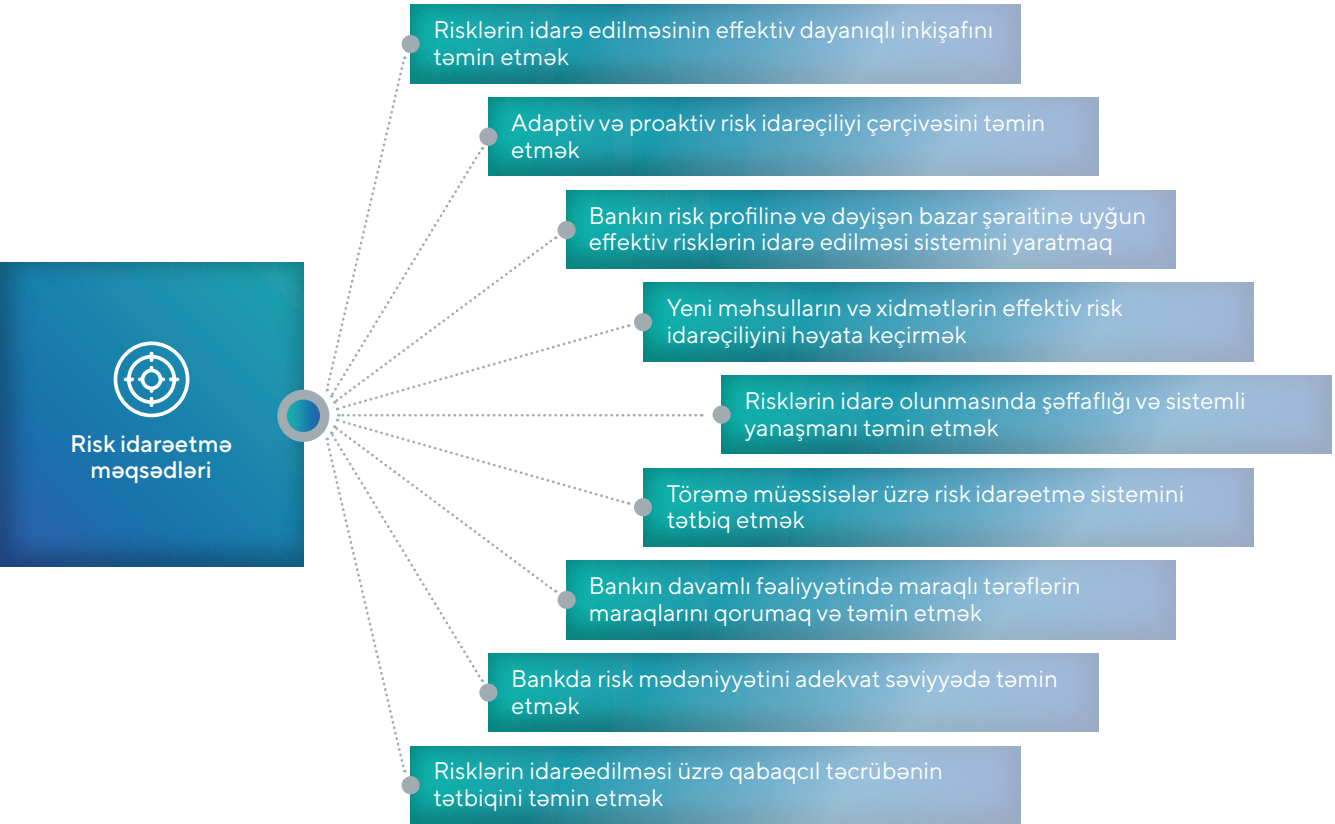

Risk idarəetmə çərçivəmizin əsas elementləri

Mövcud bazar şərtlərinin qeyri-müəyyənliklərinə cavab olaraq ABB möhkəmlik və çevikliyi vurğulayan möhkəm risk idarəetmə çərçivəsini işləyib hazırlayıb. Bu çərçivə bizə maraqlı tərəflərin mənafeələrini qorumağa və biznesin davamlılığını təmin etməyə imkan verir. Risklərin idarə edilməsi yanaşmamız strateji qərarlara rəhbərlik edir, missiya və baxışımızla uyğunlaşır. Risklərin idarə edilməsi sistemi Risklərin İdarə Edilməsi Siyasəti və Strategiyasına əsaslanır, təşkilat daxilində riskləri effektiv şəkildə idarə etmək üçün hərtərəfli plan təmin edir.

ABB olaraq fərqləndəyirik ki, daim dəyişən bazar şərtlərini nəzərə alaraq, strateji prioritetlərimizə və ehtiyaclarımıza cavab vermək üçün risk idarəetmə çərçivəmizi davamlı təkmilləşdirmək və dəyişdirmək vacibdir.

Risk idarəetmə çərçivəmiz aşağıdakı konsepsiyalar ətrafında qurulub:

Risk mədəniyyəti

Risk mədəniyyəti bank daxilində dəyərlərə əsaslanan yanaşmanı təşviq edir, işçilərin risklərin idarə edilməsi prinsiplərini anlamasına və öz fəaliyyət sahələrində risklərə diqqət yetirməsinə kömək edir.

Risk iştahı bəyannaməsi

Risk iştahı bəyannaməsi bankın gündəlik biznes fəaliyyətində qarşılaşdığı risklərin məqbul səviyyədə idarə edilməsi üçün onun əsas risklər üzrə iştahı, keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri, risk limitlərini müəyyən edən mühüm sənəddir.

Risk istilik xəritəsi

Risk istilik xəritəsi risklərin ehtimal və təsir səviyyələrinə əsasən vizual təsnifatını təmin edən alətdir və risklərin prioritetləşdirilməsi, eləcə də effektiv idarə olunması üçün istifadə olunur.

Cədvəl 22. Yanaşmamız: Müəyyənləşdirmək; Qiymətləndirmək; Tənzimləmək; Monitoring; Hesabat

 Riskin müəyyənləşdirilməsi	- Risk xəritələrinin hazırlanması; - Sorğuların aparılması; - Empirik tədqiqatların aparılması; - Erkən xəbərdarlıq sistemlərinin tətbiqi və digər metodlar;
 Riskin qiymətləndirilməsi	- Riskə məruz dəyər modellərinin qiymətləndirilməsi; - Riskə məruz portfel modelinin tətbiqi; - İflasa ekvivalent risk modelinin qiymətləndirilməsi; - Vintaj analizinin aparılması; - Stress-testlərin və digər metodların istifadəsi;
 Riskin tənzimlənməsi	- Əvvəlki addımlardan əldə edilən nəticələrin təhlili; - Riskin qəbulu, minimallaşdırılması, ötürülməsi, habelə riskdənqaçma tədbirlərinin müəyyənləşdirilməsi və həyata keçirilməsi;
 Risk monitoringi	Götürülən risklərin risk iştahasına uyğunluğunun monitoringi;
 Risk hesabatı	- Risk məlumatlarının icmallaşdırılması; - Risk hesabatı çərçivəsinin yaradılması.

Bizim yanaşmamız

Müəyyən et! Qiymətləndir!
Tənzimlə! Monitoring et!
Hesabat ver!

ABB risklərin effektiv idarə edilməsinə böyük əhəmiyyət verir. Bank müfəssəl prosedur sənədləri işləyib hazırlayır, hesabatlar vasitəsilə risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi, monitoringi və idarə olunması üçün əlverişli mühitin yaradılması məqsədilə işçilərin məlumatlılığını daim təmin edir. Qabaqcıl dünya təcrübəsinə əsaslanan bu yanaşma işçilərin məsuliyyətinin artırılmasına, işin sabitliyinin təmin edilməsinə, aktivlərimizin qorunmasına kömək göstərir.

2024-cü ildə risklərin idarə edilməsi prosesi

Həyata keçirilən risklərin qiymətləndirilməsi prosedurlarına əsasən, ABB aşağıdakı risk kateqoriyalarını müəyyənləşdirərək idarə edir:

Cədvəl 23. Risklərin idarə edilməsi prosesi

Nö	Risklərin klassifikasiyası	Risklərin idarə edilməsi üçün istifadə olunan nəzarət tədbirləri
1	Kredit riskləri	Borcalanın, emitentin və ya kontragentin öz öhdəliyini müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq icra edə bilməməsi nəticəsində itkinin yaranması riski. - Borcalanların kreditin verilmə anında ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi; - Borcalanların kreditin verilmə anında qiymətləndirilməsi məqsədilə kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə əsaslanan daxili risk reytingi modellərinin tətbiqi; - Portfel əsaslı təhlillər zamanı vintaj təhlilləri, keçid matrisləri və digər alətlərin tətbiqi; - Portfel əsaslı təhlillər zamanı defolt əmsalı, defolt halında itki və defolta məruz dəyər göstəricilərinin hesablanması və analitikası; - Kredit risklərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə empirik təhlillər, davranış skoring modelləri, erkən xəbərdarlıq sistemləri və digər metodların istifadə olunması; - Kredit riski səviyyəsinin artma ehtimalının qarşısını almaq məqsədilə kredit risklərinin monitoringinin aparılması;
2	Bazar riskləri	Faiz dərəcələrinin əlverişsiz dəyişməsi, valyuta məzənnələrində və ya Bank tərəfindən alınmış qiymətli kağızların dəyərində, o cümlədən bazarda ümumi əmtəə qiymətlərində əlverişsiz dəyişikliklərlə bağlı risklər.
2.1	Faiz dərəcəsi riski	- Mütəmadi olaraq monitoring və hesabatlıq; - Stress-test qəp analizi və ssenari təhlilləri, iqtisadi dəyər analizi.
2.2	Valyuta riski	- Xarici valyutalarda açıq mövqələrin gündəlik nəzarət və təhlili; - Riskə məruz dəyər modeli.
2.3	Kapital riski	- Kapital riski limitlərinin müəyyən edilməsi və mütəmadi monitoringi; - Qiymətli kağızlar üzrə fərdi və portfel səviyyəsində mütəmadi qiymətləndirmələrin aparılması; - Riskə məruz dəyər modeli; - Ssenari təhlilləri.
3	Likvidlik riskləri	Planlaşdırılmış və gözlənilməz öhdəliklərin vaxtında və təsirli şəkildə yerinə yetirilməməsindən qaynaqlanan risklər. - Likvidlik təhlili və kəmiyyət göstəricilərinin monitoringi; - Stress testlər və ssenari analizlərinin aparılması; - Erkən xəbərdarlıq sistemi; - Bankın fəaliyyətinin təsdiq olunmuş likvidlik standartları çərçivəsində həyata keçirilməsinə nəzarət; - Likvidlik qəpi analizi; - Likvidlik mənbələrinin diversifikasiyasının və dayanıqlılığını qiymətləndirilməsi; - Hər valyuta üçün proqnozlaşdırılan nağd pul axınına nəzarət; - Yerləşdirmə və likvidlik riski göstəricilərinə limitlərin tətbiqi;

4	Əməliyyat riskləri	Standart əməliyyat prosedurlarına riayət edilməməsi nəticəsində yaranan risklər
4.1	İnsan resursları riski	- Namizədlərin seçilməsi, işəqəbulu üçün bankdaxili qaydalar; - İşçi heyətinin təhlükəsizliyi məsələləri, iş proseslərinin qurulması və aparılması, müvafiq məlumatların qorunması barədə işçilərə təlimat vermək; - Müntəzəm olaraq daxili tədqiqatlar aparmaq.
4.2	Kənar risk	- Kənar təsirlər və fəvqəladə hallar üçün stress-testlərin aparılması; - Kiberhücum risklərini ölçmək üçün nüfuzetmə testlərinin nəticələrini təhlil etmək və nəticələr barədə müvafiq strukturlara məlumat vermək.
4.3	İnformasiya texnologiyaları riski	- Bankın əsas əməliyyat sistemlərindəki fasilələr və səhvlər üçün insidentlərin qeydiyyatı və Risk iştahası bəyannaməsində limitlərin tətbiqi; - Səlahiyyət və qərar qəbuletmə həddinin müəyyən edilməsi; - İT risk insidentlərinin qeydiyyatı və monitorinqi; - Məlumatların qorunması üçün təhlükəsizlik protokollarının tətbiqi, şifrələmə və giriş nəzarət sistemlərinin gücləndirilməsi; - Real vaxt rejimində kibertəhlükələrin izlənilməsi, DDoS, fişinq və s. hücumlara qarşı erkən xəbərdarlıq sistemlərinin qurulması; - Bank əməkdaşlarının və müştərilərin sosial mühəndislik hücumlarına qarşı maarifləndirilməsi; - Bankın biznes fasiləsizliyinin təmin edilməsi üçün mütəmadi backup prosedurlarının həyata keçirilməsi və fəvqəladə hallarda bərpa planlarının hazırlanması.
4.4	Hüquq riski	- Bankın risk iştahında qəbul edə biləcəyi qanuni risk limitlərinin müəyyən edilməsi; - Səlahiyyət və qərar qəbuletmə sisteminin qurulması; - Bankın fəaliyyətinin yerli və beynəlxalq qanunvericiliyə tam uyğun olmasını təmin etmək, müqavilələrin və hüquqi sənədlərin ekspertizadan keçirilməsi; - Effektiv nəzarət sisteminin qurulması.
4.5	Komplayns riski	- Bankın fəaliyyətinin, məhsul və xidmətlərinin, eləcə də işçilərin fəaliyyətinin mövcud qanunvericiliyin (qanunlar, qaydalar, standartlar və digər normativ aktlar) tələblərinə uyğunluğunun təmin edilməsi; - Uyğunluq riski hadisələri haqda qeydlərin aparılması, izahatlar alınması, baş vermə ehtimalının müəyyənləşdirilməsi; - Bankın korrupsiya ilə mübarizə məqsədi daşıyan daxili sənədlərinin tələblərə uyğunluğunun izlənməsi.
5	Digər risklər	
5.1	İmic riski	- İctimaiyyət, media və sosial şəbəkələrdə xəbərlərin mütəmadi izlənməsi, müştəri məmnuniyyətini ölçmək üçün vaxtaşırı sorğular; - Şikayətlərin qeydiyyatı, fəaliyyətin araşdırılması və nəticələri ilə bağlı tədbirlər görülməsi.
5.2	Strateji risk	- Daxili və kənar audit strukturları tərəfindən həyata keçirilən audit tapşırıqları; - Diversifikasiya strategiyaları, rəqəmsal transformasiya və requlyativ standartlara uyğun olaraq risklərin minimallaşdırılması; - Nəticələr barədə hesabatların təqdim edilməsi.
5.3	Layihə riski	- İcra ediləcək layihələrin risk əsaslı prioritetlərinin icrası və icra müddətində icra vəziyyətinə və qalıq risklərə nəzarət; - İcra strukturları ilə əlaqə və metodiki idarəetmə fəaliyyətlərində iştirak; - Layihənin gedışatına mütəmadi nəzarət, empirik təhlil, erkən xəbərdarlıq sistemləri, müəyyən edilmiş risklər barədə hesabatlar, analitik təhlil hesabatları.

Məlumat məxfiliyi və kibertəhlükəsizlik

Rəqəmsallaşmaya sürətli keçidlə bank sektorunda kibertəhlükəsizlik məsələləri kritik problemə çevrilib. Daim dəyişən qlobal rəqəmsal məlumat mühitində gözlənilməz məlumat pozuntuları və insidentlər hər an baş verə bilər. Güclü kibertəhlükəsizlik mədəniyyətinin yaradılması, müştərilərin informasiya təhlükəsizliyinin sabit şəkildə

qorunması bank sektorunda son dərəcə vacibdir. ABB-də bu məsələyə xüsusi diqqət yetiririk. Hesabat ilində məlumatların təhlükəsizliyinə nəzarəti gücləndirdik. ABB brendinə inam üçün böyük sərmayələr yatırdıq. Riskləri effektiv şəkildə idarə etməkdən ötrü möhkəm nəzarət mühiti yaratdıq.

Cədvəl 23. Məlumatların məxfiliyi və qorunması

ABB-nin İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyasına uyğun olaraq, məlumatların qorunmasında ardıcılıq saxlayırıq. Məxfiliyi və bütövlüyü qorumaq üçün nəzarəti gücləndiririk. Məlumat təhlükəsizliyi yanaşmamız 3 əsas istiqamətə əsaslanır:

- Məxfilik:**
Məxfi məlumatların səlahiyyətsiz şəxs tərəfindən açıqlanmasının qarşısının alınması, konfidensiallığın təmin edilməsi Bankın maliyyə, hüquqi əməliyyatlarına və reputasiyasına dəyər zərər riskini azaltmaq üçün zəruridir.
- Tamliq:**
Tamliq məlumatın yalnız əvvəlcədən razılaşdırılmış və icazə verilən şəkildə dəyişdirilməsini təmin edir. Tamliğin təmin edilməsi məlumatların təhrif edilməsi və ya icazəsiz dəyişdirilməsi riskini azaldır.
- Əlçatanlıq:**
Biznesin tələblərinə uyğun olaraq informasiya sistemlərinə çıxışın təmin edilməsi üçün effektiv mexanizmlərin yaradılması.

İT komandası işçilərinin sayı

İT komandası işçilərinin sayı		
2022	2023	2024
406	555	675

2024-cü ildə İT komandasındakı işçilərin ümumi sayı 675-ə çatıb ki, bu da 2023-ci ildə qeydə alınan 555 işçi ilə müqayisədə 22% artım deməkdir.

Ayrı-ayrı informasiya sistemlərinin istismarı və məlumatların emalı prosedurları ilə bağlı bütün əməliyyat sənədləri İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyası ilə müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olmalıdır. İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyasında qeyd olunan müddəalar informasiya sistemlərinin fəaliyyəti ilə bağlı hər hansı digər sənədlərdən üstündür. Bu iyerarxik struktur İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyasında müəyyən edilmiş prinsip və siyasətlərin ən yüksək üstünlük təşkil etməsini təmin edir. Bankın informasiya resurslarının bütövlüyünü və təhlükəsizliyini qorumaq üçün onlara əməl edilməlidir.

Məxfilik və qorunma üzrə daxili qaydalar:

Təhlükəsizlik və məxfilik dəyərlərini müəyyən edən əsas sənəd ABB-nin Etik Kodeksidir. 2022-ci ildə təsdiqlənmiş “İnformasiya insidentlərinin idarə edilməsi üzrə Metodik Göstərişlər” “ABB-nin İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyası” və informasiya təhlükəsizliyi üzrə təkmil idarəetmə sistemləri əsasında qurulub. Bu təlimatlar qabaqcıl təcrübələrə əsaslanaraq hazırlanıb. İnformasiya prosesləri və texnologiyaları ilə işləyərkən istifadəçilər üçün zəruri prosedurları, davranışları müəyyənləşdirir. Bu metodik göstərişlərin əsas məqsədi ən yüksək keyfiyyət səviyyəsini təmin etməklə insidentləri operativ və effektiv şəkildə həll etməkdir. Yekun məqsəd bu hadisələrin biznes əməliyyatlarına göstərə

biləcəyi hər hansı mənfi təsiri minimuma endirməkdir.

Fırıldaqçılığın qarşısının alınması və kibertəhlükəsizlik

ABB potensial olaraq kiber fırıldaqçılıq hücumlarına, həm bankdaxili, həm də xarici İT əməliyyatlarında fasilələrə, bankomat hücumlarına və kredit fırıldaqlarına səbəb ola biləcək artan xarici təhlükələrin fərqiindədir. Fırıldaqçılıqdan və onun potensial maliyyə itkilərindən qorunmaq üçün ABB saxtakarlıq fəaliyyətlərinə qarşı ciddi tədbirlər görür. Bu tədbirlər icazəsiz pul köçürmələrinin, xüsusən də müştərilərin razılığı olmadan həyata keçirilən pul köçürmələrinin qarşısının alınmasını nəzərdə tutur. Bundan əlavə, ABB xidmət mərkəzləri və ya işçilərin qeyri-qanuni əməliyyatlara cəlb edilməsinin qarşısını almaq üçün tədbirlər həyata keçirir.

Məlumatların qeyri-adekvat mühafizəsi və idarə edilməsi də maliyyə institutlarında kritik risk faktorları kimi tanınır. Buna cavab olaraq, ABB bu cür riskləri effektiv şəkildə azaltmaq üçün məlumatların məxfiliyi və qorunması üzrə risk limiti sistemini işləyib

Qarşısı alınan kiberhücumların sayı	2022	2023	2024
WAF (Veb tətbiqi mühafizə səddi)	6,483,000	2,878 ,000	32,534,000
Email kiberhücumları	13,030,000	14,670,040	4,500,000
XDR (Genişləndirilmiş aşkarlama və cavab)	10,773	859	4,259
Ümumi	19,523,773	17,548,899	37,038,259

Keçmişdə təhlükəsizlik qaydalarının indiki qədər geniş tətbiq olunmaması hazırda daha çox aşkaretmənin müşahidə olunmasına səbəb olub. Bu, təhlükəsizlik qaydaları tədricən tətbiq edildikdə gözlənilən təbii bir haldır. Biz mütəmadi olaraq təhlükəsizliyi gücləndirir və yeni qaydalar əlavə edirik. Bu da aşkaretmələrin sayının artmasına təsir göstərir.

ISO:IEC 27001:2022 standartının tətbiqi

2024-cü ildə ABB, məlumat təhlükəsizliyi və risk idarəetməsinə sadiqliyini bir daha təsdiqləyərək TÜV Austria tərəfindən ilk cəhddən ISO/IEC 27001:2022 sertifikatına layiq görülmüşdür. Bu beynəlxalq sertifikat ABB-nin məxfi məlumatların qorunması, kibertəhlükə risklərinin idarə edilməsi və əməliyyat dayanıqlılığının təmin olunması üzrə qlobal ən yaxşı təcrübələrə uyğun fəaliyyət göstərdiyini təsdiqləyir.

Davamlı təkmilləşdirmə strategiyamız çərçivəsində

hazırlayıb. Bu sistem Erkən Xəbərdarlıq Sistemi (EWS) əsasında risk limitlərinin avtomatlaşdırılmasına imkan verir. Belə bir yanaşmadan istifadə etməklə Bank məlumatların pozulması ehtimalını və məlumatla bağlı digər zəiflikləri minimuma endirməklə, potensial riskləri fəal şəkildə həm müəyyən, həm də həll edə bilir.

ABB Azərbaycanın bank sektorunda kibertəhlükəsizlik sahəsində qabaqcıl mövqe tutduğundan, Bankımız öz müştərilərini müxtəlif kibertəhlükələrdən, o cümlədən fişinq hücumlarından qorumaq üçün ən müasir xidmətlər təqdim etmək imkanındadır. Bankın təhlükəsizliyə proaktiv yanaşması onun rəqəmsal bankçılıq xidmətlərinə inamını qoruyur.

ABB təhlükəsizlik problemlərini strateji şəkildə həll etməklə proaktiv təhlükəsizlik yanaşmasını ortaya qoyur. Rəqəmsal ödənişləri maksimum dərəcədə artırmaqla yanaşı, rəqəmsal bankçılıqda tam təhlükəsiz mühit yaradır. Bu hərtərəfli strategiya vasitəsilə Azərbaycanın rəqəmsal bankçılıq ekosisteminin ümumən böyüməsinə və tərəqqisinə töhfə verir. Müştərilərin etibarını artırır, həssas məlumatları mühafizə edir.

ABB Məlumat Təhlükəsizliyinin İdarə Edilməsi Sistemi (ISMS) tətbiq etmiş və bu sistem tənzimləyici tələblər, eləcə də sənaye standartlarına tam uyğunlaşdırılmışdır. Sertifikatlaşdırma prosesi çərçivəsində təhlükəsizlik siyasətləri, risklərin idarə olunması və insidentlərə qarşı cavab tədbirləri ciddi qiymətləndirmədən keçmişdir.

Bu nailiyyət ABB-nin müştəri məlumatlarının qorunması, etimadın möhkəmləndirilməsi və dəyişən rəqəmsal mühitdə kibertəhlükəsizlik dayanıqlılığının gücləndirilməsinə verdiyi önəmi əks etdirir. ABB gələcəkdə də texnologiyaya, idarəetmə çərçivələrinə və əməkdaşların təhlükəsizlik məlumatlılığı proqramlarına davamlı investisiya edərək təhlükəsizlik səviyyəsini daha da artırmağa sadiqdir.

ABB-də İnformasiya Təhlükəsizliyi İdarəetmə Sistemi (İTİS) tətbiq edilir. İTİS tətbiqinin əsas üstünlükləri bunlardır:

- Təkmilləşdirilmiş məlumat mühafizəsi və

- qaydalara uyğunluq;
- Təhlükəsizlik pozuntuları və maliyyə itkisi riskinin azaldılması;
- Maraqlı tərəflərin inamı və uzunmüddətli dayanıqlılıq.

İnkişaf edən kibertəhlükələrə qarşı güclü müdafiəni saxlamaq, məxfiliyi qorumaq üçün bank işçiləri arasında sağlam informasiya təhlükəsizliyi barədə məlumatlılığın təmin edilməsi çox vacibdir. Bank işçiləri üçün informasiya təhlükəsizliyi üzrə maarifləndirmə təliminin əhəmiyyəti və faydalarının qısa və kompleks izahı aşağıda qeyd olunub:

- Daxili təhdidlərin və insan səhvlərinin azaldılması;
- Təhlükəsizlik mədəniyyətinin təşviqi;
- Tənzimləyici tələblərə və sənaye standartlarına uyğunluq.

Bank daxilində İnformasiya Təhlükəsizliyi İdarəçiliyinin (İTİ) inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi informasiya təhlükəsizliyi risklərinin effektiv idarə edilməsini təmin etmək, normativlərə uyğunluğu qorumaq və maraqlı tərəflərin etibarını artırmaq üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İTİ inkişafı və təkmilləşdirmə təşəbbüsələrinin qısa və hərtərəfli icmalı aşağıda qeyd olunub:

- Güclü idarəetmə çərçivəsinin yaradılması;
- Dayanıqlılıq riskinin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi;
- Maraqlı tərəflərin iştirakı və şəffaflıq;
- Təkmilləşdirilmiş məlumatlandırma və maarifləndirmə proqramları;
- Güclü informasiya təhlükəsizliyi siyasəti və prosedurlarının hazırlanması, həyata keçirilməsi.

“SWIFT Customer Security Controls Framework 2023” sertifikatı

Bank “SWIFT Müştəri Təhlükəsizliyinə Nəzarət Çərçivəsi 2023” sertifikatı ilə birgə “SWIFT Alyansı”nı uğurla keçmişdir. Bu nailiyyət qlobal maliyyə əməliyyatlarımızda ən yüksək təhlükəsizlik və səmərəlilik standartlarını saxlamaq öhdəliyimizi vurğulayır. Bizim uyğunluq və mükəmməlliyə bağlılığımızı göstərir. Həm də maliyyə infrastrukturumuzun möhkəmliyinə sübutdur.

Müştərilərimizi kiberhüumlardan qorumaq üçün müxtəlif tədbirlər görürük, məsələn:

- 3D Secure parolu vasitəsilə müştərilərin kartlarında fırıldaqçılıq risklərinin minimuma endirilməsi üçün 3D Secure texnologiyasının tətbiqi;
- SMS bildirişinin bütün müştəri əməliyyatları, yeni əməliyyatlar, tranzaksiya uğursuzluqları və bu əməliyyatın uğursuzluğuna səbəb olan potensial

- şübhəli əməliyyatlar üçün təqdim olunması;
- Mobil telefonun biometrik autentifikasiya funksiyası varsa, əlavə təhlükəsizlik kodunun daxil edilməsini tələb edən yüksək miqdarda əməliyyatlar üçün xüsusilə təhlükəsiz olan NFC texnologiyasının tətbiqi;
- Sistemin rəqəmsal bankçılıq xidmətlərinin effektivliyini artırmağa kömək etdiyini nəzərə alaraq, korporativ bankçılıqda Ani Ödəniş Sisteminin (IPS) optimallaşdırılması.

Ümumi Məlumatların Qorunması Qaydasının (GDPR) ABB-yə təsiri

Bankdaxili proseslərin və müştərilərin şəxsi məlumatlarının kibercinayətkarlıqdan qorunmasında, bununla bağlı münasibətlərin effektiv idarə olunmasında Avropa Birliyinin Ümumi Məlumatların Qorunması Qaydası (GDPR) banklara dəyərli təlimatlar verir. GDPR bankın xüsusiyyətlərini, müştərilərin şəxsi məlumatlarının emalından asılılığını və digər maliyyə bazarı qaydalarına uyğunluğunu nəzərə alaraq, bankların məhsul və xidmətləri necə dizayn və təklif etməli olduğunun təsvirini göstərir. Bu qaydaların hazırda ən yaxşı təcrübə sayıldığını nəzərə alaraq, biz boşluqları müəyyənləşdirmək, məlumatların mühafizəsi təcrübəmizi daha da təkmilləşdirmək üçün GDPR tələblərini dərinədən öyrənirik.

İnformasiya Təhlükəsizliyi Konsepsiyamız risk və təhdidlərə hazır olmaq, onlara cavab vermək üçün aşağıdakı tədbirlər vasitəsilə informasiya təhlükəsizliyi proseslərində bizə istiqamət verir:

- Fövqəladə və gözlənilməz hallarla bağlı müxtəlif risk və təhdidlərin Bankın əməliyyat fəaliyyətinə təsirinin qiymətləndirilməsi;
- İnformasiya sistemlərinin bərpası strategiyasının müəyyən edilməsi;
- Fövqəladə halların ayrı-ayrı variantları zamanı müxtəlif davranış ssenariləri;
- İnformasiya sistemlərinin bərpası üzrə işlərin qarşılıqlı əlaqəsi və əlaqələndirilməsi sxemi;
- Planın sınaq sxemi və onun dövriliyi;
- İnformasiya sistemlərinin bərpası prosesində iştirak edən bütün Bank işçilərinin məcburi təlimatlandırılması.

Rəqəmsal dələduzluqla mübarizə tədbirləri

Rəqəmsal dələduzluq risklərinə qarşı mübarizə çərçivəsində ötən il ərzində təşkilati çarpaz-kanal dələduzluq aşkarlama sistemi, eləcə də əməliyyat və sessiya dataları əsasında dələduzluğun qarşısının alınması istiqamətində mühüm texnoloji investisiyalar

həyata keçirilmişdir. Eyni zamanda, ölkədə aktual olan aşağıdakı dələduzluq hallarına qarşı kompleks tədbirlər görülmüşdür:

- Hesabın ələ keçirilməsi (Account Takeover);
- Zərərli proqram təminatı vasitəsilə hesab və ya ödəniş kartı məlumatlarının oğurlanması;
- Fişinq hücumları;
- Loyallıq proqramlarından sui-istifadə halları;
- Hesab vasitəçiliyi (Money Mule) və s.

Görülən tədbirlər nəticəsində müştəri hesablarında 2024-cü il ərzində ümumilikdə 3.8 milyon AZN həcmində vəsait qorunmuşdur ki, bu da 2023-cü il ilə müqayisədə 4.5 dəfə daha çoxdur. Rəqəmsal dələduzluğa qarşı mübarizənin effektivliyini əks etdirən əsas göstəricilərdən biri kimi, müştəri hesablarında qorunmuş vəsaitlərin ümumi dələduzluq əməliyyatlarında (həm uğurlu, həm də uğursuz cəhdlər nəzərə alınmaqla) payı 64% təşkil etmişdir. Bu isə o deməkdir ki, hər 100 AZN həcmində baş vermiş dələduzluq əməliyyatlarının 64 AZN müştəri hesablarında qorunmuşdur.

Bundan əlavə, ötən il üzrə “Fraud Basis Point” göstəricisi beynəlxalq praktika göstəricilərinə uyğun olaraq hər 10,000 AZN uğurlu əməliyyatda 1 AZN səviyyəsində saxlanmışdır ki, bu da sektorda risklərin idarə olunması və qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən strategiyaların effektivliyini nümayiş etdirir.

ABB rəqəmsal dələduzluğa qarşı mübarizə sahəsində risklərin müəyyən edilməsi, proaktiv şəkildə qarşısının alınması və yanlış aşkarlamaların minimallaşdırılması ilə müştəri məmnuniyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində aşağıdakı addımların həyata keçirilməsini hədəfləməkdədir:

- **Süni İntellekt (AI) və Maşın Öyrənməsi (ML) tətbiqi:**
Dələduzluq risklərinin daha dəqiq proqnozlaşdırılması və real vaxt rejimində anormal davranışların aşkarlanması;
- **Generativ Süni İntellekt (Gen AI):**
İrəli səviyyəli fırıldaqçılıq sxemlərinin modelləşdirilməsi və yeni dələduzluq üsullarının simulyasiyası üçün həllər;
- **Skoring Modellərinin Təkmilləşdirilməsi:**
Müştəri davranışı və risk səviyyəsinin daha dəqiq qiymətləndirilməsi üçün kredit və rəqəmsal dələduzluq risklərini analiz edən yeni metodologiyaların tətbiqi;
- **Çarpaz-Kanal dələduzluq qiymətləndirməsi (Cross-Channel Fraud Detection):**
Bankın fərqli kanallarında (mobil bankçılıq, internet bankçılıq, Kart, ATM, POS və s.) müştəri fəaliyyətlərinin əlaqəli təhlili və risklərin vahid platformadan idarə olunması;

- **Video KYC üzrə dələduzluq risklərinin idarəedilməsi:**
Video identifikasiya (e-KYC) proseslərində saxta şəxsiyyət məlumatlarının və deepfake texnologiyalarının aşkarlanması üçün yeni nəsil həllər;
- **SİMA Rəqəmsal imza və biometrik KYC metodlarının tətbiqi:**
Gücləndirilmiş elektron imza və son nəsil üztanıma texnologiyası ilə biometrik eyniləşdirmə metodları vasitəsilə autentifikasiya mexanizmlərinin tətbiqi;
- **Blokçeyn texnologiyalarının tətbiqi:**
Fırıldaqçılıq risklərini azaltmaq və əməliyyatların şəffaflığını artırmaq üçün blokçeyn əsaslı həllərin dələduzluq monitoring sistemlərinə integrasiyası

Bu istiqamətlər üzrə həyata keçiriləcək investisiyalar bank sektorunda rəqəmsal dələduzluqla mübarizə səviyyəsini daha da yüksəldərək, dələduzluq risklərinin azaldılmasına, müştəri loyallığının və təhlükəsizliyinin artırılmasına xidmət edəcəkdir.

Biznes etikas və dürüstlük

Müştərilərimizin bizə göstərdiyi etimad birbaşa olaraq onları yüksək keyfiyyətli mal və xidmətlərlə düzgün şəkildə təmin etmək bacarığımızın nəticəsidir. Əgər biz sadəcə olaraq korporativ davranış standartını müəyyən etsək və şəffaf, hesabatlı təşkilat kimi fəaliyyət göstərsək, strateji məqsədlərimizə nail ola bilərik.

Müştərilərimizin və tərəfdaşlarımızın etimadını qazanmaq və uğurlu biznesi idarə etmək üçün biz işçilərin davranışı və biznes qərarlarının ən yüksək etik standartlara uyğun olmasını təmin etməliyik.

Etik Kodeks

ABB-nin Etik Kodeksi bütün işçilərimizdən tələb etdiyimiz həm peşəkar, həm şəxsi davranış üzrə etik normaları əks etdirir.

Biz əməkdaşlarımıza Etik Kodeksdə nəzərdə tutulmayan hallarda davranışlarını aydınlaşdırmaq üçün “RADAR” sistemindən istifadəni tövsiyə edirik. Sistem aşağıdakı mərhələləri əhatə edir:

- Hadisənin tanınması;
- Vəziyyətin qiymətləndirilməsi;
- Nə edəcəyinə qərar vermək;
- Əvvəlcədən razılıq;
- Hesabat və ünsiyyət.

Bu sistemlə bağlı işçilər arasında məlumatlılığı artırmaq üçün təlimlər təşkil edilir.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə

ABB-də korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə bağlı müvafiq prosedurlar, siyasətlər mövcuddur. Korrupsiyaya qarşı mübarizə prosedurunun müəyyən edən əsas sənəd “Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC-nin “Korrupsiyaya qarşı mübarizə siyasəti”dir. Siyasət korrupsiya hallarını proaktiv şəkildə həll etməyə kömək edən prinsipləri və təsirin azaldılması prosedurlarını təmin edir. Siyasət Bankın bütün işçilərini, həmçinin ABB ilə əməkdaşlıq edən üçüncü şəxsləri əhatə edir. İnvestorların məlumatlandırılması üçün Bankın rəsmi internet sahifəsində bu siyasətdən çıxarış verilmişdir. Biz işçilərin maarifləndirilməsini artırır, etik standartlarımıza və qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğunluğu təmin etmək üçün təlimlər verir, onlara rəhbərlik edirik.

Bu cür təlimlərə həmçinin yeni işə qəbul olunanlar üçün hazırlanmış “Welcome on Board” proqramı daxildir. Məqsədimiz gələcəkdə daha çox işçini əhatə etmək üçün korrupsiyaya qarşı mübarizə təlimlərinin əhatə dairəsini genişləndirməkdir.

ABB-də əməliyyatlar korrupsiya riski baxımından dəyərləndirilir. Bank bütün fəaliyyət sahələrində şəffaflığı və etik prinsipləri ön planda saxlayaraq, əməliyyatların risk təhlilini mütəmadi olaraq aparır və mümkün risklərin qarşısını almaq üçün qabaqalıcı tədbirlər həyata keçirir.

“Whistleblowing”

“ABB” ASC-də qanunvericiliyin və bankdaxili normativ sənədlərin tələblərinin pozulması barədə məlumatların təqdim edilməsi, qəbulu, araşdırılması (“Whistleblowing”) siyasəti Bankda qanunvericiliyin və bankdaxili normativ sənədlərin tələblərinin pozulması barədə məlumatların qəbulu və araşdırılmasının əsas prinsiplərini, məqsədlərini, eləcə də bu istiqamətdə həyata keçirilməsi zəruri olan tədbirləri müəyyən edir. ABB-nin Daxili nəzarət departamenti “Whistleblowing” siyasətinə, həmçinin bankdaxili normativ sənədlərə və normativ aktlara uyğun olaraq prosesləri tətbiq etməklə potensial pozuntuları vaxtında müəyyən edib qarşısını alır.

Məlumatların qəbulu üçün çoxkanallı məlumatvermə sistemi yaradılmışdır ki, buna korporativ elektron poçt, qaynar xətt, Whatsapp və Telegram əlaqə nömrəsi, yazılı müraciətlər və elektron platforma üzərindən müraciətlər daxildir. Bu yanaşma, maraqlı tərəflərin rahat və anonim şəkildə məlumat verməsini təmin edərək effektiv nəzarət və həlletmə prosedurlarının həyata keçirilməsinə imkan yaratmışdır.

Whistleblowing mahiyyətli müraciətlər aidiyyəti struktur bölmə tərəfindən qəbul edilərək qeydə alınır və ən gec 20 iş günü ərzində araşdırılır. Müraciət anonim olmadıqda və qanunvericiliyə zidd olmadığı hallarda araşdırmanın nəticələri məlumat verən şəxsə çatdırılır. Konfidensiallığın qorunması prinsipinə uyğun olaraq, məlumat verən şəxsin istəyinə əsasən şəxsiyyəti məxfi saxlanılır.

Siyasətin effektiv tətbiqi və məlumatlılığın artırılması məqsədilə əməkdaşlar mütəmadi maarifləndirilir, o cümlədən onboarding prosesində yeni işçilərə müvafiq məlumatlar təqdim olunur. Bu yanaşma bankdaxili şəffaflığı artıraraq, etik davranışı təşviq etmək və qayda pozuntularının qarşısını almaq məqsədini güdür.

Biz Bankın əməkdaşlarını, müştərilərini, Bankla işgüzar münasibətlərdə olan kontragentləri, mal, iş, xidmət təchizatçıları, məsləhətçiləri və bu statuslara uyğun digər fiziki və hüquqi şəxsləri hər hansı şübhələr olduğu halda bu barədə müvafiq kanallar vasitəsilə məlumat verməyə təşviq edirik:

Korporativ elektron poçt ünvanı:
whistleblowing@abb-bank.az

Məlumat vermək üçün qaynar xətt:
+994 12 4930091 (2828)

Anonim sorğunun yaradılması üçün müvafiq platforma

Müraciətin yazılı şəkildə ABB-nin poçt ünvanına təqdim edilməsi

Bankın rəsmi internet sahifəsində yerləşdirdiyimiz müvafiq siyasətlərin qısa icmalı ilə tanış ola bilərsiniz:

<https://abb-bank.az/az/haqqimizda/siyasetlerimiz>

3

İNNOVASIYA VƏ
RƏQƏMSALLAŞMA

ABB İNNOVASIYA VƏ ABB TECH

Biz innovasiyaları şirkətin uğurunun əsas amili hesab edirik. Buna görə də davamlı şəkildə qabaqcıl texnologiyaların inkişafını və Qrupun əməliyyatlarına inteqrasiyasını davam etdiririk. Təkcə Qrup daxilində deyil, ölkə miqyasında da innovasiyaların təşviqinə yönəlmiş müxtəlif proqramlar həyata keçiririk. 2024-cü ildə ABB 5-ci pre-inkubasiya proqramı üzrə 13, ignite proqramı

üzrə isə 14 startapa dəstək verib. Ignite proqramı erkən mərhələdə olan startapların ideya mərhələsindən MVP mərhələsinə qədər inkişaf prosesini dəstəkləyən bir platformadır. MVP (Minimum Viable Product) – ən az funksionallığa malik işlək məhsul deməkdir və startapların bazar ehtiyaclarını sınaq, istifadəçi rəylərini toplamaq üçün ilkin versiyanı təqdim etməsinə imkan yaradır.

5-ci Pre-inkubasiya proqramı üzrə:
Ecomart-Saas
Algenix-Green tech, Energy
ITarla-Green tech, agritech
GreInvest-Green fintech
Agrosolar- Green tech, agritech
GreenWave Bank- Green fintech
EcoSpend- Green fintech
Elver-Fntech
Bicardio- Green fintech
Robotik Gunəbaxan-Green tech
Ekoloji Kredit- Green fintech
Tip Tap- RestTech
HireMood-HR tech

Ignite proqramı:
GOGsky-Traveltech
AYNA-Marketplace
Fat Wallet-Fintech
Market Magnet-E-commerce
Bamper-E-commerce
Bugoo- Traveltech
KingJob-HE tech
Carfix-Marketplace
Simic-Marketplace
SMART PHARM-Medical Tech

Əsas proqramlar
Hakatonlar
Preinkubasiya
İnkubasiya
ABB Tech Akademiyasının tədris proqramları

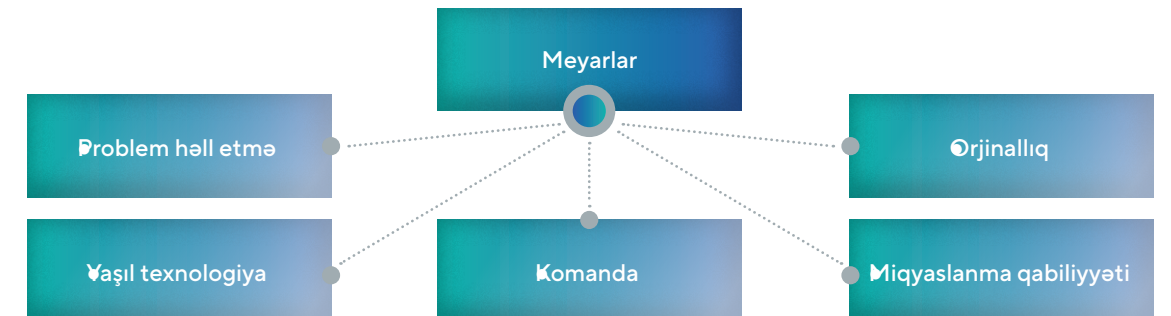
Son 5 ildə ABB Tech Akademiyasından 769 nəfər məzun olub

Akademiya 2019-cu ildə Bankın korporativ sosial məsuliyyət layihəsi çərçivəsində yaradılıb. Təhsil müəssisəsinin məqsədi ölkəmizin əmək bazarındakı ehtiyacları nəzərə alaraq peşəkar informasiya texnologiyaları mütəxəssislərinin hazırlanmasına dəstək olmaqdır.

Startup istiqamətində keçirilmiş tədbir və proqramlar

Ölkəmizin biznes mühitində birinci dəfə reallaşdırılan bu sosial layihə çərçivəsində Akademiyanın ilk proqramları ödənişsiz olub. Sonrakı proqramlarda isə ABB Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, BP kimi tərəfdaşları ilə birgə qəbul prosedurları zamanı yüksək nəticə göstərən istedadlı tələbələrə təqaüdlə təhsil imkanı yaradıb.

5 il ərzində ABB Tech Akademiyasının ayrı-ayrı proqramlarından 769 nəfər məzun olub. Məzunların 30%-i ABB-nin müxtəlif layihələrində, 70%-i isə ayrı-ayrı yerli və xarici şirkətlərdə çalışır. ABB Tech Akademiyasını bitirənlərin işəqəbul əmsali 82%-dir.

Yetiştirirdiyimiz startaplar
2023-cü ildə yetiştirirdiyimiz startaplardan:

My Loop

Myloop
KOS-lar üçün rəqəmsallaşdırılmış bonus sistemi həlləri və fərdiləşdirilmiş marketing alətləri təqdim edən platforma-200+ partnyor və 5000+ istifadəçi ilə öz fəaliyyətlərini davam etdirir.

mənzil park

Mənzilpark
Mənzillərin idarə edilməsi sahəsində həm mənzil sahiblərinin, həm bina menecerlərinin işini asanlaşdıran platforma-5 yaşayış kompleksi, 30 bina və 2800+ istifadəçi ilə fəaliyyətlərini davam etdirir.

Snackpack

İstifadəçiləri yerli restoran və mağazalarla əlaqələndirməklə endirimli qiymətlərlə yemək təklif edərək qida israfına qarşı mübarizə aparan mobil proqram-10+ partnyor və 3000+ istifadəçiyə sahibdir.

sampler.az

Sampler.az

Müştəriləri və şirkətləri bir araya gətirən platforma. Burada müştərilər şirkətlərin məhsullarını pulsuz yoxlaya, sonra saytda rəy bildirə bilərlər. Platforma yeni partnyorlar və istifadəçilərlə fəaliyyətini davam etdirir.

Pre-inkubasiyanı uğurla tamamlamış startaplar

“Ecomart” istehsalçılar üçün nəzərdə tutulmuş, süni intellektə əsaslanan inventar idarəetmə proqram təminatıdır. Bu proqram tələbin proqnozlaşdırılmasını optimallaşdıraraq tez xarab olan məhsulların israfını azaldır, inventarın dəqiqliyini artırır və optimal ehtiyat səviyyəsini təmin edir.

AgroSolar günəş enerjisi ilə işləyən IoT texnologiyasını, xüsusi dizayn edilmiş PCB-ləri və istifadəçi dostu platformanı birləşdirən ağıllı kənd təsərrüfatı həllidir. Bu həll fermerlərə və bizneslərə real vaxt rejimində günəş enerjisinin istifadəsini izləməyə, optimallaşdırmağa və idarə etməyə kömək göstərir, məhsuldarlığı artırır, xərcləri azaldır və davamlı inkişafı təşviq edir.

ElVer gələcək nəsil ödəniş sistemidir. Bu, sizə sadəcə ovucunuzu skan edərək sürətli və təhlükəsiz ödəniş etməyə imkan verir.

iTarla IoT texnologiyasından istifadə edərək resursların optimallaşdırılmasını və kənd təsərrüfatı məhsuldarlığının artırılmasını təmin edən ağıllı təsərrüfat həllidir.

Algenix yosunlardan istifadə edərək yağ istehsal edən və təmiz enerji yaradan, enerji ehtiyacları üçün davamlı həllərə fokuslanan startapdır.

Ekoloji kredit-Ekoloji kredit reytinglərinin hesablanması üçün birləşdirilmiş platforma.

Hiremood-Peşəkar CV hazırlamağın ən sürətli və asan yolu.

3.2

TEKNOLOJİ YENİLİKLƏR

ABB müştəri təcrübəsini yaxşılaşdırmaq üçün daim müxtəlif texnologiyalar tətbiq edir. Texnoloji yeniliklər Bankın imicini, səmərəliliyini, əlçatanlığını və dayanıqlılığını dəstəkləyir. Bu yeniliklərdən istifadə etmək öhdəliyimiz rəqəmsal transformasiya təcrübəmizi stimullaşdırır.

ABB mobile tətbiqinə əlavə olunmuş yeni funksionallıqlar

2024-cü ildə ABB mobile tətbiqinə mühüm funksionallıqlar əlavə edilmişdir. Bu, müştəri təcrübəsini daha da təkmilləşdirərək bank xidmətlərini daha rahat və əlçatan etmişdir. Həmin yeniliklər, müasir rəqəmsal texnologiyaların imkanlarından istifadə etməklə müştərilər üçün geniş xidmət çeşidi və daha yüksək təhlükəsizlik təmin edir. ABB, rəqəmsal transformasiya strategiyasına uyğun olaraq, innovativ həllər təqdim etməyə davam edərək müştərilərinin gündəlik maliyyə ehtiyaclarını daha çevik və effektiv şəkildə qarşılamağa çalışır. 2024-cü ildə ABB mobile tətbiqinə əlavə edilmiş mühüm funksionallıqlar:

- **Videozəng xidməti** müştərilərin məsafədən identifikasiyasını təmin edərək, filiallara getmədən cari hesabın açılması xidmətinə həyata keçirməyə imkan verir.

Bankımızda hesab açmaq hər kəs üçün tam onlayn

- **IPO xidməti və BFB ilə inteqrasiya** müştərilərin investisiya imkanlarını genişləndirdi.
- Hər əməliyyata görə **karbon izini görmək imkanı** ekoloji məsuliyyəti təşviq edərək müştərilərin məsuliyyətli qərarlar qəbul etməsinə şərait yaratdı.
- **Yeni sığorta məhsulları** əlavə edildi.
- **Təcili pul köçürmə sistemləri ilə inteqrasiya** edilərək maliyyə əməliyyatlarının daha rahat və sürətli həyata keçirilməsinə başlandı.
- **Tətbiqdə generativ süni intellekt əsaslı virtual assistent xidmətinin təqdim olunması** müştəri dəstəyini avtomatlaşdıraraq daha çevik xidmət göstərilməsinə şərait yaratdı.

ABB Süni İntellekt sizi salamlayır!

- **“Həvalə et”-mək imkanı:** Bank sektorunda ilk dəfə ABB-də tətbiq olunan rəqəmsal həll “Həvalə et” funksionallığı ABB mobile-a əlavə olunaraq istifadəyə verildi. Bu funksionallıq müştərilərə bank xidmətlərindən (bank hesablarının idarə edilməsi və hesab məlumatlarının əldə olunması, bank kartlarının qəbulu) istifadə etmək üçün səlahiyyətin üçüncü şəxslərə verilməsini təmin etməyə imkan yaradır.
- **Digər qurumlara arayışlar:** ABB mobile daxilində istənilən quruma arayışların online formada təqdim edilməsi mümkün oldu.
- **Avans kredit xətti:** Müştərilərə əməkhaqqını gözləmədən tam rəqəmsal formada ABB mobile-dan minimum 50, maksimum 1000 manatadək avans ala bilmək imkanı yaradıldı. Avans əməkhaqqının 50%-dən artıq ola bilməz və xidmət üzrə 100 gün komissiya əsaslı güzəşt müddəti təqdim edilir.

- **OTP-nin SİMA ilə əvəzlənməsi:** OTP prosesi ABB mobile platformasında SİMA ilə əvəzləndi.
- **Visa Stop ödəniş xidməti:** VISA kartlarında qoşulmuş təkrarlanan ödənişlərin (abunəlik ödənişləri) ABB mobile vasitəsilə idarə edilməsi funksionallığı yaradıldı.
- **ABB mobile-da yeni avtorizasiya:** ABB mobile-a Codevo avtorizasiya və eyniləşmə sistemi integrasiya edilərək müştərilərimizin tətbiqə daxil olması sürətləndirildi, tətbiqdən istifadə zamanı zərərli proqramlardan, viruslardan qorunma səviyyəsi daha da artırıldı.

- **DigiHesab Max məhsulu, Mastercard international transfers və GovTech xidmətləri** istifadəyə verildi, beləliklə, müştərilərə daha geniş funksionallıq və rahatlıq təmin edildi.

Korporativ internet bankçılıq üzərindən təqdim olunan yeniliklər

İnternet bankçılıq platformasında həyata keçirilən yeniliklər sayəsində müştərilər bankda olan bütün məlumatlarına məsafədən çıxış əldə edir, eyni zamanda onlayn kredit müraciət platforması və mobil tətbiqlər vasitəsilə kredit müraciətlərini daha sürətli və asan şəkildə həyata keçirə bilirlər. Bu rəqəmsal həllər müştərilərin vaxtına qənaət etmək, bank əməliyyatlarını daha rahat və effektiv idarə etmək imkanı yaradır.

Korporativ internet bankçılıq platforması üzərindən müştərilər üçün aşağıdakı funksionallıqlar reallaşdırıldı:

- **KOB-lar üçün rəqəmsal invoysların maliyyələşdirilməsi:** İş adamlarına ABB Business İnternet Bank platforması üzərindən 3 000 000 AZN-ə qədər "İnvoysların maliyyələşdirilməsi" kreditini rahatlıqla əldə etmək imkanı yaradıldı. Bu kredit məhsulunun əsas üstünlüyü vəsait məbləğinin yüksək olması, rəsmiləşdirmə prosesinin daha az sənədlə, sürətli və rahat şəkildə aparılmasıdır. Belə ki, sahibkar filiala yaxınlaşmadan rəqəmsal platformada sadəcə müraciət formasındakı məlumatları daxil edir, tələb olunan sənədləri yükləyərək göndərir və müqaviləni onlayn şəkildə rəsmiləşdirib vəsaiti tam rəqəmsal təcrübə ilə maksimum 2 günə alır.

- **KOB-lar üçün rəqəmsal "Əməkhaqqı layihəsinə dəstək" krediti:** "Əməkhaqqı layihəsinə dəstək" kreditinə filiala müraciət etmədən onlayn şəkildə müraciət etmək olar.
- **DGK avans ödənişləri:** DGK ilə integrasiya olunmuş sistem vasitəsilə müştərilər filiala yaxınlaşmadan avans ödənişlərini yerinə yetirə bilirlər.

- **Gömrük xərclərini ABB-nin İnternet Bankçılıq platformasında hesabla:** ABB-nin 2024-cü ildə bizneslərə təqdim etdiyi daha bir imkan sayəsində korporativ, kiçik və orta biznes müştəriləri idxal və ixrac etdikləri malların gömrük rüsumlarını ABB Business İnternet Bankçılıq platforması

üzərindən əvvəlcədən hesablaya bilirlər. Bu zaman müştərilərin "Elektron gömrük portalı"na daxil olub orada hesablamalar aparmasına ehtiyac qalmır. Bütün əməliyyatlar ABB Business İnternet Bankçılıq platformasında birbaşa həyata keçirilir. Beləliklə, sadə və sürətli təcrübə ilə müştərilərin işi asanlaşır.

- **Sığorta şirkətləri üçün kartlar:** Sığorta şirkətləri müştəriləri üçün ABB kartlarını sifariş edərək, zərərçəkənlərə ödənişləri daha rahat və sürətli formada həyata keçirə bilirlər.

"Fayda" proqramı ilə bağlı yeniliklər:

2024-cü ildə "Fayda" proqramı çərçivəsində bir sıra yeniliklər həyata keçirildi. Bu yeniliklər müştəri təcrübəsini yaxşılaşdıraraq "Fayda" proqramının daha funksional və rahat istifadəsini təmin etdi:

- **"Faydalı keşbek"** üzrə yeni kabinet yaradılaraq müştərilərə keşbek məbləğlərini daha rahat izləmək və idarə etmək imkanı verildi.
- **"Merchant based"** keşbeklərin hesablanması funksionallığı tətbiq edilməklə fərqli ticarət nöqtələrində xüsusi keşbek qaydaları ilə müştərilərin daha çox fayda əldə etməsi təmin olundu.
- **"Faydalı keşbek"** proqramı çərçivəsində "Gənc+" paketi yaradıldı, xüsusi təhsil, əyləncə və digər eksklüziv keşbek təklifləri ilə ancaq 18-29 yaş arası gənc müştərilərə təqdim edildi.
- **Səhmdar və Eco** paketi yaradıldı.
- Müştəri segmentlərinin davranışı və bank gəlirliliyinə əsasən limitli müştərilər üçün **xüsusi paketlər yaradıldı** (imtiyazlı, gənc və s.)
- Bağlanmış müqavilə əsasında **partnyor təkliflərinin paketlərdə əks olunması** təmin edildi.
- Refund funksionallığının yaradılması ilə **"Faydalı keşbek"** balansında kifayət qədər vəsait olmadığı halda çatışmayan məbləğin avtomatik kartdan tutulması mümkün oldu.

Rəqəmsal filial: Rəqəmsal filial konseptinin təsdiq edilməsi prosesi yekunlaşmışdır. Xidmət keyfiyyətinin və sürətin artırılması üçün, tam yeni üslubda yaradılacaq

filial konseptinin icrasına start verilmişdir. Bununla yanaşı, filiallarda istifadə olunan 40-dan çox BPM proses yeni platformaya keçirilərək, həm istifadəçi təcrübəsinin, həm də texniki dayanıqlılıq göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasına nail olunmuşdur.

Customer 360 portalı: Müştərilərə xidmətin daha keyfiyyətli təşkili üçün bütün filiallarda müştəri məlumatlarını özündə əks etdirən "Customer 360" portalı yaradıldı.

IP telefoniyanın CRM-ə integrasiyası: Müştəri menecerlərinə CRM sistemi üzərindən müştərilərlə əlaqə saxlamaq, nəticələri sistemdə qeyd edərək müştərilərə daha keyfiyyətli xidmət göstərmək və keçmiş müzakirələri nəzərdən keçirərək təhlil edə bilmək imkanı yaradıldı.

Robotik proses avtomatlaşdırılmasının tətbiqi: RPA texnologiyasının tətbiqi ilə Dynamics 365 və HCM & LMS sistemləri integrasiya edilərək, hər iki sistemdə məlumatların aktuallığı və sinxronizasiyası məsələləri həll edildi. LMS sistemi API-siz qapalı sistem olduğundan və vendor asılılığı ilə işlədiyindən, bu prosesi RPA ilə avtomatlaşdırmaq vendor asılılığını azaltmağa kömək göstərir. RPA texnologiyasının tətbiqi iş proseslərini sürətləndirir və insan faktorundan yaranan səhvləri minimuma endirir. Bu inkişaf etdirilən həll daha effektiv və çevik işləmə imkanları təmin edir. Eyni zamanda, bu integrasiya məlumatların düzgün və təhlükəsiz ötürülməsinə şərait yaradır. Bu da işin məhsuldarlığını və səmərəliliyini əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Bankda 20-ə yaxın proses RPA tətbiqi əsasında avtomatlaşdırılaraq optimallaşdırılıb. Məsələn, FATCA/ CRS üzrə üzləşdirmə üçün sərf olunan vaxt 6 saatdan 4 dəqiqəyə qədər endirilib.

Bu həll sayəsində, qurum öz qərarlarını tətbiq etmək və biznes proseslərini qurmaq üçün daha çox müstəqillik qazanır. Bu da strateji məqsədlərə daha asan və sürətli çatmağa imkan verir. Nəticədə, Bankımız daha çevik və rəqabətə davamlı olur.

Ödəniş aqreqatorları arasında avtomatlaşdırılmış IT infrastruktur departamentinə keçid: Aqreqatorlar (HOP, Mpay, GoldenPay) və ya partnyorlarda problem yarandıqda keçid prosesi avtomatlaşdırılaraq saniyələrə keçirildi, nəticədə ödənişlər zamanı problemlərin ortaya çıxması halları azaldıldı.

Android pipeline-ın GitLab-a miqrasiyası: Kodlar Jenkins platformasından GitLab-a keçirilərək mərkəzləşdirilmiş formada rəqəmsal olaraq GitLab-da toplandı və məlumat itkisi ehtimalı azaldıldı.

Datanın idarə edilməsinin avtomatlaşdırılması: Datanın idarə edilməsi üzrə proqram təminatı olan "Ataccama" platformasının implementasiyası həyata keçirildi. Nəticədə Bankda datanın (metadata) və data keyfiyyətinin daha effektiv və avtomatlaşdırılmış şəkildə idarə edilməsi üçün zəmin yaradıldı.

Auto Call: Müştərilərə səsli mesajların (Auto Call) göndərilməsi üçün mərkəzləşmiş sistem quruldu.

3.3

SÜNİ İNTELLEKT VƏ GENERATİV SÜNİ İNTELLEKT TEXNOLOGİYALARININ TƏTBİQİ

2024-cü ildə təşkilat üzrə 30-dan çox Süni İntellekt layihələrinin planlı icrası həyata keçirilib. Bu yanaşma Süni İntellektin təşkilatda geniş tətbiqini və innovasiyaların davamlı inkişafını təmin edib.

Müştəri təcrübələrini daim inkişaf etdirən ABB, müştərilərlə əlaqələri daha da genişləndirmək üçün 2024-cü ildə müştərilərinə ABB mobile tətbiqində Süni İntellekt əsaslı Virtual Assistant xidmətini təqdim edib. Generativ Süni İntellekt texnologiyası əsasında ABB mobile Virtual Assistanti müştərilərə öz müraciətlərini göndərmə və onları maraqlandıran suallara sürətli formada cavab ala bilmə imkanı yaradıldı. ABB Süni İntellekt ABB mobile tətbiqində 3 dildə (Azərbaycan, ingilis, rus) istifadəçi müraciətlərini qəbul edir, onları maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirir, müştərilərə kömək göstərir.

2024-cü ildə ABB, Süni İntellekt və Generativ Süni İntellekt texnologiyalarının tətbiqi nəticəsində ümumilikdə 11.5 milyon AZN əlavə mənfəət əldə edib. Bu texnologiyalar satış, marketing və müştəri təcrübəsinin optimallaşdırılması istiqamətində böyük uğurlar qazandırır. Süni İntellekt istifadə edilməklə 6 minə yaxın əlavə TamKart satışı həyata keçirilib. Nəticədə TamKart dövriyyəsi əlavə olaraq 61 milyon AZN artmışdır. Eyni zamanda, nağd kredit dövriyyəsi 22.5 milyon AZN, KOS kredit dövriyyəsi 17 milyon AZN artaraq bankın kredit portfelini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirib.

Süni İntellekt dəstəyi ilə 143 KOS krediti müştərilərə təqdim edilib. 13.34 milyon AZN KOS əməkhaqqı kartları dövriyyəsi artıb. 2 minə yaxın yeni KOS əməkhaqqı kartı satılıb. Rəqəmsal marketing və müştəri yönümlü strategiyaların optimallaşdırılması nəticəsində ABB Home saytına 20 minə yaxın yeni ziyarətçi cəlb olunub. Süni İntellekt və Generativ Süni İntellekt texnologiyalarının tətbiqi, yalnız satışları artırmaqla kifayətlənməyib, həm də müştəri təcrübəsinin optimallaşdıraraq ABB-nin rəqəmsal transformasiya strategiyasını daha da gücləndirib.

Bankdaxili Süni İntellekt əsaslı virtual assistent:

Bankın departament və sahələrinin fəaliyyəti çərçivəsində bankdaxili istifadə məqsədi ilə süni intellekt əsaslı virtual assistent işçilərin istifadəsinə təqdim verilib.

Virtual assistent artıq korporativ İnternet Bankçılıqda:

Virtual assistentin artıq korporativ İnternet Bankçılıq platformasında tətbiqinə başlanıb.

Virtual assistentin nitqtanıma qabiliyyəti:

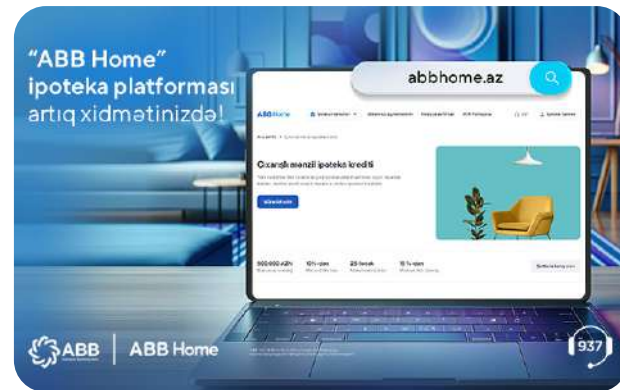
ABB mobile Virtual Süni İntellekt Assistenti artıq nitq tanıma qabiliyyətinə malikdir.

“ABB Home” platformasında Süni İntellekt almaq istədiyiniz evin qiymətini öyrənməyə dəstək olur:

2024-cü ilin əvvəllərində istifadəyə verilən abhome.az ipoteka platforması ilə bütün ipoteka müraciət prosesini onlayn olaraq tamamlamaq mümkündür. Artıq sayta daxil olan istifadəçilər istənilən ipoteka məhsuluna onlayn şəkildə müraciət edərək ipoteka kabinet vasitəsilə prosesi davam etdirə bilərlər. İstifadəçi saytda yerləşdirilən kalkulyator vasitəsilə özünə ayrılan ipoteka məbləğini öyrəndikdən sonra kabinet vasitəsilə sənədlərini yükləyir. Sənədlər rəy verilməsi üçün bankın müvafiq şöbələrinə

yönləndirildikdən sonra müştəriyə sənədlərin statusu ilə bağlı məlumat təqdim olunur. Müraciətini kabinet üzərindən tamamlayan müştəri ən sonda müvafiq filiala yaxınlaşaraq kredit əldə edir.

ABB ipoteka krediti ilə mənzil almaq istəyənlər üçün ABB Home platformasında süni intellekt modelləri əsasında çalışan “Əmlakın qiymətini öyrən” alətini də təqdim edib. Beləliklə, müştərilər platforma üzərindən Bakı şəhəri ərazisində yerləşən mənzillərin qiymətini də öyrənməyə bilərlər. Hazırda burada, əsasən, mənzillərin təxmini qiymətləri təqdim edilir. Yaxın zamanlarda alət daha da təkmilləşdiriləcək, həyət evi, torpaq və digər daşınmaz əmlak növlərinin də qiymətini öyrənmək olacaq. Qiymətlər açıq məlumat mənbələri əsasında süni intellekt tərəfindən təxmin edilir.

“ABB Home” komandası tərəfindən yaradılan bu platforma və geniş funksionallıqlar sayəsində ipoteka kreditinə müraciət prosesi xeyli asanlaşıb. Həm filial əməkdaşları, həm də müştərilər üçün vaxta qənaətlə nəticələnib.

İş prosesinə Süni İntellektin tətbiqi:

- **“Superpowered Employee” konsepsiyasının tətbiqi:**
CV screening prosesinə Generativ Süni İntellekt və RPA-nın tətbiqi nəticəsində vaxta qənaət 90%-ə çatıb, bu da işəqəbul prosesinin səmərəliliyini əhəmiyyətli dərəcədə artırıb.
- **Süni İntellektlə davranış əsaslı skoring modellərinin tətbiqi:**
2024-cü ildə ABB, Süni İntellekt vasitəsilə yenilənmiş davranış əsaslı risk skoring modelini tətbiq edərək kredit xətləri üzrə qərar qəbul etmə prosesini optimallaşdırmışdır. Əmək haqqı və ya pensiyasını ABB-dən almayan müştərilər üçün onların bank əməliyyatlarına əsaslanaraq daha optimal limitli TamKart kredit xətləri təqdim olunmuşdur. Bu yanaşma, kredit riskini minimuma

əndirərək həm də müştəri məmuniyyətini artırmış və fərdiləşdirilmiş maliyyə həllərinin təmin olunmasını gücləndirmişdir.

- **Süni İntellekt vasitəsilə erkən xəbərdarlıq modellərinin tətbiqi:**
Potensial riskləri əvvəlcədən müəyyən etmək və proaktiv tədbirlər görmək məqsədilə Süni İntellekt alqoritmlərinin istifadəsi ilə erkən xəbərdarlıq sistemlərinin yaradılması və tətbiqidir. Bu modellər, məlumatların analizini və tendensiylərin proqnozlaşdırılmasını təmin edərək, operativ qərar qəbul etməni və risklərin idarə olunmasını effektivləşdirir.

Virtual assistentlər ABB mobile və İnternet Bankçılıq kanalları üzərindən müştərilərin Məlumat Mərkəzinə müraciət etmədən 1 milyondan çox sualını cavablandırır, bu da müştəri təcrübəsini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırır.

MƏHSUL VƏ XİDMƏTLƏR ÜZRƏ YENİLİKLƏRİMİZ

Müasir dünyamızda bankçılıq sektoru dinamik inkişaf edir və müştəri tələblərinə uyğunlaşmaq üçün daim yenilənir. ABB də müştərilərə daha rahat, sürətli və effektiv bankçılıq həlləri təqdim edərək onların maliyyə ehtiyaclarını daha yüksək səviyyədə qarşılamağa çalışır. Bu bölmədə ABB-nin yeni məhsul və xidmətlərinin əsas xüsusiyyətləri ilə tanış olacaqsınız.

Fayda Max

ABB yeni loyallıq proqramı olan “Fayda Max”-ı təqdim edib. Bank bu proqramla oyun qaydalarını dəyişib. Müştərilər bu proqramın köməyi ilə daha çox mükafatlar qazanırlar. Belə faydalı proqramların məqsədi müştərilərdə yeni təcrübələr formalaşdırmaq, onları nağdsız ödənişlərə stimullaşdırmaq, Banka bağlılığı gücləndirməkdir. Banka bağlılıq müştəriyə müxtəlif güzəştlər, imtiyazlar qazandırır. Banka loyallıq artıqca bu güzəşt və imtiyazlar da yüksəlir.

“Fayda Max” loyallıq proqramından qazanmaq üçün ABB mobile istifadəçisi olmaq və tətbiqin ana səhifəsindəki “Sənə özəl” bölməsinə keçid edib “Fayda Max”-ı yalnız bir dəfə aktivləşdirmək lazımdır.

“Fayda Max”-a qoşulduqdan sonra qazana biləcəyi mükafatların mərhələsini müştəri özü müəyyənləşdirir. Ay ərzində iştirakçı “Bürünc”, “Gümüş” və “Qızıl” mərhələlərindən hər hansı birini və ya hər üçünü tamamlaya bilər.

ABB-də aktiv nağd krediti olan müştərilər bir ay müddətində cəmi 75 AZN nağdsız ödənişlə “Bürünc” mərhələyə, cəmi 250 AZN nağdsız ödənişlə “Gümüş” mərhələyə, cəmi 750 AZN nağdsız ödənişlə “Qızıl” mərhələyə yüksələ bilirlər.

ABB-də aktiv nağd krediti olmayan müştərilər isə “Bürünc” mərhələyə çatmaq üçün ay ərzində ən azı 150 AZN, “Gümüş” mərhələyə çatmaq üçün 500 AZN, “Qızıl” mərhələyə çatmaq üçün 1500 AZN nağdsız ödəniş etməlidirlər. Müştəri qazandığı aylıq mükafatdan növbəti ay istifadə etməyə başlayır.

Mükafatlar bunlardır:

- Ekstra “Faydalı keşbek” (“Bürünc”, “Gümüş” və “Qızıl” mərhələlərinin hər birinə aiddir);
- “Fayda Max”-a qoşulduqdan sonra əldə edilən nağd kreditin faizindən keşbek qazancı (“Bürünc”, “Gümüş” və “Qızıl” mərhələlərinin hər birinə aiddir);
- “Kartdan karta” 30 000 komissiyasız köçürmələr (yalnız “Qızıl” mərhələ);
- “2X ƏDV geri al” (“Qızıl” mərhələ).

“Fayda Max”-a qoşulmuş hər bir müştəri tətbiqin “Sənə özəl” hissəsindəki “Fayda Max” bölməsi vasitəsilə iştirak vəziyyətini, hədəflərini, hansı mərhələdə olduğunu, mükafatlarını izləyə bilər. Proqram mütəmadi olaraq yenilənir və müştərilər daha çox mükafatlar qazanırlar.

DigiHesab

Müştərilər üçün filiala getmədən, ABB mobile ilə 3 fərqli valyutada (AZN/USD/EUR) cari hesab açma bilmək funksionallığı yaradılıb.

DigiHesab Max

Müştərilər üçün yeni faydalar yaradan ABB daha bir rəqəmsal məhsulunu təqdim edib. Bu, “DigiHesab Max” məhsuludur. “DigiHesab Max” tam rəqəmsal təcrübə ilə yaradılır və müştəriyə qalıq məbləğdən faiz gəliri qazandırır. Müştəri bu yeni məhsulun imkanlarından istifadə etmək üçün ABB mobile tətbiqinə daxil olur, “Hesablar” bölməsinə keçid edərək “DigiHesab Max” hesabı yaradır, həmin hesabda vəsait yerləşdirib qalıq faiz gəliri qazanmağa başlayır. Qalıq faiz hesabdakı minimum 200 AZN-dən maksimum 500 000 AZN-dək olan vəsaitlərə hesablanır. Bu, yalnız AZN valyutalı hesablara aiddir. “DigiHesab Max”-a istənilən bank kartından komissiyasız mədaxil də etmək mümkündür. Müştərilər hər biri maksimum 500 000 AZN-dək olmaqla bir neçə “DigiHesab Max” hesabı açma bilərlər.

ABB Business API

Müştərilərin sərbəst şəkildə öz daxili ERP sistemlərini (1C, SAP) Korporativ İnternet Bankçılıqla inteqrasiya etmələri üçün platformanın MVP-si yaradılıb.

ABB-nin ATM-lərində yenilik

Ölkəmizin ən böyük xidmət şəbəkəsinə malik banklarından olan ABB öz ATM-lərində yeni proqram təminatının tətbiqinə başlayıb. Bu yenilik ATM-lər vasitəsilə bank xidmətlərini daha asan və çevik əldə etməyə imkan yaradır. Yeni proqram təminatının imkanları ilə müştərilər ATM-dən yalnız nağd vəsait çıxarmaq üçün istifadə etmirlər. Filialların təqdim etdiyi bəzi xidmətlərdən də 24/7 rejimində yararlanırlar. ABB öz ATM-lərinin proqram təminatının yenilənməsini Azərikard və CASPA şirkətləri ilə birgə həyata keçirir.

ABB Mərkəzi Bankın layihəsi olan AniPay-lə mədaxil xidmətini öz yeni ATM-lərinə əlavə edən ilk bank olub. AniPay ödəniş sistemində (AniPay tətbiqi) qeydiyyatdan keçmiş bütün müştərilər ABB-nin yeni nəsil ATM-lərində ölkədaxili istənilən bank hesabına komissiyasız mədaxil edə bilirlər. Heç bir komissiya və ya limit yoxdur. ATM-lər vasitəsilə belə imkanlardan istifadə müştərilərdə yeni rəqəmsal təcrübələr formalaşdırır.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın ilk ATM-i məhz ABB-yə məxsus olub. Həmin ATM hazırda Bankın Mərkəzi filialında yaradılmış muzeydə eksponat kimi qorunur. Ölkəmizdə ATM-lərlə təməssül NFC əməliyyatlarının həyata keçirilməsini də ilk dəfə ABB tətbiq etməyə başlayıb.

“ABB-AZAL Miles”

ABB və AZAL səyahətsevərlər üçün unikal bir məhsulu – “ABB-AZAL Miles” kobrend kartını bazara təqdim edib.

“ABB-AZAL Miles” kobrend kartı ilə müştəri eyni zamanda həm ABB-nin, həm AZAL-ın təqdim

etdiyi özəl üstünlüklərdən faydalanır. Kart istifadəçisi gündəlik ölkədaxili və ölkəxarici nağdsız ödənişlərini bu kartla edərək hər ödənişindən millər qazanır. Qazanılmış milləri AZAL-ın mobil tətbiqində, yaxud rəsmi azal.az saytında onlayn şəkildə asanlıqla uçuş biletinə çevirmək olur.

Kartın müddəti 5 ildir. Hər bir müştəri bu müddətdə limitsiz sayda millər toplayıb sonradan onları uçuş biletinə çevirə bilər. Müştərinin qazandığı millərlə 36 ay ərzində özünə və ailə üzvlərinə uçuş bileti əldə etmək imkanı var.

Bundan başqa, “ABB-AZAL Miles” kobrend kartları ilə seçilmiş məhsuldan asılı olaraq bir çox digər üstünlüklərdən də faydalanmaq mümkündür:

- Dünyanın bir çox hava limanlarında pulsuz transfer xidməti, “Fast Track” keçidləri, “Lounge” zallarına pulsuz giriş, “duty-free” endirimləri;
- Səyahət zamanı pulsuz rouminq xidməti;
- Digər ölkələrə pulsuz viza müraciətinin təşkili;
- Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda VIP xidmətlərindən yararlanmaq;
- Hotel və restoran endirimləri;
- Səyahət sığortası və s.

ABB ölkəmizdə ilk metal ödəniş kartını təqdim etdi

Bir çox yenilikləri ölkəmizin bank sektoruna gətirən ABB 2024-cü ildə daha bir ilkə imza atıb. Bank metal kartı bazara təqdim edib. Bu kart yalnız ABB-nin imtiyazlı müştəriləri üçün nəzərdə tutulub. Sahibinin status və imtiyaz simvoluna çevriləcək kartın bir çox üstünlükləri var. Metal kart sahibinin statusunu vurğulayan mükəmməl dizayna malikdir. Kart sahiblərinin istənilən məsələləri operativ şəkildə həll etməyə hazır olan fərdi xidmətlərə anında çıxış imkanı var. Kart səyahət, alış-veriş və əyləncə zamanı eksklüziv təkliflərdən geniş istifadə imkanı yaradır.

Bolt MMC-də sürücülər üçün yeni kobrend kart sifariş və avto-ödənişlər

ABB Visa və Bolt şirkəti ilə tərəfdaşlıq əsasında yeni kobrend kartını təqdim edib. Bu kart Bolt-la əməkdaşlıq edən taksi sürücüləri üçün nəzərdə tutulub. Onlar kartı “Business İnternet Bank” sistemindən əldə edib onun imkanlarından faydalana bilərlər.

Həm debet, həm kredit funksiyasını özündə birləşdirən bu kart sürücülərin də, sənişinlərin də işini xeyli asanlaşdırır. Sənişinlərin nağdsız şəkildə ödədikləri gedışhaqqı və Bolt tərəfindən bonus ödənişləri bu kart vasitəsilə əlçatandır. Taksi sürücülərinə bu kartdan kredit kartı kimi də istifadə imkanı yaradılıb. Kart üzrə kredit limitini artırmaq, əlavə edilmiş vəsaitlərlə ödənişlər aparmaq olar.

Kartın başqa üstünlükləri də var. Sürücülər bu kartla ABB-nin “Fayda” loyallıq sistemində və “Fayda Max” proqramlarına qoşulurlar. ABB onların fərdi ehtiyaclarına, müştəri təcrübələrinə uyğun maraqlı imkanlar yaradıb. Belə ki, taksi sürücüləri ən çox istifadə etdikləri məkanlarda – yanacaqdoldurma məntəqələrində, avtomobillər üçün ehtiyat hissələri satılan mağazalarda, bəzi kafe və restoranlarda bu kartla yüksək keşbek qazanacaqlar.

Gömrük üzrə xaricə köçürmələr

Xaricə köçürmələr zamanı biznes müştərilər üçün Korporativ İnternet Bankçılıqdan kənara çıxmadan eyni anda gömrük məlumatları daxil edib SWIFT köçürmələrini rahatlıqla həyata keçirmək imkanı yaradıldı.

Direktorlar üçün rol əsaslı icazələr

Korporativ müştərilərin rəhbər şəxsləri üçün işçilərinə Korporativ İnternet Bankçılıqda giriş hüquqlarını tam rəqəmsal formada idarə edə bilmək imkanı verildi.

Hüquqi şəxs və fərdi sahibkarlar üçün rəqəmsal kreditləşmə

Hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar üçün ODM əsaslı E2E kreditləşmə prosesi Korporativ İnternet Bankçılıqda qurularaq ilk uğurlu sifariş həyata keçirildi.

Invoys və Təchizat Öncəsi Maliyyələşmə prosesinin rəqəmsallaşdırılması

İnvoys maliyyələşməsi (2 opsiyalı) və Təchizatöncəsi maliyyələşmə kredit məhsulları üzrə E2E kreditləşmə prosesi quruldu və FF çərçivəsində uğurlu sifariş həyata keçirildi.

Biznes-filiallar və biznes-guşələrin yaradılması

Biznes müştərilərinə daha yaxşı xidmət göstərilməsi üçün KOBİA filialının fəaliyyəti biznes-filial konseptinə uyğunlaşdırıldı və Xətai filialında biznes-guşə yaradıldı.

Faydalı keşbek paketlərində partnyorlar

Müştərilərə təqdim olunan paketlərdə “AZAL”, “İstPetrol”, “RDM” və “Trendyol” üzrə əlavə keşbek təklifləri artırıldı.

E-ticarət saytlarında və mobil tətbiqlərdə Apple Pay/Google Pay ilə e-ödəniş imkanının yaradılması

Partnyorlara öz rəqəmsal kanalları üzrə “Apple Pay” və “Google Pay” ilə onlayn ödənişlərin qəbulu imkanı yaradıldı. Xidmət vasitəsilə müştəri partnyorlarımızın sayına və ya

mobil tətbiqinə daxil olub ödənişi elektron pulqabındakı istənilən kartla dərhal həyata keçirə biləcək. Bunun üçün hər hansı kart məlumatlarını daxil etməyə və ya əlavə eyniləşdirmə üsullarına ehtiyac qalmayacaq. ABB layihəni Visa ilə tərəfdaşlıq əsasında reallaşdırıb. ABB-nin e-ticarət tərəfdaşları üçün yaratdığı bu imkan onlara məxsus sayt və mobil tətbiqlər üzərindən daha rahat, sürətli və təhlükəsiz ödənişləri təmin edəcək. Bu həll eyni zamanda Bankın tərəfdaşlıq etdiyi ödəniş təşkilatları (finteklər) tərəfindən də aktiv şəkildə istifadə edilir. Partnyorlar ABB-yə müraciət edərək müştərilər üçün “Apple Pay” və “Google Pay” ilə onlayn ödənişlərin qəbulunu aktivləşdirə bilərlər.

2024-cü ildə ABB müştəriləri arasında Apple Pay və Google Pay ödənişlərinin istifadəsi sürətlə artıb. Apple Pay ilə həyata keçirilən ödənişlərin sayı 21.6 milyon olub, ümumi həcm isə 658 milyon AZN təşkil edib. Bu göstəricilər, Apple Pay-in müştərilər arasında rahat və təhlükəsiz ödəniş üsulu kimi qəbul edildiyini və rəqəmsal ödəmə tendensiyasının gücləndiyini göstərir. Google Pay üzrə isə 14.3 milyon ödəniş həyata keçirilib, 321 milyon AZN həcmində əməliyyat tamamlanıb. Bu nəticələr, ABB-nin müştərilərinə rəqəmsal ödəniş rahatlığı təqdim etməklə müasir bankçılıq təcrübəsini uğurla təmin etdiyini göstərir. Apple Pay və Google Pay-in geniş istifadəsi, müştərilərin təməssiz və təhlükəsiz ödənişlərə olan tələbatını əks etdirərək, ABB-nin rəqəmsal transformasiya strategiyasının effektivliyini nümayiş etdirir.

Mərkəzləşmiş kredit reyestri üzrə tarixcə sorğulanması

Müştərilərə birbaşa hesablarına daxil olaraq MKR tarixçələrini sorğulaya bilmək imkanı yaradıldı. Üstəlik,

müştərilər ayda bir dəfə bu xidmətdən ödənişsiz yararlanırlar.

AKA Bank-la çərçivə müqaviləsi əsasında ilk maliyyələşmə

ABB ilə 17 Avropa bankının qurduğu, idxal-ixrac əməliyyatlarının maliyyələşdirilməsi üzrə ixtisaslaşmış AKA Bank (Avropa İxrac-Ticarət Bankı) arasında Çərçivə Müqaviləsinin imzalanması tədbiri keçirilib. Müqaviləni ABB və AKA Bankın İdarə Heyətinin sədrləri Abbas İbrahimov və Marck Wengrzik imzalayıb. Müqavilə Avropa ölkələrindən Azərbaycana idxal olunan malların maliyyələşdirilməsi üzrə uzunmüddətli tərəfdaşlığı əhatə edir.

Belə ki, AKA Bank Avropadan Azərbaycana idxal edilən malların ABB-nin zəmanəti ilə uzunmüddətli maliyyələşdirilməsini həyata keçirir. Bu, idxal-ixrac prosesləri ilə məşğul olan iş adamları üçün

böyük fürsətdir. Bizneslər yaranmış yeni imkandan faydalanmaq üçün ABB-nin bütün filiallarına müraciət edə bilərlər.

Kreditləşmə prosesində həyat sığortasının təklifi

Bank tərəfindən bütün kanallar üzrə pərakəndə istehlak kreditinin verilməsi prosesində sığorta şirkətləri tərəfindən həyat sığortası məhsulunun təklif edilməsi imkanı təmin edilib.

ABB-dən cəmi bir günə rəqəmsal təcili tender qarantiyası

ABB hüquqi şəxslərə və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan müştərilərə dəstək məqsədilə bank vəsaiti hesabına tender qarantiyası şərtlərini sadələşdirib. Üstəlik, tender qarantiyasına indi Internet Bankçılıq platforması ilə rahat şəkildə müraciət etmək olar.

Hər kəs üçün əlçatan Təcili tender qarantiyasını aşağıdakı şərtlərlə əldə etmək mümkündür:

- Girovsuz;
- Məhsul benefisiarı dövlət müəssisəsi olan müştərilərə şamil edilir;
- Məbləğ 1 əqd üzrə maks. 20 000 AZN - dək (USD, EUR ekv.);
- Qarantiya müddəti maksimal olaraq 1 il.

Üstəlik, nağd vəsaitin bloklaşdırılması ilə verilən Örtüklü qarantiyaları da Internet Bankçılıq platformasından sifariş etmək olar. Bu qarantiya formasında qarantiyanın açılma tarixinə ödəyicinin vəsaiti tam məbləğdə emitent, yaxud icraçı bankdakı hesablaşma hesabında bloklaşdırılır. Müştərilər ABB-nin təklif etdiyi müxtəlif qarantiya növlərindən faydalana bilərlər.

ABB Mortgage Back Office

İpoteka müraciətlərinin yaradılma və idarə olunma prosesinin həm müştərilərimiz, həm də ipoteka mütəxəssislərimiz üçün asanlaşdırılması məqsədilə İpoteka sahəsi çərçivəsində yeni ABB Mortgage Back Office platforması istifadəyə verildi. Bu platforma vasitəsilə: ipoteka krediti müraciətlərinin vahid və istifadəyə rahat (user-friendly) interfeysdən idarə olunması, ipoteka və sığorta müqavilələrinin ən qısa müddətdə yaranması, ipoteka mütəxəssisləri üçün gündəlik proseslərin avtomatlaşdırılması və müştəri məmnuniyyətinin artırılması, müştəri məlumatlarının qorunmasında maksimum təhlükəsizlik, ABB olaraq yaşıl dünya və dayanıqlılıq təşəbbüslərimizə dəstək məqsədilə sənədləşmə proseslərində kağızdan istifadənin minimuma endirilməsi, ipoteka kreditinə müraciət edən müştərilərimiz üçün kredit rəsmiləşdirilməsinin daha da sürətlə başa çatdırılması prosesləri optimallaşdırılıb.

Yeni mənzillərdən ƏDV qazancı əldə etmək üçün imkan

ABB mənzil-tikinti kooperativlərindən (MTK) alınmış mənzillərə görə “ƏDV geri al” qazancının əldə edilməsi üçün yeni imkan yaradıb. Müştərilər bu imkandan faydalanaraq “ƏDV geri al” qazanclarını ən rahat şəkildə əldə edə bilərlər.

Bu imkandan yararlanmaq istəyən mənzil alıcısı Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin <https://new.e-taxes.gov.az/eportal/az/login> portalında lazımi məlumatları daxil edib ABB-ni seçir. Ondan sonra MTK-lardan alınmış mənzilin “ƏDV geri al” qazancı cari hesabına köçür.

Müştəri məmnuniyyətinin avtomatik zənglə ölçülməsi

İpoteka sahəsi 2024-cü ilin 1-ci rübündən etibarən müştəri məmnuniyyətinin avtomatik zənglə ölçülməsi prosesinə start verdi. Auto-call xidməti sayəsində Bankımızdan ipoteka krediti əldə edən müştərilərə kreditin rəsmiləşdirildiyi gün ABB tərəfindən avtomatik zəng gedir. Həmin zəng əsasında müştərilərdən ipoteka prosesi boyunca əməkdaşlarımız tərəfindən göstərilən xidmətə 1-dən 5-ə qədər xal vermələri xahiş olunur. Müştərilər arasında keçirilən bu sorğu nəticəsində ABB-nin İpoteka sahəsinin xidməti yüksək dəyərləndirilərək daxili və dövlət ipotekası üzrə 92%, mənzil kreditləri üzrə 82% nəticə toplayıb. İpoteka sahəsi tərəfindən növbəti rüblərdə də müştəri məmnuniyyətinin artırılması istiqamətində müvafiq addımlar atılacaq.

“Əmanətli ipoteka krediti” məhsulunu daha sərfəli etdik

2024-cü ildə ABB “Əmanətli ipoteka krediti” məhsulunun şərtlərini dəyişərək müştərilər üçün daha da sərfəli edib. Bu məhsul həm müştərilərin ölkənin etibarlı bankında sərfəli şərtlərlə yığım əmanəti yerləşdirməsinə və ipoteka kreditinin ilkin ödənişini toplamasına şərait yaradır, həm də güzəştli şərtlərlə mənzil almaq ehtiyacını təmin edir.

Müştəri ABB-də “Əmanətli ipoteka krediti” hesabı açıb ora hər ay minimum 300 manat yerləşdirir. Hesabda toplanmış vəsaitlərə əmanət şərtlərinə uyğun illik 9,5%-dək faiz gəliri hesablanır. Əmanət müqaviləsi müştərinin istəyindən asılı olaraq 12, 24 və 36 ay müddətinə bağlanır. Əmanət müddəti başa çatdıqdan sonra müştəri hesabında yığılmış vəsaitlə istədiyi mənzilin dəyərinin bir hissəsini ilkin ödəniş qismində ödəmək imkanına malik olur. Üstəlik, ipoteka kreditini almaq üçün güzəştli şərtlərdən faydalanmaq imkanı da qazanır.

AZIPS MX köçürmələrin tətbiqi

Alternativ SWIFT kanalı vasitəsilə Mərkəzi Bank-la AZIPS MX köçürmələrinin göndərilməsi və qəbulu imkanı yaradılıb.

SiMA ilə İnternet Bankçılıqda yeni həllər

Artıq SiMA imza ilə ABB Business İnternet Bankçılıq platformasında qeydiyyatdan keçmək, bank hesabı açmaq və digər geniş xidmətlərdən faydalanmaq imkanı yaradılıb.

İnternet-Bankçılıqda “Acquiring bundle” məhsulunun yaradılması

İnternet Bankçılıq platformasında “Acquiring bundle” məhsulu yaradılıb və müştərilərə təqdim olunub.

Rəqəmsal depozit təminatlı kredit

Rəqəmsal depozit təminatlı kredit məhsulu müştərilərə təqdim olunub.

Depozit kampaniyası

ABB müştərilərə milli valyutada sərfəli yığım imkanları yaradan yeni kampaniya elan edib. Kampaniya müddətində ABB-də DigiDeposit və ya “Klassik” əmanət məhsulları üzrə vəsait yerləşdirən müştərilər 12%-ə qədər faiz qazancı əldə etmək imkanı qazanıblar. Kampaniya şərtləri yalnız AZN-lə yerləşdirilən depozitlər üçün keçərlidir. Kampaniya 15 yanvar 2025-ci ilə qədər davam edib.

Web kredit

Web səhifə üzrə mikro sahibkarlar üçün kredit alınması xidməti yaradılaraq müştərilərə təqdim olunub.

NCR tipli ATM-lərə Mobil-pay proqram təminatının yazılması

Fəaliyyətdə olan 118 ədəd NCR tipli ATM-ə Mobil-pay proqram təminatı uğurla yazılıb və tam şəkildə tətbiq olunub.

İnternet-Bankçılıqda kredit xətti ödəmə imkanının yaradılması

İnternet Bankçılıq platformasında müştərilərə cari kredit xətləri üzrə öz hesablarında olan vəsaitləri kredit ödənişinə yönləndirmək imkanı yaradılıb.

3.5

ÜÇÜNCÜ TƏRƏFLƏRLƏ İNTEQRASIYA

3.5.1 GovTech

ABB mobile-da rəqəmsal şəxsiyyət vəsiqəsi

ABB müştərilərə bankın filiallarında “mygov” tətbiqi vasitəsilə rəqəmsal şəxsiyyət vəsiqəsindən istifadə edib lazımi xidmətlərdən faydalanmaq imkanı yaradıb. Şəxsiyyəti təsdiqləyən bütün məlumatlar “mygov” tətbiqi üzərindən təqdim edilir.

Beləliklə, şəxsiyyət vəsiqəsinin fiziki olaraq saxlanması kimi xüsusi istisna hallar nəzərə alınmazsa, müştəridən fiziki olaraq şəxsiyyət vəsiqəsi tələb etməyə daha ehtiyac qalmır. Bunun üçün, “mygov” tətbiqində şəxsiyyət vəsiqəsinə aid QR kodu və ya 8 simvolla unikal kodu bank əməkdaşına təqdim etmək kifayətdir.

ABB bu imkanı innovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyi ilə əməkdaşlıq əsasında yaradıb.

Xatırladaq ki, 16 iyul 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikası vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsi haqqında” Qanuna edilən dəyişikliyə əsasən, şəxsiyyət vəsiqəsində göstərilən məlumatlar Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərindən təqdim oluna (əldə edilə) bilər.

Rəqəmsal sənəd dövriyyəsi sistemində inteqrasiya

Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəetməsinin rəqəmsallaşdırılması istiqamətində atılan addımların

tərkib hissəsi olaraq elektron sənəd dövriyyəsi sistemində keçid təsdiqlənib. Bu sistem ABB-nin rəqəmsal transformasiya strategiyasına uyğun olaraq bankın dövlət strukturları ilə effektiv əməkdaşlığını daha da gücləndirib.

DigiMate alətinin İnternet Bankçılıq platformasına inteqrasiyası

Müştərilərin rəqəmsal yetkinlik indeksini hesablamağa imkan verən DigiMate aləti İnternet Bankçılıq platformasına inteqrasiya olunub. ABB bu imkanı Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi və İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyi ilə əməkdaşlıq əsasında yaradıb.

Dövlət Gömrük Komitəsinə avans ödənişləri

DGK ilə inteqrasiya olunmuş sistem vasitəsilə müştərilər filiala yaxınlaşmadan avans ödənişlərini yerinə yetirə bilərlər.

Hökumət Ödəniş Portalı üzrə E-qaimə ödənişləri

Müştərilərə Korporativ İnternet Bankçılıq hesablarına daxil olub ödəniş və köçürmələr bölməsindən E-qaimə üzrə məlumatlarını əldə edib HÖP ödənişlərini vaxt itirmədən edə bilmə imkanı yaradıldı.

3.5.2 Mobil POS

Mobil POS həlli vasitəsilə taksitli satış imkanı

ABB sahibkarlara satışlarını artıracaq daha bir imkan yaradıb. Artıq iş adamları adi POS terminallarda olduğu kimi mobil telefonlarının POS terminal funksiyası ilə də ödənişləri taksitlə qəbul edə bilərlər. Ödənişləri 2, 3, 6, 9, 12, 18, 24 aylıq hissələrə bölmək olar. Bu xidmət alış-veriş zamanı müştərilərdən ödənişləri NFC-ni dəstəkləyən mobil telefonla nağdsız qəbul etmək imkanı yaradır. Mobil POS xidmətinə qoşulmaq üçün heç bir depozit tələbi

yoxdur. Müştəridən dövriyyə həcmi də tələb olunmur. Son dövrlər ödənişlərini nağdsız və hissə-hissə ödənişlə aparmağa üstünlük verən müştərilərin sayı artdığından Mobil POS xidmətindəki taksitlə ödəniş funksiyası iş adamlarının satışlarına müsbət təsir göstərəcək.

Anipay sisteminin POS-la inteqrasiyası

Bizneslərin etibarlı tərəfdaşı olan ABB, onlar üçün daha bir sərfəli imkan yaradıb. Sahibkarlar artıq ABB-nin POS-terminalları üzərindən AniPay sistemi ilə QR ödənişlərini qəbul edə bilərlər.

Belə ki, müştəri alış-verişdən sonra mobil telefonunda ABB mobile bank tətbiqini açaraq QR-la rahat şəkildə ödənişini aparır. ABB bu layihəni “NBA Technologies International” MMC şirkəti ilə birgə reallaşdırıb.

Ödənilən məbləğ dərhal biznes subyektinin hesabına daxil olur. Bu yeniliyin bizneslər üçün əsas üstünlüklərindən biri də komissiya haqlarının son dərəcə sərfəli olmasıdır.

3.5.3 Vergi bəyannaməsi

Vergi bəyannamələrinin yaradılması və ödənilməsi prosesi

ABB müştərilərinin vergi öhdəliklərini daha rahat və sürətli şəkildə yerinə yetirməsi üçün internet bankçılıq platformasında sadələşdirilmiş vergi bəyannamələrinin yaradılması və ödənilməsi prosesini qurmuşdur. Bu sistem vasitəsilə sahibkarlar və hüquqi şəxslər müvafiq bəyannamələri asanlıqla formalaşdırır, vergi məbləğini hesablayaraq birbaşa ödənişlərini həyata keçirə bilərlər. Əlavə sənədləşmə işləri və fiziki müraciətlərə ehtiyac qalmadan, istifadəçilər vergi bəyannamələrini daha səmərəli və vaxt itirmədən idarə edə bilərlər. Qeyd edək ki, hesabat ilində artıq 442 korporativ və KOS müştərimiz bu funksionallıqdan faydalanıb.

ABB Biz tətbiqi vasitəsilə

ABB Biz tətbiqində təqdim olunan “E-Mühasibim” həlli müştərilərə vergi bəyannamələrini daha da sürətli və effektiv şəkildə hazırlamaq imkanı yaradır. Bu həll sayəsində istifadəçilər tətbiq üzərindən sadələşdirilmiş vergi bəyannaməsini avtomatik formalaşdırır və vergi məbləğini dəqiq hesablayaraq rahatlıqla ödənişlərini yerinə yetirə bilərlər.

“E-Mühasibim” həlli sahibkarlar üçün maliyyə və vergi öhdəliklərini asanlaşdıraraq vaxt itkisini minimuma endirir. Sistemin avtomatlaşdırılmış hesablamaları sayəsində səhvlərin qarşısı alınır və vergi ödənişləri təhlükəsiz və operativ şəkildə icra olunur.

ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ YENİLİKLƏRİMİZ

Ticarətin maliyyələşməsi xətləri

Biznes müştərilərinə idxal və ixrac əməliyyatlarını maliyyələşdirə bilmək üçün ABŞ banklarından CitiBank ilə ticarətin maliyyələşməsi xətti yaradıldı.

Büdcə avtomatlaşdırılması

Büdcə hesabatı Python proqramlaşdırma dili vasitəsilə avtomatlaşdırıldı, prosesdə fiziki işlər azaldıldı.

Qeyri-pensiya inkasso sərəncamlarının emalı

Qeyri-pensiya inkasso sərəncamı, məhkəmə həbs qərarı, gömrük alınma və dondurma üzrə fiziki proseslər, ödənişlər avtomatlaşdırılaraq iş yükü və risklər azaldıldı.

DOST Mərkəzində pensiya kartlarının təqdim olunması

Pilot rejimində seçilmiş DOST - 3 Mərkəzində artıq pensiya müştəriləri üçün kartomatl vasitəsilə yeni pensiya kartlarının çap olunaraq dərhal təqdim olunması imkanı yaradıldı. Bu yanaşma 2024-cü il ərzində 3 DOST Mərkəzlərində tətbiq edilmişdir.

ASAN İmza və SİMA ilə sənədlərin imzalanması

Artıq bankın filiallarında ASAN İmza və SİMA sistemi vasitəsilə sənədlərin (məs. Kredit müqavilələrinin) imzalanması imkanı yaradılıb.

MXS işçilərinin iş yükünün real rejimdə əks olunması

MXS KPI platformasında MXS işçilərinin iş yükünün real rejimdə qurulması tətbiq olunub. Bu platforma iş yükünün təhlili və idarə edilməsini (monitorinq, proqnoz və s.) təmin edir.

Kliring prosesinin avtomatlaşdırılması

“Granat” təcili pul köçürmələri üzrə kliring prosesi avtomatlaşdırılıb.

Pitch library

Məhsullar üzrə təqdimatların mərkəzləşdirilmiş qaydada istifadəsi üçün CRM sistemində “Pitch library” bölməsi yaradılıb.

CRM sistemində biznes müştərilərinə hesab açılması

CRM sistemində biznes müştərilərinə hesab açılması prosesi qurulub.

Barkod sisteminin mərkəzləşdirilməsi

Bankda inventarizasiya prosesi üçün barkod tanıma sisteminin tətbiqi və hesabatların avtomatlaşdırılması prosesi mərkəzləşdirilib.

Emal olunan keyslər üzrə məlumatların interfeysdən izlənilməsi

Yüksək risk dərəcəli müştərilərin əməliyyatlarına nəzarət üçün vahid platforma üzərindən emal olunan keyslər üzrə məlumatların interfeysdən izlənilməsi funksionallığının tətbiq olunmasına başlanıb.

Yeni platformalarda yazılı müraciətlərin emalı

ABB Biz və ABB Home platformalarına Gleap sisteminin inteqrasiyası və daxil olan sorğuların SMM əməkdaşları tərəfindən cavablandırılması funksiyası tətbiq olunub.

İnkassasiya avtomobillərində təhlükəsizlik sisteminin yenilənməsi

27 ədəd inkassasiya avtomobilində mövcud Carvis təhlükəsizlik sisteminin Hikvision sisteminə keçidi tamamlanıb.

ÇEVİK FƏALİYYƏT

2024-cü ildə ABB Agile ofisi, bankın rəqəmsal transformasiyasını və innovasiyalarını dəstəkləyərək, çevik iş mühitinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıb. Agile Transformasiya layihəsinin 4-cü dalğası çərçivəsində Rəqəmsal Kiçik Biznes, Risk Həlləri, Korporativ və KOS seqmenti sahələri yaradılıb. Agile Playbook yenilənərək bu sahələrə dair məlumatlar daxil edilib. Agile ofisin əsas məhsulları olan Yeni məhsul və xidmətlərin yaradılması (Ideation), Bazara çıxma sürətinin ölçülməsi (T2M) və Keyfiyyət çərçivəsi (Quality Framework) üzrə Performance Management sənədlərində də müvafiq dəyişikliklər edilib. Bazarda ilk olaraq Məhsul və xidmətlərin keyfiyyətinin ölçülməsi

metodologiyasının hazırlanması, yeni Məhsul və xidmətlərin bazara təqdim olunması metodologiyasının hazırlanması Agile ofisin innovativ yanaşmasını nümayiş etdirib.

2024-cü ildə Agile ofisi yeni məhsul və xidmətlərin yaradılması mexanizminin formalaşdırılması, bazara çıxma sürətinin avtomatlaşdırılması və məhsul keyfiyyətinin ölçülməsi sahələrində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edib. Bu yeniliklər, müştəri məmnuniyyətinin artırılması və texniki mükəmməliyin təmin edilməsi istiqamətində mühüm rol oynayıb. Sözügedən layihələr eyni zamanda təşkilat üzrə Agile yetkinliyin inkişaf etməsinə də töhfə verib.

2024-cü il ərzində çevikliyi artırmaq, bankın bazara təqdim etdiyi məhsul və xidmətlərin innovativliyinə, texniki mükəmməliyinə və müştəriyəmənliliyinə olmasına diqqəti artırmaq məqsədilə Agile ofisi strukturunun daxilində:

- Məhsul və innovasiyalar;
- Dəyər və dəyişikliklərin idarə edilməsi;
- Agile layihələrinin idarə edilməsi virtual istiqamətləri qurulub. Sözügedən istiqamətlər Agile təşkilatın əsas dəyərlərini özündə əks etdirir, təyin edilmiş yol xəritələri ilə fəaliyyət göstərir.

Agile təşkilatın maraqlı tərəflərlə münbit münasibətlərinin qurulması Agile ofisin başlıca məqsədlərindəndir. Buna nail olmaq üçün atılan addımlar sırasında “Geniş miqyaslı planlama” yanaşmasının tətbiqi özünə yer alıb. Bütün maraqlı tərəfləri bir araya toplayan, çevik əməkdaşlığa və qarşılıqlı müzakirələrə imkan yaradan bu yanaşma maraqlı tərəflərin Agile proseslərini daha yaxından tanımasına, hədəflərin təyin olunması proseslərində daha aktiv iştirakına zəmin yaradıb.

Təşkilatda Agile yetkinliyin inkişaf etdirilməsi, tətbiq olunan yeniliklərin müxtəlif departamentlərə çatdırılmasının təmin edilməsi məqsədi ilə müxtəlif

təlimlər və informativ sessiyalar təşkil olunub:

- **“Scrum məktəbi 2”** – Bankın müxtəlif departamentlərində çalışan və təşkilatda tətbiq olunan Agile metodologiyası və Scrum çalışma mexanizmi ilə daha yaxından tanış olaraq dərin və praktik biliklərə sahib olmaq istəyən əməkdaşlar üçün təşkil edilib. Proqramdan müvəffəqiyyətlə məzun olmuş əməkdaşlardan 2 nəfərin Agile ofisə keçidi baş tutub.
- **“Məhsul sahibi inkişaf proqramı 2”** – Agile sahələrdə çalışan məhsul sahiblərinin davamlı inkişafını təmin etmək məqsədilə 8 moduldan və innovasiya layihələrindən ibarət təlimlər keçirilib. 2 rübü əhatə edən təlimləri və buraxılış layihəsini rəhbərliyə uğurla təqdim etmiş məhsul sahibləri sertifikatla mükafatlandırılıblar.
- **“Müştəri təcrübələri eksperti məktəbi”** – Agile sahələrdə çalışan müştəri təcrübələri üzrə ekspertlərin inkişafına töhfə vermək məqsədilə 10 moduldan və buraxılış layihəsindən ibarət təlimlər baş tutub. 2 rübü əhatə edən təlimləri və buraxılış layihəsini rəhbərliyə uğurla təqdim etmiş müştəri təcrübələri üzrə ekspertlər sertifikatla mükafatlandırılıblar.

- **“Yeni məhsul və xidmətlərin yaradılması üzrə informativ sessiya”** – yeni həllərin bazara təqdim olunması prosesində iştirak edən, rəy verən bütün strukturlar üçün rüblük əsasda təlimlər, demo görüşlər keçirilib.

Təşkilatın böyüməsi, müştəri tələblərinin və bazar dinamikasının artımı Agile üçün də yeni üfqlər yaratmaqdadır. Agile ofisin qısamüddətli hədəfləri Təşkilati Agile yetkinliyin dayanıqlı səviyyəyə çatdırılması, məhsul və xidmətlərin, innovasiyaların çevikliyinin və keyfiyyətinin təmin edilməsi, Agile sahələr daxilində çalışan CoE-lərin (ekspertiza mərkəzləri) təkmilləşdirilməsi və genişləndirilməsini özündə əks etdirir. Uzunmüddətli inkişaf hədəflərinə isə ABB qrup daxilində fəaliyyət göstərən törəmə təşkilatlarda Agile mədəniyyətinin formalaşması daxildir.

Yüksək dinamik və rəqəbatlı bazarda fəaliyyət göstərmək daim innovativ həllərin axtarışını tələb edir. Müştəri tələblərini ödəmək, məhsul və xidmətlərin çatdırılmasını sürətləndirmək üçün ABB 2020-ci ildə Bankın Rəqəmsal Laboratoriyasında Agile metodologiyasını tətbiq etməyə başladı. Hazırda Bankda 700-ə yaxın əməkdaşın çalışdığı 18 (13 sahə və 5 CoE) Agile struktur fəaliyyət göstərir. Bank Agile metodologiyası əsasında yeni məhsul və xidmətlər hazırlayır.

Agile metodologiyasının tətbiqi ABB-yə davamlı planlaşdırma, öyrənmə, təkmilləşdirmə, funksional əməkdaşlıq və məhsulun operativ çatdırılması ilə xarakterizə olunan şəffaf, məlumatlara əsaslanan iş tərzində çalışmağa imkan yaradır. Agile mədəniyyətin təşviqi, layihələr üzərində müstəqil iş, təşkilat və komandalar daxilində sürətli, səmərəli qərarların qəbulunu təkmilləşdirmək məqsədimizlə uzlaşır.

Agile metodologiya əməkdaşlıq, çeviklik və sürətli inteqrasiyanı tələb etdiyi üçün transformasiya prosesini həyata keçirərkən mühüm problem təşkilat daxilində tələb olunan dəyişikliyi idarə etmək idi. Bunu sürətlə mənimsəməyimiz uyğunlaşmağımıza kömək göstərdi. İnnovasiya və inkişaf edən bazar tələblərinə cavab vermək imkanları yaratdı. Uzunmüddətli perspektivdə layihələrimizin davamlılığına və dayanıqlılığına töhfə verdi və yenə də verməkdədir.

Agile ofisin missiyası və təşkilatı transformasiyaya təsir miqyası

Əsas missiya məhsulların yaradılaraq müştərilərə çatdırılma sürətini, keyfiyyətini, təşəbbüskarlığını, şəffaflığı artırmaq, əməkdaşlara səlahiyyət verməkdir. ABB-nin yeni

məhsul yaradılmasında riayət etdiyi Agile dəyərlər dörd istiqaməti nəzərdə tutur:

1. Proses və idarəetmə:

- Mövcud proseslərin davamlı təkmilləşdirilməsi, yeni təcrübələr və global tendensiyalar əsasında Agile Təlimat Kitabının (Playbook) yenilənməsi;
- İdeya və dizayn düşüncə proseslərinin həyata keçirilməsi;
- Agile və Agile olmayan proseslər və strukturlar arasında səmərəli qarşılıqlı əlaqənin qurulması;
- WoW seçimi: Lean texnika testi;
- Agile ölçülərin tətbiqi və təkmilləşdirilməsi: AMR (Agile Maturity Reflection), Məhsul və xidmətlərin keyfiyyətinin ölçülməsi (Product Quality framework), CSİ (Customer Satisfaction Index), NPS (Net Performer Score), T2M and DORA.

2. İnsanlar və Agile mədəniyyət:

- Bütün təşkilatda Agile mədəniyyət və düşüncə tərzinin inkişaf etdirilməsi;
- Agile olmayan strukturların Agile perimetmə və proseslərə cəlbə;
- Agile liderlik rolları üçün bacarıqların inkişafı planı;
- Təşkilati hədəflərin təbliği və maraqlı tərəflərlə əməkdaşlığın gücləndirilməsi məqsədilə “Genişmiqyaslı planlama” yanaşmasının tətbiqi;
- Təcrübə mədəniyyəti – bu, yeni ideyalar yaratmaq, problemləri həll etmək və uğursuzluqlardan dərs çıxarmaq üçün eksperimentləri qiymətləndirən, təşviq edən təşkilati düşüncə tərzidir.

3. Əməliyyat modeli:

- Agile strukturun davamlı təkmilləşdirilməsinin həyata keçirilməsi (məsələn, yeni sahə/komanda ehtiyacını müəyyənləşdirmək və ya bu model elementlərdən bəzilərini ləğv etmək);
- Sahələrin və CoE-lərin cari əməliyyat modelinin səmərəliliyinə nəzarət;
- Yeni qabaqcıl Agile çərçivələrin sınaqdan keçirilməsi, dəyər axını əməliyyat modelinin və proseslərinin tətbiqi.

4. Texnologiya:

- Agile ofisi və ekspertiza mərkəzləri arasında səmərəli əməkdaşlıq vasitəsilə Agile idarəçiliyin, sinerjinin və İT idarəçiliyinin mənimsənilməsi;
- Texniki və Biznes sahələrinin ortaq maraqlarını daşıyan, innovativ həlləri təşviq edərək ən yaxşı təcrübələrin paylaşılmasını, tətbiqini təmin edən əməkdaşlardan ibarət Guild yaradılması;

- İT və biznes strategiyasının uyğunlaşdırılması (İT/ Arxitektura komitəsi, QBR və Strateji əməliyyat planının icrası);
- PDLC (Product Design Lifecycle) və SDLC (Software Design Lifecycle);
- DevOps, CI/CD və Release idarəedilməsi;
- İnsident və problemlərin idarə edilməsi (L2-L3 icra prosesi);
- Xidmət səviyyəsinin idarə edilməsi;
- Məlumat əsaslanan təşkilati aktivləşdirmə;
- Birbaşa və dolayı Agile proseslərin avtomatlaşdırılması və rəqəmsallaşdırılması;
- Jira ekosisteminin genişləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi;
- PM prosesinin rəqəmsallaşdırılması.

ABB Agile üzrə mükəmməl təcrübəyə malikdir

Əlavə olaraq 2024-cü ildən Məhsul və xidmətlər üzrə keyfiyyətin ölçülməsinə başlanıb - (2024 > 98.9%)

2024-cü ildə Agile üzrə əsas nailiyyətlər

- Yeni sahə və ekspertiza mərkəzlərinin (CoE) yaradılması** - 2023-2025-ci illər üzrə İnkişaf Strategiyasının və Agile idarəetmə strukturunun tətbiqi çərçivəsində əsas təşəbbüslər sırasında 2024-cü ilə təsadüf edən Agile transformasiyanın 4-cü dalğası yer alıb. Belə ki, sözügedən transformasiya dalğası çərçivəsində Risk həlləri sahəsi, Rəqəmsal Kiçik Biznes sahəsi, Korporativ və KOS Seqment sahələrinin yaradılması baş tutub. Ekspertiza mərkəzlərinin genişləndirilməsi istiqamətində isə Strategiya CoE yaradılıb.
- Məhsul və xidmətlərin bazara təqdim olunma sürətinin tam avtomatlaşmış formada ölçülməsi** – bankda yaradılan yeni məhsul və xidmətlərin ideya mərhələsindən bazara təqdim olunma müddətinə qədər olan prosesləri (Ideation və SDLC) tam avtomatlaşdırdıqdan sonra Jira platforması üzərindən ölçmələrin aparılması mümkün olub.
- Məhsul və xidmətlərin keyfiyyətinin ölçülməsi** –bazara təqdim olunan məhsul və xidmətlərin periodik formada keyfiyyətinin ölçülməsi təmin edilib. Hər məhsul və xidmət üzrə keyfiyyət indeksinin təyini texniki mükəmməllik, müştəri məmnnuniyyəti, məhsullar üzrə rəqəmsal pasport və mühüm insidentlərin həlli kimi vacib nüansları özündə cəmləyir.
- Guild yanaşmasının tətbiqi** – Texniki və biznes sahələrinin ortaq maraqlarını daşıyan, innovativ həlləri təşviq edərək ən yaxşı təcrübələrin paylaşılmasını və tətbiqini təmin edən əməkdaşlardan ibarət Guild-in yaradılması.

4

KOMMERSIYA
FƏALİYYƏTİ

XİDMƏT ŞƏBƏKƏSİNİN GENİŞLƏNDİRİLMƏSİ

4.1.1 Filialların inkişafı və transformasiyası

ABB kommersiya qurumu olaraq, məhsul və xidmətlərini daha geniş müştəri auditoriyasına təqdim etmək, müştəri məmnuniyyətini artırmaq məqsədilə satış şəbəkəsini daim təkmilləşdirib genişləndirir. Bank müştərilərlə əlaqələri gücləndirmək, onlara daha rahat və əlçatan bank xidmətləri təqdim etmək üçün satış və tanıtım kanallarını mütəmadi olaraq yenidən qiymətləndirir. ABB məhsul və xidmətlərinin hər kəs üçün əlçatan olması prinsipinə sadıq qalaraq, mövcud və potensial müştərilərin maliyyə rifahının yüksəldilməsinə töhfə verməyə çalışır. Bu istiqamətdə satış infrastrukturunu fiziki və rəqəmsal xidmət kanalları üzərində qurulub. Filial şəbəkəsinin genişləndirilməsi, rəqəmsal platformaların inkişafı və innovativ bank xidmətlərinin tətbiqi sayəsində ABB müştərilərinin bankçılıq təcrübəsini daha rahat və effektiv hala gətirməyə davam edir.

2024-cü ildə ABB filial şəbəkəsinin optimallaşdırılması və modernizasiyası istiqamətində mühüm addımlar atıb. Filialların transformasiyası layihəsi çərçivəsində xidmət və məhsulları daha da əlçatan etmək, fərdi müştərilərin universal maliyyə xidmətlərinə, eləcə də bizneslərin müxtəlif maliyyə ehtiyaclarına daha effektiv cavab vermək məqsədilə mövcud filiallar yenilənib, yeni konseptlər əsasında müasir tələblərə uyğun qurulub. Bu yeniliklər müştərilərə ən yüksək səviyyədə xidmət göstərmək, onların bank əməliyyatlarını daha rahat və sürətli icra etmələrini təmin etmək, bizneslərin inkişafına dəstək olmaq üçün həyata keçirilib. ABB-nin filial şəbəkəsinin transformasiyası bank xidmətlərinin çevikliyini və keyfiyyətini artırmaqla yanaşı, fərdi və korporativ müştərilər üçün daha rahat və effektiv bank mühiti formalaşdırmağa imkan verir.

Şəkil 5. ABB-nin filialları

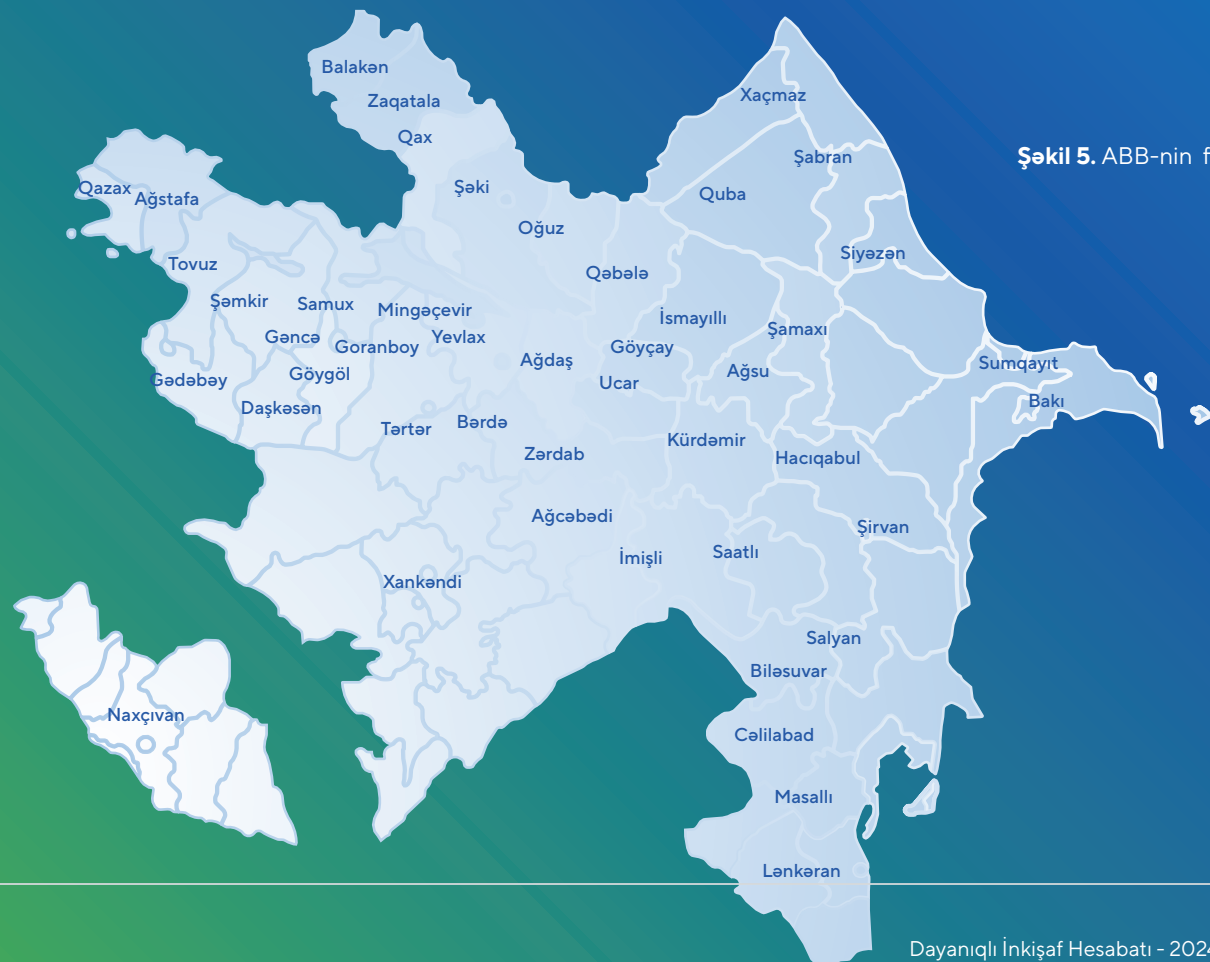

ABB müştəri məmnuniyyətini və xidmət keyfiyyətini artırmaq məqsədilə 2024-cü ildə bir sıra filiallarını yeniləyib. **Naxçıvan, Şabran, Göygöl, Cəlilabad, Suraxanı, Hava limanı və Ağdaş filialları** müasir konseptdə yenidən qurulub. Burada müştərilər üçün daha rahat və funksional bank xidmətləri mühiti yaradılıb. Yenilənmiş filiallarda müştərilər müxtəlif növ kredit məhsulları, kassa-hesablaşma əməliyyatları, əmanət yerləşdirilməsi, pul köçürmələri, ödəniş kartlarının sifarişi, nağd valyuta ilə əməliyyatlar və digər geniş çeşidli bank xidmətlərindən faydalana bilirlər. ABB-nin modernləşdirilmiş filialları müştərilərə daha çevik, rahat və sürətli xidmət göstərmək üçün ən son texnologiyalarla təchiz olunub.

1. Naxçıvan filiali

ABB böyük iqtisadi potensiala malik Naxçıvan Muxtar Respublikasında da fəaliyyətini genişləndirir və müştərilərə xidmətin keyfiyyətini artırır. Bankın filiallarının transformasiyası layihəsi çərçivəsində ABB-nin Naxçıvan şəhərindəki filialı da yenilənib. Filial şəhərin mərkəzində - Heydər Əliyev prospekti 13A ünvanında yerləşən yeni binasında xidmətə başlayıb. ABB-nin yeni brend kimliyinə, müasir inkişaf konseptinə uyğunlaşdırılmış binada bizneslərin, eləcə də fərdi müştərilərin universal maliyyə xidmətlərinə olan ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

2. Şabran filiali

ABB filial şəbəkəsinin transformasiyası layihəsi çərçivəsində Şabran filialını da yeniləyib. Filial Şabran şəhəri, Heydər Əliyev küçəsi 101 ünvanında müştərilərin xidmətindədir.

3. Göygöl filiali

ABB Göygöl filialını da yeniləyib. Filial Göygöl şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 89A ünvanında xidmət göstərir.

4. Cəlilabad filiali

ABB-nin filial şəbəkəsinin transformasiyası layihəsi çərçivəsində Bankın Cəlilabad filialı da yenilənib. Filial Cəlilabad şəhəri, Azərbaycan küçəsi 103 ünvanında müştərilərin xidmətindədir.

5. Suraxanı filiali

ABB-nin Suraxanı filialı da yeni konseptdə qurulub. Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Əmircan qəsəbəsi, İ.Məmmədov küçəsi 3 ünvanında yerləşən filial ABB-nin yeni brend kimliyinə və müasir inkişaf konseptinə uyğun şəkildə modernləşdirilib, müştərilərə daha rahat və innovativ bank xidmətləri təqdim etmək üçün yenilənmiş infrastrukturla fəaliyyətini davam etdirir.

6. Ağdaş filiali

Ağdaş şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 96 ünvanında yerləşən filial bankın müasir standartlarına uyğun şəkildə transformasiya edilib. Yenilənmiş filial müştərilərə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərmək üçün rahat və funksional mühit təqdim edir, ABB-nin innovativ bankçılıq yanaşmasını daha geniş müştəri kütləsinə çatdırmağa imkan yaradır.

7. Hava Limanı filiali

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ərazisində müştərilərə ən yüksək səviyyədə xidmət üçün ABB bu məkandakı şöbəsini filiala çevirib. Yeni filialda

fərdi müştərilərin, eləcə də bizneslərin maliyyə xidmətlərinə olan ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ərazisində ABB müştərilərə xidmət göstərən yeganə bankdır.

ABB müştərilərə daha əlçatan və keyfiyyətli xidmət göstərmək məqsədilə 2024-cü ildə yeni filiallar da açaraq xidmət ofislərinin sayını artırıb. Bankın Sumqayıtda və Bakıxanov qəsəbəsində açılan filialları müasir tələblərə uyğun qurularaq müştərilərin müxtəlif bank xidmətlərindən rahatlıqla faydalanmasına imkan yaradır:

1. ABB Sumqayıtda 3-cü filialını açdı: Sənaye əhəmiyyətinə və əhali sayına görə ölkəmizin ən böyük şəhərlərindən olan Sumqayıtda bank xidmət və məhsullarını daha da əlçatan etmək üçün ABB burada yeni bir filial açdı. Beləliklə, ABB-nin hazırda Sumqayıtda xidmət göstərən filiallarının sayı 3-ə çatıb. Yeni yaradılmış filial Sumqayıt şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 509 ünvanında fəaliyyətdədir. ABB-nin bu şəhərdəki digər filialları isə 13-cü mikrorayon, Üzeyir Hacıbəyov küçəsində və Səməd Vurğun küçəsi - 112/14 ünvanında

müştərilərin xidmətindədir. 3 sayılı Sumqayıt filialının binası da Bankın yeni brend kimliyinə uyğun qurulub. Müştərilərə ən yüksək səviyyədə xidmət üçün burada hər cür şərait yaradılıb.

2. ABB Bakıxanov qəsəbəsində yeni filial açdı: ABB müştərilər üçün daha da əlçatan olmaq üçün xidmət şəbəkəsini genişləndirməkdədir. Bank paytaxtın Bakıxanov qəsəbəsində də yeni filial açdı. Filial Muxtar Fətəliyev küçəsi 70 ünvanında, ABB-nin yeni brend kimliyinə uyğun qurulmuş məkanda fəaliyyət göstərir.

84

Ölkə üzrə fəaliyyət göstərən xidmət ofislərinin sayı

7

Filial 2024-cü ildə yeni konseptdə qurularaq müştərilərin istifadəsinə verilib

4.2

MÜŞTƏRİ MƏMNUNİYYƏTİ

ABB olaraq xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi və müştəri məmnuniyyətinin artırılması əsas prioritetlərimizdənədir. Cari strategiyamıza uyğun olaraq, hesabat dövründə daxili proseslərimizin avtomatlaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirmiş, əməliyyat təkmilləşdirmələrini fəal şəkildə davam etdirmişik. Bu yanaşma həm xidmət sürətini artırmağa, həm də qərarqəbul etmə proseslərini daha effektiv etməyə şərait yaradıb. Müxtəlif rabitə kanalları vasitəsilə müştəri sorğularını izləmək üçün yaradılan qeydiyyat sistemi müştəri təcrübəsini daha dərinlən təhlil etməyə və onların ehtiyaclarına daha çevik reaksiya verməyə kömək göstərir.

ABB-nin xidmət keyfiyyətinin qiymətləndirilməsində əsas göstəricilərdən biri olan NPS (Net Promoter Score) əmsalı 2024-cü ildə 76.85-ə çataraq, 2023-cü illə müqayisədə cüzi də olsa, artım nümayiş etdirib. Bu nəticə göstərir ki, görülmə tədbirlər müştəri məmnuniyyətinin yüksəldilməsində və xidmət səviyyəsinin daha da təkmilləşdirilməsində mühüm rol oynayır. ABB gələcəkdə də innovativ həllər və texnoloji yeniliklər vasitəsilə xidmət keyfiyyətinin daha da inkişafına davam edəcək.

2022

92

2023

Müştəri məmnuniyyəti

97.6

2024

98.4

2022

74

2023

NPS göstəricisi

76.8

2024

76.85

ABB-NİN 2024-CÜ İLDƏ FİLİALLARLA İŞ VƏ SATIŞA DƏSTƏK ÜZRƏ FƏALİYYƏTİ, STRATEJİ İNKİŞAFI: RƏQƏMSALLAŞMA VƏ MÜŞTƏRİYÖNÜMLÜ BANKÇILIQ

2024-cü il ABB üçün filialların transformasiyası və inkişafı baxımından mühüm il olub. Bankın Filiallarla iş və satışa dəstək departamenti, xidmət keyfiyyətini artırmaq, satış performansını yüksəltmək və müştəri təcrübəsini yaxşılaşdırmaq məqsədilə bir sıra yenilənmiş normativ tənzimləmələri və yeni strategiyaları tətbiq edib.

2024-cü ildə MXS-in inkişafı istiqamətində bir sıra strateji təşəbbüslər və layihələr həyata keçirilib. Əsas təşəbbüslərdən biri, Direct Link rəqəmsal platformasının tətbiqi olub. Bu platforma, filialdan kənar satışları əlavə resurs istifadə etmədən artırmaq, kredit və debit məhsullarının satış effektivliyini yüksəltmək və müştəri bazasını genişləndirmək məqsədi daşıyır. Eyni zamanda, filiallarda satış nəticələrinin, "Waiting" və "Service time" göstəricilərinin yaxşılaşdırılması üçün layihələr icra olunub. "Məsafədən xidmət" və ABB mobile perso vasitəsilə "Yerində kart satışı" layihələri məsafədən kart satışlarını artırmaq və kreditləşmə prosesini daha rahat etmək məqsədi güdür.

Bu təşəbbüslərin effektivliyi müştəri məmuniyyətinin artırılması, iş yükünün optimal bölünməsi və məsafədən satışların genişləndirilməsi ilə özünü göstərib. Bundan əlavə, ABB Rəqəmsal Maarifləndirmə təcrübə proqramları, Əməliyyat sahəsi üzrə təlimlər, Q-meterin müvafiq şöbənin işinə inteqrasiyası və təkmilləşdirilməsi kimi təşəbbüslər həyata keçirilib. Motivasiya görüşləri, 20 region MXS-ində yerində xidmət və keyfiyyət təlimləri, rüblük

imtahanlar əməkdaşların bilik və bacarıqlarını artırıb, xidmət keyfiyyətini yüksəldib, müştəri təcrübəsini yaxşılaşdırıb. "Fərqlilər" layihəsi isə əməkdaşlar arasında sağlam rəqabəti təşviq edib və yüksək nəticələr göstərən əməkdaşların motivasiyasına kömək göstərib.

2024-cü ildə bir sıra rəqəmsallaşma təşəbbüsləri həyata keçirilib. İpoteka və korporativ bölmələrin hədəflərinin izlənməsi üçün WEB platformada avtomatlaşdırma tətbiq edilib. Digər bölmələrin yeni hədəf meyarları platformaya inteqrasiya olunub. Motivasiya yönümlü, şəffaflığı artıran "dashboard"lar qurulub. Eyni zamanda, MXS-lərin iş yükünü əks etdirən onlayn WEB platforma istifadəyə verilib və performans təsir edən faktorların qeydiyyatını optimallaşdıran yeni WEB platforma imkanları yaradılıb.

2024-cü ildə ABB-nin filial və şöbələrində çalışan, birbaşa müştərilərə xidmət göstərən əməkdaşların əməliyyat proseslərində rastlaşdıqları hüquqi suallarının real vaxt rejimində cavablandırılmasına xidmət məqsədilə çatbot da istifadəyə verilib. Çatbotun istifadəsi filial əməkdaşlarının göstərdikləri xidmətlərin sürətinə müsbət təsir edib.

ABB, filial şəbəkəsinin inkişafı, müştəri məmuniyyətinin artırılması və xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində innovativ yanaşmalar tətbiq edərək, 2025-ci ildə də bank sektorunda lider mövqeyini qorumağa davam edəcək.

PƏRAKƏNDƏ VƏ KORPORATİV BİZNES FƏALİYYƏTİ

Aktiv müştəri meyarları

Pərakəndə bankçılıq müştəriləri

Son 3 ay ərzində ən azı 1 debet əməliyyatı etmiş müştərilər

Son 1 ayda balansında 100 AZN və daha yuxarı ödənilməmiş qalıq olan müştərilər

Ödəmə müddəti 90 günü keçməmiş, aktiv kreditə malik müştərilər

Depoziti 100 AZN-dən yuxarı olan müştərilər

Biznes bankçılıq müştəriləri

İri korporativ müştərilər

Son 12 ay ərzində 100 min.+ AZN dövriyyə

Kiçik və orta sahibkarlar (KOS)

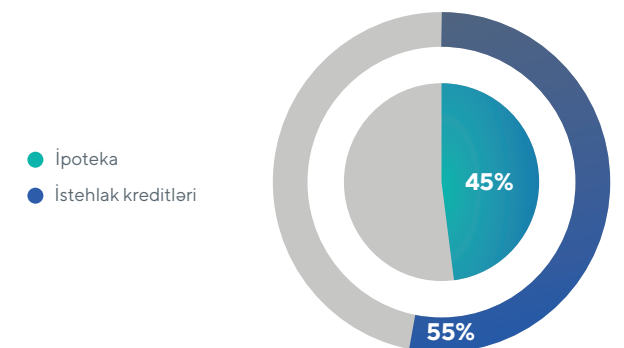
Son 12 ay ərzində 100 min.+ AZN dövriyyə

ABB İnternet Bankçılıq müştəriləri

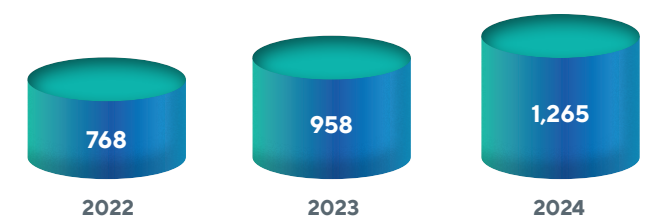
Hesabat ayında ən azı bir əməliyyat həyata keçirmiş müştərilər (dekabr 2024)

Bankın strateji hədəflərinə uyğun olaraq, xüsusi müəyyən edilmiş müştəri seqmentləri üçün fərdiləşdirilmiş təkliflər hazırlayıq. ABB, pərakəndə müştərilərinə əməkhaqqı kreditləri, pensiya kreditləri, ipoteka kreditləri, kredit kartı limitləri və digər geniş çeşidli maliyyə məhsulları təqdim edərək onların maliyyə rifahının, rahatlığının təmin olunmasına davam edir.

Şəkil 6. 2024-cü ildə pərakəndə kreditlərin bölgüsü

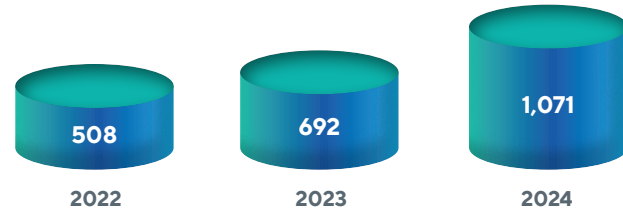
Şəkil 7. Aktiv pərakəndə müştərilər (min)

2024-cü il ərzində ABB-nin aktiv pərakəndə müştəri bazasında 2023-cü ilə müqayisədə 32% artım müşahidə olunub. Bu da bankın müştəriyönümlü strategiyasının və effektiv təşviq proqramlarının uğurlu nəticəsidir. İl ərzində bir sıra genişmiqyaslı kampaniyalar həyata keçirilib, loyallıq proqramı yeni səviyyəyə yüksəldilib. "Faydalı keşbek", "Fayda Max", kütləvi və seqmentləşdirilmiş müxtəlif kampaniyalar, həmçinin depozit məhsullarına xüsusi diqqət bankın müştəri bazasının genişlənməsində mühüm rol oynayıb. Bu təşəbbüslər sayəsində həm yeni müştərilərin cəlb olunması, həm də mövcud müştərilərin bankla daha fəal əməkdaşlığı təmin

edilib. ABB-nin innovativ yanaşmaları və müştəri ehtiyaclarına uyğunlaşdırılmış maliyyə həlləri bankın bazardakı mövqeyini daha da gücləndirib və müştəri məmuniyyətini artıran əsas amillərdən olub.

Şəkil 8. İlk dəfə hesab açanların ümumi sayı (min)

Bankın kart məhsullarına olan yüksək marağın və uğurlu kampaniyalarının nəticəsi olaraq 2024-cü ildə "ilk dəfə hesab açan müştərilərin" sayı 2023-cü ilə müqayisədə 55% artıb. Keşbek kateqoriyasının genişləndirilməsi, eləcə də debet və taksit kartları üzrə həyata keçirilən xüsusi kampaniyalar müştərilərin aktivliyini artırıb, gözləniləndən daha çox kart satışı ilə nəticələnib. Bu tendensiya yeni hesab açmaq istəyən müştərilərin sayının əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlməsinə səbəb olub. ABB-nin təqdim etdiyi rahat və faydalı kart həlləri müştərilərə cəlbedici imkanlar yaratmaqla yanaşı, onların bankla uzunmüddətli əlaqə qurmasını təmin edib.

Şəkil 9. Pərakəndə kredit götürənlərin ümumi sayı (min)

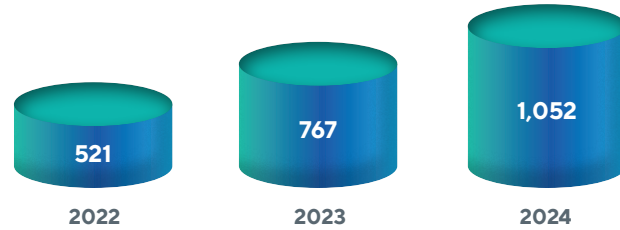

2024-cü ildə pərakəndə kredit götürənlərin ümumi sayı 11% artıb. Bu, müştərilərin maliyyə imkanlarını genişləndirmək üçün ABB-yə artan etimadını əks etdirir. Bu artımın əsas səbəblərindən biri fərqli müştəri segmentlərinə uyğunlaşdırılmış kredit məhsullarının təqdim edilməsi və müraciət prosesinin daha da sadələşdirilməsi olub. ABB, əməkhaqqı və pensiya kreditləri kimi xüsusi təkliflərlə müştərilərin ehtiyaclarını daha dəqiq qarşılayaraq, onların maliyyə imkanlarını artırmağa yönəlib. Eyni zamanda, rəqəmsal müraciət imkanlarının genişləndirilməsi və sürətli təsdiq mexanizmləri kreditgötürmə prosesini daha rahat və əlçatan edib, nəticədə müştəri tələbatının artmasına səbəb olub.

Şəkil 10. Pensiya istifadəçilərinin ümumi sayı (min)

Şəkil 11. Aktiv ABB mobile istifadəçilərinin ümumi sayı (min)

Bankın müştəriyönümlü rəqəmsal strategiyasının uğurlu nəticəsi olaraq 2024-cü ildə aktiv ABB mobile istifadəçilərinin ümumi sayı 37% artıb. Artımın əsas amillərindən biri ABB mobile platformasına davamlı şəkildə yeni xidmətlərin əlavə edilməsi olub. Ölkəxarici köçürmələr, yeni ödəniş xidmətləri, sığorta və investisiya sahəsində tətbiq edilən yeniliklər müştərilər üçün tətbiqlin daha funksional və cəlbedici olmasına şərait yaradıb.

Bundan əlavə, müştəri təcrübəsini təkmilləşdirmək məqsədilə periodik yeniləmələr aparılıb. PFM (Şəxsi Maliyyə İdarəetməsi), ödənişlər arxitekturasının yenilənməsi və təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi kimi yeniliklər tətbiq olunub. Müştərilərin ABB mobile-dan daha aktiv istifadəsini təşviq etmək üçün isə Retention-u artıran kampaniyalar və Fayda Max proqramı kimi təşəbbüslər həyata keçirilib. Bütün bu tədbirlər nəticəsində ABB mobile istifadəçilərinin sayı stabil şəkildə artıb və tətbiq müştərilərin gündəlik bankçılıq ehtiyaclarını qarşılayan əsas platformaya çevrilib.

ABB-nin pərakəndə müştərilər üçün təklif etdiyi kredit məhsulları

ABB pərakəndə müştərilər üçün ipoteka və istehlak kreditləri ilə geniş maliyyə imkanları təqdim edir. İpoteka kreditləri müştərilərə sərfəli şərtlərlə mənzil sahibi olmaq imkanı yaradır, həm dövlət, həm də kommersiya ipotekası variantlarını əhatə edir. İstehlak kreditləri isə müştərilərin fərdi ehtiyaclarının qarşılanması üçün nəzərdə tutulub. Əməkhaqqı, pensiya, avtomobil, təmir və digər məqsədlər üçün maliyyələşmə imkanı verir. ABB müştərilərə sürətli və rahat kredit rəsmiləşdirmə prosesi, rəqəmsal müraciət

imkanları, fərdiləşdirilmiş şərtlərlə bank xidmətlərindən maksimum faydalanmaq imkanı yaradır. Bankın məqsədi müştərilərə sadəcə kredit təqdim etmək deyil, onların maliyyə rifahını yaxşılaşdıran, rahatlığını təmin edən həllər yaratmaqdır.

İpoteka kreditləri

ABB tərəfindən müştərilərə müxtəlif növ ipoteka kreditləri təklif olunur:

- Daxili ipoteka kreditləri;
- Tikinti şirkətləri ilə əməkdaşlıq əsasında verilən ipoteka kreditləri;
- Tikinti kreditləri;
- Əmanət ipoteka kreditləri;
- İKZF-nin resursu ilə ipoteka kreditləri;
- İKZF-nin resursu ilə ipoteka kreditləri (MİDA);
- Torpaq krediti;
- Daşınmaz əmlak təminatlı istehlak krediti.

İstehlak kreditləri

- Onlayn kreditlər;
- Nağd pul kreditləri;
- Avtomobil kreditləri;
- Əmanətçilər üçün kredit limitləri;
- Kredit kartı limitləri;
- Pensiya və əməkhaqqı kreditləri;
- Kreditlərin yenidən maliyyələşdirilməsi.

Bundan əlavə, ABB pərakəndə müştərilər üçün kredit kampaniyaları təşkil edərək, kredit məhsullarından istifadəni stimullaşdırır.

ABB-nin pərakəndə müştərilər üçün təklif etdiyi depozit məhsulları

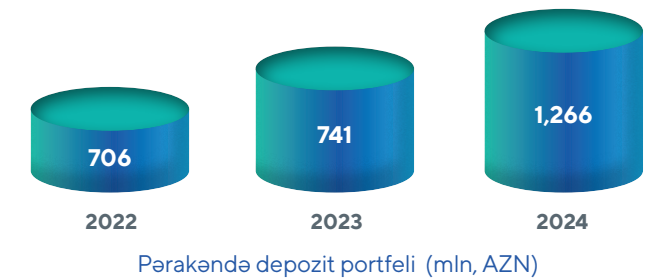
ABB-nin pərakəndə müştəriləri aşağıdakı şərtlərdən birinə uyğun depozit hesabı açə bilər:

- "Klassik" müddətli əmanət;
- Əmanət ipoteka krediti;
- Depozit qutusu;
- DigiDepozit;
- DigiHesab;

Şəkil 12. Əsas pərakəndə bank məhsulları üzrə satış portfelleri

2024-cü ildə ABB-nin əsas pərakəndə bank məhsullarının satış dinamikası yüksəlmiş və portfel 28% artım göstərmişdir. Artımın əsas səbəbi nağd kredit (Cash Loan) kampaniyalarının aktiv şəkildə həyata keçirilməsi olmuşdur. Bu kampaniyalar müştərilər üçün daha sərfəli və əlçatan kredit imkanları yaradaraq, onların maliyyə ehtiyaclarını rahat şəkildə qarşılamağa imkan vermişdir.

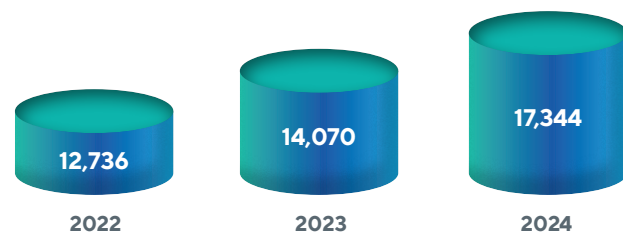
2024-cü ildə ABB-nin pərakəndə depozit portfeli sürətlə böyüyərək 71% artım nümayiş etdirmişdir. Bu artım bankın depozit kampaniyaları, rəqəmsal "DigiDeposit" məhsulunun tətbiqi və depozit faiz dərəcələrinin artırılması kimi strateji addımlarla birbaşa əlaqədirdir. Müştərilərə təqdim olunan sərfəli şərtlər və innovativ depozit həlləri nəticəsində depozit portfelində gözləniləndən daha sürətli artım qeydə alınmış, ABB-nin bazardakı mövqeyi daha da möhkəmlənmişdir. Bu tendensiya, bankın müştərilər üçün etibarlı və yüksək gəlirli investisiya imkanları yaratmaq strategiyasının uğurlu nəticələrindəndir.

Şəkil 13. Quraşdırılmış ATM-lərin ümumi sayı

2024-cü ildə quraşdırılmış ATM-lərin sayı 1,025-ə çataraq 7% artım göstərmişdir. Bu genişlənmə ABB-nin müştərilərə daha rahat və əlçatan bankçılıq xidmətləri təqdim etmə strategiyasının bir hissəsidir. Yeni ATM-lərin əlavə edilməsi, xüsusilə müştəri axınının yüksək olduğu ərazilərdə və regionlarda xidmətin daha səmərəli təşkilinə töhfə vermişdir. ABB, müştərilərin nağd əməliyyatlara daha sürətli və rahat çıxışını təmin etmək üçün ATM şəbəkəsini genişləndirməkdə davam edir.

Şəkil 14. Quraşdırılmış POS terminalların ümumi sayı

2024-cü ildə quraşdırılmış POS terminalların sayı 17,344-ə çataraq ötən illə müqayisədə 23% artım nümayiş etdirib. Bu göstərici ölkədə nağdsız ödənişlərin genişlənməsi və rəqəmsal ödəniş həllərinə artan tələbatın bariz nümunəsidir. ABB-nin ticarət və xidmət obyektlərində POS-terminal infrastrukturunu genişləndirməsi, sahibkarlara daha çevik və rahat ödəniş imkanları yaratmaqla yanaşı, müştərilərin də sürətli və təhlükəsiz tranzaksiyalardan faydalanmasına şərait yaratmışdır. Bu tendensiya ölkədə nağdsız ödəniş ekosisteminin güclənməsi və ABB-nin bu sahədə lider mövqeyini möhkəmləndirməsi istiqamətində mühüm bir addımdır.

Nağdsız ödənişlər

ABB ölkədə nağdsız ödənişlərin genişlənməsi və rəqəmsal bankçılığın inkişafı istiqamətində mühüm təşəbbüslər həyata keçirir. Şəffaflıq, səmərəlilik və rahatlığı təmin etməyi hədəfləyən ABB, kart və mobil ödənişlərin stimullaşdırılması ilə müştərilərə daha sürətli və təhlükəsiz əməliyyat imkanı yaradır. Nağdsız ödənişlərin geniş tətbiqi vaxta və xərclərə qənaət etməyə, eyni zamanda iqtisadi artımı gücləndirməyə kömək edir. İnternet (vəb-səhifə) və mobil tətbiq vasitəsilə həyata keçirilən nağdsız ödənişlərin sayı 116 milyon, ümumi məbləğ isə 83 milyard AZN-a yaxın təşkil etmişdir. Bu göstəricilər, rəqəmsal ödəmə kanallarının müştərilər tərəfindən geniş istifadəsini və nağdsız ödənişlərin artan tendensiyasını göstərir.

QR ödəniş sistemi

Bankın təqdim etdiyi QR ödəniş sistemi nağdsız ödəniş prosesini daha da optimallaşdıraraq mobil telefon nömrəsi və e-poçt ünvanı vasitəsilə sürətli və təhlükəsiz tranzaksiyalara şərait yaradır. ABB-nin bu innovativ həlli ƏDV-nin geri qaytarılması funksiyası ilə inteqrasiya olunaraq müştərilərin həm gündəlik ödənişlərini rahat həyata keçirməsinə, həm də əlavə maliyyə üstünlüklərindən faydalanmasına imkan verir. ABB, nağdsız ödənişləri daha da asanlaşdırmaq məqsədilə POS-terminallarda QR ödəniş üsulunu istifadəyə vermişdir. Bu yenilikçi həll müştərilərə POS-terminalda QR kodu skan etməklə sürətli və təhlükəsiz şəkildə

ödənişlərini həyata keçirməyə şərait yaradır. Müştərilər sadəcə mobil bank tətbiqləri vasitəsilə QR kodu oxudaraq ödənişi təsdiqləyirlər ki, bu da kart məlumatlarının fiziki şəkildə daxil edilməsinə ehtiyac qalmadan əməliyyatların daha təhlükəsiz və operativ olmasını təmin edir. Bu üsul, xüsusilə təməssiz ödənişə üstünlük verən müştərilər üçün rahatlıq yaradır və nağdsız iqtisadiyyata keçidi sürətləndirir. ABB-nin bu innovativ ödəniş həlli həm kiçik, həm də iri sahibkarlar üçün müştəri məmnuniyyətini artıraraq daha çevik və təhlükəsiz ödəmə təcrübəsi təqdim edir.

2024-cü ildə ümumilikdə 18,657 QR ödəniş həyata keçirilib. Bu ödənişlərin cəmi məbləği 796 min AZN təşkil edib. Bu göstəricilər ABB-nin rəqəmsal ödəniş xidmətlərinin geniş istifadə edildiyini və QR texnologiyasının müştərilər arasında populyarlıq qazandığını nümayiş etdirir. Bankın innovativ ödəniş həlləri və müştəri məmnuniyyətini artırmağa yönəlmiş strategiyaları rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafında mühüm rol oynayır.

ABB-nin mövcud kartları

TamKart

TamKart-ın istifadəçi sayı 2024-cü ildə 1,312,938 nəfərə çatıb. Bu ötən illə müqayisədə 30.9% artım deməkdir. TamKart, geniş təklif çeşidi, alış-verişlərdə faizsiz taksit imkanı və bonus qazanma fərsətləri ilə müştərilərin əsas seçiminə çevrilib. ABB-nin güclü marketing strategiyaları və davamlı kampaniyaları TamKart istifadəçilərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artmasına təkan verib. Bu göstəricilər ABB-nin kredit kartı bazarındakı lider mövqeyini daha da möhkəmləndirib.

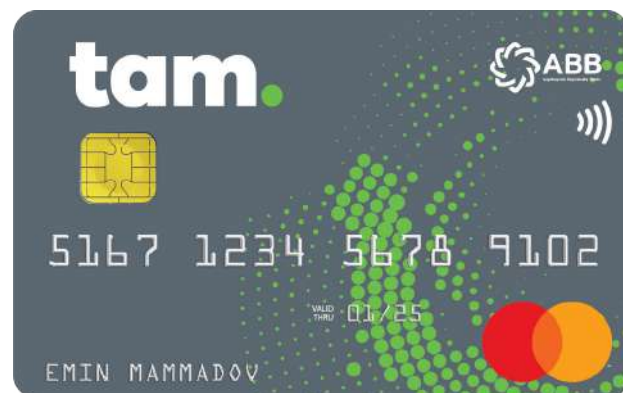
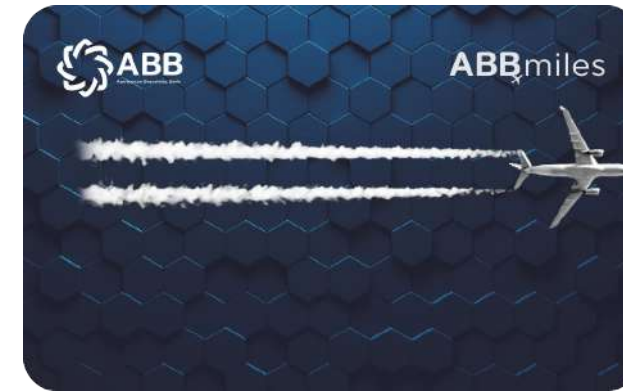

ABB Miles

2024-cü ildə ABB Miles kartları üzrə istifadəçi sayı 20,209 nəfərə çatıb. Bu da 2023-cü illə müqayisədə

72.2% artım deməkdir. ABB Miles kartlarının populyarlığı, səyahət həvəskarlarına təqdim etdiyi müddətli bonuslar, endirimlər və daha çox mil qazanmaq imkanı ilə əlaqələndirilir. Kartın geniş üstünlükləri və istifadə rahatlığı daha çox müştərinin diqqətini cəlb edib və ABB-nin səyahət kartı bazarında lider mövqeyini möhkəmləndirib.

AZAL Miles kartı

AZAL Miles kartı 2024-cü ildə 108 istifadəçi sayı ilə bazara yeni daxil olmasına baxmayaraq, ABB-nin innovativ məhsul xəttini genişləndirdiyini göstərir. Səyahətçilər üçün xüsusi üstünlüklər, AZAL-la əməkdaşlıq çərçivəsində eksklüziv mil qazanma imkanları və əlavə xidmətlər kartın cəlbediciliyini artırır. Bu kartın ABB-nin səyahət kartları seqmentində yeni perspektivlər açacağı, növbəti illərdə də istifadəçi bazasının sürətlə genişlənəcəyi gözlənilir.

Tələbə kartı

Tələbə kartlarının istifadəçi sayı 2024-cü ildə 16,155 nəfərə yüksəlib. Bu, 2023-cü ildəki 12,354 nəfərə nisbətən 30.7% artım deməkdir. ABB-nin Tələbə kartları, gənc istifadəçilərə xüsusi endirimlər, təhsil xərcləri üçün rahat ödəmə üsulları və fərdiləşdirilmiş təkliflər təqdim edərək tələbələrin maliyyə idarəçiliyini asanlaşdırır. Gənclərin

rəqəmsal bankçılıq xidmətlərinə olan tələbi və ABB-nin müştəriyönümlü strategiyası kartın populyarlığını artıraraq daha geniş auditoriyanı əhatə edib.

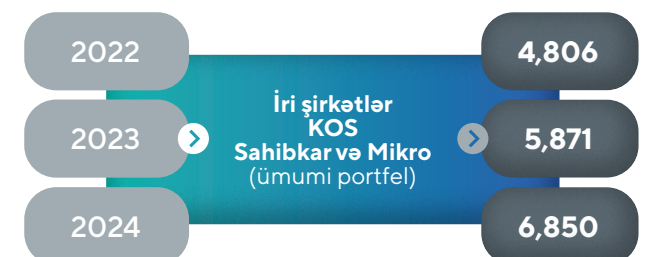
Korporativ biznes

ABB, Azərbaycanın ən böyük korporativ bankı olaraq, böyük müəssisələr, KOS-lar və fərdi sahibkarlar üçün çevik və etibarlı maliyyə həlləri təqdim edir. Bank strukturlaşdırılmış maliyyə, borc kapitalı, sabit gəlir və klirinq xidmətləri vasitəsilə biznes müştərilərinin maliyyə dayanıqlığını gücləndirir, onların bazarda mövqeyini möhkəmləndirməyə kömək göstərir. Kiçik və orta sahibkarlara (KOS) xüsusi dəstək proqramları çərçivəsində ABB, onların kapital və investisiya imkanlarını genişləndirərək uzunmüddətli böyümələrini təmin edir. Eyni zamanda, rəqəmsal bankçılıq həlləri və fərdiləşdirilmiş maliyyə modelləri bizneslərin daha səmərəli fəaliyyət göstərməsinə, maliyyə proseslərini optimallaşdırmasına şərait yaradır.

2023-2025-ci illər üzrə İnkişaf Strategiyamıza uyğun olaraq, əsas diqqətimizi aşağıdakı məsələlərə yönəltdik:

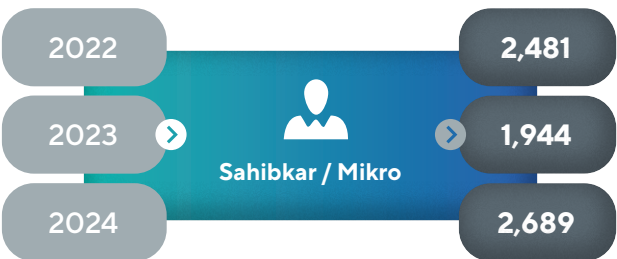
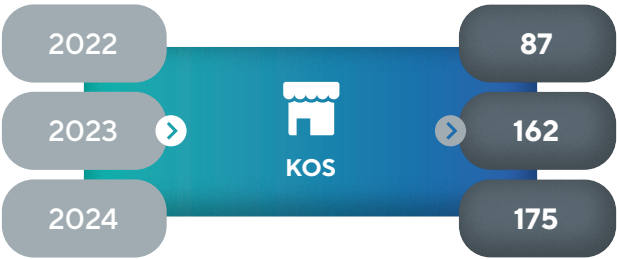
- Korporativ müştəri bazamızın və portfelimizin genişləndirilməsi;
- KOS-ların maliyyələşdirilməsində rəqəbatli bazar payının təmin edilməsi;
- Davamlı artım templərinin davam etdirilməsi

Aktiv korporativ müştərilərin sayı

2024-cü ildə aktiv KOS və Mikro/Sahibkar müştərilərin sayında əhəmiyyətli artım müşahidə olunub. KOS müştərilərinin sayında 28%, mikro və sahibkar seqmentində isə 20% artım qeydə alınıb. Bu yüksəliş ABB-nin kiçik və orta bizneslər üçün həyata keçirdiyi strateji yanaşmanın uğurlu nəticəsidir. Bank, rəqəmsal bankçılıq xidmətlərini genişləndirərək KOS müştərilərinin əməliyyatlarını daha rahat və sürətli etməyə imkan yaradıb. Mobil bankçılığın inkişafı, fintech həlləri və innovativ ödəniş sistemlərinin tətbiqi müştərilərin bank xidmətlərindən daha aktiv istifadə etməsinə şərait yaradıb. Bununla yanaşı, qanunvericiliyin nağdsız ödənişləri təşviq etməsi, KOS-ların və sahibkarların bank əməliyyatlarının sayının və dövryyəsinin artmasına təkan verib. ABB, bu müsbət tendensiyanı davam etdirmək üçün KOS-lar və fərdi sahibkarlar üçün daha çox rəqəmsal həllər və biznes yönümlü maliyyə imkanları təqdim etməyə davam edir.

Kredit portfelində yeni korporativ müştərilərin ümumi sayı:

Kredit portfelində korporativ müştərilərin sayındakı dəyişikliklər

2024-cü ildə cari müştəri sayının qorunması və yeni müştərilərin cəlb olunması məqsədilə “Fərdi müştəri meneceri” modelinin tətbiqi istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atılıb. Bu çərçivədə Korporativ müştərilərlə iş şəbəkəsində iqtisadi sektorlar üzrə qruplar təşkil edilib və müştəri menecerlərinin ixtisaslaşması tətbiq olunub. Bununla yanaşı, müştəri menecerlərinin KPI sistemində dəyişiklik edilərək müştəri-bank münasibətlərinin daha da yaxşılaşdırılması və müştəri məmuniyyətinin artırılması təşviq edilib. Bu addımlar müştəri loyallığının gücləndirilməsində və yeni müştərilərin cəlb edilməsində mühüm rol oynayıb.

2024-cü ildə ABB-nin korporativ kredit portfelində yeni müştəri cəlb etmə dinamikası fərqli istiqamətlərdə dəyişikliklər nümayiş etdirib. Dəyişikliklər əsasən bazardakı iri şirkətlərin sayının stabil qalması və potensial müştərilərin böyük əksəriyyətinin artıq bank xidmətlərindən faydalanması ilə izah oluna bilər. Böyük korporativ bazanın doyma səviyyəsinə yaxınlaşması, hər il yeni müştəri cəlb etmə prosesini daha da çətinləşdirib və bu tendensiya bazar şəraitinin təbii nəticəsi kimi qiymətləndirilib.

Bunun əksinə olaraq, yeni cəlb olunan KOS və Mikro/Sahibkar müştərilərin ümumi sayında ardıcıl olaraq 8% və 38% artım qeydə alınıb. Bu artım ABB-nin kiçik və orta bizneslərə yönəlmiş xüsusi kredit məhsulları, sərfəli şərtlər və rəqəmsal bankçılıq vasitəsilə müraciət prosesini daha əlçatan etməsi ilə əlaqədardır. Bankın KOS və sahibkar müştəriləri üçün həyata keçirdiyi intensiv marketing fəaliyyətləri və fərdiləşdirilmiş kredit təklifləri, yeni müştərilərin cəlb olunmasını sürətləndirib və portfelin genişlənməsinə səbəb olub. ABB-nin təqdim etdiyi innovativ və çevik maliyyə həlləri, daha çox biznesin bank xidmətlərindən faydalanmasını təmin edərək, yeni borcalan müştərilərin sayının artmasına gətirib çıxarıb.

ABB-nin korporativ müştərilərə təklifləri

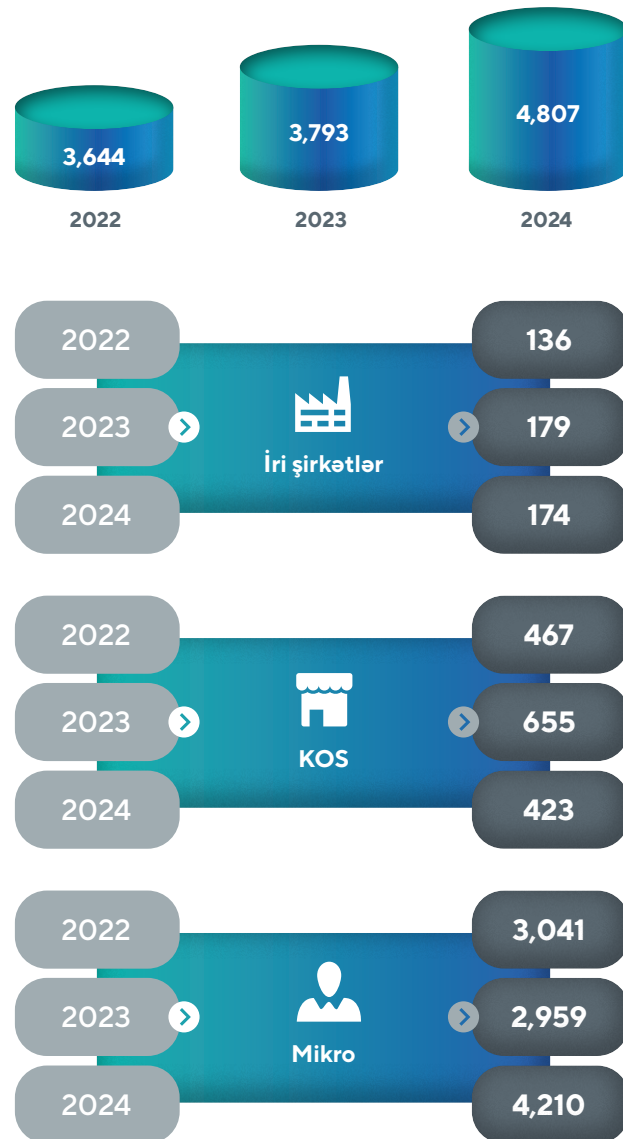
ABB, böyük təşkilatlar və kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri (KOS) üçün biznes əməliyyatlarını daha səmərəli və dayanıqlı şəkildə idarə etməyə imkan verən hərtərəfli korporativ xidmətlər təqdim edir. ABB-nin məqsədi korporativ müştərilərin maliyyə ehtiyaclarını optimallaşdırmaq, onlara çevik və innovativ bankçılıq imkanları yaratmaq və biznes fəaliyyətlərini sürətləndirməkdir. Rəqəmsal bankçılıq həlləri, fərdi maliyyə modelləri və KOS-lara xüsusi yanaşma ABB-nin sektorda lider mövqeyini gücləndirir, bizneslər üçün etibarlı tərəfdaş olmasını təmin edir.

Şəkil 15. Korporativ müştərilər üçün məhsul və xidmətlərin siyahısı

KOS-lar üçün “İxracə dəstək” krediti	Tender qərantıyası
Sahibkar krediti / kredit xətti	İcra qərantıyası
“İnvoysların maliyyələşdirilməsi” krediti (Rəqəmsal)	Avans qərantıyası
“Tərəfdaşlara anında dəstək” krediti / kredit xətti (Rəqəmsal)	Ödəniş qərantıyası
Rəqəmsal “Təchizatın maliyyələşdirilməsi” krediti	Keyfiyyət qərantıyası
Depozit təminatlı kreditlər	Gömrük qərantıyası
Əmək haqqı layihəsinə dəstək	Akkreditiv
E-com və E-POS terminal kredit xətti	Təsdiqli akkreditiv
Dövryyə krediti/ kredit xətti	Akkreditivin maliyyələşdirilməsi (xarici və daxili vəsait hesabına)
İnvestisiya krediti/ kredit xətti	Digər bankın kontr-qərantıyası əsasında bütün növ qərantıyaların açılması
Biznes refinans krediti/ kredit xətti	Layihə maliyyələşdirilməsi (daxili və xarici vəsait hesabına)
Qərantıya xətti	İKZF xətti ilə kreditlər ¹
Rəqəmsal təcili tender qərantıyası	AKİA xətti ilə kənd təsərrüfatına dəstək krediti ²
Rəqəmsal təcili icra qərantıyası	SİF xətti ilə güzəştli kredit ³
Rəqəmsal təcili avans qərantıyası	Aqrokreditlər
	Mikrokredit

¹ Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu
² Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatının İnkişafı Agentliyi
³ Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondu

Şəkil 16. Borcalanların ümumi sayı

2024-cü ildə ABB-nin borcalan müştəri bazasında fərqli segmentlər üzrə dəyişikliklər müşahidə olunub. İri şirkətlərin sayında 3% azalma qeydə alınıb. Bu, əsasən bəzi korporativ müştəri qruplarının ləğvi və ya birləşməsi ilə bağlıdır. Bəzi iri şirkətlər strateji dəyişikliklər apararaq öz fəaliyyətlərini konsolidasiya edib və nəticədə yeni kredit tələbatı azalıb. Eyni zamanda, bazardan çıxan və ya fəaliyyətini dayandıran şirkətlər də ümumi portfel göstəricilərinə təsir göstərib.

Bununla yanaşı, KOS-larda borcalanların ümumi sayında 35% azalma müşahidə olunub. Bu tendensiya hüquqi şəxslərin maliyyə idarəçiliyini daha səmərəli həyata keçirməyə başlaması və alternativ maliyyə mənbələrindən istifadəyə üstünlük verməsi ilə izah olunur. Bir çox şirkətlər genişlənmə və yeni investisiya tələbi hiss etmədiyindən, bank kreditlərinə müraciət etmə ehtiyacı azalıb. İnvestorlar, fondlar və digər maliyyə mənbələri kiçik və orta bizneslərin inkişafını dəstəklədiyindən, bu şirkətlərin ABB-dən kredit

götürmə sayı azalıb. Bundan əlavə, əvvəlki kredit ödəmə tarixçəsi qeyri-kafi olan müştərilərə qarşı bankın ehtiyatlı yanaşması, yeni borc alan hüquqi şəxslərin sayına təsir edən faktorlardan biri olub.

Digər tərəfdən, sahibkar və mikro biznes segmentində 42% artım müşahidə edilib. Bu yüksəliş, fərdi sahibkarların və kiçik bizneslərin daha çox maliyyə resursuna ehtiyac duyması, bazardakı yeni imkanlardan yararlanması və ABB-nin onlara təqdim etdiyi sərfəli maliyyə həllərinə marağın artması ilə bağlıdır. ABB-nin mikro və sahibkar müştərilər üçün təklif etdiyi çevik kredit imkanları və rəqəmsal müraciət prosesinin sadələşdirilməsi bu segmentdə kreditlərin artmasına şərait yaradıb. Bankın kiçik bizneslərə yönəldiyi dəstək və fərdiləşdirilmiş kredit şərtləri, onların maliyyə ehtiyaclarını daha səmərəli qarşılamağa və bizneslərini genişləndirməyə kömək edib.

Şəkil 17. Korporativ kredit portfelinin ödənilməmiş məbləği, mln AZN

ABB son illərdə ilk dəfə olaraq korporativ kredit portfelinin həcminə görə bazar liderliyini qazanıb. 2024-cü ildə ABB-nin korporativ kredit portfelinin ödənilməmiş məbləği müxtəlif müştəri segmentlərində əhəmiyyətli artım nümayiş etdirib. İri şirkətlər üzrə 22% artım qeydə alınıb. Bu da makroiqtisadi tendensiyalar və maliyyə bazarlarındakı inkişaflarla birbaşa əlaqəlidir. Korporativ Risk İdarəetmə Strategiyaları, texnoloji inkişaf və IT dəstəyinin gücləndirilməsi, eləcə də iri şirkətlərin dayanıqlılığının artırılması kimi faktorlar bu artımı şərtləndirən əsas amillər olub.

Eyni zamanda, KOS və Mikro/Sahibkar segmentlərində də müvafiq olaraq 55% və 28% artım müşahidə edilib. Yeni kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə ehtiyaclarının artması və ABB-nin strateji olaraq KOS müştərilərinə yönəlməsi, bu portfeldə genişlənməyə gətirib. Bank aşağı faiz dərəcələri, daha uzunmüddətli maliyyələşdirmə və çevik geri-ödəniş planları kimi sərfəli kredit şərtləri ilə daha çox sahibkar və KOS müştərisini cəlb etməyə nail olub. Bundan əlavə, mövcud müştərilərin bizneslərini genişləndirmək məqsədilə əlavə maliyyə resurslarına ehtiyac duyması, onların ABB-dən daha çox kredit götürməsinə əsas yaradıb. ABB-nin kiçik və orta bizneslər üçün təqdim etdiyi çevik və etibarlı kredit həlləri, onların davamlı inkişafına, bazardakı mövqelərinin möhkəmlənməsinə töhfə verib.

Şəkil 18. Ticarətin maliyyələşdirilməsi portfel, mln. AZN

2024-cü ildə ABB-nin ticarətin maliyyələşdirilməsi portfelində iri şirkətlər və KOS segmentləri üzrə fərqli tendensiyalar müşahidə olunub. İri şirkətlər üzrə 34% azalma qeydə alınıb. Bu da əsasən 2023-cü ildə verilən iri hökumət sifarişlərinin yekunlaşması və yeni sifarişlərin əvvəlki illə müqayisədə azalması ilə əlaqədardır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan iqtisadi fəaliyyət və iri infrastruktur layihələri 2023-cü ildə ticarətin maliyyələşdirilməsinə güclü təkan versə də, 2024-cü ildə bu temp tədricən azalıb. Hökumət sifarişlərinin və dövlət investisiyalarının nisbətən azalması, iri korporativ müştərilərin bu sahədəki kredit və qarantiya ehtiyaclarının aşağı düşməsinə səbəb olub.

Əksinə, Korporativ, KOS segmentləri üçün, Xarici banklardan daxil olan Kontr Qarantiya əsasında açılan qarantiya məhsullarında müvafiq olaraq 113% və 207% artım müşahidə edilib. Kiçik və Orta Bizneslərin (KOB) ticarət maliyyələşdirilməsinə marağının artması və dövlət iqtisadi proqramlarının genişlənməsi bu yüksəlişin əsas amilləridir. Tender, icra, avans və digər növ qarantiyalara olan tələbin yüksəlməsi, beynəlxalq ticarətin və ixracın artması nəticəsində şirkətlərin yeni bazarlara daxil olmaq və xarici əməliyyatlarını genişləndirmək üçün maliyyə alətlərinə daha çox ehtiyac duyması, ticarət maliyyələşdirməsində KOS segmentinin güclənməsinə şərait yaradıb. ABB, bu artımı dəstəkləmək üçün uyğun maliyyələşdirmə şərtləri və müvafiq maliyyə alətləri təqdim edərək biznes müştərilərinin əməliyyatlarını daha da asanlaşdırıb.

Kontr Qarantiya (CG) portfelindəki 207%-lik artım isə bu məhsulun bank üçün daha aşağı riskli hesab edilməsi və getdikcə daha çox benefisiarın öz xeyrinə CG verilməsi üçün müraciət etməsi ilə bağlıdır. ABB-nin Ticarət Maliyyələşdirmə Portfelini və CG sahəsində bazar liderliyini gücləndirmək strategiyası, bu tendensiyanı daha da dəstəkləyib. Bankın təqdim etdiyi rəqabətqabiliyyətli və çevik maliyyə həlləri, kiçik və orta bizneslərin ticarət maliyyələşdirilməsi əməliyyatlarını genişləndirməsinə imkan yaradıb. Nəticədə bu segmentlər üzrə portfelin əhəmiyyətli dərəcədə artmasına səbəb olub.

Ticarətin maliyyələşdirilməsi (Xarici vəsait hesabına layihənin maliyyələşdirilməsi)

Uzunmüddətli fasilədən sonra 2024-cü ildə xarici vəsait cəlb edilməklə Almaniyanın AKA Bank

və İxrac Kredit Agentliyi olan (ECA) Euler Hermes kredit agentliyinin dəstəyi ilə Korporativ seqmentdə olan müştərimiz üçün, uzunmüddətli bir layihə maliyyələşdirilib.

Eyni zamanda, 2024-cü ildə “Trade related loan” adlı məhsuldan istifadə edərək xaricdən vəsaitlər cəlb edilib, müvafiq korporativ və KOS seqmentində olan müştərilər üçün istifadə olunub. Gələcək dövrdə bu cür layihələrin, eyni zamanda ESI və Yaşıl layihələrin maliyyələşdirilməsi istiqamətində vəsaitlərin uzun müddətə cəlb olunması strateji hədəf kimi nəzərə alınıb.

Şəkil 19. Korporativ depozit portfelinin ödənilməmiş məbləği, mln. AZN

Requlyator tərəfindən daha sərt monetar siyasətə keçid səbəbilə ABB likvidlik idarəetmə strategiyasını yenidən nəzərdən keçirərək, korporativ müştərilərdən depozit cəlbini stimullaşdırmağa başlayıb. Bu da 2024-cü ildə korporativ depozit portfelinin ödənilməmiş məbləğinin 36% artımına səbəb olub. Sərt pul-kredit siyasəti nəticəsində faiz dərəcələrinin artması depozit məhsullarını daha cəlbedici edib və korporativ müştərilər öz vəsaitlərini daha yüksək gəlir gətirən depozitlərə yönəldiblər. Bankın bu istiqamətdə aktiv siyasəti korporativ depozit portfelinin əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsinə səbəb olub.

Kiçik və orta sahibkarlarla iş

ABB, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin (KOS) və mikro müəssisələrin inkişafını davamlı şəkildə dəstəkləyərək, onları lazımi maliyyə resursları ilə təmin edir, innovativ həllərlə bizneslərini genişləndirmələrinə kömək göstərir. Bankın optimallaşdırılmış kredit müraciət prosesi, sahibkarlara veb-sayt üzərindən sadə onlayn forma vasitəsilə rahat və sürətli şəkildə maliyyələşmə əldə etməyə imkan yaradır.

KOS-ların inkişafı Azərbaycanın iqtisadi strategiyasının əsas prioritetlərindəndir. ABB bu sahədə böyümə imkanlarını genişləndirmək, inkişaf tendensiyalarını müəyyənləşdirmək və bazar təhlili aparmaq üçün dövlət qurumları ilə sıx əməkdaşlıq edir. Bankın bu sahəyə verdiyi dəstək KOS-lar üçün fərdiləşdirilmiş maliyyə həlləri və ehtiyaclarına uyğun

məhsullar hazırlamaqla öz əksini tapır. ABB hər bir müştəriyə fərdi yanaşaraq, ödəmə planlarını və cədvəllərini əlavə çeviklik və uyğunlaşdırılmış limitlər çərçivəsində tərtib etmək imkanı yaradır.

2024-cü ildə cari müştəri sayının qorunması və yeni müştərilərin cəlbi məqsədilə KOS-lar üçün rəqəmsal bankçılıq xidmətləri genişləndirilib. Mobil bankçılıq vasitəsilə daha rahat və sürətli əməliyyatlar həyata keçirmək imkanı yaradılıb. Bu yenilik müştərilərin bankla daha çox əlaqə qurmasına və dövrüyyə müştərilərinin sayının artmasına səbəb olub. İnnovativ ödəniş həlləri və fintech xidmətləri KOS-ların dövrüyyəsini artıraraq bank əməliyyatlarının sayını və həcmi yüksəldib. Bundan əlavə, qanunvericiliyin nağdsız əməliyyatları təşviq etməsi müştərilərin bank əməliyyatlarının sayının artmasına təkan verib. Müştəri təcrübələrinin inkişafı üçün CRM platforması vasitəsilə müştərilərlə intensiv əlaqə saxlanıb, onların istəkləri və problemləri dinlənilərək həll yolları təqdim edilib. Satış komandası tərəfindən müştəri təcrübələri analiz edilib, toplanan məlumatların emalı aparılaraq yeni həllər və təkliflər hazırlanıb. Mövcud müştərilərin saxlanması və yenilərinin cəlb edilməsi üçün sərfəli kredit şərtləri və rəqəmsal bankçılıq vasitəsilə müraciət prosesinin asanlaşdırılması təmin olunub. Xüsusilə KOS-lara yönəlik intensiv marketinq kampaniyaları və xüsusi təkliflər yeni müştərilərin cəlb edilməsini sürətləndirib, həm mövcud borcalan müştərilərin, həm də yeni borcalanların sayının artmasına səbəb olub.

Hesabat ilində ABB KOS-larla iş zamanı aktual və potensial riskləri daha dəqiq qiymətləndirmək üçün analitik alətlərdən istifadə edib. Bu alətlər sahibkarlara kredit verilməzdən əvvəl onların maliyyə vəziyyətini, bazar şəraitini və potensial riskləri ətraflı şəkildə analiz edərək gələcək riskləri proqnozlaşdırmağa kömək göstərir. KOS-ların kredit müraciətləri ilə bağlı qərarvermə prosesinin alqoritm və süni intellekt əsaslı alətlər vasitəsilə daha sürətli və dəqiq həyata keçirilməsinə başlanıb. Süni intellekt müştərilərin müəyyən suallarına cavab verərək şərtlərdən kənarlaşma ehtimalını minimuma endirir. Bununla yanaşı, kredit portfelinin sağlamlığını qorumaq üçün KOS-larla bağlı risklər diversifikasiya edilərək daha balanslı və dayanıqlı idarəetmə strategiyası tətbiq olunub. Bu yeniliklər ABB-nin KOS-larla iş zamanı risklərin effektiv idarə olunmasını və qərar qəbul etmə prosesinin optimallaşdırılmasını təmin edib.

KOS müştərilərinə kreditlərin verilməsi və ƏL/TM tələblərinə riayət olunması prosesində rəqəmsal kanallar vasitəsilə mühüm yeniliklər tətbiq edilib. Məsafədən kreditləşmə və müştəri identifikasiyası prinsipləri əsasında ASAN İmza və SİMA rəqəmsal identifikasiya və imzalama alətlərindən istifadə olunub. Bu alətlər ƏL/TM tələblərinə uyğunluğu təmin etməklə yanaşı, potensial risklərin qarşısını alıb və kreditləşmə prosedurlarını daha asan

və təhlükəsiz hala gətirib. Eyni zamanda, bu yanaşma KOS subyektlərinə daha qısamüddətli və əlçatan şəkildə maliyyə resurslarının təklif edilməsi ilə nəticələnib. Bu yeniliklər ABB-nin rəqəmsal transformasiya strategiyasına uyğun olaraq KOS müştərilərinə daha səmərəli və təhlükəsiz xidmət göstərməsini təmin edib.

2024-cü ildə bank xarici tərəfdaşlıq əlaqələrini davam etdirib. ABB-nin təmsilçiləri müxtəlif tədbirlərdə də aktiv iştirak ediblər. 21 fevral 2024-cü il tarixində Gidulyan Kompaniyası MMC ilə əməkdaşlıq çərçivəsində SME Banking Club-a üzvlük haqqında müqaviləni yeniləyib. 26 iyul 2024-cü il tarixində Naxçıvan Biznes Mərkəzində “Naxçıvanda biznesə güzəştli maliyyələşmə dəstəyi” mövzusunda tədbirdə iştirak edilərək sahibkarlarla görüşlər keçirilib. Bundan əlavə, ABB-nin təşkilatçılığı ilə Bakı, Sumqayıt, Şəmkir və Ağdaş rayonlarında, həmçinin Yevlax, İsmayilli, Saatlı, Gədəbəy, Yardımlı və Daşkəsən rayonlarında keçirilən Aqrar Biznes Festivalında iştirak edilib. Bununla yanaşı, özəl şirkətlər və dövlət idarələri tərəfindən təşkil olunan tədbirlərdə də əməkdaşlar aktiv iştirak edərək sahibkarlarla əlaqələri genişləndiriblər. Bu əməkdaşlıqlar KOS müştəriləri ilə işin inkişafına və onların maliyyə ehtiyaclarının daha səmərəli şəkildə qarşılanmasına töhfə verib.

KOS-lar üçün hər biri 20-dən çox pulsuz xidmət təqdim edən beş unikal tarif paketi və müştərilərin fərdi seçimlərinə əsaslanan “Çevik tarif paketi” hazırlanıb. Bu xidmətlər İnternet Bankçılıq platformasında təqdim olunur, müştərilərə rahat bank əməliyyatları aparmaq imkanı verir. Bank, xidmət keyfiyyətini artırmaq məqsədilə hər bir müştəriyə xüsusi Əlaqə Meneceri (Relationship Manager) təyin edib. Bu da KOS-ların fərdi maliyyə ehtiyaclarına daha dəqiq və operativ şəkildə cavab vermələrinə imkan yaradır. Bundan əlavə, müştəri xidməti heyətinin bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün genişmiqyaslı təlim proqramları həyata keçirilib. ABB, KOS-ların inkişafını stimullaşdırmaq üçün çevik, müasir və rəqəmsal həllər təklif etməyə davam edir.

Növbəti illərdə də müştəri məmnuniyyətinin artırılması, xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, yeni məhsulların təqdim edilməsi, rəqəmsal transformasiya və kadr keyfiyyətinin yüksəldilməsi ABB-nin əsas prioritetləri olaraq qalacaq. Bu təşəbbüslər müştərilərin tələblərinə uyğun həllər təqdim etməklə yanaşı, bankın uzunmüddətli inkişafını və rəqabət qabiliyyətini gücləndirmək məqsədi daşıyır. Bu istiqamətdə “Rəqəmsal İnvoysların Maliyyələşdirilməsi”, “Ani Kredit”, “Digital Qarantiya Xətti”, “Təcili Avans” və “Təcili İcra Qarantiyaları” kimi yeni məhsulların yaradılması planlaşdırılır. Bu məhsullar müştərilərin bizneslərini inkişaf etdirməsi və maliyyə ehtiyaclarını daha çevik və əlçatan şəkildə qarşılaması üçün xüsusi olaraq dizayn edilib.

Şəkil 20. KOS biznesinə verilmiş kreditlərin ümumi məbləği, mln. AZN

2024-cü ildə KOS biznesinə verilmiş kreditlərin ümumi məbləği 34% artıb. Bu da kiçik və orta sahibkarlıq sektorunda artan maliyyə ehtiyacları və ABB-nin bu seqmentə yönəlmiş strateji yanaşması ilə əlaqədardır. İqtisadi inkişaf və müxtəlif sektorların böyüməsi, bizneslərin daha çox kapital tələb etməsinə səbəb olub. Bankın təqdim etdiyi sərfəli kredit şərtləri, sürətli maliyyələşdirmə və rəqəmsal kredit məhsulları, sahibkarların maliyyə resurslarına daha rahat çıxış əldə etməsinə imkan yaradıb.

Eyni zamanda, dövlətin biznes təşviqatları, fond kreditlərinə əlçatanlığın artırılması və texnoloji yeniliklərin biznes sektoruna inteqrasiyası, KOS-ların kreditə müraciət sayını artıran əsas amillərdən olub. ABB-nin rəqəmsal bankçılıq xidmətlərinin genişlənməsi və maliyyələşdirmə proseslərinin optimallaşdırılması, kiçik və orta sahibkarların ehtiyac duyduğu kreditlərə daha sürətli və asan çıxış əldə etməsinə şərait yaradıb. Bütün bu faktorlar birlikdə KOS kredit portfelinin əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsinə, bankın biznes sektoruna maliyyə dəstəyini daha da artırmasına səbəb olub.

Şəkil 21. 2024-cü ildə maliyyələşdirilən əsas sektorlar, mln. AZN

2024-cü ildə ABB ticarət və xidmət, tikinti və daşınmaz əmlak, nəqliyyat (dəmiryolu, hava və digər nəqliyyat növləri) və istehsalat sahələrində müxtəlif dəyişikliklər müşahidə edib. Bəzi sektorlar yüksək artım nümayiş etdirdiyi halda, bəzilərinə azalma qeydə alınıb. Bu tendensiyalar həm makroiqtisadi dəyişikliklər, həm də bazardakı spesifik faktorlarla izah olunur.

Ticarət və xidmət sektorunda 26% artım müşahidə edilib. Bu inkişaf iqtisadi şəraitin qismən yaxşılaşması və bazarda yeni imkanların yaranması ilə bağlıdır. Müştəri tələbatının artması, yeni və təkmilləşdirilmiş maliyyə məhsullarının təqdim edilməsi, rəqəmsal xidmətlərin genişlənməsi və ABB-nin müştəri bazasını genişləndirmək üçün apardığı strategiya ticarət və maliyyə sektorunda artıma töhfə verib.

Tikinti və daşınmaz əmlak sektorunda 22% artım qeydə alınıb. Bu artımın əsas səbəbləri arasında yaşayış və kommersiya sahələrinə olan marağın yüksəlməsi, dövlətin infrastruktur layihələrini dəstəkləməsi və Qarabağ bölgəsində yenidənqurma işlərinin sürətləndirilməsi yer alır. Bundan əlavə, innovativ tikinti texnologiyalarının tətbiqi və yüksək keyfiyyətli layihələrin reallaşdırılması, bu sektorda maliyyələşdirməyə olan tələbatı artıran mühüm amillərdəndir.

Dəmiryolu, hava və digər nəqliyyat növləri üzrə 46% artım qeydə alınıb. İqtisadi artım və beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, nəqliyyat sektoruna olan tələbi artırır. Dövlətin infrastruktur layihələrinə yatırımlarının çoxalması, yeni avtomobil yollarının və dəmiryolu xətlərinin istifadəyə verilməsi, sektora daxil olan maliyyə axınlarını gücləndirib. Rəqabətin artması və nəqliyyat sahəsinə olan qanunvericilik dəstəyi də bu inkişafın əsas səbəblərindəndir.

İstehsalat sektorunda isə 59% azalma müşahidə olunub. Bu azalma bir neçə mühüm iqtisadi faktorun təsiri ilə izah olunur. İlk növbədə, inflyasiyanın yüksəlməsi və ixracatın azalması, istehsal sektorundakı gəlirləri aşağı salıb. İstehsal xərclərinin artması, xammal tədarükündə xaricdən asılılıq və enerji qiymətlərinin bahalaşması, şirkətlərin maliyyə resurslarını daha ehtiyatlı idarə etməsinə səbəb olub. Bundan əlavə, daxili sərmayə çatışmazlığı və ixracın əsasən neft, neft məhsulları və kənd təsərrüfatı sektorlarında cəmləşməsi, digər istehsal sahələrinin inkişafını ləngidib.

Kənd təsərrüfatı sektoru isə, əksinə, inkişafını davam etdirib. Dövlət tərəfindən təqdim olunan subsidiyalar, vergi güzəştləri, yeni texnologiyaların tətbiqi və suvarma sistemlərinin modernizasiyası, bu sahədə məhsuldarlığın artmasına təkan verib. Daxili və xarici tələbin yüksəlməsi, xüsusilə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracının artması, bu sektorun gəlirlərini artıran əsas faktorlardandır.

Şəkil 22. İnternet Bankçılıq xidmətinin aktiv istifadəçilərinin ümumi sayı (min)

Bu artım bankın rəqəmsal transformasiya strategiyasını uğurla həyata keçirməsi və müştəriyönümlü innovativ həllər təqdim etməsi ilə izah oluna bilər. ABB İnternet Bankçılıq platformasının funksionallığını artıraraq ödəniş və əməliyyat imkanlarını genişləndirib, istifadəçi interfeysini daha intuitiv və əlçatan hala gətirib. Eyni zamanda, müştərilərin rəqəmsal bankçılığa keçidini asanlaşdırmaq üçün təhlükəsizlik standartları gücləndirilib. İkimərhələli autentifikasiya və digər qabaqcıl qoruma mexanizmləri tətbiq olunub. Bu, istifadəçilərin İnternet Bankçılıq üzərindən daha çox əməliyyat həyata keçirməsinə, sistemə daha böyük etimad göstərməsinə səbəb olub. Bankın rəqəmsal xidmətləri təşviq etmək məqsədilə həyata keçirdiyi maarifləndirmə və marketing kampaniyaları, həm fərdi, həm də korporativ müştərilər arasında internet bank xidmətlərinə olan marağı artırır. Nağdsız və rəqəmsal ödənişlərin geniş yayılması, bizneslərin bank əməliyyatlarını getdikcə daha çox İnternet Bankçılıq vasitəsilə idarə etməsi, ABB-nin bu sahədə təqdim etdiyi sərfəli və çevik həllər, istifadəçi sayının sürətli artımına təkan verib.

Şəkil 23. İnternet Bankçılıq platformasında yeni qeydiyyatdan keçmiş istifadəçilərin ümumi sayı (min)

Şəkil 24. Aktiv əmək haqqı kartlarının ümumi sayı (min)

Şəkil 25. Köçürmələrin ümumi məbləği, mlrd.azn

Daxili köçürmələr

Daxili köçürmənin artması ölkə daxilində nağdsız ödənişlərin artması, rəqəmsal bankçılıq xidmətlərinin genişlənməsi və biznes əməliyyatlarının getdikcə daha çox rəqəmsal mühitə keçməsi ilə izah oluna bilər. ABB-nin internet və mobil bankçılıq xidmətlərinin genişləndirilməsi, yeni rəqəmsal ödəniş imkanlarının təqdim edilməsi və müştəri bazasının böyüməsi, daxili pul köçürmələrinin artımını stimullaşdırıb. Bundan əlavə, dövlət və sosial ödənişlərin bank kanalları vasitəsilə həyata keçirilməsi, müəssisələr arasında bank üzərindən edilən ödənişlərin çoxalması və müştərilərin daha çox bank infrastrukturundan istifadə etməyə başlaması, daxili köçürmələrin yüksək artım tempini izah edən əsas faktorlar sayılır.

Xarici köçürmələr

ABB beynəlxalq standartlara tam uyğun şəkildə fəaliyyət göstərərək, şəffaf və etibarlı maliyyə əməliyyatlarını prioritet hesab edir. Bankın müştərilərinin maliyyə əməliyyatlarının təhlükəsizliyini və qanunvericiliyə tam uyğunluğunu təmin etmək üçün tətbiq etdiyi qabaqcıl nəzarət mexanizmləri, yüksək səviyyəli ƏL/TMM və sanksiya tələbləri xarici pul köçürmələrində müəyyən dəyişikliklərə səbəb olub.

Rəqəmsal kiçik biznes

2024-cü ildə ABB-nin strateji layihələrindən olan Rəqəmsal kiçik biznes sahəsi yaradıldı, kiçik biznesin inkişafına töhfə verən ABB Biz tətbiqi təqdim edildi. Bu yeni seqmentə illik dövriyyəsi və kredit borcu 100 min manat, yaxud aşağı olan, VÖEN-ə malik müştərilər aiddir. Rəqəmsal kanallar vasitəsilə sürətli və sərfəli kredit məhsulu, çevik ödəniş həlləri və intuitiv, təhlükəsiz xidmətlər təqdim edilərək kiçik biznes müştərilərinin gündəlik maliyyə ehtiyaclarını asanlıqla idarə etmələrinə imkan yaradılıb.

ABB Biz tətbiqinin funksionallıqları:

- Onlayn hesab açma- yeni müştərilərin ABB Biz tətbiqi üzərindən tam rəqəmsal formada məsafədən qeydiyyatdan keçməsi və hesab açması;

- MPOS - Kiçik bizneslər üçün mobil POS terminal həlli;
- QR ödənişlər- Rəqəmsal ödənişlərin artırılması məqsədilə QR kod vasitəsilə ödəniş imkanlarının yaradılması;
- E-mühasibim - Sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri üçün vergi bəyannaməsinin tərtibi və ödənilməsi üçün həllin yaradılması;
- Onlayn anında kredit məhsulu - Kiçik bizneslər üçün tam rəqəmsal şəkildə və sürətli kredit əldə etmək imkanı;
- Fərdi müştəri meneceri - Kiçik biznes müştərilərinə fərdi xidmət göstərmək üçün xüsusi müştəri menecerlərinin təyin edilməsi;
- Sahibkarın öz hesabları arasında, həmçinin bankdaxili və ölkədaxili köçürmələri həyata keçirə bilməsi;
- Büdcə, kommunal, telekommunikasiya ödənişləri.

Hesabat dövrü ərzində əldə olunan nailiyyətlər arasında 3,366 yeni müştərinin cəlb olunması, 7.3 milyon manatlıq kredit portfelinin formalaşdırılması və 886 yeni ödəniş alətinin satılması xüsusilə diqqət çəkir. Müştəri bazasının genişləndirilməsi, kredit portfelinin artımı və rəqəmsal xidmətlərin təkmilləşdirilməsi ilə yanaşı, daxili proseslərin avtomatlaşdırılması, çevik squad strukturlarının yaradılması, əməkdaşların bilik və bacarıqlarının artırılması istiqamətində də mühüm addımlar atılıb. 2025-ci ildən etibarən müştəri bazasının daha da genişləndirilməsi, yeni rəqəmsal məhsulların istifadəyə verilməsi və innovativ texnologiyaların tətbiqi planlaşdırılır. ABB, "Beyond banking"-in inkişafı məqsədilə, ABB Biz-i daha geniş biznes ekosisteminə çevirməyi hədəfləyir. Bu strategiyalar rəqəmsal bankçılıqda lider mövqeyini gücləndirmək və kiçik biznes müştərilərinə 360 dərəcə xidmət təqdim etmək məqsədi daşıyır.

Fərdi sahibkar müştərilər ABB-nin Rəqəmsal kiçik biznes sahəsini ziyarət edib

Rəqəmsal kiçik biznes sahəsində fərdi sahibkarlarla görüş keçirilib. Görüşdə 30 sahibkar iştirak edib. Görüşün əsas məqsədi ABB Biz tətbiqinin tanıtımından, məhsulların satışından, müştərilərin faydalı rəylərinin toplanmasından ibarət olub. Görüş zamanı, müştərilərə Agile mühitdə iş prinsipləri və komandalar barədə ümumi məlumat verilib.

Daha sonra ABB Biz mobil tətbiqi, məhsul və xidmətlər barədə məlumatlar təqdim edilib. İnteraktiv görüşdə hər məhsul barədə video çarxlar təqdim olunub. Sahibkarların sualları cavablandırılıb.

YEKUN QEYDLƏR VƏ
MƏSULİYYƏT HƏDDİ

ABB, bu hesabatda təqdim olunan məlumatların dəqiqliyini və şəffaflığını təmin etmək üçün yüksək səviyyədə səy göstərüb. Bununla belə, gələcəyə yönəlmiş bəyanatlar və perspektiv proqnozlar müəyyən iqtisadi və bazar amillərindən təsirlənə biləcəyindən, ABB bu bəyanatların yenilənməsinə, yaxud onlara əsaslanaraq hər hansı qərar verən tərəflərin üzləşə biləcəyi mümkün maliyyə itkilərinə, eləcə də mənfəət azalmasına görə məsuliyyət daşımır.

Su sərfiyyatı

Xidmət təminatçıları, icarəyəverən və icarədarlar tərəfindən su xərcləri üzrə aparılmış müvafiq uçot məhdud olduğundan, yaxud ümumiyyətlə olmadığından ABB-nin icarəyə götürdüyü və ya özünün icarəyə verdiyi əmlaklarda su sərfiyyatının dəqiq hesablanması mümkün deyil. Bu göstəricilər isə 2024-cü ildə ABB-nin xidmət təminatçılarına ödədiyi ödənişlərin (Azərsu sayğaclarına əsasən birbaşa ödəniş) hesab-fakturalarından istifadə etməklə müəyyənləşib.

Ümumi təlim saatları

Bura Bank daxilində təşkil olunan texniki təlimlərə, komplayns, risk, işqəbul təlimlərinə və ümumi təlimlərə sərf olunmuş saatlar daxildir.

İşçilərin ümumi sayı

İşçilərin ümumi sayı, habelə işə qəbul edilən və işdən çıxarılan işçilərin ümumi sayı tam ştatda işləyənlərin sayına uyğun müəyyənləşir.

Pərakəndə müştərilər

Pərakəndə müştərilərə ABB mobile istifadəçilərinin və aktiv pərakəndə müştərilərin ümumi sayı daxildir. ABB mobile istifadəçilərinin ümumi sayı barədə məlumat Bankın daxili sistemlərindən əldə edilib. Aktiv pərakəndə müştərilər aşağıdakı kriteriyalara əsasən müəyyən edilib:

- Son 3 ay ərzində ən azı 1 debet əməliyyatı etmiş müştərilər;
- Son 1 ayda balansında 100 AZN və daha yuxarı ödənilməmiş qalıq olan müştərilər;

- Ödəmə müddəti 90 günü keçməmiş, aktiv kreditə malik müştərilər.

Sosial xərclər

Sosial xərclər sosial layihələrə sponsorluq üçün sərf edilmiş xərclərdir.

Korporativ müştərilərin ümumi sayı

Korporativ müştərilərə iri müəssisələr və KOS-lar daxildir.

GHG emissiyalarına dair (Həcm (Scope) 1 və Həcm (Scope) 2) rəqəmlər ABB-nin Azərbaycan ərazisindəki (ölkə xaricindəki törəmə müəssisələr bura daxil deyil) yanacaq, təbii qaz və elektrik enerjisi istehlakına əsaslanır. GHG Protokoluna uyğun olaraq biz karbon emissiyalarının hesablanması və açıqlanması həddlərini müəyyənləşdirməkdən ötrü operativ nəzarət yanaşması tətbiq etdik. Enerji və digər resursların istehlakı üzrə toplanmış məlumatların GHG emissiyalarının hesablanmasına dair IPCC metodologiyası tövsiyələri ilə müqayisəsini apardıq. Xidmət təminatçıları, icarəyəverən və icarədarlar tərəfindən enerji sərfiyyatı xərcləri üzrə aparılmış müvafiq uçot məhdud olduğundan, yaxud ümumiyyətlə olmadığından ABB-nin icarəyə götürdüyü və ya özünün icarəyə verdiyi əmlaklarda Həcm-1 (Scope) və Həcm-2 (Scope) emissiyalarının dəqiq hesablanması mümkün deyil. Bu göstəricilər isə ABB-nin xidmət təminatçılarına ödədiyi ödənişlərin hesab-fakturalarından istifadə etməklə müəyyənləşib.

Faydalı rəy

ABB, bu hesabatın daha da təkmilləşdirilməsi üçün maraqlı tərəflərin rəy və təkliflərini yüksək qiymətləndirir. Hesabat və dayanıqlılıqla bağlı istənilən suallar, təkliflər üçün ABB-nin korporativ kommunikasiya üzrə məsul şəxsi **Yedgar Cəfərova** (yedgar.jafarov@abb-bank.az) və ABB-nin Strategiya Ofisinin Qrup rəhbəri **Vüsal Məmmədov** (vusal.r.mammadov@abb-bank.az) ilə əlaqə saxlamaq mümkündür. ABB, bütün maraqlı tərəfləri dinləməyə və onların fikirlərini nəzərə almağa daim hazırdır.

GRI STANDARTLARINA
UYĞUNLUQ CƏDVƏLİ

İstifadə bəyanatı

ABB 01.01.2024-31.12.2024-cü il tarixləri üçün GRI standartlarına uyğun hesabat vermişdir.

GRI 1 istifadə olunur

GRI 1: Əsas - 2021

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Ümumi açıqlamalar				
GRI 2: Ümumi açıqlamalar 2021	2-1 Təşkilati təfərrüatlar	✓ 1.2 ABB maliyyə qrupu haqqında	10-11	
	2-2 Təşkilatın dayanıqlı inkişaf hesabatına daxil edilən qurumlar	✓ 1.6 Nizamnamə kapitalının strukturu	22	
	2-3 Hesabat dövrü, tezliyi və əlaqə	✓ 2.1.1 Hesabat profili ✓ 4.5 Yekun qeydlər və məsuliyyət həddi	42 156	
	2-4 Məlumatın yenidən təqdim edilməsi	✓ 2.2.1.1 İllik ekoloji izimiz	49-51	Zəhmət olmasa, Cədvəl - 4 və 5-dəki qeydlərə baxın.
	2-5 Kənar əminlik bəyannaməsi	Təqdim olunub		
	2-6 Fəaliyyətlər, dəyər zənciri və digər işgüzar əlaqələr	✓ 1.2 ABB maliyyə qrupu haqqında ✓ 1.4 Missiyamız və strateji baxışımız ✓ 1.5 Məqsədimiz və dəyərlərimiz ✓ 1.10 Azərbaycanın bank sektorunun analizi	10-11 19-20 33-37	
	2-7 Əməkdaşlar	✓ 2.2.2.3 Əməkdaş yönümlülük	72-82	
	2-8 Əməkdaş olmayan digər işçilər üzrə məlumat	✓ 2.2.2.3 Əməkdaş yönümlülük	72-82	
	2-9 İdarəetmə strukturu və tərkibi	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	
	2-10 Ali idarəetmə orqanına namizədlik və seçim	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Ümumi açıqlamalar				
GRI 2: Ümumi açıqlamalar 2021	2-11 Ali idarəetmə orqanının sədri	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	
	2-12 Təsirlərin idarə olunmasına nəzarətdə ali idarəetmə orqanının rolu	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	
	2-13 Təsirlərin idarə edilməsi üçün səlahiyyətin ötürülməsi	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.2 Sosial ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 60-82 83-109	
	2-14 Dayanıqlı İnkişaf Hesabatında ali idarəetmə orqanının rolu	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	
	2-15 Maraqların toqquşması	✓ 2.2.3 İdarəetmə	83-109	
	2-16 Vacib məsələlər haqqında ali idarəetmə orqanının məlumatlandırılması	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Daxili və kənar audit	72-82 98	
	2-17 Ali idarəetmə orqanının kollektiv biliyi	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı	46-48	
	2-18 Ali idarəetmə orqanının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Mükafatlandırma sistemi	92-94	
	2-19 Mükafatlandırma siyasətləri	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Mükafatlandırma sistemi	92-94	
	2-20 Mükafatlandırmanı müəyyən edən proses	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Mükafatlandırma sistemi	92-94	
	2-21 İllik mükafat nisbəti	Məxfilik məhdudiyyətləri		Bu məlumat ABB tərəfindən məxfi hesab edildiyi üçün açıqlanmır.
	2-22 Dayanıqlı İnkişaf Strategiyası haqqında bəyanat	✓ 1.1 İdarə Heyəti sədrindən ✓ 1.11 ABB-nin strateji baxışı ✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı	6-9 38-39 46-48	ABB Dayanıqlılıq Strategiyasının hazırlanmasını fəal şəkildə nəzərdən keçirir və bununla bağlı daha dərin araşdırmalara açıqdır.
	2-23 Siyasi öhdəliklər	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
	2-24 Siyasi öhdəliklərin daxil edilməsi	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	46-48 60-68 108-109	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Ümumi açıqlamalar				
GRI 2: Ümumi açıqlamalar 2021	2-25 Mənfi təsirləri aradan qaldırmaq üçün proseslər	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı ✓ 2.2.2.2 Müştəriyonümlü yanaşma ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	46-48 68-69 108-109	
	2-26 Məsləhət və problemləri bildirmək üçün mexanizmlər	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
	2-27 Qanun və qaydalara uyğunluq	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	94-97 108-109	
	2-28 Üzvlüklər	✓ 1.2 ABB maliyyə qrupu haqqında	10-12	
	2-29 Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsinə yanaşma	✓ 2.2.3 İdarəetmə-İnvestor və səhmdar münasibətləri	98-100	
	2-30 Kollektiv əmək müqavilələri	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
Əhəmiyyətli mövzular				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-1 Əhəmiyyətli mövzuların müəyyənləşdirilməsi prosesi	✓ 2.1 Hesabat haqqında	42-45	
	3-2 Əhəmiyyətli mövzuların siyahısı	✓ 2.1 Hesabat haqqında	42-45	
İqtisadi fəaliyyət				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 1.10 Azərbaycan bank sektorunun analizi ✓ 2.1 Hesabat haqqında ✓ 2.2.1 Ekoloji ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	33-37 42-45 49-55 60-68	
	201-1 Əldə edilmiş birbaşa iqtisadi dəyər və onun paylaşdırılması	✓ 1.10 Azərbaycanın bank sektorunun analizi	33-37	
	201-2 İqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar maliyyə nəticələri, risklər və imkanlar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlığı	46-48	Biz qarşıdakı dövrlərdə daha da əhatəli məlumat təqdim etmək üçün iqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar maliyyə nəticələrimizin, eləcə də digər risk və imkanlarımızın qiymətləndirilməsi üzərində işləyirik.
	201-3 Müəyyən edilmiş imtiyazlar planı üzrə öhdəliklər və digər planlar	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	201-4 Hökumətdən alınan maliyyə yardımı	✓ 4.4. Pərakəndə və korporativ biznes fəaliyyəti	149	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Bazarda mövcudluq				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 1.3 İdarəetmə strukturu ✓ 2.2.3 İdarəetmə	13-18 83-109	
GRI 202: Bazarda mövcudluq 2016	202-1 Yerli minimal əmək haqqı ilə müqayisədə cinslər üzrə standart əmək haqqı	✓ 2.2.3 İdarəetmə	94	
	202-2 Yerli əhalinin rəhbərlikdə təmsilçiliyi	✗ Mövcud deyil		Qarşıdakı dövrlərdə daha da əhatəli məlumat təqdim etməyimizi təmin etmək üçün daxili insan resursları hesabatlarımızın təkmilləşdirilməsi üzərində işləyirik.
Dolay iqtisadi təsirlər				
GRI 2: Ümumi açıqlamalar 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.1.1 İllik ekoloji izimiz ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	49-55 60-68	
GRI 203: Dolay iqtisadi təsirlər 2016	203-1 İnfrastruktur sərmayələri və dəstəklənən xidmətlər	✓ 2.2 ESI nailiyyətlərimiz ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	48 60-68	
	203-2 Əhəmiyyətli dolay iqtisadi təsirlər	✓ 2.2.1.1 İllik ekoloji izimiz ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	49-55 60-68	
Satınalma təcrübəsi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-48	
GRI 204: Satınalma təcrübələri 2016	204-1 Yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitlərin ümumi büdcəyə nisbəti	✗ Mövcud deyil		Bu məlumat ABB tərəfindən məxfi hesab edildiyi üçün açıqlanmır.
Antikorrupsiya				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
	205-1 Korrupsiya riski üzrə qiymətləndirilmiş əməliyyatlar	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
	205-2 Anti-korrupsiya siyasəti və prosedurları üzrə keçirilmiş təlim və kommunikasiya	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
	205-3 Qeydə alınmış korrupsiya halları və bu halların qarşısını almaq üçün həyata keçirilmiş tədbirlər	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Antirəqabət davranışı				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	72-82 108-109	
GRI 206: Antirəqabət davranışı 2016	206-1 Sağlam olmayan rəqabət davranışları, etimadsızlıq və monopoliya təcrübələri üzrə hüquqi tədbirlər	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	108-109	
Vergi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.3 İdarəetmə	92-97	
	207-1 Vergiyə yanaşma	✓ 2.2.3 İdarəetmə	92-97	Əlavə məlumat üçün "https://abb-bank.az/az/hesabatlar" bölməsində "Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları-31.12.2024" ilə tanış ola bilərsiniz.
GRI 207: Vergi 2019	207-2 Vergi idarəçiliyi, nəzarət və risklərin idarə edilməsi	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Risklərin idarə edilməsi	100-104	
	207-3 Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi və vergi ilə bağlı narahatlıqların idarə edilməsi	✓ 2.2.3 İdarəetmə-Biznes etikası və dürüstlük	94-97 108-109	
	207-4 Ölkə üzrə hesabat	✓ 1.1 İdarə heyəti sədrindən	7	Əlavə məlumat üçün "https://abb-bank.az/az/hesabatlar" bölməsində "Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları-31.12.2024" ilə tanış ola bilərsiniz.
Materiallar				
GRI 301: Materiallar 2016	301-1 İstifadə olunan materiallar, həcm və ya çəki ilə	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	301-2 Təkrar istifadə olunan materiallar	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	301-3 Geri toplanmış məhsullar və qablaşdırma materialları	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Enerji				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Enerji				
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Təşkilat üzrə enerji sərfiyyatı	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	302-2 Təşkilat xaricində enerji istehlakı	✗ Mövcud deyil		
	302-3 Enerji intensivliyi əmsalı	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	302-4 Enerji sərfiyyatının azaldılması	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	302-5 Məhsul və xidmətlərin enerjiyə olan tələbatının azaldılması	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
Su və tullantılar				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
GRI 303: Su və çirkəblər 2018	303-1 Sudan ortaqlar kimi birgə istifadə	✗ Mövcud deyil		ABB-nin biznes xüsusiyyətlərinə aidiyyəti olmadığı üçün bu məlumat açıqlanmır.
	303-2 Su axıdılması ilə əlaqədar təsirlərin idarə edilməsi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	303-3 Su çəkilməsi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	303-4 Su axıdılması	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	303-5 Su sərfiyyatı	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
Biomüxtəliflik				
GRI 304: Biomüxtəliflik 2016	304-1 Qorunan ərazilər və yüksək biomüxtəliflik dəyəri olan ərazilərdə və ya qonşu məkanlarda mövcud olan əməliyyat sahələri	✗ Mövcud deyil		ABB-nin biznes xüsusiyyətlərinə aidiyyəti olmadığı üçün bu məlumat açıqlanmır.
	304-2 Əməliyyatların, məhsulların və xidmətlərin biomüxtəlifliyə ciddi təsirləri	✗ Mövcud deyil		ABB-nin biznes xüsusiyyətlərinə aidiyyəti olmadığı üçün bu məlumat açıqlanmır.
	304-3 Qorunan və ya bərpa edilən yaşayış yerləri	✗ Mövcud deyil		ABB-nin biznes xüsusiyyətlərinə aidiyyəti olmadığı üçün bu məlumat açıqlanmır.
	304-4 Əməliyyat sahələrində Beynəlxalq Təbiəti Qoruma İttifaqının Qırmızı Kitabına düşmüş növlərin mövcudluğu	✗ Mövcud deyil		ABB-nin biznes xüsusiyyətlərinə aidiyyəti olmadığı üçün bu məlumat açıqlanmır.

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Emissiyalar				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecementi	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
GRI 305: Emissiyalar 2016	305-1 İstixana effekti yaradan qazların (İEQ) birbaşa emissiyası (Əhatə dairəsi (Scope) 1)	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	305-2 İstixana effekti yaradan qazların (İEQ) dolayı emissiyası (Əhatə dairəsi (Scope) 2)	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	305-3 Digər istixana effekti yaradan qazların (İEQ) dolayı emissiyası (Əhatə dairəsi (Scope) 3)	✗ Mövcud deyil		Qarşıdakı dövrlərdə daha da əhatəli məlumat təqdim etməyimiz üçün korporativ karbon izimizin qiymətləndirilməsinə yanaşmamızı təkmilləşdirmək üzərində işləyirik.
	305-4 GHG emissiyalarının intensivlik əmsalı	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	305-5 GHG emissiyalarında azalmalar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-55	
	305-6 Ozon qatını məhv edən emissiyalar	✗ Mövcud deyil		ABB, maliyyə qrupu olaraq ozon təbəqəsini parçalayan maddələrin istehsalı, istifadəsi və ya birbaşa emissiyası ilə məşğul deyil.
	305-7 NOx, SOx və digər əhəmiyyətli emissiyalar	✗ Mövcud deyil		ABB, maliyyə qrupu olaraq, azot oksidləri (NOx) və ya kükürd oksidləri (SOx) kimi əhəmiyyətli hava emissiyalarını birbaşa istehsal etmir.

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Emissiyalar				
GRI 306: Tullantılar 2020	306-1 Tullantıların yaranması və tullantılarla bağlı əhəmiyyətli təsirlər	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	306-2 Tullantılarla bağlı əhəmiyyətli təsirlərin idarə edilməsi	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	306-3 Yaranan tullantılar	✓ 2.2.1 Ekoloji	49-55	
	306-4 Utilizasiyadan yayındırılmış tullantılar	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	306-5 Utilizasiyaya yönəldilmiş tullantılar	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Təchizatçıların ətraf mühit üzrə qiymətləndirilməsi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlıyı	46-48	
GRI 308: Təchizatçıların ətraf mühit üzrə qiymət-ləndirilməsi 2016	308-1 Ekoloji meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadıqlıyı	46-48	
	308-2 Təchizat zəncirində mənfi ekoloji təsirlər və görülən tədbirlər	✗ Mövcud deyil		
Məşğulluq				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə ✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	60-68 72-82	
GRI 401: Məşğulluq 2016	401-1 Yeni işə götürülən işçilər və işçi dövriyyəsi	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	401-2 Müvəqqəti və yarımtəat işçilərə təklif olunmayan, lakin tam ştat işçilərə təqdim olunan əlavə ödəmələr, güzəştlər və imtiyazlar	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	401-3 Valideyn məzuniyyəti	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
İşçi və rəhbər əlaqələri				
GRI 402: İşçi və rəhbər əlaqələri 2016	402-1 Əməliyyat dəyişiklikləri ilə bağlı minimal bildiriş müddətləri	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
İşçilərin sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
İşçilərin sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyi				
GRI 403: İşçilərin sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyi 2018	403-1 İşçilərin sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyi üzrə idarəetmə sistemi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-2 Təhlükənin müəyyən edilməsi, riskin qiymətləndirilməsi və insidentin araşdırılması	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-3 Əməyin mühafizəsi xidmətləri	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-4 İşçilərin əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi ilə bağlı iştirakı, məsləhətləşməsi və ünsiyyəti	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-5 İşçilərin əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi üzrə təlimi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-6 İşçilərin sağlamlığının təşviqi	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	403-7 İşgüzar əlaqələrlə birbaşa bağlı sağlamlıq və təhlükəsizliyə təsirlərin qarşısının alınması və yumşaldılması	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-8 Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi ilə əhatə olunan işçilər	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	403-9 İşlə əlaqədar xəsarətlər	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	403-10 İşlə əlaqədar xəstəlik	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Təlim və təhsil				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
GRI 404: Təlim və təhsil 2016	404-1 Bir əməkdaşın payına düşən illik təlim saatları	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	404-2 İşçi bacarıqlarının artırılması və keçid üzrə təlimlər	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	404-3 Müntəzəm fəaliyyət və karyera inkişafı üzrə gözdən keçirilmiş işçilərin faizi	✓ 2.2.3 İdarəetmə	94	
Müxtəliflik və bərabər imkanlar				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Emissiyalar				
GRI 405: Müxtəliflik və bərabər imkanlar 2016	405-1 İdarəetmə orqanlarının və işçilərin müxtəlifliyi	✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	72-82	
	405-2 Başlanğıc əmək haqqı və mükafatlandırma üzrə qadınların kişilərə olan nisbəti	✓ 2.2.3 İdarəetmə	94	
Ayrı-seçkiliyin olmaması				
GRI 406: Ayrı-seçkiliyin olmaması 2016	406-1 Ayrı-seçkilik hadisələri və onların qarşısını almaq üçün görülmüş tədbirlər	✗ Mövcud deyil		ABB-nin yaşa, dini inanclara, cinsiyyətə və ya rəşional/etnik mənşəyə əsaslanmış hər hansı formada ayrı-seçkiliyi açıq şəkildə qadağan edən güclü İnsan resursları siyasəti və Etik Kodeksi var.
Birləşmə azadlığı və kollektiv müqavilələr				
GRI 407: Birləşmə azadlığı və kollektiv müqavilələr 2016	407-1 Fəaliyyət çərçivəsində birləşmə azadlığını və kollektiv müqavilələrin istifadəsi haqqını risk altına salan əməliyyatlar və təchizatçılar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-48	
Uşaq əməyi				
GRI 408: Uşaq əməyi 2016	408-1 Uşaq əməyinin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Məcburi əmək				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə ✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	46-48 60-68 72-82	
GRI 409: Məcburi əmək 2016	409-1 Məcburi əməyin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi ✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə ✓ 2.2.2.3 Əməkdaşyonümlülük	46-48 60-68 72-82	

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Təhlükəsizlik təcrübələri				
GRI 410: Təhlükəsizlik təcrübələri 2016	410-1 Təhlükəsizlik işçilərinin insan haqları üzrə siyasət və prosedurlar barədə təlim keçməsi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Yerli xalqların hüquqları				
GRI 411: Yerli xalqların hüquqları 2016	411-1 Yerli xalqların haqlarının pozulması insidentləri	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Yerli cəmiyyətlər				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	60-68	
GRI 413: Yerli cəmiyyətlər 2016	413-1 Yerli cəmiyyətlərin cəlb olunması, təsirlərin qiymətləndirilməsi və inkişaf proqramları	✓ 2.2.2.1 Cəmiyyətə töhfə	60-68	
	413-2 Yerli cəmiyyətlərə mövcud və potensial əhəmiyyətli mənfi təsirlərin qiymətləndirilməsi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Təchizatçıların sosial qiymətləndirilməsi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-48	
GRI: 414 Təchizatçıların sosial meyarlar üzrə qiymətləndirilməsi 2016	414-1 Sosial meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-48	
	414-2 Təchizat zəncirində mənfi sosial təsirlər və görülmən tədbirlər	✓ 2.2 ABB-nin dayanıqlılığa sadiqliyi	46-48	
İctimai siyasət				
GRI 415: İctimai siyasət 2016	415-1 Siyasi xarakterli ödənişlər və fəaliyyət	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Müştəri sağlamlığı və təhlükəsizliyi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur

GRI standart / Digər mənbə	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
Müştəri sağlamlığı və təhlükəsizliyi				
GRI 416: Müştəri sağlamlığı və təhlükəsizliyi 2016	416-1 Məhsul və xidmət kateqoriyalarının sağlamlıq və təhlükəsizlik təsirləri üzrə qiymətləndirilməsi	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	416-2 Məhsul və xidmətlərin sağlamlıq və təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməməsi halları	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Marketinq və etikətləmə				
GRI 417: Marketinq və etikətləmə 2016	417-1 Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri	✓ 3. İnnovasiya və rəqəmsallaşma	112-135	
	417-2 Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri ilə uyğunsuzluq halları	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
	417-3 Marketinq kommunikasiyalarında uyğunsuzluq halları	✗ Mövcud deyil		Məlumat yoxdur
Müştəri məxfiliyi				
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular 2021	3-3 Əhəmiyyətli mövzuların menecmenti	✓ 2.2.2.2 Müştəriyönümlü yanaşma ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Məlumat məxfiliyi və kibertəhlükəsizlik	68-70 105-108	
GRI 418: Müştəri məxfiliyi 2016	418-1 Müştəri konfidensiallığının pozulması və müştəri məlumatlarının itirilməsinə dair əsaslandırılmış şikayətlər	✓ 2.2.2.2 Müştəriyönümlü yanaşma ✓ 2.2.3 İdarəetmə-Məlumat məxfiliyi və kibertəhlükəsizlik	68-70 105-108	

Building a better working world

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
Port Baku Towers Business Centre
South Tower, 9th floor,
153, Neftçilər Ave.
Baku, AZ1010, Azerbaijan
Tel: +994 (12) 490 70 20
Fax: +994 (12) 490 70 17
www.ey.com/az

Ernst & Yanq Holdings (SiAyEs) Bi.Vi.
Port Baku Towers Biznes Mərkəzi
Cənub Qülləsi, 9-cu mərtəbə
Neftçilər prospekti, 153
Bakı, AZ1010, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 490 70 20
Faks: +994 (12) 490 70 17

Müstəqil Əminlik Bəyannaməsi

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı (“ABB”) ASC-nin rəhbərliyinə

Əhatə dairəsi

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı (“ABB”) ASC-nin (bundan sonra “ABB”) razılığı ilə biz, Əminlik Tapşırığına Dair Beynəlxalq Standartlara uyğun Bankın 1 yanvar 2024 - 31 dekabr 2024-cü il dövrü əhatə edən Dayanıqlı İnkişaf Hesabatında (bundan sonra “Hesabat”) seçilmiş qeyri-maliyyə göstəricilərinə dair (bundan sonra “Mövzu”) məhdud əminlik tapşırığını yerinə yetirdik.

Mövzu yalnız aşağıda qeyd olunan göstəricilərdən ibarətdir:

- ▶ Tam ştat daimi işçilərin ümumi sayı;
- ▶ İşə qəbul edilən işçilərin sayı;
- ▶ İşdən ayrılan işçilərin sayı;
- ▶ Keçirilmiş ümumi təlim saatlarının sayı;
- ▶ Dizel yanacağının istehlakı, ton;
- ▶ Benzin yanacağının istehlakı, ton;
- ▶ Elektrik enerjisi istehlakı, kVs;
- ▶ Təbii qaz istehlakı, m³;
- ▶ Su istehlakı, m³;
- ▶ Birbaşa emissiyalar (Scope 1), t CO_{2e};
- ▶ Dolaylı emissiyalar (Scope 2), t CO_{2e};
- ▶ Aktiv korporativ müştərilərin sayı (ilin sonuna);
- ▶ İnternet Bankçılıq sisteminin aktiv korporativ istifadəçilərinin sayı (ilin sonuna);
- ▶ Aktiv pərakəndə müştərilərin sayı (ilin sonuna);
- ▶ ABB Mobile tətbiqinin aktiv pərakəndə istifadəçilərinin sayı (ilin sonuna).

Biz Tapşırığın çərçivəsini əks etdirən əvvəlki paraqrafta göstərilmiş göstəricilərdən başqa Hesabata daxil edilən fəaliyyət göstəriciləri, hadisələr və planlaşdırılan fəaliyyətlər üzrə gələcək yönümlü bəyanatlar kimi digər məlumatlara əminlik prosedurlarını icra etməmişik və, müvafiq olaraq, bu məlumat üzrə əminlik təmin etmirik.

ABB tərəfindən tətbiq edilən meyarlar

Mövzunu hazırlayarkən Qlobal Hesabatlılıq Təşəbbüsü (“GRI”) 2021 (bundan sonra “GRI Standartları”) və Hesabatın “Hesabat haqqında” bölməsində göstərilmiş digər qeyri-maliyyə hesabatlılıq meyarları ABB tərəfindən qəbul olunmuşdur.

ABB-nin məsuliyyəti

ABB-nin rəhbərliyi Meyarların müəyyən olunmasına və bütün Mövzunun Meyarlara uyğun olaraq təqdim

edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin qarşısını almaq məqsədilə Mövzunun hazırlanması üçün müvafiq daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; münasib hesabat prinsiplərinin seçilməsi və tətbiqi; mövcud şəraitə uyğun olan ölçmə metodları və qiymətləndirmələrin istifadə edilməsi daxildir.

EY-in məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz, əldə etdiyimiz dəlillərə əsaslanaraq Mövzunun təqdim edilməsi ilə bağlı rəy bildirməkdir.

Əminlik tapşırığı “*Tarixi Maliyyə Məlumatlarının Auditindən və Rəylərindən Başqa Etibarlılıq Təchizatı üzrə Beynəlxalq Standart*” (bundan sonra “ISAE 3000”) Beynəlxalq Standartına (yenidən baxılmış) və 20 noyabr 2023-cü il tarixində Şirkətlə razılaşdırılmış müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. ISAE 3000, Mövzunun bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Meyarlara uyğun olaraq təqdim edilib-edilməyəcəyinə və Hesabatda əks etdiriləcəyinə dair məhdud zəmanət əldə etmək üçün fəaliyyətimizi planlaşdırmağı və yerinə yetirməyi tələb edir. Seçilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası, saxtakarlıq və ya yol verilən səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhrif riskinin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla, qərarımızdan asılıdır.

Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz dəlillər məhdud əminlik rəyimizə əsas yaratmaq üçün kifayət və uyğundur.

Müstəqilliyimiz və keyfiyyətin idarə edilməsi

Biz müstəqillik prinsiplərinin və Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurası tərəfindən qəbul edilmiş Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinin (IESBA) tələblərinə əməl etdiyimizi, eləcə də Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün lazımı sərişmə və təcrübəyə malik olduğumuzu təsdiqləyirik.

Biz həmçinin etik tələblərə, peşə standartlarına və tətbiq olunan qanuni və tənzimləyici tələblərə uyğunluqla bağlı siyasət və prosedurlar daxil olmaqla keyfiyyətin idarə edilməsi sisteminin hazırlanmasını, icra və tətbiq edilməsini tələb edən Keyfiyyətin İdarə Edilməsi üzrə 1 sayılı Beynəlxalq Standartını (ISQM 1), Maliyyə Hesabatlarının Auditlərini və ya Yoxlamalarını, Digər Əminlik və ya Aidiyyəti olan Xidmətlər üzrə Tapşırıqları İcra Edən Şirkətlər üçün Keyfiyyətin İdarə Edilməsini tətbiq edirik.

Yerinə yetirilmiş işin xülasəsi

Məhdud əminlik tapşırığı çərçivəsində yerinə yetirilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası kifayət qədər əminlik tapşırığı ilə müqayisədə daha məhduddur. Buna

görə də, məhdud əminlik tapşırığı nəticəsində daha aşağı əminlik səviyyəsi əldə edilir. Prosedurlarımız əldə olunan məhdud əminliyin əsasında nəticənin formalaşması üçün həyata keçirilmişdir və kifayət qədər əminliyin alınması üçün tələb olunan bütün dəlilləri nəzərə almır.

Prosedurlarımızın mahiyyətini və miqyasını təyin edərkən rəhbərliyin daxili nəzarətinin effektivliyini nəzərə alsaq da, əminlik öhdəliyimiz daxili nəzarət sistemlərinə dair zəmanət vermək üçün nəzərdə tutulmamışdır. Prosedurlarımıza nəzarət sisteminin test olunması və ya IT sistemləri daxilində məlumatların agregasiyası və ya hesablanması ilə bağlı prosedurlar daxil edilməmişdir.

Məhdud əminlik tapşırığı ilk növbədə Mövzunun və əlaqəli məlumatların hazırlanması üzrə məsul şəxslərə sorğuların edilməsi, habelə analitik və digər müvafiq prosedurların yerinə yetirilməsindən ibarətdir.

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

- Mövzu üzrə məlumatların hazırlanmasına cavabdeh olan ABB rəhbərliyi nümayəndələri və mütəxəssisləri ilə aparılmış sorğular;
- ABB-nin dayanıqlılıq siyasətləri, fəaliyyəti, nəticələri və hesabatlılıqla bağlı əsas sənədlərin təhlili;

- Mövzuya dair kəmiyyət məlumatları üzrə analitik prosedurların aparılması;
- Hesabatda açıqlanmış seçilmiş qeyri-maliyyə göstəricilərinə dair ilkin məlumat mənbələrindən sənədlərin yoxlanılması, bu məlumatların Meyarlara uyğun şəkildə toplanması, hazırlanması, müqayisə edilməsi və Hesabatda əks olunub-olunmamasının qiymətləndirilməsi.

Aparılan işlər çərçivəsində tələb olunan digər əlavə prosedurlar da həyata keçirilmişdir.

Nəticə

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar və əldə etdiyimiz sübutlar nəticəsində, Mövzunun 31 dekabr 2024-cü il tarixinə olan Meyarlara uyğunluğu üçün ona edilməli hər hansı əhəmiyyətli dəyişikliklər barəsində məlumatımız yoxdur.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

2 may 2025-ci il

Bakı, Azərbaycan

